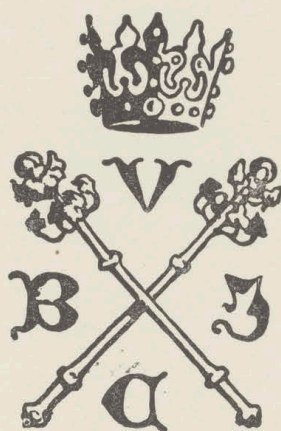

M. 1 Titelkupfer u. 12 Tafeln.

22. III. 1898.

915193 III

Mag. St. Dr.

Recenss.

* Biblioth: impartiale pour les mois de Mai et Juin 1753. Tome VIII
trois. Partie p. 475 suiv.

Junib. Magazin XI Band IV Stück p. 349 seqq.

Maandelyke uittersels of Boekzaal der geleerde
waerelt 77 Deel, Sept 1753 p. 331 seqq (i. te Amsterdam. Drukondr.
de Linden)

* Biblioth: impartiale pour les mois de Sept. et oct. 1753. Tome VIII Seconde
Partie p. 294. At: IX.

Comment: de rebus in Scientiis et medicis gestis VOL. III. Partie II. p. 274.

Göttingische Anzeigen von gelehrten Dingen 7 8 Sept. 1757 - 108 Stück.
Band N 11443

K

6

439

JACOBI THEODORI KLEIN
TENTAMEN
M E T H O D I
OSTRACOLOGICÆ
S I V E
DISPOSITIO NATURALIS
COCHLIDUM ET CONCHARUM

IN SUAS
CLASSES, GENERA ET SPECIES,

Iconibus singulorum Generum aeri incisís illustrata.

ACCEDIT

LUCUBRATIUNCULA
D E
FORMATIONE, CREMENTO ET COLORIBUS TESTARUM
QUÆ SUNT
COCHLIDUM ET CONCHARUM.

T U M

COMMENTARIOLUM

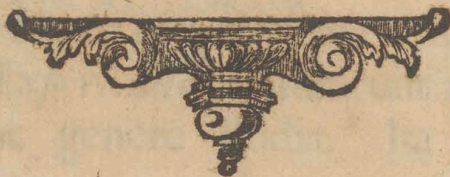
in locum PLINII Hist. Nat. Libr. IX. Cap. XXXIII.

D E

CONCHARUM DIFFERENTIIS.

DENIQUE

Sciagraphia Methodi ad Genus SERPENTIUM ordinate digerendum.

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud GEORG. JAC. WISHOFF, CONR. FIL. 1753.

JACOBI THEODORI KLEIN
M. E. T. H. O. D. I
OSTRAECOE
SIVE
DISTOSITIO NATURALIS
COCHLEUM CONCHILIVM

CLASSISSECTIO
LUCULUM
IN SOLA
CLASSISSECTIO
MURACIARUM IN ACAPENIA BA
PROFESSORI, MATERIE
CURIOSE

UNIVERSITÄT
KÖNIGSBERG I. PR.
STADTBIBLIOTHEK
COCHLEUM NATURALIS A MONSTRIS
COMMENTARIUM
JACOBI THEODORI KLEIN

945193

RI DOCTORE AMICISSIMI, QUAM
VIRI DOCTI VESTRI, EGREGII
AUCTORI VESTRA
& EXPERTI, QUASI-
in hoc genere, in faciem, in
quod

LECDUNI BATAFORUM
Abnd GEORG JAC. WISCHOTT, COR. T. 113

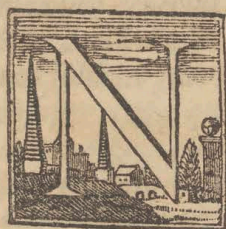

VIRIS
CELEBERRIMIS DOCTISSIMIS
JOANNI ES GERS
ET
HIERONYMO DAVIDI GAUBIO,
ILLI

S.S. THEOLOGICÆ DOCTORI, EJUSDEMQUE FACULTATIS, UT
ET ANTIQUITATUM HEBRAICARUM, IN ACADEMIA BA-
TAVA, QUÆ LEIDÆ EST, PROFESSORI, MATERIÆ
OSTRACOLOGICÆ INPRIMIS CURIOSO.

HUIC
MEDICINÆ ET CHEMIÆ IN EADEM UNIVERSITATE
PROFESSORI.
HISTORIÆ NATURALIS AMANTISSIMIS
S. P. D.

JACOBUS THEODORUS KLEIN.

ihil mihi optatius accidere poterat, VI-
RI DOCTISSIMI AMICISSIMI, quam
ut præsens *Opus* VESTRIS ederetur
AUSPICIIS: *Doctrina* enim VESTRA
& *Experientia* maturarunt mea, qualia-
cunque, in hoc genere studia. Ita factum, ut,
* 2 quod

D E D I C A T I O.

quod multos per annos parturiverat animus, jam tandem VESTRIS pariat *auxiliis*. Multum curæ operæque consumsistis & in corrigendis, qui irreperant, *erroribus*, & in nominibus OSTRACODERMATUM vulgationibus adjiciendis, & in *iconibus* conquisitis adpingendis ac aere excudendis. In quibus ordinandis quanta usi sitis *diligentia*, facile omnes judicare poterunt.

Grave, amore mei incitati, suscepistis *onus*. Quum autem *tantam* VOBIS referre *gratiam* non possum, *quanta* debetur, habenda tamen est, *quantam maximam* animo concipio, verbis licet exprimere nequeam.

Hoc est, quod VOBIS perbrevis quidem *epistola nuncupatoria*, simulque *Omnibus Bonis*, publice testatum cupio. Valete! Favete! Dabam Gedani
x. Calend. Septembr. MDCCCLII.

P R Æ

P R Æ F A T I O.

er OSTRACODERMATA (a) in genere intelligimus animalium testaceorum integumenta, quæ sunt Cochlidum: (vulgo, univalvium:) Concharum, Balanorum, Echinorum & Tubulorum marinarum. In specie dermata Cochlidum & Concharum hoc loco adæquata methodo in ordinem redigendi animus nobis est; quæ DERMATA partes sunt adeo constitutivæ animalium testaceorum, ut illis privata vitam diu non agant, non secus, ac quadrupedia deglupta cute; quod alibi sufficienter comprobasse confidimus. Historiam itaque animalium, quæ vocantur testacea, valde usque dum incompletam, posteris commendatam cupimus, perpauca enim cognita deprehendimus. Hoc loco non nisi cum Testis vacuis (b) res nobis erit, animum curiosorum, vel minus doctorum, oblectatione afficientibus, cum quibus alicubi locorum velut a pueris cum nucibus luditur, ordine satis confuso.

(a) ὀστράκον, ab ὀστρα, os. Proprie est receptaculum, durum, quasi osseum, ruptile, latine Testa. Hinc methodus ostracologica est ordo in describendis ejusmodi testis vel receptaculis servandus. Animalia ejusmodi testacea varie a Græcis & Latinis vocantur. Aristoteli audiunt ὀστρακοδέρματα, ossea cutis animalia, Lib. III. de Anim. facult. ὀστρα Lib. I. Hist. An. C. 6. ἐκὸς ὀστράκων; Empedocli: λισσάνα; Oppiano: ὀστρακοδέρματα, ὀστρακοδέρματα; Suida: ὀστρακοδέρματα; Hesychio & Varino: λισσάνας κορυμφοειδής, κορυφαί, κορυφαί, unde κορυφαία, κορυφαία, conchulæ. Plinio: testacea operimenta modo silicum duritie intesta; animalia testis inclusa duris; silicea testa inclusa. Cicero: Belluæ nativis testis adherentes. Palladio: clausa maris animalia. Theodoro: Testata. Rondeletio: Testacea. Alberto M. Testudines. Gaza: Conchæ & ostrea. Aliis: Conchylia. Tournefort: appellat TESTACEA quorundam animalium integumenta, quæ testæ, seu lateris duritiem habent; TESTA enim quid lapidei fragilis significat, ut in fictilibus observare est. Idem animalia dividit in MONOTOMA, quorum indivisa, DYTOMA, quæ geminis constant testis, & POLYTOMA, quæ ex plurimis simul adnexis compinguntur.

(b) Testa animali vacua, græce: λισσάνα, autore Galepo: item: κορυφαία.

METHODUM autem, quam premimus OSTRACOLOGICAM, non nobis privative, sed amico olim familiari Dn. Christiano Gabrieli Fischer maxime debemus, quum museum quondam nostrum adornaverimus, & illata conchylia in ordinem redigere ante viginti, & quot excurrunt, annos solliciti fuerimus. Ipse vel ter revidit, correxit, in melius versit; insuper ego, quæ mihi minus adæquata videbantur, eaque per plures annos digessi, demi plura, alio translocans; multa addidi; aliquando caput sculpsi, ungues momordi, ut memet ipsum & amicum intelligerem, quaque fieri potuerit arduum ejusmodi opus absolutum pene redderetur; quem quoque in finem Rumphii museum Ambonense, nec non Bonanni & Listeri Testacea (libros pretiosos) laceravi, singulaque in paginis separatis secundum enata genera juxta se invicem posui, non correspondentia transtuli, rursusque revocavi similia; & quæ porro.

Labor utique videbitur intelligentibus abstrusus; difficultatibusque

P R A E F A T I O

innumeris plenus est ex autorum descriptionibus & schematibus erucere differentias testarum & criteria. Pleraque enim descriptiones sunt rudes, obscurae ex notis generalioribus conflatae. Partes Testarum aliis aliter denominantur; hinc frequens vocum equivocatio & descriptionum anceps sensus. In describendo Rumphius omnium felicissimus. Bonanni multum luxuriat. Rondeletio, Aldrovando, Gesnero, genera tantum curae sunt. Listerus in tabularum aenearum titulis parvus & jejunus est. Jonstoni rapsodiae valde confundunt; textus corruptissimus schematibus saepissime non congruit. Sic & ipsa Schemata autorum valde decipiunt. In Aldrovando, Gesnero, Fabio Columna quaedam sub umbra latent. In Jonstono veterum naevos Chalcographi phantasia auxit. In Rumphio & Bonanni icones multae per sculptoris errorem sunt inversae; pleraque ab una saltim parte testam contemplandam exhibent; in conchis testa altera tantum, eaque aversa plerumque, cernitur, neglecto interiori cardine & laterali situ partium, ex quo concharum species definienda. Nisi quis testas nativas pene multas oculis usurpaverit, nec schemata nec descriptiones ad sensum revocabit. Picturae sine commentario sunt mortuae, quo vivide idea inde resultet, circumspicte & distincte hic adornandus est.

Quantum itaque in nobis fuit, autorum descriptiones cum schematibus sedulo contulimus, & criteria specialia connotavimus; generalia ex definitione generis praecognita, ad evitandam nimiam difficultatem studio omisimus; tum descriptiones paratas, quotquot licuit, cum nativis exemplis contulimus & adeo ad naturam polivimus.

Petrefacta Listeri aliorumque specimina jure merito hoc loco praetermissimus; paucissimorum & quidem incidenter mentionem facientes, illumque in tabulis potius quam per tractatus, citare malimus; emendatis passim autoris inscriptionibus, nunc jejunis, nunc tautologicis; pretiumque operae esse judicamus, concinnasse indiculum Tab. Listeri, quarum specimina in paragraphis methodi evolvenda, unde mox apparet, disturbata & dissipata apud auctorem esse, quaecunque ad unum idemque genus forent revocanda; Bonanni ita in usum nostrum conversimus, ut descriptiones singulas provide contraxerimus ac suppleverimus, eundemque autorem cum Rumphio in consensum redegerimus; cumque Aldrovandus & Listerus jam exhausere Rondeletium, allegato Aldrovando simul & ille adicitur. Aliorum methodos (a) suis autoribus acceptas relinquimus; nostram

(a) Recentissima est GUALTERI; opus splendidissimum, carissimum; placet interna plurimarum testarum structura, ad historiam animalium utique multum faciens, omnia minime absolvens; quin ad illam non solum dermata nuda & vacua, non solum structura, sed ipsa animalia integra desiderarentur; & ne quidem pro absoluta historia componenda ordo a loco, quo degunt, legitimus videri posset. Quo sensu thalamus animalis nobis veniat Par. §. 5. mox inuimus; unde est, quod omnia animalia testacea potius monothalamia, quam polythalamia esse judicemus. Sed mittimus haec hoc loco; de quibus magis ex professo in Lucubratiuncula de formatione, structura & Cremento Testarum, quae sunt Cochlidum & Concharum.

P R A E F A T I O

nostram strenue prosecuti, eamque brevem & facilem condere annisi sumus. Classes & Genera ex diversa testarum externa structura, quæ mox in oculos cadere potest, extruximus, hancque in additis definitionibus distincte enarravimus; species intermedias plerumque ex superficiei conditione, infimas ex specialissima testæ seu configuratione seu pictura indicavimus. Cochliides & Turbines ex conti, seu integri, seu secti, flectione & curvatura genetice sunt deducti; in Conchis principaliter ad laterum conjunctionem respeximus, unde apparet essentialis illa concharum differentia, cujus umbram in Listeri Historia observavimus; in descriptionibus brevitas & perspicuitas studiosi; vocesque non usque adeo usitatas, ubi primum occurrunt, illustravimus. (b)

(b) In subsidium vocandus Fischerus, juxta enarratos testarum Colores, in animadvers. ad Cap. Plinii 33. Lib. IX. Hist. nat. novis actis Erudit. mense Novembri A. 1733. p. 487. insertis, de Concharum differentiis.

Ufus hujus methodi præcipue triplex est. Primo: inservit thesauro Testaceorum instruendo. Etenim, ne in hoc cumulentur specimina in solius admirationis, non eruditionis & Historiæ subsidium, convenienti ordine disponendus est, quo facile inveniantur quæsitæ, & evitentur abundantia. Secundo: licebit dato nomine descriptionem testæ sub genere & classe congruis reperire, & una manu plures auctores evolvere. Tertio: licebit & inde indagare conchas dubias, si datur testa sine nomine, & quæritur ejus genus speciesque specialissima; An Testa sit indaganda Cochlis, an Concha? si v. g. Cochlis, dispiciatur amplius: an sit simplex, an composita? si ex. gr. simplex, an sit plana, convexa, conica? an educta? an diducta? In inventa hoc modo classe, perlegantur definitiones generum, & genere invento, perlustrentur species. Ita testæ definitio vel parata justo loco comparebit, vel ex specialissimis antecedentium differentiis facile adornabitur. Cum vero in successiva auctorum lectione nec schemata nec descriptiones ita perfecte, imprimis propter nævos auctorum supra accusatos, conferantur, quin multæ differentie & Convenientiæ oculum etiam lynceum subterfugiant, errores facile tolli queunt, ubi ex eodem schemate species plures enatæ, partim & diversa sub eodem genere recensita occurrerent; imprimis, si quis vel absolutam multitudinem Testaceorum ipse collegerit, vel schemata ex Rumphio, Bonanni & Listero excissa definitionibus singulis jungere, atque adeo totum opus polire e re sua fore, judicaverit; optandum, ut ejusmodi Tabulas aliquando juris publici fieri quis curaret. Quod reliquum est, præter INDICULUM Listeri, Synopticas quoque Tabulas COCHLIDUM & CONCHARUM, nec non NOMENCLATOREM, quid vocabula & Termini valeant; denique INDICEM RERUM præ cæteris memorabilium, & ultimo loco INDICEM rerum POLYGLOTTON construximus. Reliqua ex ipsis autoribus eruenda.

C O C H L I D U M.

T A B U L A S Y N O P T I C A.

17

COCHLIS.
§. 1.

I. Simplex.
§. 3.

I. Plana.
§. 4.

II. Convexa.
§. 15.

III. Torricata.
§. 32.

IV. Elliptica.
§. 48.

V. Cono - Cochlis.
§. 62.

Nautilus. §. 5.

Seminautilus. §. 8.

Cornu Ammonis. §. 10.

Semicornu. §. 13.

Nerita. §. 16.

Serpentulus. §. 19.

Sol. §. 22.

Luna. §. 24.

Stella. §. 26.

Angystoma. §. 28.

Cricostoma. §. 33.

Platystoma. §. 38.

Dontostoma. §. 41.

Pentadactylus. §. 44.

Tribulus. §. 46.

Auris. §. 49.

Catinus lactis. §. 54.

Cidaris. §. 56.

Mamma. §. 58.

Scapha. §. 60.

Trochus. §. 63.

Hamus. §. 67.

Pseudo Trochus. §. 69.

Strombus. §. 71.

Tympanotonos. §. 75.

Vertagus. §. 77.

Noctua. §. 79.

Anas. §. 81.

Pes anserinus. §. 83.

Oxy strombus. §. 85.

Tuba phonurgica. §. 88.

Pseudo strombus. §. 91.

Dipsacus. §. 93.

Auris Midæ. §. 95.

Nassa. §. 97.

Terebellum. §. 99.

COCH.

VI. Cochlea.
§. 102.VII. Buccinum.
§. 122.VIII. Turbo.
§. 135.IX. Rostrata.
§. 169.II. Composita.
§. 168.X. Voluta longa.
§. 184.

Lunaris. §. 103.

Caelata. §. 106.

Petholata. §. 109.

Olearia. §. 112.

Tigris. §. 114.

Fornax. §. 116.

Trocho-Cochlea. §. 118.

Saccus. §. 120.

Tritonis. §. 124.

Argo-Buccinum. §. 127.

Cophino-Salpinx. §. 129.

Buccinum lacerum. §. 131.

Buccinum muricatum. §. 133.

Urceus. §. 136.

Lagena. §. 140.

Simpulum. §. 142.

Gutturnium. §. 144.

Canistrum. §. 146.

Scala. §. 148.

Epidromus. §. 151.

Sipho. §. 153.

Auricula. §. 156.

Neritostoma. §. 158.

Turbo lunaris. §. 160.

Garagoi. §. 162.

Gallinula. §. 164.

Galea. §. 166.

Trochus rostratus. §. 170.

Gladius. §. 172.

Fusus. §. 174.

Mazza. §. 176.

Rapa. §. 178.

Haustellum. §. 180.

Tribulus rostratus. §. 182.

Conus. §. 185.

Trocho-Conus. §. 189.

Ditrochus. §. 193.

Turricula. §. 195.

Thema mulicum. §. 197.

Vespertilio. §. 199.

COCHLIS.

II. Composita.

XI. Voluta ovata.
§. 220.

XII. Alata.
§. 249.

XIII. Murex.
§. 262.

III. Cochlidum Opercula:
Appendix.

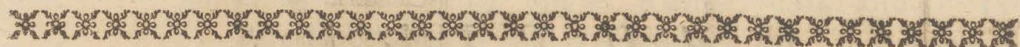
X. Voluta longa.

- Nubecula. §. 201.
- Dactylus. §. 203.
- Cucumis. §. 205.
- Ficus. §. 207.
- Conchylum Rondeletii. §. 209.
- Radix Bryoniae. §. 211.
- Aporrhais. §. 213.
- Concha natatilis. §. 215.
- Cymbium. §. 217.
- Bulla. §. 221.
- Oliva. §. 223.
- Pila. §. 225.
- Porcellana. §. 227.
- Callis. §. 234.
- Semi-Callis. §. 240.
- Callis bicornis. §. 244.
- Cithara. §. 246.
- Monodaetylus. §. 250.
- Harpago. §. 252.
- Heptadaetylus. §. 254.
- Millepes. §. 256.
- Lentigo. §. 258.
- Alata lata. §. 260.
- Frondosus. §. 263.
- Costosus. §. 265.
- Umbilicus. §. 267.
- Operculum Callorum. §. 270.
- Unguis odoratus. §. 272.

METHODUS OSTRACOLOGICA
SISTENS
COCHLIDES ET CONCHAS.

P A R S P R I M A.

C O C H L I S.

§. 1.

COCHLIS, ad differentiam *Cochleæ*, designat canalem testaceum circa principium tenue & clausum in gyros gradatim vastiores constanti ratione (a) circumactum.

§. 2.

Vulgo dicuntur Turbines; sed præstat hoc nomen reservare Cochlidibus simplicibus, inter Buccina & Cochleas ambigentibus, live Cochlidibus

elongatis vel extrorsum flexis.

(a) Ita distinguitur Cochlis a Tubulis, Anguino & Vermiculari, qui Solenes audiunt.

S E C T I O I.

C O C H L I S S I M P L E X.

§. 3. Est canalis gyrosus ex una testæ circumvolutione resultans.

A

CLAS-

C L A S S I S I.

C O C H L I S P L A N A.

§. 4. Est canalis testaceus ita circumvolutus, ut in centrum circularium spirarum profunde (a) videatur (b) intortus.

(a) Sic character Cochlidis planæ est Centrum spirarum profundum, sine quo difficile erit eam a nonnullis convexis distinguere.

(b) Re ipsa spiræ circulares ex Centro acuto principium habent; videntur tamen quasi conicus canalis in Centrum profundum circumactus gyris circularibus.

G E N U S I.

N A U T I L U S.

§. 5. Est COCHLIS PLANA, semilunaris, spiraliter ita inflexa, ut simplex spira extima & capacior fere sola appareat, proximam sibi spiram oris (a) medio recipiens.

(a) Ita loqui amant Ostracologici, aperturam sive extremitatem spiræ extimæ Os vel Domiportam, illius cavitationem autem Thalamum animalis vocitantes.

6. SPECIES I. Lævis.

1. Nautilus major crassus; dorso (a) & carina (b) subrotundis, Rumph. p. 62. Tab. XVII. Lit. A. Listeri Tab. 550. f. 1. &

3. Bonanni num. 1. Si rudis, corticem habet ex castaneo colore variegatum. Figuram exhibet Tab. Nostra I. n°. 1, 2.

2. Nautilus umbilicatus, (c) Listeri Tab. 552. f. 4.

3. Nautilus striatus ipsa puppe nigra: Cochlea peregrina Liff. T. 551.

4. Nautilus ex castaneo variegatus, ad puppim nigram & in carina lata quatuor costis, quales resectæ cameræ relinquere solent, margariticis. Nobis.

5. Coch-

(a) Convexitas extrema extimæ spiræ dicitur Dorsum.

(b) Carina, aliis Dorsum, est maximæ spiræ ambitus.

(c) Umbilicus hoc loco est centrum spirarum profundius.

5. Cochlea umbilicata depressa, medio orbe acuto. *List. T. 574. f. 27.* Icon exstat in Tab. Nostra I. n. 5.

Synonyma. Nautilus II. *Aristot.* Pompilus *Plinii.* Pompylius *Eustachii.* Cochlea Indica *Cardani.* Concha margaritifera *Bellon. & Musci Sep-taliani.* Perlmutter / Perl-Schneek a colore, non foetu perlato, *Rondel.* Porcellane Gallorum. *Coquilje / Paarlemaer-hoozn / Papedo-hoozn Belgis.* Bia Papeda *Amboin.* item Bia Coyn. Krang modang. Ki-kalapia. Thick sail shell, *Angl.*

§. 7. SPECIES II. Sulcatus. (a)

1. Nautilus sulcis rectis lævibus & densis; carina angusta, auriculis (b) acutis. *Rumph. Tab. XVIII. A. List. Tab. 557. f. 7.*
2. Nautilus priori similis, sed in carinae latae lateribus obtuse ferratus, auriculis obtusis; rarior. *Rumph. p. 64. List. T. 556. f. 7.* Vide Figuram in Tab. Nostra I. n. 3.
3. Nautilus sulcis rarioribus, auriculis obtusis, carinae lateribus acute ferratis. *Bonanni n. 13.*
4. Nautilus verrucosus (c) in striis rectis & elatis, carinae angulis profunde ferratis. *Rumph. Tab. XVIII. n. 1.*
5. Nautilus sulcis raris, quodammodo hiulcis (d), carinae latae lateribus obtuse ferratis. *List. T. 554. f. 5.*
6. Nautilus sulcis rarioribus & irregularibus, auriculis acutis. *Rumph. Tab. XVIII. lit. B.*
7. Nau-

(a) i. e. agri instar vomere subacti frequentibus lacunis in longum excavatis inaequalis. Sulci cochleati sunt intervalla spirarum, seu profunditates inter-spirales: sub-uculares intorti ex rugis transversalibus oriundi. *gesurche Germ. geborent Belg.*

(b) Vide not. (e) infra.

(c) Verrucæ sunt protuberantiæ quædam testarum rotundæ, verrucas animalium imitantes, unde verrucosus, qui copiam ejusmodi verrucarum habet. Si protuberantiæ sunt cavæ, dicuntur bullæ; unde Listero frequens epithe-ton: bullatus. Pustulas potius dices, quam bullas.

(d) Alio nomine dicuntur undosæ vel flexuosæ, per similitudinem undarum, quæ modo altiores modo profundiores in decursu apparent.

7. Nautilus auritus (e) & diductus h. e. ex centro spirali patentiore bifariam fulcatus. *List. T. 555. f. 6.*

(e) Auritus *Listero dictus*, quia versus centrum spirarum diductum callus auriformis ad instar auris humanæ externæ comparet.

Synon. Nautilus I. *Aristot.* Nauplius *Athenæi.* Nautes *Suidæ.* Piscis nauticus, Ovum Polypi *Græcorum.* Roema gorita seu domuncula polypi, Kika Warontia *Amboin.* Schippertje / Doekhuyf *Belg.* Hollandsche Haube / *Germ.* Jonstonus perquam confuse describit species Nautilorum, recoquens fabulam de Nautilo velificante, quam expolit *Rumphius.*

G E N U S II.

S E M I - N A U T I L U S.

§. 8. COCHLIS PLANA, plurium spirarum, ab altera parte apparentium, in cujus Os, ad NAUTILI instar, spira proxima inflectitur.

§. 9. SPECIES:

1. Semi-nautilus striatus; ad medium orbis unica rufescente linea, *Listeri T. 574. f. 26.* Iconem vidē Tab. Nostra I. n°. 4.

2. Semi-nautilus fasciatus (a): Cochlea umbilicata depressa, medio orbe acuto, variegata, *List. T. 574. f. 27.*

(a) Fascias dicimus cingula lineis angustioribus contradistincta eademque non prominula, sed superficietenus saltem picta; Græce ζώναι; & α ζώνη μονοζώνη, & ζώνη.

G E N U S III.

C O R N U H A M M O N I S.

§. 10. COCHLIS PLANA, cujus spiræ ab utraque parte similes & æquales; ore integro (a), margine simplici (b); ultima spira vel a reliquis separata, vel reliquis contigua.

§. II.

(a) Os integrum est domiporta integra, & rotunda, non interrupta per spiram proximam.

(b) Margo, vel limbus oris simplex, non fimbriatus, vel labiatus.

S E C T I O I C L A S S I S I

§. 11. SPECIES I. Legitimum.

1. Cornu Hammonis legitimum; *Rumphii* p. 68. T. XX. n. 1. vix calamum scriptorium crassum; *Listeri* T. 550. f. 2. Nautilus exiguus albus pellucidus. *Bonanni Supplem. R. M. & O.* n. 46. Figuram vide in Tab. Nostra I. n. 6.
2. Cornu Hammonis peculiare nativum, Liburni littoris, quod *Semilituus* adpellari non omnino inepte poterit, cum appendicem quamdam rectam habeat; albilimi coloris. *Jani Planci* append. ad *Phytobasanon* F. Col. Tab. XXXVIII. lit. D. E. Gratulamur perspicacissimo *Autori*, cujus observationibus debemus alterum *Hammonis Cornu* legitimum juxta *Rumphii Cornu* hactenus *solitarium*. Vah! quantum est, quod nescimus circa *Conchylia pelagia*, quæ in conspectum nostrum non veniunt, quorum tamen existentiam mundus subterraneus circa fossilia nos docet.

Synon. Malabar: Taymanusa. *Mesendreef*. *Scheerhorn*. *Zieherhorn*. *Posthoozn.* *hoozn.* Belg.

§. 12. SPECIES II. Spurium. (a)

1. Cornu Hammonis spurium; maximum fluviatile corrugatum transversim. Cochlea marina compressa *Listeri* T. 136. f. 40. Figuram ostendit Tab. Nostra I. n. 7.
2. Cornu Hammonis spurium: Cochlea fusca limbo (b) circumscripta, *Listeri* T. 138. f. 42. Plan-orbis minor fluviatilis acie acuta *Petiv. Gaz. nat. Tab.* 10. f. 11. Picturam vide in Tab. Nostra I. n. 8.
3. Cornu Hammonis spurium: Cochlea exigua quinque orbium. *Listeri* T. 138. f. 43. Icon exstat in Tab. Nostra I. n. 9.
4. Cornu Hammonis spurium: Cochlea terrestris *Rumphii* p. 92. Tab. XXVII. P. Belg. *Posthoozn.*

(a) Cujus quidem spiræ sunt Cornu Hammonis faciei, arte tamen sibi invicem incumbunt, ut in orbem convolutæ videantur, ore autem integro, simplici que margine.

(b) Limbus aliquando est circulus circa dorsum testæ elatior.

G E N U S I V.

S E M I C O R N U.

§. 13. COCHLIS PLANA, umbilicata; cujus ultima spira vastior Cornu mu-

A 3.

licum

licum refert; (a) ore labiato dimidiam spiram proximam recipiens.

(a) *Labium dicitur oris extrema ora quasi fimbria lata replicata.*

§. 14. SPECIES:

1. Semicornu fuscum: Proboscis Elephanti *Rumphii* p. 92. Tab. XXVII. lit. O. *Slangenhe / Bel-flak. Belg.* Figuram exhibet Tab. Nostra I. n°. 10.
2. Semicornu, quod *Serpentulus Rumphii* p. 93. T. XXVII. R. *Posthoozn. Belg.* Vide Figuram in Tab. Nostra I. n°. 11.

CLASSIS II.

COCHLIS CONVEXA.

§. 15. Quæ ex gyrorum Centro verticali in aliquod segmentum Sphæræ rotundatur. (a)

(a) *Character ergo Cochlidis Convexæ est centrum spirale verticale, in superficie spherice convexa, cui alterum latus, ubi os, fere planum opponitur.*

GENUS I.

N E R I T A. (a)

§. 16. COCHLIS CONVEXA; umbilico notabili; ore laterali simplice dimidiam spiram proximam manifeste includens.

(a) *A Nereo, Deastro marino, ejus incola, ita dicta.*

§. 17. SPECIES I. Oris margine simplici.

1. Nerita Vortex. Trochus planior, maculosus, umbilico leviter dentato, lævis. (a) *List. T. 636. f. 24. pronus & supinus Bonanni num. 27. 28. Belg. Wertwel-hoozn; Perspectiv-hoozn/*

(a) *Læve opponitur aspero; & notat superficiem, per partes æque altas extensam. Lævoris autem sunt gradus; quod in lævissimis excellit, Nitidum est.*

hoozu / Perspectiv-fiek / Pabellien / Rumphii Tab. XXVII. L.
vid. *Phil. Trans. Angl. Vol. XXII. n°. 276. p. 1027.*

2. *Nerita fibularis*; (b) spiris subtilissime striatis, micis puniceis super cinereo & argenteo. *Bonanni num. 196. Listeri alia T. 78. f. 79. Picturam vide in Tab. Nostra I. n°. 12.*

3. *Nerita flammea*:

a. *Trochulus planus subfuscus*, opere quodam vermiculato ex toto depictus. *List. T. 651. f. 48. An Plan-Orbis pulchre undata, ventre elato albido Petiv. Gaz. nat. T. 11. f. 6.?*

b. Rariore pictura vermiculata, *List. T. 652. f. 49.*

4. *Nerita nigricans*: *Trochulus planus ex purpureo nigricans*, ipsa margine ex albo variegata, *List. T. 652. f. 50. Figura exstat in Tab. Nostra I. n°. 13.*

5. *Nerita subrubra*: *Trochulus planus subruber*, *List. T. 650. f. 45.*

6. *Nerita granulata*: *Trochulus planus ex fusco maculatus, striis super nodos*; *List. T. 649. f. 44. & T. 651. f. 47. Icones vide in Tab. Nostra I. n°. 14, 15.*

7. *Nerita maculata ex albo*: *Trochulus planus, margine ex albo maculata, subruber, unica fascia vermiculata depictus*; *List. T. 650. f. 46.*

8. *Nerita spiraliter fasciata*; *Narbonensis*, *List. T. 85. f. 85.*

9. *Nerita laevis*, *Narbonensis*, *List. T. 86. f. 86.*

10. *Nerita ex umbilico striata*, unica fascia alba ad marginem primi orbis, modo rufescens, modo citrina; *List. T. 60. f. 57.*

11. *Nerita integra striata*; *List. T. 79. T. 81. T. 65. T. 67. f. 65. T. 72. T. 70. T. 78. f. 78. T. 64. T. 71. A. A.*

12. *Nerita striis nodosis*; *umbilico denticulato*; *List. T. 634.*

13. *Nerita margine pulvinata*, *umbilico denticulato*. *List. T. 635.*

14. *Nerita alba*; *margine acuta, clavicula plana*; *List. T. 80.*

15. *Nerita sulcata*; *fulcis cochleatis*; *circa centrum corona, ovalibus tuberculis ornata, lineis pullis (c)*; *coloris plumbei. Bonanni n°. 213.*

16. *Ne-*

(b) *Fibularis dicitur a similitudine fibularum, seu sphaerularum, quibus vestes conjungimus.*

(c) *Pullus color fuliginem seu terram nigram pratorum imitatur, Swarz gran.*

16. *Nerita vitrea*:

- a. Colore roseo, semilunulis albis & plumbeis spiraliter, *Bonanni n. 208.*
- b. Colore albo, maculis pullis & puniceis. *Bonanni n. 209.*
- c. Colore carneo, maculis albis & plumbeis. *Bonanni n. 210.*

17. *Nerita trium ordinum*; *List. Tab. 139. & 140.*

§. 18. SPECIES II. Oris margine fimbriato. (a)

1. *Nerita striata*, *List. T. 73. f. 71.* Figuram vide in Tab. Nostra I. n°. 16.

2. *Nerita fasciata*:

- a. Unica fascia fusca per medium orbem; *List. T. 56.*
- b. Multifascis.

(a) *Oris pars extrema turgidula, aut eminentia marginem cingens; cui opponitur oris margo simplex; os simplex.* vid. *Labium §. 13.*

G E N U S II.

S E R P E N T U L U S.

§. 19. COCHLIS CONVEXA; spirarum configuratione NERITICA, sed in hoc a *Nerita* diversa, quod orificium propriam spiræ suæ lamellam servet integram, nec adeo spiram proximam in se recipiat, sed tegat, eidemque se accommodet.

§. 20. SPECIES I. Ore labiato acutangulo, edentulo.

1. *Serpentulus pullus*: *Cochlea ingens pulla, List. Tab. 63.*

2. *Serpentulus fasciatus*:

- a. Fascia nigra super spiris albis, *List. T. 67. f. 66. & T. 68.*
- b. Fascia ultimam spiram ambiente, *List. T. 73. f. 72.*

3. *Serpentulus striatus*; *List. T. 77.* Pictura exstat in Tab. Nostra I. n°. 17.

4. *Serpentulus lævis*: *Cochlea nostra umbilicata, pulla, List. T. 69.*
5. Ser-

SECTIO I. CLASSIS II.

9

5. *Serpentulus subrufus*, unica fascia alba ad marginem, *List. T. 74. f. 73.*
6. *Serpentulus varius*; *Turbo variegatus List. T. 74. f. 74.* Figuram vide in Tab. Nostra I. n. 18.

§. 21. SPECIES II. Ore fimbriato.

1. *Serpentulus*, quatuor ordinum; *Purpura lacustris*; *cochlea pulla* quatuor ordinum, *coccum fundens, List. Tab. 137.*
2. *Serpentulus fasciatus & maculatus, List. T. 76.*
3. *Serpentulus* ad marginem acutam fascia lata vermiculata eleganter depicta, *List. T. 66.*
4. *Serpentulus maculis pullis & puniceis (a): Bonanni n. 209.*
5. *Serpentulus cinereus*, puniceis punctis aspersus, *Bonanni n. 211.*

(a) *Rosinen-farb.*

GENUS III.

SOL.

§. 22. COCHLIS parum CONVEXA, muricibus (a) spirarum radians.

§. 23. SPECIES:

1. *Sol coloris leucophæi (b); Rumphii Tab. XX. K. List. T. 622. f. 9. Bonanni num. 366. 367. (c) Zonnehoorn Belg.* Figuram ostendit Tab. Nostra I. n. 19.
2. *Solis eclipsis*; *femiotundus*; *muricibus curtis*, coloris *flavescentis*; *Musei olim nostri.*

(a) *Murices dicuntur processus testæ elatiores quicunque; hinc Muricatus, cujus partes sunt notabiliter elatiores; Ita & dicuntur littora muricata.*

(b) *Color ex cinericeo flavescit, vel ut stramen aut arundo in tectis.*

(c) *Bonanni colores hujus testæ exprimit: Rustico veluti amictu induta & terreo colore, quo argenteus nitor celatur. Idem cornicula radiosâ nominat pinnulas, quibus linea spiralis belle laciniatur.*

B

GE-

G E N U S I V.

L U N A.

§. 24. COCHLIS CONVEXO PLANA; ore baseos plano & neglecto.

§. 25. SPECIES:

1. Striata, tribus spiris circumactis. *List. T. 627. Picturam vide in Tab. Nostra I. n. 20.*

G E N U S V.

S T E L L A.

§. 26. COCHLIS CONVEXA, plicis (a) ultra marginem protensis radiosâ.

§. 27. SPECIES:

1. Ore rotundo prominulo. *Listeri Nerita striatus*, compressus, margine stellata, *Tab. 608. f. 46. Figuram vide in Tab. Nostra I. n. 21.*

(a) Plicæ sæpius sunt superficiei sinuosæ corrugationes.

G E N U S VI.

A N G R S T O M A.

§. 28. COCHLIDIBUS CONVEXIS hoc nomen imponimus, ore angusto irregulari.

§. 29. SPECIES I. Simplex prominulum.

1. Purpurascens e cæruleo, apice ad oris initium parum elato, *List. Tab. 572. f. 23.*

§. 30. SPECIES II. Fimbriatum simplex.

1. Variegatum per strias *List. T. 77. f. 77.*

§. 31. SPECIES III. Fimbriatum & dentatum.

a. MONODON: (unidens.)

1. Virginianum *List. T. 93. f. 93, 94. Figuram vide in Tab. Nostra I. n. 22.*

2. Subrufum, quod *Listero* bidens esse videtur, clavicula paululum exerta, altero dente vix ac ne vix quidem conspicuo. Cochlea bidens subrufa, clavicula paululum exerta, *Listeri Tab. 96. f. 97.*

3. Fasciis

SECTIO I. CLASSIS II.

II

3. Fasciis & ipso ore nigricantibus; columella (a) unico dente distincta *Listeri Tab. 95.*
4. Rubrum & quasi reticulatum, *List. Tab. 648. f. 43.*
5. Striis capillaceis obliquis, *List. Tab. 91. Petiv. Gaz. T. 13. f. 12. Rumph. Tab. XXII. N. Bonanni n. 220. Sloane It. Jam. II. p. 238.*

b. BIDENS:

1. Margine obtuso, clavicula compressa, *List. Tab. 83. Cochlea Jamaicensis depressa bidens Petiv. Gaz. T. 21. f. 6. Cochlea terrestris minor alba, ore duobus dentibus donato. Sloane It. Jam. II. p. 227.*
2. Labro minus promisso, *List. Tab. 87.*
3. Leviter umbilicatum, margine acuto; *List. Tab. 90. Cochlea terrestris mediæ magnitudinis, compressa, albida, ore duobus dentibus donato, Sloane ib. p. 228.*
4. Dente uno ad columellam, altero sub labro. *List. Tab. 88.*

c. TRIDENS:

1. Per Triangulum, *List. Tab. 92.*
2. Ad columellam, *List. Tab. 94. Cochlea terrestris maxima, albida, spiris parum elatis, ore tribus dentibus donato, repando, Sloane ib. p. 229.*

d. TETRAODON.

1. Subrufum, quatuor dentibus sinus formantibus, *List. Tab. 97. & 98. Cochlea Jamaicensis minor, ore tetradentino. Petiv. Mem. Cur. An. 1708. p. 98. n. 11. Sloane p. 227.*
2. Album fasciatum, fasciis plumbeis & piceis. *Bonanni num. 216.*

e. HEXAODON.

1. Clavicula inversa; i. e. ore obtorto ad turbinis apicem respiciente. Cochlea variegata septem dentibus donata, scilicet duobus in fundo, & quinque (b) in Labro, *List. Tab. 99.*

2. Ore laterali. Cochlea compressa variegata lateribus acutis, senis

(a) Et clavicula audit. Clavicula *Aldrovando* & sequacibus dicitur a clava, scapi seu columellæ productio. Quæ circa hunc scapum volvuntur, claviculatim torqueri dicuntur.

(b) Mihi non nisi quatuor dentes in oculos cadunt.

fenis minimum dentibus donata *Listeri T. 577. f. 31.* Figura exstat in Tab. Nostra I. n. 23.

3. Fuscum & fasciatum. Cochlea compressa fusca, fasciata, brevior (præcedenti,) sinu longo ad rostrum notabili, *List. T. 577. f. 32.* Picturam vide in Tab. Nostra I. n. 24.

CLASSIS III.

COCHLIS FORNICATA.

§. 32. COCHLIDES FORNICATÆ sunt, quarum spira maxima in fornicem axe ampliorem excurrit; vel: Cochlis fornicata est, quæ ori imposita & per umbonem lateralem inspecta, maximæ spiræ diametrum axe longiorem habet.

GENUS I.

CRICOSTOMA.

§. 33. Est COCHLIS FORNICATA; ore circulari, edentulo, fimbriato.

§. 34. SPECIES I. Læve

1. Album *Listeri Tab. 75.*

2. Corrugatum *Bonanni n. 212.*

3. Fasciatum:

a. Unica fascia lata; *Listeri T. 607. f. 40.* Picturam vide in Tab. Nostra I. n. 25.

b. Citrinum vel coloris castanei, *Listeri T. 607. f. 39.* Exstat Figura in Tab. Nostra I. n. 26.

c. Subrubrum. Trochilus unidens *List. T. 653. f. 53.*

d. Ex fusco variegatum, apertura fere circinata *List. Tab. 50.*

§. 35. SPECIES II. Striatum

1. Subrubrum & undosum *List. Tab. 648. f. 42.*

2. Striis granulatis, *List. T. 653. f. 52.*

§. 36. SPECIES III. Muricatum:

1. Margine dentato: Nerita parvulus *Listeri T. 608. f. 46. a.* *Spoortje Belg. Rumph. Tab. XX. lit. I.* Figuram vide in Tab. Nostra I. n. 27.

2. Striis muricatis, *List. Tab. 653. f. 51.*

§. 37.

§. 37. SPECIES IV. Laciniatum. *Lobbetje / Dolsfontje / Baardmannetje Belg.*

1. Sundenfis freti, *List. T. 608. f. 45.*
2. Griseo rufum, intus perlatum, *Rumphii T. XX. H.*
3. Multicolor, sexcentisve coloribus, *Bonanni n. 31.*

G E N U S II.

P L A T Y S T O M A.

§. 38. Est COCHLIS FORNICATA; ore diducto elliptico, ad umbilicum replicato (a).

(a) Character ergo hujus generis est, umbilicus replicato labio vicinus; dicuntur alias Valvatæ, *Sleghoongs / Alpe kruiken / Maanhoozng Belg.*

§. 39. SPECIES I. Ore simplici

1. Fasciatum:

- a. Linea alba spirali in latere, *Rumph. Tab. XXII. n. 1.*
- b. Cochlea umbilicata, minor, subrufa, ore circinato & operculato Listeri: Jamaic. *Listeri T. 55. Figuram vide in Tab. Nostra I. n. 28.*
- c. E viridi subflavum, *List. Tab. 129.*
- d. Literata, cujus lineas spirales aliquot albicantes intersecant characteres quidam nigri, *List. T. 560. f. 3. & 4.*
- e. Fascia hepatica obscura super dorso cinereo, *Rumph. XXII. lit. D.*
- f. Trifascis, zonis longitudinalibus, latis, albis, *Rumph. XXII. n. 2.*
- g. Ponderosa, carnea, rufis & castaneis maculis alternantibus fasciata. *Bonanni n. 169.*
- h. Squamis lacteis super oleacino, nitida; ternis fasciis pullis, quas interrumpunt squamæ majores. *Bonann. n. 200.*
- i. Pennata (a), asperula, pennulis albis super nigro pluries fasciata integra, *Bonann. n. 220.*

2. Im-

(a) Pennæ dicuntur maculae semilunares serietim dispositæ, instar pennarum in avium pectore aut tergo; hinc Pennatus, a, um, *Gesledert / Gebedert Belg.*

2. Imbricatum (*b*), linguas animalium extremas effingens; nigra albaque; Bonann. n°. 198.

3. Sulcatum:

a. Et punctatum; maculis atris, super funiculis flavidis ex colore purpureo. Bonann. n°. 217.

b. Undulatum (*c*); *Camelotje*; undis nigris, super sulcis gyrorum. Rumph. Tab. XXII. lit. L.

c. Granulatum; Rumphii Tab. XXII. lit. M. *De gekorelde Alpkruik / zwarte geribde Dojer of Maanhoozn Belg.*

d. Costis (*d*) planis, nigris, striatis, hinc inde albicantibus. Rumph. ib. lit. N. *De zwart geboorende Alpkruik / de geribde Dojer of Maanhoozn met zwarte en witte vlekken Belg.*

e. Auris Lunæ; sulcis profundis, striis latis, maculis grandiusculis; rarissima. Rumph. Tab. XXII. n°. 3. *De oprechte Maanhoozn Belg.*

rotundis maculis densioribus. *Id. ib. n°. 4.*
fasciis spiralibus aurantiis inter maculas albas & nigras. *Id. ib. n°. 5.*

4. Cinereum; sub vulgari cute margaritica. Bonann. n°. 219.

5. Undatum; lineis ruffis. *List. Tab. 567. f. 17. Tab. 561. f. 7.*

6. Vitellum; Belg. *Dojer*; a coloris similitudine:

Rotundatum; oculis albis in ultima spira, Rumph. Tab. XXII. lit. A. an, Cochlea aurantii mali flavedinem imitans ex albo nebulata, *List. Tab. 565. f. 12.?*

Compressum leviter hepaticum. Belg. *De leggende / gedrukte of platte Dojer*, Rumph. Tab. XXII. lit. B.

7. Can-

(*b*) Imbrices sunt striæ in decursu fractæ, & ad speciem tetragularum in tectis dispositæ; hinc imbricatus.

(*c*) Undatum differt ab undoso. Illud de testis, undarum more hiulcis: sic undosa per strias quasi fluctus representantia: undulata, ejusmodi maculas pingentia. vid. Undosum §. 42.

(*d*) Costæ sunt tractus eminentes per corpus testæ transversim, velut costæ in corpore animalis, exporrectæ, nonnunquam leves & rotundæ, aliquando planæ, striatæ, rugosæ &c.

7. Canrena lima; nigrarum macularum seriebus in dorso albo. *Rumph. Tab. XXII. lit. C.*
8. Melastomos, *Zwart-mondje Belg.* Coloris intense hepatici; ore nigro *Rumph. Tab. XXII. lit. E.*
9. Serpentaria; tenuis, parva, nigricans; serpentinis inscriptionibus; *Rumph. Tab. XXII. lit. G.*
10. Gothica; Bia Sarassa Kitsjil; characteribus rufis, velut Gothicis, super dorso albo, ore purpurascens. *Rumph. p. 76. n°. IX.*
11. Punctata; colore fulvo super cute aurea. *Bonann. n°. 228. Gespikkelde Doijer Belg.*
12. Lineata; albida; crebris lineis subrufis transversim & undatim ductis. *List. Tab. 559. f. 1.*
13. Livida; ore interno ex aureo & fusco nigricante. *List. Tab. 563. f. 10.*
14. Poelorontana; *Poelorontje Belg.* a loco sic dicta. *Rumph. Tab. XXII. lit. K.*
15. Montosa; ex nigro montibus picta, oris labio crasso & flavo. *Rumph. Tab. XXII. lit. I.*

§. 40. SPECIES II. Ore fimbriato:

1. Fasciatum; pullum; capillaribus striis leviter exasperatum. *List. Tab. 42. 43.*
2. Maculatum; *Limax Bonanni n°. 224. List. Tab. 567. f. 18.*
3. Punctatum; colore lacteo super nigro. *Bonann. n°. 218.*
colore rufo super albo; *List. Tab. 564. f. 11.*
4. Onychinum; *Bonann. n°. 225.*
5. Variegatum; coloribus subviridi, rufo & croceo, dilutis; commissuris a fasciola alba claviculatim intorta, in umbilico fultis. *Bonann. n°. 226.*
6. Sublividum; ore fusco; ad basin cujusque orbis velut funiculo constrictum; *List. Tab. 569. f. 19. 20.*
7. Subflavum; unicolor; *List. Tab. 566. f. 14.*
ima parte volutæ primæ breviter sinuatum, quem finum alba linea circumscribit. *List. Tab. 565. f. 13.*
8. Subrufum; media & ima parte albicante. *List. Tab. 559. f. 2.*
9. Anonymum; *Jamaicense; List. Tab. 84. f. 84.*

§. 41. Est COCHLIS FORNICATA; semilunato ore dentato.

§. 42. SPECIES I. Dentibus ad Columellam.

I. Striatum:

- a. Variegatum majus; ex auro vel croceo rufescens. *List. Tab. 595. f. 1.*
- b. Variegatum minus; per strias profundas ex rufo. *List. Tab. 598. f. 12.*
- c. Undose (a) maculatum; ex nigro tenuiter striatum. *List. Tab. 598. f. 13.*

2. Fasciatum:

- a. Fasciis tribus variegatis ex fusco purpurascens. *List. Tab. 602. f. 20.* Figuram vide in Tab. Nostra I. n°. 29. l. a. & b.
- b. ————— inæqualibus miniatis, ore citrino. *List. Tab. 603. f. 21.*
- c. ————— literatis, maculose purpurascens. *List. Tab. 603. f. 23.*
- d. Fasciis transversis. *Bonann. n°. 216.*

3. Undulatum læve; undis citreis in subviridi ex flavo. *List. Tab. 603. f. 22.*

4. Viride, exiguum; *List. Tab. 601. f. 18.*

5. Sulcatum; tenue; raris & profundis sulcis nigris, clavicula flavescens; dentibus brevibus, duobus tribusve; *List. Tab. 596. f. 4.*

6. Nigrum; dentibus quinque; *List. Tab. 596. f. 5.*

7. Aduncum; mucrone (b) incurvo; plurimis exiguisque dentibus. *List. Tab. 601. f. 19.*

(a) Undosum vel flexuosum, per similitudinem ab undis, modo ac modo declivibus; sive vel altiore vel profundiore decursu apparentibus. vid. undatum §. 39.

(b) Mucro nobis est apex ex cochlide exsertus; sive conus acutior ex ampliori basi procedens.

§. 43. SPECIES II. Dentibus utrinque; (ad Columellam & ad Labium).

I. Striatum;

- a. Ore citrino; tenuiter striatum; *List. Tab. 598. f. 11.*
- b. Bi-

SECTIO I. CLASSIS III.

17

- b. Bifariam striatum; striis majoribus & minoribus alternantibus. *List. Tab. 598. f. 14.*
2. Sulcatum;
- a. Inter latos sulcos striatum, & variegatum. *List. Tab. 599. f. 15. Tab. 600. f. 16.*
- b. Profunde striatum; ex purpura nigricans. *List. Tab. 595. f. 2.*
- c. Dentibus introrsum inflexis, profunde sulcatum. *List. Tab. 595. f. 3.*
- d. Multis & exiguis ad Labrum, admodum paucis brevibus & acutis ad Columellam. *List. Tab. 596. f. 6. 7. leviter sulcatum.*
- e. Ex albo & nigro variegatum, profunde sulcatum. *List. Tab. 597. f. 9. (a)*
- f. Nigrum; leviter sulcatum. *List. Tab. 597. f. 10.*
3. Undatum; ore citrino. *List. Tab. 600. f. 17.*
4. Mucronatum, depressum; lateribus acutis, senis minimum dentibus; *List. Tab. 577. f. 31. Belg. Coberaar / Coberflak / Stormslek / Onweerschoorn / Oude Wpf met tanden / Rumphii Tab. XXVII. lit. I. An ad aures Mida? (b)*

(a) *An, Nerita Jamaicensis ex albo & rubro tessellata; Petiv. Gaz. Tab. 13. f. 12.?*

(b) *An cochlea Bengalensis, ore lacerato; Petiv. Tab. 4. f. 10.?*

GENUS IV.

PENTA-DACTYLUS.

- §. 44. Est COCHLIS FORNICATA, Labro diducto, in quinque canaliculos (a) vel murices exeunte.
- §. 45. SPECIES I. Dorso striato, *Listeri Tab. 804. f. 12.*
- SPECIES II. Dorso nodoso & maculato, *List. T. 804. f. 13. Bonann. n°. 173. Figura exstat in Tab. Nostra I. n°. 30.*

(a) Canaliculi, Canales, Tubuli, sunt processus testarum per-vii; præcipue verticum processus elongati.

C

GE.

G E N U S V.

T R I B U L U S. (a)

§. 46. Est COCHLIS FORNICATA, circumcirca muricata.

§. 47. SPEC. I. Leucophæus, ore albo, nonnihil flavo & roseo; labio intus verrucoso. Bandanus, *Bandasche Pimpeltje / de groote getakte Moerbe;* Rumph. Tab. XXIV. lit. C. Figuram vide in Tab. Nostra VII. n°. 112.

SPEC. II. Castaneus; exiguus; *Buine Pimpeltje.* Rumph. p. 82.

SPEC. III. Flav-oscolum; *kleine Geelmond / kleine getakte Moerbe;* Belg. rotundum; albicans; muricibus nigris; ore striato ex luteo micante. Rumph. Tab. XXIV. lit. E.

(a) Latius hoc nomine utimur, ac Rumphius, qui alius generis testæ, infra nominandæ, TRIBULI nomen imposuit.

C L A S S I S I V.

C O C H L I S E L L I P T I C A.

§. 48. COCHLIDES ELLIPTICÆ nobis audiunt, quarum venter Ovalis; depressus, in mucronem spiralem (a) terminatur.

(a) Spiræ sunt cochleares circumvolutiones, vel in sinistram vel in dextram flexæ. Aliis; Helices, gyri, anfractus. Sed nos anfractus a spiris distinguimus cum Majore, cui sunt distinctiones annuæ, seu epiphyfes circa orificia Turbinatorum, velut annuli in boum cornubus.

G E N U S I.

A U R I S.

§. 49. AURIS MARINA, a similitudine auris humanæ dicta; cujus concham (quæ auris externa) quodammodo imitatur. Gyri (a) apparent in superficiei convexæ extremitate.

(a) Vide spiræ §. 48.

§. 50.

§. 50. *Synon.* Patella fera, *Rondel.* Meer-Ohr; wilde Schussel-Muschel / *Gesn.* Lepas Agria, *Arist.* Mother of Pearl, *Angl.* Patella major *Bellon:* Malaice; Telinga Maloli; Bia Sacatsjo, *Hoviley, Ind.*

§. 51. SPECIES I. Lævis.

1. Longior viridis in nigro; *Belg.* Maloli-002 / Zee-002 / lange Paarlemoerschulp. *Rumph. Tab. XL. lit. E. F.*
2. Latior; cretata; granulata; *Belg.* de kleine ronde Paarlemoerschulp; *Rumph. ib. lit. G.* Vide Figuram in Tab. Nostra VII. n. 113.
3. Brevissima; sine foraminibus. *Rumph. ib. lit. I.*
4. Angustior; exotica; ex flavo viridescens; maculosa. *List. Tab. 610.*

§. 52. SPECIES II. Striata.

1. Tenuis; lata; leviter striata. *Rumph. Tab. XL. lit. H.*
2. Mexicana maxima, in centro crustosa; *Langii.*
3. Vulgaris, *Bonann. n. 10. 11. List. de cochl. pag. 167. Tab. 16. & Hist. Tab. 614.*
4. Major, latior; plurimis foraminibus, eorumque vestigiis, ad 40. circiter, conspicuis; clavicula elata. *List. Tab. 611.*
5. Minor; dense in margine interna striata; Africana; *List. Tab. 612. f. 3.*
6. Aspera; parva; rotunda; clavicula lata, compressa; limbo valde lato cincta. *List. Tab. 612. f. 4.*
7. Profunde fulcata; ingens; *List. Tab. 613.*

GENUS II.

CATINUS LACTIS.

§. 53. Est COCHLIS ELLIPTICA; instar catini lactis; lævis; intus lactea; circa alterum extremum, Nautili more, quodammodo in ansam intorta. *Milch-napf; Melknappje; witte Oorschulp / Rumph. Tab. XL. lit. R.* Figura exstat in Tab. Nostra VII. n. 114.

GENUS III.

VITTA.

§. 54. Est COCHLIS ELLIPTICA depressa; ore semilunari diducto, edentulo; *Anodontes* vocata.

§. 55. SPEC. I. Nivea.

1. Ponderosa, ex mari rubro; *Bonann. n. 7.*2. Nitida; rarior; *Fab. Col. List. Tab. 571. f. 22.*SPEC. II. E caruleo virescens; operculo subcroceo. *List. Tab.*

141. f. 38.

SPEC. III. Cancellata; *List. Tab. 566. f. 16.*SPEC. IV. Subviridis; lineis capillaceis nigris obliquis. *List. Tab.*

605. f. 33.

SPEC. V. Ore subcroceo, nigro-linea, exigua. *List. Tab. 605.*f. 31. An *Nerita Jamaicensis* alba, parva, striis castaneis; *Petiv.**Gaz. Tab. 15. n. 8.?*

SPEC. VI. Fasciata: &

1. Reticulata; Labro producto, fascia lata albicante. *List. Tab.*606. f. 38. Figuram vide in *Tab. Nostra II.*

n. 31.

Subrufa *List. Tab. 607. f. 43. 44.*2. Squamea; binis fasciis eleganter picta. *List. Tab. 606. f. 35.*Icon exstat in *Tab. Nostra II. n. 32.*3. Purpurascens; *List. Tab. 606. f. 36. 37.*4. Fascia alba, nigricans. *List. Tab. 606. f. 34.*5. Nubes maculis imitans; *Fonsioni Tab. XI.*6. Striis nigro-cinereis, fasciis albis & latis. *Rumph. Tab. XXII. n. 7.*7. Inter strias planas & latas, nigris & albis maculis picta; crasso oris limbo. *Rumph. p. 78. n. VIII.*

SPEC. VII. Undata vel maculata.

1. Lineis nigris capillaceis crispata. *List. Tab. 605. f. 32. Sloane It. Jam. II. p. 237.*2. Albida lineis angustis umbrosis. *List. Tab. 604. f. 24. 25.*3. Alia, *Listeri Tab. 604. f. 27.*4. Maculata & reticulata. *List. Tab. 604. f. 28. Tab. 605. f. 30.*5. Maculis trigonis. *List. Tab. 604. f. 29.*6. Maculis latis flavescentibus. *List. Tab. 604. f. 26.*7. Striis subtilibus, colore fusco, albo & nigro pictis. *Rumph. Tab. XXII. n. 6.*

SECTIO I. CLASSIS IV.

GENUS IV.

CIDARIS.

§. 56. Est COCHLIS ELLIPTICA duarum spirarum, externa figura Turcico capitis tegumento vittato similis; ex spira maxima, altera in sphærellam eminens.

§. 57. SPEC. I. Ore admodum expanso; depressa; leviter striata. *List. Tab. 570. f. 21.*

SPEC. II. Subrufæ; *List. Tab. 607. f. 41. & 42.* Picturam vide in *Tab. Nostra II. n. 33, 34.*

GENUS V.

MAMMA

§. 58. Mammis assimilamus COCHLIDES ELLIPTICAS paucarum spirarum ex ventre oblongo, turgido, in papillarem mucronem leviter asurgentes.

§. 59. SPEC. I. Albula. Iffo paleffu; i. e. carne abundans.

1. Candidissima. *Rumph. Tab. XXII. lit. F.*

2. Macula ad os, nigra. *Rumph. p. 76. n. VII.*

3. Leviter flavescens, eburnea, lineis nigerrimis, flexuosis; *Bonann. n. 389.*

4. Fasciata. *List. Tab. 142. f. 36.*

SPEC. II. Cingaris; coloris aurantii. *Rumph. p. 76.*

SPEC. III. Virginea; mucrone, five mammilla vix apparente:

1. Hieroglyphica, fasciis albis cum contiguis nigris lineis in veste, velut lacca nitente, ductis. *Bonann. n. 399.*

2. Ramosa, habens fasciam tesseriis alternantibus ramosam. *Bonann. n. 400.*

3. Nigra, lacteis guttis & media fascia alba distincta. *Bonann. n. 401.*

4. Ore fimbriato, coloris lactei, duabus zonis cinereis & atris vittata; *Bonann. n. 402.*

5. Squamata, squamis lividis & albis picta, super anthracino (a). *Bon. n. 205.*

(a) Anthraces dicuntur carbones; unde anthracinum.

SPEC. IV. *Æthiopissa*; *Krangfussu*; *fulcata*, *squamata*, *intus parce margaritica*.

1. *Nigra tota*. Belg. *Zwartgeborende of kleine Maanhoozn met het Mammetje*. Rumph. Tab. XIX. lit. C.
2. *In nigro viridis & alba*. Rumph. p. 70.

SPEC. V. *Vetula*. Est *mamma spiraliter parce striata*, *albo nigra*, *lineis albis intermixta in superficie grisea*; *os patulum intus album*, *lineatum*, *in margine plicatum*, *castaneo & flavo colore imbutum*. Mus. nostri.

1. *Major*, *striis subtilibus*.
2. *Minor*, *striis crassioribus*.
3. *Longa*, *striis fuscis*, *flammeis*, *albis*, *ore leucophæo nitente*, *labio leviter denticulato*.

SPEC. VI. *Globosa*; *cujus mucro papillam ex iride prominulam imitatur*.

1. *Pramnios*, *lapidi lydio*, *colore aterrimo*, *similis*. Bon. n. 164.
2. *Ternis fasciis albis & zonis rubeis*, *punctatis*. Bon. n. 203.
3. *Charletan f. zanni*, *coloribus igneo*, *purpureo*, *flavescente*, *velut vestis personæ ridiculariæ distincta*. Bonann. n. 334.
4. *Umbilicata*, *nitida*, *quatuor fasciis albis cruentatis & heluaceo colore undatis cincta*, *super veste arundini indicæ simili*.

Bonann. n. 372.

SPEC. VII. *Variolata*, *vix trium ordinum frequentibus punctis aspersa ex pice crocea*. Bonann. n. 180.

SPEC. VIII. *Maculata*

1. *Candida*, *maculis ovalibus*, *filo pullo circumseptis*. Bon. n. 204.
2. *Punctata*, *rubra*, *clavicula paululum producta*. List. T. 560. f. 5.
3. *Tenuis & pellucida*. List. Tab. 566. f. 15.

SPEC. IX. *Verrucosa*, *papilla prominente*, *labio oris ad columellam repando*, *extus densis variolis aspera*, *nigricans*, *intus cornea*. List. T. 989. f. 49. *De geknobbelde Wpdmouder of Rudolphus Hoozn Belg.*

GENUS VI.

SCAPH A.

§. 60. Est *COCHLIS ELLIPTICA* *explanata*, *paucissimis spiris ad alterum latus inflexa*, *quæ, inversa, scaphæ ad instar natare dicitur*.

§. 61. SPECIES I. *Spiris binis absoluta*; *testa levi*; *tereti*; *in parte gibba coccineo humore imbuta*, *quam lineolæ nigræ albescentes discolorant*. Bon. n. 197. Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 115.

CLAS.

CLASSIS V.

CONO-COCHLIS SEU COCHLIS CONICA.

§. 62. CONO-COCHLIDES sunt gyri (spirales) in Conum geometricum turbinati.

GENUS I.

TROCHUS.

§. 63. Est CONUS SPIRALIS amplioris & complanatae baseos, ut fere rectus infistat horizonti. A similitudine instrumenti, quod Pueri scutica circumagunt, nomen petiit *Rondeletius*.

§. 64. *Synon.* Bia Cucullan, five infundibulum. *Belgis:* Tollen / Pyramiden / Bagpne-drollen. *Badanens:* Tombor : Meer-topffe / Topf-achtige Schraub Schnecken / *Gesn.*

§. 65. SPECIES I. Lævis:

1. Maculatus:

a. Aequalium fere laterum, spiris planis, superioribus in concursu nonnihil crenatis, sub-crusta ex obscura rubedine nigrescente, margariticus; ore oblongo, angusto, in ambitu umbilici guttato (a); *Rumph. Tab. XXI. A. B. Aldrovandi p. 363. Trochus pyramidalis. De geblakte Col Belg.*

b. In omnibus spirarum juncturis crenatus, *Rumph. Tab. XXII. n. 3.*

c. Flammis rubidis, viridibus, albisque. *Rumph. ibid. n. 4.*

d. Late radiatus ex amplo ore rubro. *List. Tab. 617. f. 3.*

e. Intus perlatus, extus terreis fasciis segmentatus. *Bonann. n. 102.*

f. Variegatus ex viridi; parvus. *List. Tab. 618. f. 4. Figura exstat in Tab. Nostra II. n. 35. a. & b.*

g. Ex rufo nebulatus, major. *List. Tab. 620. f. 6.*

h. Spiris convexis, rubro & albo maculatis. *Rumph. Tab. XXII. n. 5.*

i. Schyn-

(a) Guttæ dicuntur macula rotundæ, per marginem integrum circinata.

- i. *Schynvoetii* apud *Rumph. Tab. XXII. n. 8. 9. 10.*
- k. *Tuberosus*, acutus; albus & ruber. *Rumph. ib. n. 6.*
- 2. *Fasciatus*:
  - a. *Granulis striarum puniceis*, fasciola spirali alba. *Rumph. Tab. XXI. n. 1.*
  - b. *Adriaticus*; minimus; flavescent; maculis rubicantibus & terreis, filo albo interspirali. *Bonann. n. 91.*
  - c. *Acutus*, sub cuticula crocea nitide margariticus. *Bon. n. 93.*
  - d. *Sub lacca nitidus*, maculis linearibus. *Bonann. n. 99. colore sanguineo.*
  - e. *Fascia interspirali tessellata*; ex mari Adriatico; cochloides latior. *Bonann. n. 98.*
  - f. *Albus*, leviter umbilicatus, exiguus, pluribus fasciis cinctus; *List. Tab. 59. f. 56. Hispanicus.*
  - g. *Mons pessulanus*, exiguus fasciatus. *List. Tab. 61. f. 58.*
  - h. *Limbo angusto*, in quovis orbe medio cinctus. *List. Tab. 616. f. 1. Figuram vide in Tab. Nostra II. n. 36.*
- 3. *Virgatus (a)*:
  - a. *Inter spiras sulcatus*, vix cicero æqualis. *Bonann. n. 97.*
  - b. *Labrum Leonis*; *Bonann. n. 94. 95. 96.*
  - c. *Urna pyramidalis prima*, *Bonann. n. 89.*
  - d. *Labeo*; *Belg. Schlip. Rumphii Tab. XXI. lit. E.*
  - e. *Tombor*; *de gegzanuleerde Col; Rumph. Tab. XXI. lit. C.*
  - f. *Trochilus Schynvoetii* apud *Rumph. ib. n. 11.*

(a) *Virga a similitudine meteoris cognominis dicitur, plaga seu macula ex acuto apice condensatis lineis in latum sensim exporrecta. Inde virgatus, qui ejusmodi picturam exhibet. Habemus & virgas sinuosas, quarum latera non rectis sed flexuosis lineis terminantur.*

§. 66. SPECIES II. *Asper.*

- 1. *Muricatus*: *Albidus Jamaicensis List. Tab. 628. f. 14.*
Nodosus in bali; cæterum muricatus. List. Tab. 646. f. 39.
- 2. *Polygonus*; umbilicatus ore rotundo, sub cortice marmoreo margariticus. *Bonann. n. 100.*
- 3. *Longævus*; quod diu extra aquam vivit animal; sive *Papuanus*; faxeus, fenestratus, griseus, cum paucis virore intus perla

SECTIO I. CLASSIS V.

perla mortua. *Rumph. Tab. XXI. lit. D. De Papoesche of
langlevende Col / Moorsche Tempel Belg.*

4. Hispidus in spiris, quasi rectangulis inter fila cærulea, auran-
tia & fusca. *Rumph. Tab. XXI. n. 2.*
  5. Fuscus & albus; fenestratus (a) *Schynvoetii ad Rumph.
p. 75. Tab. XXI. n. 7.*
  6. Pharaonis Cochlea. *Bonann. p. 138. n. 195. & p. 144. n.
222. & 223.*
  7. Undatus sive sinuosus (b).
    - a. Variegatus ex rubro. *List. Tab. 619. f. 5.*
    - b. Auricula ad Columellam tortili. *List. Tab. 625. f. 11.*
    - c. Similis, sed major. *List. Tab. 630. f. 16. Tab. 626. f. 11. a.*
    - d. Similis, columella dentata. *List. Tab. 632. f. 20.*
    - e. Asper & inæqualis. *List. Tab. 629. f. 15.*
    - f. Ex viridi & rubro variegatus; basi lævi; striis multum ex-
stantibus. *List. Tab. 646. f. 38.*
    - g. Striis undosis asper. *List. Tab. 631. f. 18.*
  8. Verrucosus:
    - a. Variegatus striis nodosis; basi valde cava. *List. Tab. 631.
f. 17.*
    - b. Brevis; ex rubro undatim virgatus; cæterum subcæruleis
striis nodosis, valve asper. *List. Tab. 632. f. 19.*
- (a) Fenestratus, qui cellulas profundas habet fenestrarum
more dispositas.
- (b) Vide virga §. 65.

GENUS II.

HAMUS.

- §. 67. Reticulo piscatorio, quo pisces ex majoribus receptaculis hauriun-
tur, adsimilamus COCHLIDEM TROCHIFORMEM obtusam, margine
lacero, labio nonnihil exerto & acuminato.
- §. 68. SPECIES I. In longum conii elatioris striatum, *List. Tab. 623. f. 9.*
SPECIES II. Muricatum, *List. Tab. 644. f. 36.* Icon exstat in Tab.
Nostra II. n. 37.

G E N U S III.

P S E U D O - T R O C H U S.

§. 69. Est TROCHOIDES LONGA, ore in canaliculum exertum contracto.

§. 70. SPECIES I. Lævis:

1. Fasciis tricolor, seu Buccinum septem ordinum, fasciis fere bicoloribus, interdum tricoloribus, iridis instar pictum, *List. Tab. 15. f. 10.* Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 116. Buccinum Barbadesse perelegans, fasciatum; *Petiv. Gaz. Tab. 22. f. 11.*

2. Pentazonos, seu quinque fasciis cinctus, trochiformis. *Bonann. n. 66.*

SPECIES II. Striatus; insigniter elongatus; *Zeeton*; coloris nigro-castanei, striis nonnihil asperis; *Rumph. Tab. XXI. n. 12.* Trochus fuscus, clavicula valde producta. *List. Tab. 624. f. 10.* Strombus admodum productus, sub cortice fulcis rugoso, margariticus. *Bonann. n. 92.*

G E N U S IV.

S T R O M B U S.

§. 71. STROMBI sunt canales spirales in Conum acutum & longum contorti.

§. 72. *Synon. Paalden; Zeepots; Turbines; Pennen; Binkrang, Diarong, Nadeln / Schaub Schnecken.*

§. 73. SPECIES I. Aculares; Nadelnformige.

A. Lævis, seu Subula:

1. Maxima; *Marlpiem; diake Cyger-pen.* Strombus maximus, palmam longus, albidus, nubeculis nigro-ceruleis super cingulis pictus. *Rumph. Tab. XXX. lit. A.*

2. Tessellata, spiris velut geminis:

a. Tesseris nigris; *Belg. de zwartgeblekte Paald / de dunne Cyger-pen; Rumph. Tab. XXX. lit. B.*

b. — subfusce rufis. *List. Tab. 842. f. 70.*

c. — plumbeis, quodammodo fasciatus; *de grauwachrige Paald / de omgewonde Pen. Rumph. Tab. XXX. lit. C.*

3. Orthoceras; testa quasi eburnea, ore angusto semilunari. *Bon. n. 118.*

4. To-

4. Toroceras, fulcatus, maculis latis, ex rufo nigricantibus, radiosus. *List. Tab. 841. f. 69.*
  5. Telescopium: duplicatis velut orbium spiris cochleatur, in quarum altera tessellulis conchyliatis pulchre discriminatur color albus, quo totus tegitur. *Bonanni n. 317. List. Tab. 846. f. 74.*
  6. Marmoratus; nitidus; longus; acutus; juncturis spirarum vix dignoscendis, maculis rufis. *Bonann. Tab. 126. n. 107.*
  7. Subniger, palustris; crassulus. *Rumph. Tab. XXX. lit. Q.*
  8. Alternas spiras latiores & strictiores ex flavo nebulatas exhibens. *List. Tab. 843. f. 71.*
  9. Flammea, albis serpentulis, tenuis. *Rumph. p. 100. n. V.*
  10. Folium Tritici; Strombus indicus rarus & pulcher; niveus & nitens, ex binis fasciis spiralibus, quæ triticea folia suo acumine exprimunt, bis cinctus. *Bonann. n. 109. Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 117.*
  11. Infundibulum; Strombus brevis, ventricosus, canaliculatus, fasciis subrufis per spiras planas sulcatus pictus; *List. Tab. 844. f. 72.*
- B. Asper:
1. Lima.
    - a. Castanea; denticulis (a) & rugis aspera; de Paald-pen; *Rumph. Tab. XXX. lit. F.*
    - b. Chalybea; spiris sulcatis ex cæruleo chalybeis, aliquando albis, nigredine aspersa; de spue Paald of Zeil-naald; *Rumph. Tab. XXX. lit. I.*
    - c. Fasciatim strigilata (b). De gegzanuleerde Paald; *Rumph. Tab. XXX. lit. H.*
    - d. Lancinula; Diekenier; parva, tenuis, alba; cujus cancellorum extremitates hastularum apices referunt. *Rumph. ib. lit. G.*
  2. Acus Sartoria, per fascias spirales striata; *List. Tab. 845. fig. altera minor.*
  3. Lussapinjos; a loco;
    - a. Ebur-
- (a) Dentes sunt apices breves, vel obtusi vel acuti.
 (b) Strigiles sunt Wormio canaliculi apertis striis intercepti. Striges sunt interstitia depressiora & plana, vel striarum vel costarum. Columna.

- a. Eburneus; *De Boore Marlyziem / de gekartelde Pen;* spiris dentatis & striatis flavis. *Rumph. Tab. XXX. lit. E.*
 b. Fasciatus; & punctatus in ambitu spirarum. *List. Tab. 846. f. 75.*

4. Borongan; Sipotkilfil; palustris; labiosus, apice plerumque fracto, spiris dentatis; intus albus; *de Ceramische Bastaard Marlyziem / de West-indische Bastaard Paus kroon;* Falsch; Bastart-Bapfi Kroon. *Rumph. Tab. XXX. lit. Q.*

5. Pastinaca; a figura; Strombus dentatus in labro interno; ore acuminato; fusca. *List. Tab. 837. f. 63.*

6. Siphunculus, super spiris convexis perpendiculariter dense striatus; *List. Tab. 837. f. 64.*

7. Fascis

a. Semilævis; videlicet supra lævis, infra striatus. *List. Tab. 979. f. 37.*

b. Duplicatus; in orbibus maculatis per longum striatus. *List. Tab. 979. f. 36.*

§. 74. SPECIES II. Cochloides, proprie Schraub-schnecken; spitze Schrauben; spiris

A. Planis: depressus in primi orbis parte superiore, albus. *List. Tab. 591. f. 57.*

B. Torosis (a), mit gantzen Stäben gewunden.

1. Lævibus:

a. Marmoreus; albus; decem orbibus tumidis; ore laterali angusto. *Bonann. n. 24.*

b. Fasciatus; ore rotundo, contracto & plicato. *Bon. n. 106.*

c. Astragaloides super toris; mit ringen über den Stäben gedreht; coloris rosei. *Bonann. n. 114.*

d. Tenuis; exiguus, ore circinnato. *List. Tab. 20. f. 16.*

e. Olivaris Jamaicensis, striis capillaribus; *Petiv. mem. cur. 1708. p. 98. n. 15. Hans Sloane, It. Jam. II. p. 230. List. Tab. 21. f. 17.*

f. Rufus, exiguus quinque spirarum. *List. Tab. 22. f. 19.*

g. Orizæ granum, exiguus, albus, septem orbium; *List. Tab. 40. f. 38.*

2. Stria-

(a) Torus est annulus crassus vel articulus rotundus in colum-
 nis. Der Stab; unde torosus.

2. Striatis.

- a. Tiburtinus, subtilissimis crenis crispatus, colore lapidis Tiburtini, ex mari Adriatico. *Bonann. p. 116. n. 23.*
- b. Carminatus, albidus, ad imum quemque orbem una vel altera stria majuscula; ore rotundo, parum ad sinistram labiato. *List. Tab. 591. f. 56.*
- c. Clava; magnus, ore lunato simplici; seu cochlea longissima clavicula, medio quoque orbe unica, valde acuta & eminente, stria. *List. Tab. 591. f. 59.*
- d. Cippus viarum simplex; ein einfacher Weg-weiser; *Belg. de enkelde Crommelschroef*; gyris convexis, striatis; coloris aliquando castanei, aliquando albi. *Rumph. Tab. XXX. lit. M.*
- e. Erosus; molem grani hordeacei æquans, colore figulino, vel tophaceo, spillis contusionibus æqualiter excavatus. *Bonann. n. 108.*
- f. Σαλπυξ *Fabii Columnæ*. Buccinum striatum, *List. Tab. 590. f. 54.* Tuba eburnea longissima, spiris ventricosis; *Bonann. n. 118.*
- g. Rufus ex fusco, striis lævibus, ore rotundo, angusto. *List. Tab. 590. f. 55.*
- h. Fasciis tessellatis (a) in quoquo orbe duabus. *List. Tab. 592. f. 60.*
- i. Variegatus in spiris angulosis, grandiusculus. *List. Tab. 593. f. 61.*

C. Echinosis; aus viertel Stäben gediehet.

1. Simplicibus:

- a. Xylhelix; Cochlea lignorum, Holz Schraube; propter spiras ejusmodi cochleæ similes. Apice obtuso. *Bon. n. 112.*

2. Geminis:

- a. Helix acuta: Spitz Schraube; notulis rufis signata. *Bon. n. 117.*
- b. Peglia, spiris per angulum acutis & fasciis latis, ab invicem divisis. *Bonann. n. 67.*

D. Trochilosis: mit Hohl Röhren.

1. Lævibus

- a. Coccyx: (ab ossis coccygis similitudine) regularis, eburneus. *Bonann. n. 113.*
- b. Coc-

(a) Tessellatum, quod quadratulis diversi coloris alternantibus quasi stratum est.

b. Coccyx irregularis sive hiulca; Strombus albus in mediis orbibus sæpe depressus. *List. Tab. 589. f. 53.*

c. Polyophthalmos; oculatus in juncturis. *De rosse Paald met witte druppels of zouthoels / de wit-geplekte Pen / Rumph. p. 100. Tab. XXX. lit. D.*

2. Carminatis

a. Sagitta. Excavatus in medio cujusque orbis; albidus. *List. Tab. 591. f. 58.*

G E N U S V.

T R M P A N O T O N O S.

§. 75. Trommel Schraube. Belg. Trommelschroeven. Est STROMBUS acute muricatus; ore irregulari, vario.

§. 76. SPECIES I. Fluvialis:

1. Fuscus, atro purpureis fasciis ex ore videndis cinctus, striatus, & limbis acutis, maxime prioribus asper. *List. Tab. 120. f. 15.* Figuram vide in Tab. Nostra II. n. 38.

2. Fasciatus & muricatus per medios orbis. *List. Tab. 121. f. 16.*

3. Striatus & muricatus, fuscus. *List. Tab. 121. f. 17.* Pictura exstat in Tab. Nostra II. n. 39.

4. Nodose striatus, oris labio effuso. *List. Tab. 122. f. 18.*; unicornu undosum, nodosum & verrucosum. *Petiv. Gaz. Tab. 5. f. 5.* Icon exstat in Tab. Nostra II. n. 40.

5. Similis, minor; *List. Tab. 122. f. 19.*

6. In primis orbibus muricatus; cæterum nodosus in striis; *List. Tab. 122. f. 20.*

SPECIES II. Pelagius:

1. Rostratus, leviter dentatus, fuscus, striatus & fasciatus; *List. Tab. 836. f. 62.*

2. Minor, ore contracto, *List. Tab. 1018. f. 81.* Jamaicensis. Buccinulum recurvirostrum, nigrum, striatum & asperum, minimum. *Hans Sloane It. Jam. II. p. 231.*

3. Loricatus (a), recurviroster, turgidulus; labio oris semilunati crispo; *List. Tab. 1019. f. 82.* Unicornu fossile, fasciis regularibus verrucosis. *Petiv. Collect. n. 90.*

4. Undatus, rugosus; labio rotundo, effuso; ore longo angusto. *List. Tab. 1021. f. 85.*

GE-

(a) Loricatus per similitudinem loricæ dicitur, crusta aspera velut dense ex funiculis vel catenulis contexta.

SECTIO I. CLASSIS V.

31

GENUS VI.

VERTAGUS.

§. 77. Est STROMBUS STYLI-FORMIS; oris oblongi labiis fimbriatis, in canaliculum recurvum excurrentibus.

§. 78. SPECIES:

1. Longitudinaliter; ex India; rarus; figura & colore Zezyphino (*a*), aureus, croceus & aliquando candidus; valde nitidus. In spiris folliculæ sunt perpendiculares, æque distantes; alterum oris labium falcatum prominet & inflectitur; ut in cane venatico. *Bonann. n. 84. List. Tab. 1020. f. 83.* Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 118.
2. Carminatus; albus; sinuosus. *List. Tab. 1021. fig. altera.*
3. Dentatus in spiris; *de Snuut-pen / het witte Tuitje*; striis nunc nigris fuscisve. *Rumph. Tab. XXX. lit. K.*
4. Bifalcatus
  - a. Muricatus, maculosus; spiris dentatis. *List. Tab. 1017. f. 79.*
  - b. Fasciatus & asper. *List. Tab. 1018. f. 80. H. Sloane p. 248.*
5. Labio plicatus:
  - a. Major; spiris angulosis & muricatis; crenatus; labio oris obliquo, & quasi incurve plicato. *De ruige Trommelschroef / de West-Indische Pauze Kroon; Rumph. Tab. XXX. lit. O.*
 Alius spiris longe magis muricatus, *Mus. nostri.*
  - b. Montosus; seu obtuse muricatus per spiras universas. *Bon. n. 69.*

(*a*) Zezypha i. e. *Jujubæ* rohte Brust-beerlein / gelbe oder weisse.

GENUS VII.

NOCTUA.

§. 79. Est STROMBUS, rostro adunco, bicipiti. Afio avis.

§. 80. SPECIES I. Granulata; *de knobbel-pen / het gegranuleerde of gekantel de Tuitje*; cinereus; granis majoribus, aliquando albis. *Rumph. Tab. XXX. lit. L.* Figuram vide in Tab. Nostra VII. n. 119.

SPECIES II. Hiulca; *geknobbeld Tuitje*; maculis & fasciis nigris. *Aliis: de gedooznde Snuut-pen; Schynvoet ad Rumph. Tab. XXX. lit. N.*

GE.

G E N U S VIII.

A N A S.

- §. 81. Est COCHLIS STROMBO similis, sed cucullata; anati natanti sua figura aliquo modo comparanda.
- §. 82. SPECIES I. Brevis; acutus; circa ultimam spiram apertam & leviter rostratam constrictus, coloris nivei, notulis ex sanguineo nigricantibus, velut calami ductibus signatus. *Bonann. n. 81.* Figura exstat in Tab. Nostra VII. n. 120.

G E N U S IX.

P E S A N S E R I N U S.

- §. 83. Est STROMBUS alatus; seu Labio in murices diviso, digitos anserinos referentes.
- §. 84. SPECIES I. Digitis longis, membranam intercipientibus; intus albus, foris flavens. *Bon. n. 85. List. Tab. 866. fig. minor.* Figuram vide in Tab. Nostra II. n. 41.
- SPECIES II. Digitis brevioribus, quasi laciniis membranæ cinctis; coloris nivei; *Bon. n. 87.* qui illum alæ Vespertilionis vel Draconis assimilat. Buccinum striatum labro propatulo digitato. *List. Tab. 865. f. 20.* Pictura exstat in Tab. Nostra II. n. 42.

G E N U S X.

O X Y - S T R O M B U S.

- §. 85. Hoc nomine comprehendimus omnes STROMBOS breves, propter oris varietatem & configurationem a generibus, hæcenus recensitis, diversos.
- §. 86. SPECIES I. Lævis:
1. Ligatus:
    - a. Acutus, seu Turbo brevis, sed crassus, albus & lævis, quasi ligula pulvinatim (a) constrictus; ore rotundo contracto. *Bonann. n. 39.*
    - b. Ob-
  - (a) Pulvinata *Listero dicuntur*, quæ turgent; ita fimbria, ligula, pulvinata eadem ac turgida, vel culcitrae instar turgēt, ausgestopft; usurpatur de partibus testæ turgidioribus.

- b. Obtusus; ore semilunari contracto, fasciola tenui in spirarum commissuris arcte ligatus, coloris eburnei; vivit in spongiis. *Bonann. n. 56.*
2. Pupa fasciata; orbibus ex dextra in sinistram flexis, ore oblongo, patulo, ad ventrem contracto. *Bonann. n. 41.*
3. Geometricus; castaneis lineis duabus punctatis, circa tredecim spiras ventricosas, ductis; ore contracto. *Bonann. n. 42.*
4. Crenatus, albus, una cujusque orbis parte crenata. *List. Tab. 588. f. 52.*
5. Fasciatus supra; infra septem spiris undatus; ore subrotundo lævi. *List. Tab. 12. f. 7.* Figura exstat in Tab. Nostra II. n. 43.
6. Multicolor, exacte conicus, ore patulo canaliculato; labio plicato; foris asper; in maximis spiris denticulatus, & luto, sub quo stabulatur, deformis; intus albus, circa oris aperturam violaceus & nitidus. *Bonann. n. 81. 82.*
7. Undulatus, maculis nigris. *List. Tab. 980. f. 39.*

§. 87. SPECIES II. Asper:

1. Arachnoides; a cardine ad mucronem miro artificio crispatus; ore subrotundo, coronato. *Bonann. n. 68.*
2. Mangiorum Strombus: *Band-hoorn*: crassus; digitum longus, chalybeus, sine nitore. *Rumph. Tab. XXX. lit. T.*
3. Clathratus, sive Bidens:
- a. Albus, ventricosus, striis eminentibus asper. *List. Tab. 588. f. 47.*
  - b. Similis, productior, per longum striatus. *List. ib. f. 48.*
  - c. Similis cylindraceus, per longum striatus. *List. ib. f. 49.*
  - d. Rufescens, ex fusco; ore promisso, & obliquis rectisque striis asper. *List. ib. f. 50.*

GENUS XI.

TUBA PHONURGICA.

§. 88. TUBÆ PHONURGICÆ nobis dicuntur COCHLIDES CONICÆ ore patulo, cucullato, in spira maxima inflatæ.

§. 89. SPECIES I. Torosa:

1. Pellucida, alba, decem orbium, primo medio acuto, ultimo obtuso, & ultra vicinum aucto. *List. Tab. 18. f. 13.* Figuram vide in Tab. Nostra II. n. 44.

E

2. Te-

2. Tenuis, alba, octo minimum ordinum. *List. Tab. 20. f. 15.*
Icon exstat in Tab. Nostra II. n. 45.
3. Fluvialis, spiris leviter convexis. *List. Tab. 117. f. 12.*
4. Spiris acutis angulosa & undosa. *List. Tab. 118. f. 13.*
5. Ex rufo radiata. *List. Tab. 9. f. 4. & Tab. 10. f. 5.*
6. Carminata; seu Buccinum exiguum fasciatum & radiatum. *List. Tab. 19. f. 14.*
7. Subflava ex viridi, tenuiore & longiore clavicula. *List. Tab. 110. f. 3. 4.*
8. Heterostrophus, rufescens ex fusco, striis duabus, in primo orbe eminentibus. *List. Tab. 37. f. 36.*

§. 90. SPECIES II. Spiris planis:

1. Fasciata:
  - a. Bifascis: subflava ex viridi; Virginiana, duabus fasciis atro purpureis cincta. *List. Tab. 113. f. 7.*
  - b. Radiata a sinistra dextrorsum torta. *List. Tab. 8. f. 2.*
  - c. Tenuis subflava, circiter quinque spirarum. *List. T. 8. f. 3.*
  - d. Subviridis, brevibus lineolis subrufis, velut fasciatim depicta. *List. Tab. 109. f. 2.*
  - e. Perlonga, lata; ex rubro fasciata, columella alba. *List. Tab. 578. f. 33.*
2. Carminata.
  - a. Spiraliter: Atro purpurea; oris vertice (a) seu rostro paululum sinuoso *List. Tab. 115. f. 10.*
Terrestris, abrupta, in extremo tota alba. *List. Tab. 17. f. 12.*
Nigra, parva; ex toto lævis. *List. T. 976. f. 32.*
  - b. In longum: Longitudinalibus lineis & spiralibus fasciis insignis. *List. Tab. 116. f. 11.*
Callosa (b), medio primo ordine leviter acuto. *List. Tab. 11. f. 6.*
  - c. Bifariam: Atro purpurea, in medio orbe modis obliquis pictus. *List. Tab. 119. f. 14.*
3. Flammea, e rufo; spirarum quinque tenuium valde productarum. *List. Tab. 38. f. 37.*

GE-

(a) Vertex alias est conchæ extrema ad cardines valvarum pars angustior vel acuta, vel obtusa, vel adunca, vel aurita, vel umbonata; usurpatur etiam de ore cochlidis rostrato.

(b) Callum in testis dicimus processum planum crassiore.

GENUS XII.

PSEUDOSTROMBUS.

§. 91. Est COCHLIS CONICA brevis, ore, in spira maxima valde lata nec multum ventricosa, longo, diducto, infra acutangulo, supra quasi resecto.

§. 92. SPEC. I. Carminatus ad imum quemque ordinem, ibidemque eleganter striatus. *List. Tab. 977. f. 33.*

SPEC. II. Nodosus inter spiras. *List. Tab. 977. f. 34.* Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 121.

SPEC. III. Callosus, fuscus. *List. Tab. 978. f. 35.*

SPEC. IV. Hirsutus, sinuosus, fasciatus, rostro leviter detorto, labii peripheria dentata. *List. Tab. 967. f. 22.*

SPEC. V. Lævis, lineis subflavis ad primum quemque orbem striatum. *List. Tab. 981. f. 40.*

SPEC. VI. Tessellatus, lævis, effuso margine oris lati, ad turbinem tessellatus. *List. Tab. 1013. f. 77.*

SPEC. VII. Angystomos; ex fusco fasciatus. *List. Tab. 963. f. 17.*

SPEC. VIII. Struthio-Camelus, a similitudine cum plumis hujus avis, coloris lactei, maculis igneis rutilus, ore longo, vertice sinuose scisso. *Bonann. n. 120.* Similis labro aspero *List. Tab. 838. f. 65.* fasciis punctatis ex rufo nigricantibus.

SPEC. IX. Mitra papalis, de Paus-kroon / spirarum margine per turbinem plicato.

1. Guttis quadratis, intense rubris super testa candidissima. Si excellit, antiquum pretium 100. thalerorum meretur. *Rumph. p. 96. n. X. Tab. XXIX. lit. I.*

2. Maculis aurantiis aspersum habuit *Bonanni p. 127. n. 119.*

3. Labio dentato; gravis; maculis croceis majusculis fasciata; *List. Tab. 839. f. 66.*

4. Labio simplici; gravis; maculis sanguineo-croceis. *List. Tab. 839. f. 67.*

5. Labio simplici, magnis maculis croceis inter fascias albas tessellata. *List. Tab. 840. f. 68.*

6. Punicea, minor; Brune Paus-kroon; spiris minus plicatis, maculis nigro-cruentis. *Rumph. p. 97.*

7. Minima, rubra; albis flammis. *Rumph. ibid.*

8. Adusta; parva; lævis; sulcata; maculis rufis. *Rumph. ib. n. XI.*

SPEC. X. Mitra Episcopi; *Bisschops Miter*; *Oranje-Pen*; (si maculæ sint aurantiæ) ore dentato; maculæ plerumque rubræ, magnæ. *Rumph. p. 97. n. XI. Tab. XXIX. lit. K.*

SPEC. XI. Angustus; subrufus; leviter striatus. *List. Tab. 819. f. 33.*

SPEC. XII. Clathratus (a), variegatus ex fusco; striis lævibus. *List. Tab. 821. f. 40.*

SPEC. XIII. Amarala. Laholun. Lahorun. *Papeitje*. Testa tenuis subcinerea; spiris ventricosis, coronæ instar, per plicas, muricatis. *Rumph. Tab. XXXIII. lit. F. F. Nioer Miter Shell. Sibier-Pause-Kroon Belg.*

SPEC. XIV. Fasciatus; striatus & dentatus. *List. Tab. 820. f. 37.*

SPEC. XV. Sanguinolentus; striatus; & sanguineis guttis radiatus. *List. Tab. 822. f. 38.*

SPEC. XVI. Cancellatus (b). *List. Tab. 822. f. 39.*

(a) Clathratus idem quod cancellatus notat texturam retiformem, instar cancellorum ferreorum apud veteres. Inde clathrum, opus cancellosum, quo lineæ testarum reticulatim componuntur. Columna de purp.

(b) Vide clathratus.

GENUS XIII.

DIPSACCUS.

§. 93. Est COCHLIS CONICA, paucis spiris producta; ore longo, in extremitate sinuose exerto, & abhinc sulco notabili versus dexteram circumscripto, ubi ad scapum sinus longus & profundus patet. Quasi duplex faccus.

§. 94. SPEC. I. Lævis; varie luteus, labio dextre albo; spiris fere oblitteratis. Buccinum brevirostrum, læve, sinu ad Columellam longo, angusto, profundo. *List. Tab. 974. f. 29.*

SPEC. II. Tessellatus:

a. Ventricosus; candidus; tesseriis rubris, vel castaneis, pictus. *Bonann. n. 70.*

b. Ventricosus; lævis; croceis maculis magnis, ex triplici ordine fasciatim pictus. *List. Tab. 981. f. 41.* Picturam vide in Tab. Nostra II. n. 46.

SPEC. III. Eburneus; *Bonann. n. 149.*

SPEC. IV.

SPEC. IV. Nebulatus:

- a. Simplex; ex croceo. *List. Tab. 982.* Icon exstat in Tab. Nostra II. n. 47.
- b. Fimbriatus; *List. Tab. 983.*

G E N U S XIV.

A U R I S M I D Æ

§. 95. Sub hoc nomine intelligimus COCHLIDES ex ventre longo, ovali conico, decurrentes, quæ ad latus formant os amplum, auriforme, & productum. *Neuze-007.*

§. 96. SPEC. I. Ore lævi

1. Fasciata; parva; rostro integro; tenuiter striata, clavicula paulo productiore. *List. Tab. 835. f. 58. (a)*

SPEC. II. Ore dentato

1. Incarnata; in ventre rugosa (b); in mucrone ex fasciis adstrictis turbinata, livida & granulata; *Midas 007 / Rumph. p. 107. Tab. XXXIII. lit. H. H. List. Tab. 32. f. 30.* Figuram vide in Tab. Nostra VII. n. 122.
2. Fasciata; bidens; *List. Tab. 834. f. 59.*

(a) Lister. *unicum dentem ad Columellam esse ait, quem deprehendere non potui.*

(b) Rugosus seu corrugatus, runstlich / *cujus superficies cutem senilem imitatur.*

G E N U S XV.

N A S S A.

§. 97. NASSA dicitur corbis conice plexa ex viminibus, qua capiuntur anguillæ; simili figura gaudent quædam Cochliodes graciles, acute conicæ; ore patulo, longo.

§. 98. SPEC. I. Rostrata, sive ore acuto; aliquando ostrino (a) diluto tincta,

(a) Color ostrinus assimilatur cerasis nigricantibus; *Rirschbaum communiter.*

tincta, nonnunquam vinosa, interdum ossibus similis. In singulis orbibus instar aurantii decorticati videtur in plures æquales partes dissecta, quas fasciola plana eleganter distinguit. *Bon. n. 45.* Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 123.

SPEC. II. Fissa, seu Strombus astragaloides inter toros. *Bon. n. 110.*

G E N U S XVI.

T E R E B E L L U M.

§. 99. Est COCHLIS CONICA, gracilis, altera parte teres & aperta, altera acute conica; veluti ex quadam fascia testacea figurata.

§. 100. *Synon.* Avena marina; Folium arboris conglomeratum; Arundo palustris. *De Booz.*

§. 101. SPEC. I. Pullum, nigris venis nonnunquam micans, nonnunquam album; tenue & læve. Salire dicitur ex aqua per arcum. *Rumph. Tab. XXX. lit. S.*

SPEC. II. Folium arboris conglomeratum. *Bonann. n. 57.*

SPEC. III. Punctatum. *De gestippelde Booz Belg. List. Tab. 736. f. 30. & Tab. 737. f. 32.* Icon exstat in Tab. Nostra II. n. 48.

SPEC. IV. Album *Mus. nostri. De witte Booz.*

SPEC. V. Striatum; *De gestreepte Booz. List. Tab. 736. f. 31.* Figuram exhibet Tab. Nostra II. n. 49.

SPEC. VI. Flammeum. *De geblande Booz.* Rhombus major, striatior, undatus & fasciatus, clavicula acuta, & producta. *List. Tab. 722. f. 9.*

SPEC. VII. Fasciatum, zonis mustelinis (a), super albo. *Bon. n. 369.*

SPEC. VIII. Patens, columella fusca. *List. Tab. 729. f. 17.*

(a) Color mustelinus, qui in Mustelis, luteo pallens.

C L A S S I S VI.

C O C H L E A.

§. 102. COCHLEÆ (§. I.) sunt COCHLIDES SIMPLICES (§. 3.) CONIS (§. 62.) obtusis & inclinatis quodammodo similes, spiris pluribus, iisdemque excentricis, contortæ.

G E-

GENUS I.

COCHLEA LUNARIS.

/H

§. 103. COCHLEÆ LUNARES sunt breves; acutæ; ore rotundo, fimbriato; ad sinistrum labiato: ori impositæ scapum (a) horizonti fere parallelum sistunt.

§. 104. *Synon.* Oculus Lunæ. *Maans Oogen.* Ab operculo rotundo; vulgo dicto: Umbilico marino.

§. 107. SPEC. I. Nodosa, major; Matta bulanbesaar. Mattalemboe. *Alp. kruik.* Cochlea margaritica. *Knobbelhom.* Ad magnitudinem duplicis pugni excreescens. Ore est patulo rotundo, ad sinistram labiato, ventre nodoso, anguloso. Testa sub crusta scabra; in simplicissimis lamellis opalina. *Rumph. Tab. XIX. lit. A. B.* *Het groot Maans Oog / het Reuzen Oog / de honte Knobbelhoorn Belg.* Figuram vide in Tab. Nostra VII. n. 124.

SPEC. II. Viridis; *de groene Knobbelhoorn / nodosæ similis; Rumph. p. 69.*

SPEC. III. Cinerea; a curiosis posthabita. *Rumph. ib.*

SPEC. IV. Exigua, æqualis ungui humano; coloris terrei, intus parce perlata. *Rumph. ibid.*

(a) Scapus sive Columella, clavicula.

GENUS II.

COCHLEA CÆLATA.

§. 106. Est COCHLEA VENTRICOSA, spiris pulvinatis acute turbinata; ore rotundo simplici, excentrico; cui imposita apice suo valde inclinat.

§. 107. *Cælata* Jonstono dicitur *Tab. XII.* quia cælaturis & mucrone muricato aspera est. Tegitur crasso & scabro cortice coloris lutei, tanquam tritici, ferreoque munimento loricata; in quo innumeri pulvilli, striges, squamulæ & filamenta crispata, adeo pulchro ordine disposita apparent, ut opus phrygium (a) in rudi corio pictum.

(a) Phrygium opus est tela bombycina undulata; gewässert: Seidenzeug.

- §. 108. SPECIES valde variant. Quæ apud autores comparent exempla singularia, sunt dissimilia, non sine superflua subtilitate ad species revocanda. vide *Bon. p. 114. num. 11. 12. 13.* & *Listeri Trochos Tab. 647. f. 40. 41.* Figuram exhibet *Tab. Nostra II. n. 50.*

G E N U S III.

C O C H L E A P E T H O L A T A.

- §. 109. Est COCHLEA minor, ore lunato, fimbriato & labiato; in spiris pulvinatis levibus argute, instar Serpentis *Oelar Pethola*, picta; colore fusco, nigro & albo; raro viridi & puniceo; intus flavide margaritica.
- §. 110. *Synon. Bia-Pethola. Passantwer / Pethool-hoorn Belg.*
- §. 111. SPEC. I. Fasciata diversimode super dorso rotundo. *Rumph. Tab. XIX. n. 5. 6. 7.*
- SPEC. II. Interlinearis, quasi ex pario lapide facta, alba in parte exteriore, sed viridi pellucido obvelata, supra quem colorem maculæ terreæ discriminant lineolas, quibus spiraliter ductis orbes omnes signantur. *Bonann. n. 320.*
- SPEC. III. Rufescens catenatis aliquot lineis circumdata. *List. Tab. 584. f. 39.* Icon exstat in *Tab. Nostra II. n. 51.*
- SPEC. IV. Virescens, ex nigredine, rarior; *Rumph. Tab. XIX. n. 1.*
- SPEC. V. Divisa, cujus medium orbem subocularis albus & lævis bifariam dividit, & cum ipso circumvolutus, in secundi orbis commissura deperditur. *Bonann. n. 335.*

G E N U S IV.

O L E A R I A. (a)

- §. 112. Sub hoc titulo descripsit *Bonanni* Cochleam quatuor spirarum testæ crassæ, ex ventre diducto & compresso, leviter anguloso, mucronem

(a) Olearia; quia hæc Cochlea in usu oleario erat; *Rond. & Aldrov.*

cronem brevem trium spirarum ventricosarum extendentem, detracto cortice nitide margariticam. *ſſt Schneef.*

- §. 113. SPEC. I. Umbilicata major, *Bonann. Class. III. n. 9.*
SPEC. II. Tympanosa (b), margaritica sub cute mustelina. *Bon. n. 406.*
SPEC. III. *Jonstoni Tab. XII. Rondel. Aldrov. Figuram exhibet*
Tab. Nostra VII. n. 125.

(b) *Idem quod ventricosa.*

GENUS V.

TIGRIS.

- §. 114. Est COCHLEA obtusa, regularis, ad oris rotundi excentrici fimbriam umbilicata, in qua supra colorem eburneum exteriorem atræ maculæ miro ordine dispositæ, sub cortice lapideo autem argentea substantia apparet.
- §. 115. SPEC. I. Malabarica, *Bonann. n. 29. 30.*
SPEC. II. Barbadosis, trochoides. *List. Tab. 640. f. 30. Figuram*
vide in Tab. Nostra II. n. 52.

GENUS VI.

FORNAX.

- §. 116. Est COCHLEA spiris pulvinatis, obtusè conica, ex aperturæ rotundæ colore distinguenda.
- §. 117. SPEC. I. Argentea; *Groote Zilvere Oven* (in apertura rotunda velut argentea).
1. Maculosa seu albo nigra. *De geplekte of bonte Zilvermond. Belg. Rumph. T. XIX. n. 3.*
2. Viridis major; *de groene Zilvermond / Schynvoet ad Rumph. Tab. XIX. n. 4.*
3. Variegata; ex cinereo, viridi & fusco. *Rumph. T. XIX. n. 2.*
SPEC. II. Candens; *Goud-mund*; raro viridis, intus veluti candens. *De gloeyende Oven of Goudmond Belg.*
a. Sulcata & squamata; maculis nigris; *Rumph. T. XIX. lit. C.*
Figuram vide in Tab. Nostra VII. n. 126.
b. Viridis sulcata & squamata; *Mus. nostri.*

G E N U S VII.

T R O C H O - C O C H L E A.

§. 118. Est COCHLEA per modum trochi conice turbinata, sed in ultima spira ventricosa os laterale diducens, ne ei cochlea sine magna inclinatione queat inniti.

§. 119. SPEC. I. Integra:

1. Lævis, maculis nigris per series picta; *List. Tab. 642. f. 33. 34.* Figuram exhibet *Tab. Nostra II. n. 53. & 54.*
2. Fasciis catenatis, ex nigro albidoque, seu vermiculato opere picta. *List. Tab. 643. f. 35.*
3. Variegata, ore dentato, fasciis granulatis. *List. T. 645. f. 37.*
4. Rubra dentata, nigris juncturis. *List. Tab. 637. f. 25.* Trochus fasciis verrucosis ex rubro albo nigroque alternatim perbelle distinctis. *Petiv. Gaz. II. Tab. 14. fig. 10.*
5. Granulata, fasciata, dentata, ex fusco varia. *List. Tab. 638. f. 26.*
6. Unidens; Trochilus striatus, clavicula tenui, acuta. *List. Tab. 654. f. 54.*
7. Umbilicata; Buccinum umbilicatum, *List. Tab. 28. f. 26.*
8. Labio plicato; guttata, super striis nodosa; *List. T. 584. f. 42.*

SPEC. II. Undata & umbilicata.

1. Plana; ex rubro undatim late radiata. *List. Tab. 641. f. 32.*
2. Striata; undata, ex fusco dense radiata; parva. *List. Tab. 641. f. 31.*

G E N U S VIII.

S A C C U S.

§. 120. Est COCHLEA gibba, vasti ventris, ore rotundo, diducto, ad dextram labiato; turbine brevi excentrico.

§. 121. SPEC. I. Ore infra fissio:

1. Hiulcus, *List. Tab. 587. f. 46.*
2. Fasciatus, *List. Tab. 584. f. 40.* Icon exstat in *Tab. Nostra II. n. 55.*
3. Striatus, guttatus; *List. Tab. 576. f. 29. 30.*

SPEC. II.

SPEC. II. Ore integro:

1. Striatus & undatus, lineis rufis obliquis. *List. T. 583. f. 37.*
2. Sublividus, lineis nigris, undatis, distinctus. *List. T. 583. f. 38.*
3. Cochlea vivipara, fasciata, rugosa. *List. T. 126. f. 26.*
4. Rufescens, striata, nodosa, granulata. *List. T. 584. f. 41.*
5. Umbilicata; inter strias tessellata; fasciata; subviridis; ore intus striato. *List. Tab. 586. f. 45.*

SPEC. III. Ore circum circa fimbriato.

1. Nigricans, dense & leviter striatus. *List. Tab. 585. f. 43.*
2. Sublivida, terrestris, striis nodosis & interdum muricatis. *List. Tab. 30. fig. 28.*

CLASSIS VII.

B U C C I N U M.

§. 122. BUCCINA sunt Strombi, in ventrem ultimæ spiræ globosum & vastum dilatati; ore subrotundo, breviter canaliculato.

§. 123. Sunt ergo verorum Buccinorum (a) Characteres; I. Venter globosus. II. Os subrotundum; III. Canaliculus brevis; IV. Mucro Strombi-formis.

(a) Circa quæ hallucinationes innumeræ apud autores.

GENUS I.

BUCCINUM TRITONIS.

§. 124. Hoc nomen adhæret BUCCINIS maximis, quibus Mauri, Tartari, imo & Itali loco Tubæ sonoræ utuntur.

§. 125. Synon. Bia Trompetta; Krang Scroney; Kima Tahuri. Chinesibus: Tsjasku; Liukieuw; Lequeos. *Hinkhoozn Batavis. Ring hœmer. Glas-Posaunen hœmer.*

§. 126. SPEC. I. Pennatum, mucrone granulatis cingulis constricto; ore subrotundo, labio inciso & dentato, intus nitide rubro. *Rumph. Tab. XXVIII. lit. B. Bon. n. 188. De Tritons Hoozn of Trompet Belg.*

SPEC. II. Variiegatum ac striatum *Fab. Columnæ*; per ventrem similiter fasciatum, striatum & elegantissime marmoratum,

utroque oris labio semilunato & breviter canaliculato. *List. Tab. 959. f. 12.*

SPEC. III. Nebulatum (a), ex rufo maximum, ventricosum, nodosum. *List. Tab. 960. f. 13.*

SPEC. IV. Minus, crocei vel aurei coloris; *het Oranje Trompetje / Mus. Esgeriani.* Figuram vide in Tab. Nostra VII. n. 127.

(a) Nebulatum *Listero* sive nubeculosum i. e. nubes maculis imitans.

G E N U S II.

A R G O - B U C C I N U M.

§. 127. *Argo* tribuuntur plures oculi (a). Dicimus ergo ARGO-BUCCINUM testam hujus generis, spiris pulvinatis in apicem torosum elongatam; labio parum exerto, & canaliculato, cujus super costulas fuscas apparent multæ maculæ rotundæ oculis assimilatae. Testa elegans.

§. 128. SPEC. I. Fasciatum; *de gebande Argus Oog / Schynvoetii ad Rumph. p. 161. Tab. XLIX. lit. B.* Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 128.

(a) Oculata dicuntur, quæ habent (1) maculas albas rotundas super tergo obscuro, (2) circellos in medio pallidiores.

G E N U S III.

C O P H I N O - S A L P I N X.

§. 129. Κόρβη dicitur Corbis, & Σάλπιγξ Tuba. Est ergo nomen compositum CAPHINO-SALPINX proprium iis Buccinis, quæ Corbis instar contexta apparent.

§. 130. SPEC. I. Carduus; *Distelhooztje.* Buccinum cancellatum & totum aculeatum, coloris castanei. *Rumph. Tab. XXIX. lit. N.*

SPEC. II. Exiguum; striis semilunaribus; plerumque album vel plumbeum, aliquando flavescens, & violaceum dilutum; raro punctis fulvis & rufescentibus aspersum. *Bonann. n. 34.*

SPEC. III. Osseum, parvum, ubique sinuosis lineis tam bene fulcatum, ac si essent scalpro incisæ. *Bonann. n. 35.*

SPEC. IV. Nigrum, parvum, leviter striatum. *List. T. 976. f. 31.*
SPEC. V.

- SPEC. V. Dentatum majus, labio sinistro calloso, dextro leviter dentato, & in canaliculum incurvato. *List. Tab. 1022. f. 86.*
 SPEC. VI. Dentatum minus; *List. Tab. 939. f. alt.* Icon exstat in Tab. Nostra III. n. 56.
 SPEC. VII. Granulatum, planum, recens pilosum; coloris albi; fascia media rubra vel nigra. *Rumph. p. 97. n. XIII.*
 SPEC. VIII. Granulatum rotundum, ventre convexo, coloris albicantis, de *Rijstebij-hoozn* / quoniam grumo orizæ coctæ similis. *Rumph. Tab. XXIX. lit. M.* Vocatur quoque de *gehare telde kleene Trompet Belg.*
 SPEC. IX. Ore fimbriato, plicato; cujus cochleati orbes simul connectuntur ligula, variis in locis contexta; modo foris educta, & in vestem reticulatam composita; Ligula est furva; Testa ferruginea. *Bonann. n. 73.*

GENUS IV.

BUCCINUM LACERUM.

- §. 131. LACERUM dicimus BUCCINUM, cujus os ad canaliculum in lacinias distenditur.
 §. 132. SPEC. I. Crassum; rufum; undatum; *List. de Cochl. p. 156. & Hist. Tab. 962. f. 14. Bonann. n. 189.*
 SPEC. II. Læve; undatum; tenue; *List. de Cochl. p. 157. & Hist. Tab. 962.* Icone Cochleæ minoris, quæ est prope f. 15. A. Figura exstat in Tab. Nostra III. n. 57.
 SPEC. III. Striatum, turbine undose dentato. *List. T. 958. f. II.* Vide Figuram in Tab. Nostra III. n. 58.
 SPEC. IV. Recurvirostrum claviculatum album, læve; *List. Tab. 1020. f. 83.*

GENUS V.

BUCCINUM MURICATUM.

- §. 133. Definitio patet ex nominibus jam definitis.
 §. 134. SPEC. I. Hector; manum longa testa; in ventre & mucrone tuberculosa; ignave alba; intus candida; ad instar porcellanæ; labio intricato. *Rumph. Tab. XXVIII. lit. C. Bonann. n. 103. De gekuobbelde Rinkhoozn / de dubbeldde of gebulte Olphoelt / Belg.*

SPEC. II. Ajax. Buccinum tuberosum, rufum, *Rumphii*; tuberculis in dorso & mucrone frequentibus, tartareum, in verrucis nigrum, ore rotundo, plicato, rubro. Alias Honka. Indorum amuletum bellicum. *Rumph. Tab. XXVIII. lit. D.* Buccinum recurvirostrum, claviculatum, majus, aculeatum, ore croceo utrinque dentato. *List. Tab. 1023. f. 88.* *De rood gekinobbelde kinkhoorn / de enkelde Olphoek Belg.* Icon exstat in *Tab. Nostra III. n. 59.*

SPEC. III. Crustula oleaginea. *De ongemeene Olphoek-hoorn.* Buccinum, gyris ventricosis, insigniter elongatum, nodosum, rugosum, plicatum, breviter rostratum, labio exerto, crasso. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XLIX. lit. I.*

SPEC. IV. Lapideum; lapideis costis ita munitum, ut ipsi testæ super impositæ videantur, ac claviculo firmatæ; coloris cinerei, terrei, conchyliato diluto & caltheo (a). *Bonann. n. 105.*

SPEC. V. Variegatum; labio duplicato, striis inæqualibus. *List. Tab. 934. f. 29.*

(a) *Calthæ palustri concolor*; gelb / wie Butter-blumen.

CLASSIS VIII.

TURBO.

§. 135. **TURBINIS** nomen *vagum* est; liceat autem assignare Cochlidibus simplicibus, inter *buccina* & *cochleas* ambigentibus; i. e., quæ nec his nec illis, propter oris, ventris aut mucronis structuram conveniunt.

GENUS I.

URCEUS.

§. 136. **URCEI** sunt Trochi in ventrem inflatum & oblongum producti, qui mucrone sursum verso urceos repræsentant ventricosos, iis similes, quos medios inter collaterales, ornatus gratia, collocamus. Venter cochlidis comparatur vasculo; mucro seu trochus insidens operculo. Vulgo ad *Buccina* reducuntur; sed minus circumspecte; quia inter utrumque genus manifesta est differentia.

§. 137. **SPEC. I.** Ore integro, subrotundo, ad dextram labiato.

1. Vitreus; grandiusculus, testæ tenuissimæ, transparentis, cuius venter obtuso mucrone ex spiris planis formato duplo longior, in juncturis crenatus, intus lacteus, ad sinistram lividus, extra super lacteo, fusco colore flammatus. *Bonann. n. 192. De Fransche Belhoorn of St. Malosche Hoorn Belg.*
2. Vermiculatus, exiguus; instar seminis citri induitur veste alba, punctis purpureis aspersa, maculis amaricinis (a) notata & lineolis flammeis & inflexis picta. *Bonann. n. 176.*
3. Vittatus (b), æqualis priori, triplici serie macularum albescentium, quorum medietatem lunaris color circumit, paulatim vinosus, puniceis punctis aspersus. *Bonann. n. 179.*
4. Fimbriatus; quatuor spiris intortus, quas faxea & subrotunda vincula nectunt. Hæc alba sunt, illæ autem aut vinosæ aut subflavæ; utraque vero fasciis conchyliatis (c), vel coracinis (d) vittata. *Bonann. n. 278.*
5. Doliolum; *Listeri Tab. 827. f. ult. (49. e.)* a figura ventricosa, ore angusto; parvum; vid. *Phil. Trans. Vol. XXII. n. 274. p. 930.*
6. *Neritoides Fab. Col.* ventricosior, fasciis ex nigro purpurascens, ad tergum undatis, columella purpurascens. *List. Tab. 579.* Figuram vide in *Tab. Nostra III. n. 60.*
7. Ovalis; super striis undatus. *List. Tab. 814. f. 24.*
8. Rugosus; *Wydmondige Pimpeltje*; striis spiralibus asperis; coloris nigricantis; testa crassa, labio tenui, trocho longiusculo; *Rumph. Tab. XXIV. lit. D.*
9. Costosus, seu Oculus Cæsius, *Bonanni n. 77.*
10. Lamellatus; exiguus; *Bonann. n. 177.*
11. Undatus, seu spinosè inflexus, *Bonann. n. 178.*
12. Purpureus; cui vestem phrygiam, meandris intertextam, formant colores purpurei; *Bonanni n. 181.*
13. Spinofus; Valvata spinosa *Rumphii. Rivier Doornje.*
a. Major, terrei coloris, *Rumph. Tab. XXII. lit. O.*
b. Minor, nigra. *Id. p. 79.*
14. Crenulis transversis asper, *Bonanni n. 62.*

15. Py-

(a) Color amaricinus; majoran. farbe.

(b) Vitta proprie fascia circa caput; sæpius notat fasciam quamque.

(c) Purpurfarb.

(d) Corvi nigredine tinctus.

15. Pyriformis, squamatus, coloris cinerei. *Bonann. n. 51.*

16. Ore plicato integro, duplici sinuum serie muricatus. *List. Tab. 943. f. 39.*

§ 138. SPEC. II. Ore integro acuminato.

1. Syracusanus, mucrone acuto, cochleato; calice ventricoso, nunc albus, mucrone nigro; nunc flavus, rubens, sanguineus, tophaceus; diversimode mixtus. *Bonann. n. 33.*

2. Punctatus, super oleacino (a) albo, nitente. *Bon. n. 49.*

3. Cinereus, sinuose productus cum striis nigricantibus. *Bon. n. 38.*

4. Mucronatus, cujus turbo ex plana ventris spiralis & aculeati basi eminet. *Rumph. Tab. XXIV. n. 6.*

5. Aculeatus, brevibus & sine ordine dispositis aculeis, fasciis insuper albis cinctus; colore tyrio (b) in nigrum abeunte. *Bonann. n. 295.*

6. Buccinum foliosum, exiguum, tenue; ventre rotundo, mucrone ventricose elongato; gyris striatis; coloris cinereo-viridis, micis nigris. *Rumph. Tab. XXIX. lit. Y. Het Blad hoozntje Belg.*

SPEC. III. Ore canaliculato recurvo.

1. Fasciatus; non tantum super ventre elongato, sed & in conjunctione Trochi humilioris. *Rumph. Tab. XXIV. n. 3.*

De gladde Schilpadstaart of Weddeteik Belg.

2. Tympanosus; spinis rugosis.

a. *Rumphii Tab. XXIV. n. 5. & Listeri Tab. 956. f. 8. De geknobbelde Weddeteik Belg.*

b. Echinophora esculenta, coloris tophacei, *Bonanni n. 19. Listeri buccinum muricatum, ventricosum; Cochlea Echinophora Rond. apud Aldrov. List. Tab. 1003. f. 68. Bursa nodosa; Petiv. Gaz. 89.*

3. Compressus, aculeatus;

a. In concursu spirarum dentibus caninis asper, ad mucronem plicatus vel rugosus, talis & in testa media; *Rumph. Tab. XXIV. n. 4. De getakte bastaard Weddeteik Belg.*

b. Buccinum striatum, aculeatum, nodis (c) compressis, subacutis; *List. Tab. 957. f. 10.*

4. Fim-

(a) Oleacinus, *Oliven-farb.*

(b) Tyrius i. e. violaceus.

(c) Nodosa *Listerus minus accurate dicit, quacunque minutis apicibus exasperantur, sive sint dentata sive granulata.*

4. Fimbriatus:

- a. Canarium nodosum; labio fimbriato; trocho alato; plicato; dorso gibboso, coloris cinerei, micis nigricantibus; *Rumph. Tab. XXXVII. lit. T. De gebulte Canary. (a)*
- b. Canarium flosculosum (a pictura ita dictum) trocho cochloide; dorso nodoso; labio fimbriato. *Rumph. Tab. XXXVII. lit. W. De gebloemde Canary.*

(a) Canarium *vid.* §. 146.

§. 139. SPEC. IV. Ore ad canaliculum sinuose reflexo.

1. Clathratus, quatuor spirarum, intus lividus, foris reticulatis flosculis superinductus, inter quos roseus color rubescit. *List. Tab. 984. f. 43.*

2. Labrosus; ore subcroceo; rostro umbilicato. *List. T. 990. f. 51.*

SPEC. V. Ore alato, sive, labio exserto.

1. Fasciatus; *de gebande Canary*; mucro cochleatus, nodosus; corpus canaliculatum, leviter alatum super albo: exterius fasciis flavis cinctus; intus ex violaceo radiosus. *Rumph. Tab. XXXVII. lit. V.*
2. Lunatus; priori similis, sed ad mucronem lunatus, sinuosus; Buccinum bilingue; *List. Tab. 897. f. 1.*
3. Gibbosus & rugosus; flavidi coloris, *Bonann. n. 150.*
4. Columba; colore & turbine priori similis, sed figura columbam ovīs incubantem repræsentans. *Bonann. n. eod.*

GENUS II.

LAGENA.

§. 140. LAGENIS adsimilamus Turbines breves, ventricosos, qui oris configuratione collum ansatum referunt. Scapus videlicet collum angustatum, labium oris ansam imitatur. Differunt *Lagenæ* ab *Urceis*, quod in his Trochus apparet distinctus, qui in Lagenis est ventri continuus. *Ἀγυῖα. Bouteille.*

§. 141. SPEC. I. Ore semilunato.

1. Toroides; labio dentato. *List. Tab. 940. f. 36.* Figura exstat in Tab. Nostra III. n. 61.
2. Brevirostrum parvum; striatum, asperum; ex subcroceo variegatum. *List. Tab. 953. f. 2.*

G

3. Si-

3. Similis, ex albo & nigro variegata. *List. Tab. 953. f. 3.*
4. Crassa, fusca, tenuiter striata. *List. Tab. 963. f. 16. & Tab. 831. f. 55.*
5. Compressa, labio duplicato, striata, aculeata. *List. Tab. 995. f. 58.*
6. Dentata; *List. Tab. 995. f. 59.*
7. Labio duplicato, striis tenuioribus, eminentibus, rufis. *List. Tab. 938. f. 33.*
8. Distorto leviter rostro. *List. Tab. 968.*
9. Tympanosa, dentata, rostrata, clavicula muricata; *List. Tab. 828. f. 50.*
10. Marmorea, ob testam ponderosam & albam. Crumena Galorum. *Bonanni n. 194.*

SPEC. II. Ore longo, angusto.

1. Buccinum dentatum parvum, fasciis albis & nigris alternatim pictum. *List. Tab. 826. f. 47.*
2. Rufa, exiguis maculis albis, rictu subpurpureo. *List. Tab. 826. f. 48. 49.*
3. Undosa & dentata. *List. Tab. 827. f. 49. a.*
4. Phrygie picta & dentata. *List. Tab. 827. f. 49. b.* An, Olivaris Barbadenensis vix dentatus, ex albo & castaneo reticulatus, clavicula cærulescente? *Pet. Gaz. Tab. 30. f. 6.*

G E N U S III.

S I M P U L U M.

§. 142. SIMPULUM audit vasculum sacrificale antiquum. Metaphorice nomen usurpamus de Urceis recurvirostris, qui oretenus inspecti ejusmodi Simpulis antiquis apparent similes. Canaliculus enim inflexus ex ventre turgido assurgens, collum rostratum vasculi an-fati exprimit. Alias Conchylum *Aldrovandi.*

§. 143. SPEC. I. Torosum, majus, seu Buccinum rostratum læve, labro simplici, undoso; alte striatum ad intervalla. *List. Tab. 932. f. 27.* Minus *List. Tab. 933. f. 28.* Cujus figuram vide in *Tab. Nostra III. n. 62.*

SPEC. II. Rugosum, turbine undoso, labio striato; *List. Tab. 935. fig. altera minore (30. b.)*

SPEC. III.

SECTIO I. CLASSIS VIII.

51

SPEC. III. Maximum omnium. *List. Tab. 936. f. 31. Bon. n. 289.*

Figura exstat in Tab. Nostra III. n. 63.

SPEC. IV. Clathratum, fasciis tessellatis & oculatis. *List. Tab. 935. fig. (30. a.) Bonann. n. 193.*

SPEC. V. Fasciatum; ore angustiore, fasciis eminentibus. *List. Tab. 937. f. 32.*

SPEC. VI. Achatinum; *de gebande Achaat-hoorn.* Est quasi cochlea lunaris rostrata, labio effuso in rostrum bene recurvum producto, intus strigato, & in limbo leviter dentato; extra inter maculas fuscas alba, vittata. *Rumph. Tab. XLIX. lit. H. Bonann. n. 187. List. Tab. 911. f. 2.*

SPEC. VII. Lineatum, grande, in ima parte cujusque spiræ tantum striatum, labro producto, in ambitu denticulato. *List. T. 910. f. 1.*

SPEC. VIII. Tenue, striatum, bilingue. *List. Tab. 859. f. 16.*

GENUS IV.

GUTTURIUM.

§. 144. Hoc nomen convenit Turbinibus Urceiformibus, aliquatenus compressis, utrinque fimbriatis, ideoque velut ansa præditis, quibus rostrum tubulosum recurvum est. Propter similitudinem GUTTURNIA, seu vascula dicta, ex quibus aqua lavandis manibus destillat.

§. 145. SPEC. I. Ranula; *Kikboorsch; Keutpogge. Hoogstaart.* Coloris pulli, spiris rugosis & nodosis; labio fimbriato & nodoso, canaliculo elongato. *Rumph. Tab. XXIV. lit. H.* Figuram exhibet Tab. Nostra III. n. 64.

SPEC. II. Cercopithecus. *Deerharte;* testa exigua; rugosa; hiulca; cretata; canaliculum, ut Cercopithecus caudam, curvans. *Rumph. p. 82. n. VIII.*

GENUS V.

CANISTRUM.

§. 146. CANISTRUM dicitur corbicula, quam foemina ex manibus suspensam circumferunt. Cum ei aliquo modo adsimilentur Turbines obtuse conici, ore subrotundo ad figuram accedentes, nomen CANISTRI iis imposuimus, secuti *Rumphium*, qui quasdam Cochli-

des dixit Canaria barbaro nomine nusquam reperiundo, quod forte Canistrum scribere voluit.

§. 147. SPEC. I. Album, unica fascia nigra. *List. Tab. 13. f. 8.* Icon exstat in Tab. Nostra III. n. 65.

SPEC. II. Subflavum, superiore orbis primi parte fasciatum. *List. Tab. 33. f. 31.*

SPEC. III. Bidens, *List. Tab. 31. f. 29.*

SPEC. IV. Citrinum, sex orbium, albo ore. *List. Tab. 34. f. 33.*

SPEC. V. Flammeum ex rufo. *List. Tab. 35. f. 34.*

SPEC. VI. Septem orbium, *List. Tab. 108. f. 1.* an Buccinum persicum olivare, *Petiv. Gaz. Tab. 17. f. 4?*

SPEC. VII. Rufescens ex fusco, lineis undatis, albis. *List. Tab. 583. f. 36.*

SPEC. VIII. Sulcatum, unidens; coloris cinerei. *Bonanni n. 140.*

GENUS VI.

SCALAR.

§. 148. Dicitur per metaphoram Cochlis simplex, cujus spiræ intra costulas, sive clathrum longitudinale, SCALARUM more decurrunt.

§. 149. *Synon.* Buccinum scalare; *Wenteltrap* / *Windeltreppe*. Royal Stair Ease.

§. 150. SPEC. I. Genuina, cujus spiræ ventricosæ, nonnisi per costas longitudinales cohærent. Nonnunquam 500. flor. belg. carius æstimatur. *Schynvoet ad Rumph. p. 161. Tab. XLIX. lit. A.*

De oprechte Wenteltrap.

SPEC. II. Spuria, *Vastaard Wenteltrapje.*

a. Costis variis aspera. *List. Tab. 588. f. 51.* Figuram vide in Tab. Nostra III. n. 66.

b. Spongiarum, frequens in Mari Adriatico. *Bonanni n. 111. Jonston Tab. XI. f. 9.* an eadem *Rumphii p. 98. Tab. XXIX. lit. W.?*

GENUS VII.

EPIDROMUS.

§. 151. EPIDROMUS dicitur malus ad puppim, cui velum pulvinatim adstringitur. Per metaphoram hoc nomen *Rumphius* transtulit ad Tur-

Turbines per modum Strombi torosi acute elongatos ex ventre oblongo leviter convexo, labiis callosis sive fimbriatis.

- §. 152. SPEC. I. Buccinum sulcatum maculosum *Schynvoetii*, de *gebooren* de *Plekhoorn*. Strombus grandiuscule longus per ventrem adstri-
ctum in canaliculum terminans, super rugis longitudinaliis ma-
culatus; *Rumph. Tab. XLIX. lit. G.*
- SPEC. II. Arachnoides, in spiris veluti malleolo frequenter com-
pressus, intus albus, labiis reflexis, *Bonanni n. 48.*
- SPEC. III. Coronatus in exitu spiræ maximæ, pinnulis veluti in
disco positus & multiplicatis; *Bonanni n. 59.*
- SPEC. IV. Maculosus, in juncturis spirarum lævis, labio lata fim-
bria cincto, maculis candidis & sanguineis modo distinctis,
modo flavo & cyaneo colore fuscis, modo notis candidis super
osseo colore pictis. *Bonanni n. 63.*
- SPEC. V. Semi-striatus; prima spira lævi, reliquis striatis; ore
quater fimbriato, coloris lividi, interdum albi. *Bonanni n. 60.*
- SPEC. VI. Dentatus, variegatus, leviter admodum striatus. *List.*
Tab. 926. f. 19. Pictura exstat in *Tab. Nostra III. n. 67.*
- SPEC. VII. Oculatus; *List. Tab. 929. f. 24.*
- SPEC. VIII. *Samaar*, sive Buccinum parvum, strombo acuto;
labio fimbriato; ventre oblongo, ad mucronem plicato; colo-
ris varii. *Rumph. Tab. XXXVII. lit. Y.*
- SPEC. IX. Canadensis; Buccinum bilingue; labro lævi; ex infe-
riore parte muricato; clavícula dense admodum striata, longa,
tenui. *List. Tab. 855.*
- SPEC. X. Striatus & undatus. *List. Tab. ead.*

GENUS VIII.

SIPHON.

§. 153. SIPHONES dicimus Turbines acute conicos, longos, in os pariter
longum terminantes, cujus inspecti scapus collum SIPHONIS an-
gustum, labium ansam repræsentat.

§. 154. SPEC. I. Lævis.

1. Crassus, orbibus pulvinatis. *List. T. 913. f. 4. 5.* Figura
videatur in *Tab. Nostra III. n. 68.*

2. Tiburtinus, colore similis lapidi Tiburtino. *Bonann. n. 53.*

G. 3.

SPEC. II.

SPEC. II. Striatus

1. Fuscus, admodum tenuiter striatus, exiguus, unica fascia nebulata medio orbe cinctus. *List. Tab. 912. f. 3.*
2. Dentatus in labio oris, læviter subrufus, fasciis intersectis five tessellatis. *List. Tab. 822. f. 41. Jamaicensis.*
3. Tessellatus in ipsis fasciis. *List. Tab. 914. f. 7.*
4. Nebulatus, ex flavo aspere striatus, labio obtuse serrato. *List. Tab. 919. f. 13.*
5. Sinuosus, imo labro fisso. *List. Tab. 925. f. 17. 18.*
6. Tenuis, exiguus, asper, striatus, maculosus. *List. Tab. 926. f. 20.*
7. Flammeus, labiis ferratis. *List. Tab. 819. f. 35.*
8. Fasciatus, exiguus, oryzæ grano æqualis. *Bonanni n. 37.* ubi per microscopium aucta species cernitur.
9. Nitidus & lævis; extra carneus & fuscus, intus albescens. *Bonanni n. 322.*

§. 155. SPEC. III. Hiulcus

1. Anfatus; ex fusco striatus. *List. Tab. 858. f. 14.*
2. Cælatus; insigniter sinuosus; *List. Tab. 927. f. 21.*
3. Angystomos, labro duplicato. *List. Tab. 948. f. 43.*
4. Tympanosus
  - a. Fasciis crebro nodosis exasperatus. *List. Tab. 969. f. 23.*
  - b. Maculosus; spiris striatis & bullatis. *List. Tab. 922. f. 15.*
  - c. Rostro striato, mucrone tympanoso. *List. Tab. 848. f. 2.*
5. Lineatus; lineis subrufis. *List. Tab. 930. f. 25.*
6. Cancellatus & dentatus. *List. Tab. 819. f. 34.*
7. Ore nigro hiulcus. *List. Tab. 857. f. 13.*

G E N U S IX.

A U R I C U L A

§. 156. AURICULÆ sunt Turbines parvi mucronis, ex ventre turgido os in figuram auris externe diducentes. Notetur ergo auris fimbria marginalis, ad scapum angulo quodam, Tragi (a) instar, insignis.

(a) Tragus, species fungi.

§. 157. SPEC. I. Auricula Stagnorum

1. Sublava, pellucida, in tenue acumen ex amplissima basi mucro-

SECTIO I. CLASSIS VIII.

55

cronata. *List. de Coch.* p. 137. & *Hist. Tab.* 123. f. 21.
Picturam vide in *Tab. Nostra* III. n. 69. Turbo lævis in
stagnis degens, *Aldrov. Lib.* III. p. 359. n. 3.; an *List.*
Tab. 124. f. 24.?

2. Nitide atra, *Bonanni* n. 55.

SPEC. II. Pellucida, quatuor spirarum, mucrone acutissimo; testæ
apertura omnium maxima. *List. de Coch.* p. 139. & *Hist.*
Tab. 123. f. 22.

SPEC. III. Exiguæ; altera Virginiana, altera Javana. *List. Tab.*
114. f. 8. 9.

GENUS X.

NERITOSOMA.

§. 158. Hoc nomine comprehendimus TURBINES ore oblongo, fere Auri-
cularum simili, sed simplici sine Trago, spira maxima in os mani-
feste inflexa.

§. 159. SPECIES I. Vetula; ob casum a *Tulpio* notatum, *Observ. med.*
Lib. III. c. 7. *List. de Coch.* p. 140. & *Hist. Tab.* 123. f. 23.
Bonanni n. 54. Icon exstat in *Tab. Nostra* III. n. 70.

GENUS XI.

TURBO LUNARIS.

§. 160. Ad differentiam Cochleæ Lunaris denominamus TURBINES LU-
NARES Cochlides torose elongatas, ore rotundo angusto.

§. 161. SPEC. I. Umbilicatus; quinque orbium admodum tenuiter striatus
& cancellatus. *List. Tab.* 25. f. 23.

SPEC. II. Nimbosus; ore circinnato, limbo lato & striato. *List.*
Tab. 26. f. 24. Pictura exstat in *Tab. Nostra* III. n. 71. a. & b.

SPEC. III. Tessellatus & striatus *Fabii Col.* *List. Tab.* 27. f. 25.

GENUS XII.

GARAGOI.

§. 162. Hoc nomen *Rumphius* dedit TURBINI, qui per dorsum inspectus
Buccino apparet similis, sed oppositum os contra Buccini morem
per spiras majores usque ad mucronem aperit.

§. 163. SPEC. I. Alba & rugosa. *Bon.* n. 143. Figuram vide in *Tab. No-*
stra III. n. 72. GE-

G E N U S XIII.

G A L L I N U L A

§. 164. GALLINIS incubantibus adsimilamus VOLUTAS gibbas acute mucronatas; labio expanso instar alæ; in acumen terminatas.

§. 165. SPEC. I. Lapponica; mucrone cochleato, coloris flavi, maculis nigris distincti, labio paululum effuso. *De Vapſche geplekte Laphoorn Schynvoetii ad Rumph. Tab. XXXVII. n. 3.*

SPEC. II. Indiæ Occidentalis, labio effuso, ventre oblongo, in recurvum canaliculum abeunte; oppositus mucro est trochiformis; color ignobilis. *De West-Indiſche Laphoorn Schynvoetii ad Rumph. Tab. XXXVII. n. 4.*

SPEC. III. Vexillum aurantium; testa nobilis, conoides, labio exserto; mucrone trochiformi, elongato, & quasi in obturaculum tornato. Fasciis cingitur aurantiis & albis; ad mucronem nodi sunt dispositi in orbem. *Schynvoet ad Rumph. p. 112. Tab. XXXVII. n. 2. De Oranje Vlag.*

SPEC. IV. Aspera & crassa. *List. Tab. 987. f. 46. 47.*

SPEC. V. Minima, pollicem longa; testa crassa, dorso fusco, ore luteo. *Rumph. T. XXXVI. lit. P. Het klein Bezaantje of Quifje.*

SPEC. VI. Gibba; *Rumphii Tab. XXXVI. lit. M. List. Tab. 853. f. 10. Het Bultje / Bezaantje / Quifje. Rumph. Tab. XXXVI. lit. N. List. T. 853. f. 9.* Figura exstat in Tab. Nostra IV. n. 73.

SPEC. VII. Fasciata; micis flavis & albis. *Rumph. Tab. XXXVII. lit. X. De hede Kanary.*

SPEC. VIII. Multicolor, turbine Stromboide anguloso; intus lactea. *Bonanni n. 342.*

G E N U S XIV.

G A L E A

§. 166. GALEÆ sunt Cochlides globosæ, labio simplici diducto & canaliculato, adeo Galeis sive Capitum ferramentis, quibus olim milites tegebantur, ex parte similes.

§. 167. SPEC. I. Striata:

1. Pennata; *Patryze; Malab. Bia Culi Bawang. Arabis Ep. Welhoorn. Dall-Schnecke; Indian Partridge Shell. Paucis gyris obtuse*

obtusè mucronata; ad latus ventris ovalis, turgidi, & canaliculati. Costæ spirarum latæ, ex fusco flavæ, maculis albis semilunaribus pictæ, instar gallinarum. *Patrys / Rumph. Tab. XXVII. lit. C.*

2. Alba, tenuis, flave pennata super costis crassiusculis. *Amboin. Culit Bawang. Njuin-Schil. Rumph. p. 91. Tab. XXVII. lit. D. List. Tab. 899. f. 19.*
3. Echinophora *Aldrov. Jonston. Tab. XII. n. 9. List. Tab. 1011.*
4. Fusca *Listeri de Cochl. p. 162.* Couvins a Piscatoribus Scarboroughensibus dicta.
5. Mucrone trochiformi, spiris toroidibus. *Bon. p. 116. n. 26.*
6. Heluacea (a); Galea *Bonanni n. 183.* magna globosa inter fascias planas sulcata.
7. Rugata, striis capillaribus, *List. Tab. 131. f. 31.*
8. Ampullacea, rostro sinuoso, tenuis, striata, muricata, clavicula compressa. *List. Tab. 894. f. 14.*
9. Dentata ad Columellam; *List. Tab. 830. f. 52.*
10. Lamellis rugosa, rostro tenui, productione. *List. Tab. 830. f. 53. 54. Sloane It. Jam. II. p. 251.*
11. Clavicula acuta. *List. Tab. 832. f. 56.*
12. Parva, admodum tenuiter striata, *List. Tab. 896. f. 16.*
13. Sinuosa, *Listeri Tab. 897. f. 17.*
14. Umbilicata, asperius striata, variegata. *List. Tab. 985. f. 44.* Picturam vide in Tab. Nostra IV. n. 74.
15. Capillaceis striis, ex rufo infuscata. *List. Tab. 986. f. 45.* Icon exstat in Tab. Nostra IV. n. 75.

(a) *Inusitatum vocabulum; forte: Helvolus i. e. rubore vini diluto; dünroht.*

SPEC. II. Fasciata:

1. Cochlea lutaria, five Pomatia Major. Sisso Salombo; nigra ad lucem transparens, fasciata. *Rumph. Tab. XXVII. lit. Q. De gebande Njuin-Schil of het Koejen-oog.*
2. Maxima Pomatia Surinamensis. *List. Tab. 128. f. 28.*
3. Media Pomatia, tenuis, subviridis & fusca, venis transversalibus. Sisso Capang, *Rumph. p. 92. n. XV.*
4. Minor Pomatia; mucrone acutiore; Sisso potir; Wonko; Kakol; *Rumph. ibid.*

H

SPEC. III.

SPEC. III. Muricata:

1. Tuberculosa; murici similis propter testæ validitatem & tubercula (a), quibus in maximo orbe intumescit. *Bon. n. 174.*
2. Echinata, seu Cochleæ echinatae instar hiulca. *Bonanni n. 184.*
3. Brevisrostrum muricatum, labro dentato; ore ex purpura leviter tincto; clavicula brevi. *List. Tab. 955. f. 6.* Burfoides Mauritana, nodosa, ore croceo. *Petiv. Coll. 125. List. Tab. 956. f. 7.* vid. *H. Sloane It. Jam. p. 253.*
4. Clavicula acuta; similis præcedenti, ore subluteo. *List. Tab. 957. f. 9.* An, Nodis compressis, *List. ib. f. 10.?*
5. Labrosa; crassa, variegata, unico ordine clavata; *List. Tab. 991. f. 52.* *Sloane loc. cit.*
6. Digitata, ex bino ordine muricata. *List. Tab. 991. f. 53.*
7. Bimaculata. Buccinum labrosum, crassum; Columella plana, eaque media bimaculata. *List. Tab. 990. f. 50.*
8. Ore subcroceo, rostro umbilicato. *List. Tab. 990. f. 51.*
9. Sinuosa; labro duplicato, striis latis & eminentibus. *List. Tab. 942. f. 38.*
10. Ex rostro & clavicula muricata. *List. Tab. 811. f. 20.*
11. Ampullacea; gravis, subfusca, clavicula compressa. *List. Tab. 895. f. 15.*

(a) Tuberculosa hæc ad citatas ex Bonann. icones eadem est Bimaculata n. 7., cujus ex Listero allegatur icon. Asservatur autem in Museo Clarissimi Eschers Cochlea Bimaculata simillima, at quæ una modo macula in columellæ medio insignis est, adeoque huic Tuberculosa substitui posset, dicique Unimaculata. Imo istiusmodi duo specimina in laudato Museo habentur, ut dubium omne eximatur.

SECTIO II. CLASSIS I.

59

PARTIS PRIMÆ.

SECTIO II.

COCHLIS COMPOSITA.

- §. 168. COCHLIDES COMPOSITAS dicimus, in quibus duplex Testæ circumvolutio, ita ut quasi ex duabus Cochlidibus videatur composita.

CLASSIS I.

COCHLIS ROSTRATA.

- §. 169. ROSTRUM in cochlidibus processum testæ ex oris labio extremo rectum, plus minus turbinatum elongatumque; ipsas autem COCHLIDES ejusmodi rostro instructas ROSTRATAS dicimus, atque ex notis modo expressis sequentem in modum distinguimus.

GENUS I.

TROCHUS ROSTRATUS.

- §. 170. Hoc nomen damus Cochlidibus compositis, quarum mucro Trochus est per ventrem laxiorem in canalem longum, teretem, rectum, excurrens.
- §. 171. SPEC. I. Aruanus; ab Aru Insula. Testa crassa fissilis, sine nitore plicas loco spirarum circa grandiore Trochum gyrans, labio & rostro diductis. *Rumph. Tab. XXVIII. lit. A. Buccinum Aruanum, de Broesche Trompet.*
- SPEC. II. Indumentum Persicum, *Bonann. n. 75.* Figuram vide in Tab. Nostra IV. n. 76.
- SPEC. III. Magnus & duplex, *Bonann. n. 101.*

GENUS II.

GLADIUS.

- §. 172. Est STROMBUS ex ultima spira gibba, in extremitate oris, tenue rostrum canaliculatum, acutum, extendens; per analogiam cum pisce GLADIO hoc nomine salutatur.

H 2

§. 173.

§. 173. SPEC. I. Labro dentato. *Bonann. n. 121.* Buccinum rostratum labro muricato, longissima clavicula, parte ima striata. *List. Tab. 916. f. 9.* five Labro ferrato. Buccinum bilingue; læve; rostro cornuto gibbosum. *List. Tab. 854. f. 11.* *De getande Spil of Starre-pen Belg.* Icon exstat in Tab. Nostra IV. n. 77.

SPEC. II. Labro lacero. *List. Tab. 854. f. 12.*

G E N U S III.

F U S U S.

§. 174. FUSUS h. l. dicitur COCHLIS per similitudinem instrumenti, quo lanæ fila ducuntur, & est Cochlis ex Strombo in rostrum teres, rectum, producta.

§. 175. SPEC. I. Fusus longus; seu rostro longiore. *De Spil of Cabaks pp Belg.*

1. Rumphianus. Strombus insigniter elongatus & rostratus; spiris ventricosis, rugosis, longitudinaliter sulcatis; coloris eburnei, rostri & strombi extremis nigricantibus; *Rumph. Tab. XXIX. lit. F. List. T. 917. f. 10.* Figuram ostendit Tab. Nostra IV. n. 78.

2. Leviter acutus in nodis per sulcos formatis; albus; magnus. *Rumph. p. 96. n. VII.*

3. Aureus leviter, super candido crispo. *Bonann. n. 360.*

4. Labio simplici rotundo exserto; insigniter elongatus. *List. Tab. 918.*

5. Fissus. Buccinum rostratum, maculatum, fissum ad imum labri. *List. Tab. 917. f. 11.*

SPEC. II. Fusus brevis. *Stompe Spil*; non rostri solum brevitatem sed & turbinis structura a priori distinguitur.

1. Lævis.

a. Gyrus æqualiter convexis. *Rumph. p. 96.*

b. Maculosus inter spiras paucas & rotundas ligatus, cyaneo diluto colore tinctus, punctisque candidis & pullis notatus. *Bonann. n. 71. 72.*

c. Magnus, colore puniceo vel figulino, *Bonanni n. 88.*

d. Undoso ventre, ore patulo. *List. T. 914. f. 6.*

e. Sinuosus *Listeri T. 915. f. 8.*

f. Fasciatus, binis tenuiter & valde acutis striis circumdatus. *List. Tab. 924. f. 16.*

2. Stria-

2. Striatus

- a. Rumphianus. Strombus ventricosus, & ventricose insigniter elongatus, transversim striatus, longitudinaliter fulcatus, ideo nodosus & hiuleus; rostro tereti, & brevi; coloris pallide cinerei. *De stompe Spil / Rumph. Tab. XXIX. lit. G.*
- b. Pseudo-Purpura: *Wastaard Purper-Slek.* Strombus ventricosus, spiris per angulos quasi muricatis, rostro brevi, paululum incurvo, coloris cinerei vel terrei, sine nitore in crusta; qua detracta apparent striæ nigrae, veluti filamentosæ super albo; labium oris tenue, denticulatum; pars oris sinistra purpurea. *Rumph. Tab. XXIX. lit. E.*
- c. Turris Babylonica. *Babylonische Coren / en Pyramide.* Babylons Towr. Strombus elegans, acutissimus, spirali-ter fulcatus, gyris ex albo & nigro fenestratis, rostro tereti & recto. *Rumph. Tab. XXIX. lit. L.:* minoribus maculis dilutis, nec non tertiæ speciei nigricantis *Rumphius* meminit *p. 97.*
- d. Crassus, fulvi coloris. *Bonanni n. 47.*
- e. Acutus, inter spiras plicatas granulato filo, constrictus. *Bonanni n. 79.*
- f. Tubulatus, cujus collum quasi tubum format; turbo angulosus; oris apertura valde longa, & in centro spirarum foramen profundum. *Bon. n. 104. List. Tab. 921. f. 14.*
- g. Æthiops, *de Moo?* a colore; binis fasciis inæqualibus cinctus. *Bonann. n. 357.*
- h. Perizonius, *de gebande Knobbelhoorn.* Est Trochus ventricosus, nodosus, in mucrone muricatus, rostro inclinante; totus filo multiplici sinuose constrictus. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XLIX. lit. K. Bonann. n. 287. Buccinum rostratum duplicibus lineis, List. Tab. 931. f. 26.*
- i. Dentatus. Buccinum fuscum leviter & dense striatum, *List. Tab. 920. f. 12.*

3. Muricatus:

- a. Filamentosus; *de omgetwonde Hoorn* spiris nodosis, cinereis, filo fusco æqualiter constrictis, rostro brevi coniformi. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XLIX. lit. T.*
- b. Polygonus, carneus, aut subflavus, passim obvius. *Bonann. n. 32.*
- c. Syracusanus, angularis, fulcis undosis asper. *Bon. n. 80.*

G E N U S IV.

M A Z Z A

§. 176. MAZZA Italis audit Clava argentea, Regibus & Romanæ Ecclesiæ Antistitibus præferri solita. Ab hujus similitudine dicimus Mazzas Cochlides globosas in rostrum nonnihil incurvum, vastius canaliculatum, productas.

§. 177. SPEC. I. Lævis:

1. Tessellata; crassissima. *List. Tab. 815. f. 25.*
2. Ampullacea (a); *List. Tab. 878. f. 3.*

SPEC. II. Striata:

1. Teres mucrone; ventre globoso, striato; verrucoso annulo ad mucronem. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XXXVI. n. 7.*
2. Punctata *List. Tab. 816. f. 26.* Icon exstat in Tab. Nostra IV. n. 79. a.
3. Longitudinaliter striata, *List. Tab. 816. f. 27.* Figuram vide in Tab. Nostra IV. n. 79. b.
4. Labiata; labio effuso. *List. Tab. 877. f. 1.* An eadem *Tab. 751?*
5. Granulata, irregularis; striis asperis extantibus. *List. Tab. 893. f. 13.*

SPEC. III. Hiulca & muricata.

1. Variegata; clavicula leviter nodosa. *List. Tab. 883. f. 5.*
2. Mucrone muricato. *List. Tab. 892. f. 12.*
3. Purpura marina exotica; NB. a dextra sinistrorsum torta, ex fusco radiata. *List. Tab. 907. f. 27. Tab. 908. f. 28.*

(a) Ampullaceum idem quod ventricosum.

G E N U S V.

R A P A

§. 178. RAPA dicitur Cochlis leviter mucronata, rotunda, breviterque rostrata, rapæ rotundæ similis. *Knol / Knol-bel / Knol-hoorn.*

§. 179. SPEC. I. Tenuissima, semidiaphana, alba, rugosa; ad dextrum oris labium nitida. *Mus. nostri.*

SPEC. II. Pallens, lutea. *Rumph. Tab. XXVII. lit. F.* Figuram exhibet Tab. Nostra IV. n. 80.

G E

GENUS VI.

HAUSTELLUM.

§. 180. Est Vas concavum, longiori manubrio instructum, quo aqua ex profundiori loco in sublimem hauritur. Cochlis ejusmodi instrumento nonnihil similis per metaphoram idem nomen admittet, si constat ex globoso corpore spirali & rostro gracili, longissimo.

§. 181. SPEC. I. Fimbriatum. *Bia Sibor. Snippelkop of Scheppertje Belg.* Torose rugosum, hiulcum; labio effuso, fimbriato & plicato; rostro longo, sparsim muricato; intus rubens. *Rumph. Tab. XXVI. lit. F.* Icon exstat in Tab. nostra IV. n. 81.

SPEC. II. Muricatum seu dentatum; *getakte Snippe-kop.*

1. Rostro & turbine brevioribus; curtis & acutis muricibus. *Rumph. Tab. XXVI. n. 4. Bonann. n. 281. Purpura Jonston. Tab. X. Aldrov. p. 285.*

2. Ex duplici ordine in ima parte primi orbis. *List. Tab. 900. f. 20. Bonann. n. 283.*

3. Longirostrum spinosum; ventre & rostro rugosis; spinis raris aduncis & magnis, trocho obtuso. *Rumph. Tab. XXVI. n. 5. Bon. n. 282. List. Tab. 901. f. 21. De gedooznde Snippe-kop Belg.*

SPEC. III. Torosum. *Purpura Jonstoni Tab. X. n. 6.* Extus torose plicatum, versus mucronem obtuse muricatum; intus laeve; labio altero replicato, altero ferrato, rostro acuto.

SPEC. IV. Rugosum longirostrum; totum transillis (a) velut hiulcum. Album sive osseum leviter flavescens; intus nitidum & laevigatum, extus super fulva tubera notulis roseis, flavis, fuscis & rubicundis sparsim depictum. *Bonann. n. 268. List. Tab. 903. f. 23.*

(a) Transillæ per similitudinem dicuntur protuberantiæ testarum, velut glandule in faucibus eminentes.

GENUS VII.

TRIBULUS ROSTRATUS.

§. 182. Hæc Cochlis equidem cum tribulo nil nisi spinas habet communes; interim tamen, quia *Rumphius* & alii eam hoc nomine jam dudum.

dudum insigniverant, sub usitato hoc, licet incongruo; nomine intelligimus Cochlidem globosam longirostram, muricibus longis acutis densisque hispidam.

§. 183. SPEC. I. Simplex. *Spinnelkop of Limoen-doozn.* Bia Duri Lemon. Buccinum longirostrum, tenue, tribus seriebus spinarum tertium acutarum & aduncarum, versus mucronem incurvatarum, oblitum; coloris albidi; *Rumph. p. 86. Tab. XXVI. lit. G.* Purpura aculeata: Sconcglio spinoso *Bonann. n. 269. List. Tab. 902. f. 22.*

SPEC. II. Duplex, spinis longioribus, cum minoribus super buccino grandiusculo rostrato in tribus seriebus alternantibus. *De dubbelde Spinnelkop of het Peeten-hammetje.* Bia Siffia. *Rumph. Tab. XXVI. n. 3.*

SPEC. III. Frondosus, muricibus longis, raris, frondosis, aduncis; ventre rugoso, rostro elongato, muricato. *Parte Pooznje / Schynvoet ad Rumph. Tab. XXVI. n. 1. Picturam ostendit Tab. Nostra IV. n. 82.*

CLASSIS II.

VOLUTA LONGA.

§. 184. Cochlides VOLUTÆ dicuntur LONGÆ, quæ, præter ventris oblongi gyros internos, alios ex basi producant externos.

GENUS I.

CONUS.

§. 185. CONI nomen damus fasciis testaceis latis in formam coni convolutis, ita ut ex basi mucro plus minus conicus se exferat.

§. 186. *Synon.* Bia Tsjintsjing. Kranglanke. *Wellen / Cooten / Bakken / Belg.*

§. 187. SPEC. I. Baseos lævis:

1. Meta butyri. *Boterweg; geele Cyger.* Spiris in basi divisis, planis, ex nigro flammeis; medio mucrone brevi, acuto; ventre butyraceo, per series micarum nigricantium inæquale quasi fasciatus. *Rumph. Tab. XXXI. lit. C.*

2. Meta Butyri minor, characterum seriebus magis regularibus. *Rumph. p. 102. n. II.*

3. Ve-

3. Voluta musicalis; *Musphoozn. N B C Boekje. Letterhoozn; witte Cypgertoot.* Bas plana, testa alba, maculis nigris, per series inscripta.
  - a. Maculis nigris tessellatis. *Rumph. Tab. XXXI. lit. D. List. Tab. 773. f. 19.*
  - b. Venter medius duabus vel tribus fasciis vittatus; notæ longiores. *Rumph. p. 103. List. Tab. 774. f. 20.*
  - c. Notulæ parvæ, instar Metæ butyri. *Rumph. ibid.*
  - d. Eburnea, ebreno nigro velut tessellata. *Bonann. n. 122.*
  - e. Fulva, heluaceis notis, nigricans. *Bonann. n. 128.*
  - f. Notis aureis & rufis ordinatim distributis. *Bonann. n. 131.*
4. Cereola. *Keersje. Bia liling. Memiste Coot.* Basis obtuse conica, spiris planis lævibus; apice oris violaceo.
  - a. Striis albis. *Rumph. Tab. XXXI. lit. E. Icon exstat in Tab. Nostra IV. n. 83.*
  - b. Spiris baseos toroidibus, ore extremo violaceo. *List. Tab. 754. f. 2. Similis, paulo coloratior, rictuque fere toto violaceo; List. Tab. 758. f. 3.*
5. Voluta pennata, baseos mucronatæ. *Belg. Speldetwerk-hoozn* vulgo: ab aliis vocantur etiam *Gondlakense*/ sed male juxta *Schynvoetium ad Rumph. p. 107.*
  - a. *Rumphii Tab. XXXII. lit. O. & P.*
  - b. Turcica; velut Attalica manu, aureo albo & sanguineo colore, picta; *Bonann. n. 135.*
  - c. Rubra major, subtiliter striata, plumis minus regulariter dispositis, & minus grate coloratis. *List. Tab. 788. f. 40.*
  - d. Rubra minor, gracilis plumis candidis. *Zilverlakense Rumph.*
  - e. Attagenata flava. Attagen, *Hochoen/ Gondlakense/* plumis flavis, nigro distinctis, *Rumph.*
  - f. Purpurea, maculis albis, aurea lineola circumdatis. *Bonann. n. 123.*
  - g. Jaspizans, seu Siculo Jaspidi similis. *Bonann. n. 133. List. Tab. 790. f. 43.*
6. Voluta maculosa. *Achaate-toot. Geplekte Natje. Achaate Stamper.* Baseos mucronatæ; ventre maculis latis, longis, intense flavis, inter micæ plumbeas & puncta, instar arenæ dispersa, picto. *Rumph. Tab. XXXII. lit. Q.*

7. Voluta granulata. **Gegranuleerde Katsje**. Est voluta minor, in basi maculata, in ventre per series transversales granulata. *Rumph. Tab. XXXII. lit. T.*
8. Voluta transversalibus filis cincta, superficie fusca, nigricantibus filis circumducta.
  - a. Quercino ligno similis. **Eikenhoutz-toot**. *Rumph. Tab. XXXI. lit. V.*
  - b. Fasciata per medium & ad mucronem cingulo albo. **De Eikenhoutz-toot met banden**. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XXXIII. n. 1.*
9. Voluta longitudinalibus filis.
  - a. Rufis venis longitudinalibus, fasciis transversalibus, varii coloris. **Gebande Olphen-toot / Aracans Garen**. *Rumph. Tab. XXXIII. lit. W. List. Tab. 786. f. 34.*
  - b. Rufis circulis, nonnihil sinuosis, basi parallelis, ad apicem plicata; intus alba; basi rufa. *Mus. nostri.*
10. Fasciata; in basi lata & conica maculosa; in medio simili fascia constricta.
  - a. Viridis, instar casei, fascia alba nigre maculata; ore violaceo seu nigro. **Groene Haas**. *Bonann. n. 139. Rumph. Tab. XXXIII. lit. X.*
  - b. Fusca, nitens & varie micans, fascia media divisa per miccas, vulgo: **Speldewerks Kussen**. *Bia bantal, Rumph. Tab. XXXIII. lit. Y.*
  - c. Magna, **de groote Olphen-bandtoot**; maculis magnis super fasciis latis. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XXXI. n. 5.*
  - d. Aurantia. **De Orange Admiraal**. *Voluta rarissima*. Alba, fasciis latis aurantiis, inter strias asperas, nigro albas. Turbo trochiformis ejusdem coloris. *Schynvoet ad Rumph. p. 108. Tab. XXXIV. lit. A.*
  - e. Bifascis Admiralis; **de Admiraal**; olim 500. flor. Belg. vendita; maculis albis, cordatis, super fasciis latis; reliqua superficie quasi texta. *Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab. XXXIV. lit. C.*
  - f. Polyzonos; maculis albis, majusculis, inæqualibus; *species rara*. *Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab. XXXIV. lit. D.*
  - g. Admiralis Indiæ Occidentalis; **West-Indische Admiraal of de Admiraal van Oma**; *American-Admiral Anglice*; fasciis albis

- albis maculatis. *Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab. XXXIV. lit. E.*
- h. Vice-Admiralis; coloris punicei; maculis albis; fascia alba venosa, venis fuscis divisa; trocho acute exserto; spiris nonnihil convexis. *De Dicc-Admiraal / Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab. XXXIV. lit. F.*
- i. Genuana; *Geneesche-toot. Testa rara & cara.* Coloris purpurei, fasciis albo-nigris, asperis, cincta; latioribus cum tenuioribus alternantibus. *Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab. XXXIV. lit. G.*
- k. Leo; a maculis leoninis, sive leonibus per deceptam phantasiā adsimilatis (cum *Leones nullas habent maculas*) baseos planæ; fasciis obscuris. *De Klimmende Leeuw-toot of Schildpad-toot / Schynvoet ad Rumph. p. 109. Tab. XXXIV. lit. M.*
- l. Byssina; in qua quadratæ notæ sanguineæ; puncta crocea; & lineolæ rufæ, vel fulvæ; opus quasi acu pictum efformant. *Bonanni n. 132.*
- m. Fasciata, pennata; coloris fulvi dilucidi, super fasciis; maculis cruentis, velut squamis, decorata. *Bonann. n. 136. List. Tab. 762. f. 11. Similis List. Tab. 770.*
- n. Plumbea; super qua multiplices fasciæ latiores, angustiores albæ, conchyliatis notulis tessellatæ, alternant. *Bonann. n. 337. List. Tab. 769.*
- o. Livida; binis fasciis albis cincta; notulis cruentatis gyrose tessellata; basis alba sanguine velut maculatur. *Bon. n. 361.*
- p. Pardus; ob maculas sanguineas tessellatas æque distantes, super lacteo colore inter tres zonas aureas. *Bon. n. 363.*
- q. Sublivida, lineis ex rufo alboque tessellatis vittata. *List. Tab. 763. f. 12. an, Rhombus fasciis ex albo nigroque catenatis, Petiv. Tab. 15. f. 11.?*
- r. Lineis integris, subrufis, dense fasciata. *List. Tab. 785. f. 32.*
- s. Lineis integris, obliquis, fasciata. *List. Tab. 768.*
- t. Sublutea; lineis quibusdam punctatis & fasciis undatis picta. *List. Tab. 780. f. 27. An Rhombus, Petiv. Gaz. Tab. 28. f. 4.?*
- u. Lineata; fasciata; & maculis rufis undosis marmorata; mucrone breviter acuminato. *List. Tab. 777. f. 23. 24.*
- w. Similis; mucrone gracili. *List. Tab. 786. f. 35.*

11. Arenata; quasi arena conspersa, *Zandhooztje*.
 a. Major; micis majusculis; *Vliegescheetje* / *Rumph. p. 106. Tab. XXXIII. lit. Z. De Vloogjescheet* / *ibid. n. 2.*
 b. Minor; *Muggescheetje*; *Rumph. Tab. XXXIII. lit. A. A.*
12. Musica rusticorum; *Boeren Musph*; tota rubra, maculis nigris, quadratis; *geplekte Katje. Rumph. T. XXXIII. lit. B. B.*
13. Meta Butyri, Boeroensis; *Cypersche Katje of 't aschgraeuw Boero's Boterwegje*; pollicem longa; coloris cinerei; striis transversis interruptis. *Rumph. Tab. XXXIII. lit. G. G.*
14. Luhwana, de *Loehoneesche Canary of Hoozn*. Venter conicus, paulo diductus, alatus; testa crassa, lævis, albida; maculis latis, fuscis, velut in faeces confluentibus; labio intus rubente, ex opposito nigro, viridi & flavo; mucrone cochleato. *Rumph. Tab. XXXVII. lit. S.*
15. Nussatellana, a loco; de *ruige of gegranuleerde Kuipers Booz*; ad Cylindrum inclinans; longa; trocho baseos elongato, tota granulis striata; coloris rufi; aliquando maculosa. *Rumph. Tab. XXXIII. lit. E. E.*
16. Nodosa; colore vinoso tincta; circa basin in ambitu plicata; glandulis prominentibus; ubi in mucrone decrescit, eam cingunt quædam velut fila, frequenter nodis implicata. *Bonann. n. 125.*
17. Baseos fere planæ & latæ; colore albo, cyaneo diluto, tyrio & castaneo. *Bonann. n. 130.*
18. Transversim striata, tota candida, notis aureis sine ordine notata. *Bonann. n. 364.*
19. Voluta spectrorum; *Spoelje; Achaate root*; baseos rotundata; coloris lutei; characteribus undosis; spectra chartarum lusoriarum quodammodo repræsentantibus. *Rumph. Tab. XXXII. lit. S.*
20. Nebulata, ex rufo passim lineatim punctata. *List. Tab. 772. f. 18. Similis & ingens, List. Tab. 771. Tab. 745. f. 36. & Tab. 760. f. 6.*
21. Undata ex rufo; clavicula acuta & fulcata. *List. Tab. 782. f. 29. & Tab. 785. f. 33.*
22. Flammea; vel undatim secundum longitudinem depicta; clavicula compressa. *List. Tab. 781. f. 28.*
23. Striis capillaceis, & velut acu pictis circumscripta. *List. Tab. 755. f. 7.*

24. Nubecula; maculis albis, inter obscuriores nubes, montosis. *Buinet-toot*; *Rumph. Tab. XXXIII. n. 4. Bonann. n. 126.*
25. Punctata, rufa vel alba; punctis fulvis (a) vel rubentibus aspersa; *Bonann. n. 124. List. Tab. 757. f. 9.*
26. Constricta; versus apicem conii furvi (b), candidi quidam funiculi gyros efficiunt, & circa basin pinnularum quasi corona nequitur, *Bonann. n. 137.*
Striis punctatis granulatis, List. Tab. 744. f. 35.
An Rhombus albus, fasciis flavis & mæandrinis (c) alternatim perbelle pictus, Petiv. Gaz. Tab. 22. f. 11?
Virgulis catenatis & bicoloribus. List. Tab. 738. fig. 33.
27. Pyriformis; *brun-geigen-artig*; candida; fasciis piceis segmentata. *Bonann. n. 138.*
28. Lactea; circa basin in pinnulas definentem candidior, intus violacea. *Bonann. n. 365.*
29. Subpurpurea; striis majusculis eminentibus. *List. T. 760. f. 5.*
30. Subrufa, fasciata, zonis angustis ex albo & nigro tessellatis. *List. T. 767. f. 16. minutissimis maculis, List. T. 788. f. 41.*
31. Undulata parva; maculis ex rufo nigricantibus. *List. Tab. 779. f. 26.*
32. Maculata, parva; quasi ex rufo dense reticulata. *List. Tab. 789. f. 42.*
33. Pennata; Cassis pennata *Rumphii Tab. XXXIII. lit. C.* ore rubente; pinnis nigro-fusco-albis distincta; apice fimbriato.
34. Achatina. *Achaat-toot*:
  - a. Maculosa, versus apicem parumper curva, basi convexa, mucrone acuto. *Rumph. Tab. XXXIV. lit. K.*
  - b. Striata; *gestreepte Achaat-toot*; *marbled Achat Stamper*; mucrone trochiformi, nubeculis albis picta, basi decurrente. *Schynvoet ad Rumph. ib. lit. L. List. Tab. 775. f. 21.*

35. Ca-

(a) Fulvus, cum levi rubedine flavescens, wie spanisch Noß.

(b) Furvus, nigredinis obscuræ, getuscht.

(c) Mæandrinus, verzogen wie ein Irngarten.

35. Capucini; Grau München; Grauwe Munniken; Oude Wyphen/
Belg. Volutæ fere ovales parvæ:
 a. Cinerea, rugosa. *Rumph.* p. 106. *Tab.* XXXIII. *lit.* DD.
 b. Albæ, granulæ nigris conspersæ. *Ibid.* *lit.* CC.
 36. Bruinetta, maculis inter obscuriores nubes albis & squamatis.
Bruinet-toot / Doenderbeder / Belg. *Rumph.* *Tab.* XXXIII.
n. 3. *List.* *Tab.* 744. *f.* 34.
 37. Multicolor; viridi, flavo, sanguineo, fusco, citreo & olea-
 cio sine ordine aspersa. *Bonann.* *n.* 125. *altera.*
 38. Ravida (a), fascia alba transversim cincta, & binis aliis
 fasciis in longum segmentata. *Bonann.* *n.* 127.
 39. Brasiliensis; lævis; labio paululum exerto, coloris castanei.
Bonann. *n.* 326.
 40. Fasciata, & per fascias quasi turbinata. *List.* *Tab.* 786. *f.* 36.
 41. Albida, lævis, mucrone acuto. *List.* *Tab.* 753. *f.* 1.
 42. Nubecula mucronata, seu Rhombus ex rufo nebulatus, li-
 neisque quibusdam intersectis inscriptus. *List.* *Tab.* 764. *f.* 13.
 43. Alia, acutius mucronata; *List.* *Tab.* 765. *f.* 14.
 44. Raris undis subrufis, tenuis albida; *List.* *Tab.* 783. *f.* 30.
 45. Clavicula producta, fusca lævis; ex albo fasciata. *List.* *Tab.*
 786. *f.* 37.
 46. CEDO NULLI; musei olim D. de la Faille; nunc Regis Por-
 tugallæ; cujus icon vivis coloribus in *Mus. Klein.* (b)

(a) Ravidus, schwarz-gelb / nigro-luteus.

(b) Catalogue raisonné de Coquilles p. 18. *Le Cabinet de feu*
M. de la Faille, Auditeur des Etats, fut vendu à la
Haye il y a 4. ans (1732.). Il s'y en trouva une en
particulier d'environ deux pouces de longueur, de l'E-
specce de celles, que l'on appelle AMIRALES, & à la
quelle on avoit donné le nom CEDO NULLI, qui fut achetée
par un marchand pour mille vingt Livres de notre ar-
gent (de France). Cette coquille orne actuellement le
Cabinet du Roy de Portugal.

§. 188. SPEC. II. Baseos muricata:

1. Voluta marmorata. *Marmar-hoozn.* *Harris-hoozn.* a maculis
 cordiformibus. *Bija Tsjintsjing.* *King-hoozn.*
 a. Vulgaris; cujus basis mucronata; spiræ verrucosæ; venter
 niger,

- niger, maculis albis, magnis, cordiformibus pictus. Fiunt hinc annuli rarioris artificii. *Rumph. Tab. XXXII. lit. N.*
- b. Basi compressa. Rhombus compressus clavicula nodosa. *List. T. 787. f. 39.*
- c. Fasciata; basi obtusa, hiulca; duabus plagis, fasciarum instar, obscuratis, maculis majoribus. *Hartshoorn met banden. Schynvoet ad Rumph. p. 107. Tab. XXXII. n. 1.*
2. Voluta Tygerina; *Cpper*; *Dolkshoorn*; baseos angustioris; spiris fulcatis; ventre longo, subtiliter striato, nubeculis castaneis, sæpe nigricantibus, super albo & rubenti. *Rumph. Tab. XXXI. lit. F.*
3. Admiralis. *De Opper-Admiraal*. Obscure fasciata, eleganter maculosa; ex flavo fusca; obscurioribus nubeculis interlabentibus; maculae sunt cordiformes; zonae luteo albo distinctae; mucro acute trochiformis; quod Belgi dicunt *Copschoon*. *Schynvoet ad Rumph. p. 108. Tab. XXXIV. lit. B.*
4. Coronata; testa alba, labio paulum diducto; fasciis duabus latis, luteis, nigro & albo maculatis; basi lata denticulata & maculosa. *De Kroonhoorn*. *Schynvoet ad Rumph. p. 108. Tab. XXXIV. lit. H. I.* Figuram vide in Tab. Nostra IV. n. 84.
5. Gemmata; cujus mucro corona multiplici decoratur, quam format globulorum linea, in spiris orbium, supra basin eminentibus, posita. Colore aureo, notis albis artificiose distincto. *Bonanni n. 129.*
6. Jaspizans, tincta colore albo, rufo, rubro, mustelino, terreo. *Bonanni n. 134.*
7. Gagates, *Bonann. n. 362.*
8. Punctata per series; clavicula muricata. *List. T. 761. f. 10.*
9. Suberocea; fasciis ad rostrum bullatis. *List. T. 759. f. 4.*
10. Alba, lineis latis croceis tessellatis cincta; apice conii purpurascens; *List. Tab. 767. f. 17.*
11. Nebulata ex rufo, exiguis lineis ad rostrum bullatis. *List. Tab. 777. f. 24.*
12. Undata, maculis ex nigro rufescentibus. *List. T. 779. f. 25.*
13. Punctata & tessellata. *List. Tab. 766. f. 15.*

§. 189. TROCHO-CONUM dicimus Cochlidem per *Coni* & *Trochi* fere æqualium *bases conjunctas* formatam. Apparent videlicet in hoc genere duo conii; basibus confertis; sed alter *turbinatus*, alter *volutus* seu intortus.

§. 190. SPEC. I. Lævis:

1. Fragilis, albus, nonnihil terreus, in mucrone lentiginosus (a); *Bonanni n. 291.*
2. Undatus, aliquando instar Serpentis squamatus; *Bon. n. 292.*

(a) Lentiginosa a Verrucosis differunt exactiore tuberculorum rotunditate, quæ in Verrucosis negligitur.

§. 191. SPEC. II. Striatus:

1. Conus toroides. *Stompje*. Costis rotundis; labio lacero; micis nigris inscriptus; trocho lato & isopleuro (a) (*cujus latera sunt æqualia*) *Rumph. Tab. XXXV. lit. C.*
2. Pyramidalis; *Bonanni n. 303.*
3. Ampullaceus, undatim depictus; columella ima crocea. *List. Tab. 883. f. 6.*
4. Inflatus; dense striatus. *List. Tab. 889. f. 10.*
5. Nebulatus; *List. T. 891. f. 11.*

(a) Isopleuron, figura geometrica.

§. 192. SPEC. III. Muricatus:

1. Lucifer; *Morgenstar*; per metaphoram a militari instrumento veterum ita dictus (*getakte Zwitzers Broek. Bonne Takshoojn.*) Crassus, dense muricatus, super albo castaneus. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XLIX. lit. L. List. T. 829. f. 51.*
2. Gallicus. *De Fransche Hoojn / de gemarmerde Cameel-hoojn / Belg.* Lævis, in Cono marmoratus & fasciatus; in Trocho leviter muricatus & constrictus. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XLIX. lit. M. List. Tab. 888. f. 9. Bonann. n. 288.* Figuram exhibet Tab. Nostra IV. n. 85.
3. Tubulosus. *Bia Papuwa. Banda Burshell*; male *Cassis verrucosa*.

a. Se-

- a. Secunda *Rumphii Tab. XXIV. lit. B.* Est enim Cono-
trochus acutus, in dorso nodosus, & hiulcus; in trocho
erectis tubulis sive canaliculis muricatus; coloris leucophæi,
muricibus nigro pollutis. *Getakite Pimpeltje Belg.*
- b. Tenuis; squamis semilunaribus (a) in labio.
- c. Albus, mucrone minus elongato.
- d. Niger, mucrone elongato, in dorso & ore leviter muri-
catus.
4. Marmoreus. Cassis Ceramica. *De Morgenstar of getakite
Zwitfersch Boek / Belg. Rumphii Tab. XXIV. lit. A.* Pur-
pura marmorea *Bonanni n. 270.* Testa, quasi petrosa, in
dorso & mucrone spiraliter inæqualibus canaliculis pyramida-
libus muricata, dorso terreo, muricibus nigricantibus, ore
languide albo.
5. Plicatus; seu Cassis plicata, canaliculis spiralibus rugosis in-
star fasciarum complicatarum & laciniatarum, planis; *de Zwic-
fersch Boek; Rumph. Tab. XXIV. n. 1.* Purpura Neapoli-
tana seu carosa *Bon. n. 271.* fusca sive livida, raro albescens,
cum maculis rufis, fasciisque conchyliatis aut croceis.
6. Tota quasi lacerata; *List. Tab. 906. f. 25.*
7. Laciniis circa Coni & Trochi conjunctiones dispositis. *List.
Tab. 906. f. 26. & Tab. 885.*
8. Tumidus, quasi ex fusco nigricans; Trocho humili; Cono
plicato & muricato, lineolis fuscis circumdato. *Bon. n. 76.*
9. Sinuosus in turbine; Buccinum striatum, fasciatum, fuscum.
Listeri Tab. 928. f. 22.
10. Undatus; Buccinum magnum, rostro muricato; *List. Tab.
810. f. 19.*
11. Torosus; clavicula muricata; apertura leviter purpurascens.
List. Tab. 886. f. 7.
12. Lineatus; grandioribus muricibus. *List. Tab. 887. f. 8.*
alius *List. Tab. 893.* alter sine num.
13. Dentatus; *List. Tab. 890.*

(a) Lunaribus i. e. rotundus: nam veteres & barbari rotunda
Luna comparant; Semilunatus, figura lunæ dimidiæ.

G E N U S III.

D I T R O C H U S.

§. 193. Est COCHLIS VOLUTA, longa, quasi ex gemino Trocho figurata. Conicus enim venter, spiraliter torosus est.

§. 194. SPEC. I. Semiplicatus; Semilenticulosus; five Turbo tuberculis ubique distinctus, quæ supra colorem aureum mirifice albescunt. *Bonanni n. 61.* Figuram vide in Tab. Nostra V. n. 86.

SPEC. II. Cinereus & lividus, cujus testam formant decem spiræ aculeatæ, circa basin auctiores; pars exterior circa labia lactescit; velut sub Sandaracca. *Bonann. n. 286.*

G E N U S IV.

T U R R I C U L A.

§. 195. TURRICULAS dicimus Cochlides volutas, ex ventre conico longo in acutissimum Strombum productas.

§. 196. SPECIES.

1. Articulata:

- a. Nigricans, spiris plicatis. *Rumph. pag. 98. n. XIX.*
- b. Sulcata in longum & rugosa; spiraliter striata; coloris rufi & flavi, aliquando rubris nigrisque fasciis cincta. *Het Coerentje / de Band-pen / Rumph. Tab. XXIX. lit. R.*
- c. Plicata; Testa crassa, grisea, ob plicas, striges, rugas, tota hiulca. *Het geplooid Coerentje. Rumph. Tab. XXIX. lit. S.* Magna in his est colorum & figuræ varietas. *Bonann. n. 64.* Icon exstat in Tab. Nostra V. n. 87.
- d. Corallium. Bia Bidji gnemon; plicis angulosis & fasciatis, mire ludens. *Rumph. p. 98. n. XX.*

2. Spiris rectangulis, ore contracto. *Schynvoet ad Rumph. T. XLIX. lit. E.*

3. Digitellus:

- a. Crassus; semidigitum longus; ventre rotundo; pullo; nunc granulato, nunc fasciato; turbine plerumque incurvo; apice obtuso. *Het Dingerje / Rumph. Tab. XXIX. lit. Q.*
- b. Minor; lævis; albus; nitens. *Rumph. p. 97. n. XVIII.*

4. Filis cincta; ventre tereti; striis spiralibus nigricantibus, instar

star ferreorum filorum compositis. *Het Corentje met draadjes of geribt Corentje / Belg. Rumph. Tab. XXIX. lit. T.*

5. Granulata, cinereo alba. *Het gebandeert Corentje of de Staten Vlag-pen / Rumph. Tab. XXIX. lit. V.*
6. Bozios *Lusitan.* seu Buccinum spirale, coloris cinereo-fusci, rugosum & plicatum. *Rumph. Tab. XXIX. lit. X.*
7. Multicolor; canaliculo recurvo; mucrone plicato; trochoide exserto; colore vario picta. *Bonann. n. 65.*
8. Monozonos; cono partim plicato, partim rugoso, interlabente fascia, a mucrone plicato divisa; coloris albi & pulli diversimode confusi. *Bonann. n. 74.*
9. Reticulata; vulgo *Garaggo*; ab Hispanico: *Scaragol*; multiplici colore tincta. *Bonann. n. 78.*

GENUS V.

THEMA MUSICUM.

§. 197. Sunt Trochi angulose plicati in conum diductum abeuntes, cujus apex per sinum hiat; os labium crassum exserit, & ex opposito plicas, striarum instar, format. In maculis & lineis notarum musicarum similitudo quæritur. *Hooznak Stampers.*

§. 198. SPECIES:

1. Marmorea; rugosa; crassa testa; in oceani fundo candida, rubris maculis cruentata. *Bon. n. 284. List. Tab. 810. f. 19.*
2. Clavicula muricata, crassum, *List. T. 805. f. 14. De Muspik-hoozn.* Picturam exhibet *Tab. Nostra V. n. 88.*
3. Ebraicum, insignis ex maculis vel sanguineis vel terreis, quæ tanquam arbitrariæ notæ supra colorem album, aureo mixtum, dispersæ, Hebræorum characteres multoties expriment. *Bon. n. 393. Buccinum musicum grave fasciatum. List. T. 809. f. 18. De Wilde Muspik-hoozn.*
4. Gallorum musica. *Bonann. n. 296. 297.*
5. Lividum; lineis luteis, serpentinis, inscriptum. *Bon. n. 305.*
6. Angustum; clavicula leviter nodosa. *List. Tab. 806. f. 15.*
7. Sinuosa clavicula, & striata. *List. Tab. 812. f. 21.*
8. Tenuis ex fusco variegata; *List. Tab. 807. f. 16.*

G E N U S VI.

V E S P E R T I L I O.

§. 199. Dicitur genus volutæ Cochlidis, quod ex Cono diducto Trochum muricatum & irregularem paucis spiris flectit. Bia Morfego, Bia Buduri, *Mal. Dleermuis / Belg.* Etiam *Wilde Musph /* quia quidam eorum veri Musci similitudinem quandam referunt; *Schynvoet ad Rumph. p. 107.*

§. 200. SPECIES:

1. Pallide rufus, nigris undis; ore albo; muricibus longis; acutis. *Rumph. Tab. XXXII. lit. H. Bonann. n. 294. List. Tab. 808. f. 17. De getakte Dleermuis Belg. Icon exstat in Tab. Nostra V. n. 89.*
2. Mucrone nodosus, longior; rufus; undis fuscis. *Rumph. T. XXXII. lit. I. De lankwerpige Dleermuis Belg.*
3. Murex Carthaginensis, intus albus & roseus; e Sandaracca valde pellucidus; *Bonann. n. 321.*

G E N U S VII.

N U B E C U L A.

§. 201. NUBECULAS cum Belgis dicimus volutas longas, inter conum & cylindrum sua gibbositate ambigentes; in basi conica dentatas, maculis nubium more pictas. *Wolkje / Achaate Kroonbaki.*

§. 202. SPECIES:

1. Tulipa Gallorum; Puntu Madame. Coloris rossi; albis nubibus distincti. *Rumph. Tab. XXXI. lit. G. Bonann. n. 318. Figuram vide in Tab. Nostra V. n. 90.*
2. Purpurascens; nubibus cæruleis; *Rumph. p. 103.*
3. Tabula Geographica; super testa alba maculas & lineolas furas, velut regiones, in tabulis Geographicis habet dispositas. *Bonanni n. 319.*
4. Rhombus maximus, ex rufo vermiculatus; clavicula muricata. *List. Tab. 747. f. 41.*

GENUS VIII.

DACTYLUS.

§. 203. DACTYLI (Dattlen; Wessen) sunt cochlides cylindricæ volutæ; ad speciem osliculi fructus arboris dactyliferæ; in apice sinus est semilunatus nonnihil incurvus. *Cylinders / Kollen / Dadel / Belg.*

§. 204. SPECIES:

1. Porphyriticus; obscure cinereus, quasi nigricans, instar porphyritæ; per medium fasciatus, intus flavus. *Rumph. Tab. XXXIX. n. 1. List. T. 727. f. 14. De Porphyriteene Dadel.*
2. Reticulatus & fasciatus. *List. Tab. 728. f. 15.*
3. Nebulatus; *List. Tab. 728. f. 16. Tab. 739. f. 28.*
4. Undatus *List. Tab. 732. f. 21. Tab. 734. f. 23. 24. Tab. 739. f. 26.*
5. Niger; *Sarpne Kollerje*; nitens; margine castaneo; labio sæpe fimbriato; *Zwarte Dadel* nonnullis. *Rumph. T. XXXIX. n. 2. List. Tab. 739. f. 27.*
6. Varius. *Achaat Dadel*; *Rumph. p. 119. n. 3. Olivacea, fusca, leucophœa.*
7. Sepultura; *Prince Begraffenis*; *Prince Stamper*; maculis nigris & venis super olivaceo, exequiis limilibus. *Rumph. Tab. XXXIX. n. 4.*
8. Vulgaris, super viridi flave ex cæruleo flammeus. *Rumph. p. 119. n. 5. List. Tab. 731. f. 20. De gemene gemarmer de Dadel.*
9. *Hamelorje*; undis nigricantibus; *Rumph. Tab. XXXIX. n. 5.*
10. Tessellatus; *List. Tab. 720. & 721. f. 5. 6. 7.*
11. Striatus & ex fusco undatus. *List. Tab. 724. f. 11.*
12. Ex fusco & nigro undatus. *List. Tab. 735. f. 25. Figuram ostendit Tab. Nostra V. n. 91. a. & b.*
13. Gibbosus, undis raris; *List. Tab. 740. f. 29.*
14. Franciscani: *Grauwe Monniken Belg.*
Cinereo-nigri, ore violaceo. *Rumph. p. 120. n. 6.*
Ex fusco nigricans; *List. Tab. 718. f. 2.*
15. Gutta cærulea. *Blautdoppen*; *Rumph. Tab. XXXIX. n. 6.*
16. Mica magna. *Groote Glimmertje*; mucrone acute elongato. *Rumph. Tab. XXXIX. n. 7.*
17. Mica parva. *Kleine Glimmertje*. *Rumph. Tab. XXXIX. n. 8.*

18. Jaspizans; *List. T. 719. f. 3. T. 720. f. 4. T. 725. f. 12.*
19. Venosus, seu nebulosus. *Schynvoet ad Rumph. T. XXXIX. n. 9.*
20. Cylindroides *Bon. n. 141. De lange dunne zeldzaame Dadel.*
21. Zimbo, e littore Brasiliano. *Bon. n. 142. De Brazilsche Dadel.*
22. Acutus; ex toto albidus seu leucophæus, unica stria acuta. *List. Tab. 717. f. 1. De witte Dadel.*
23. Brevis & ventricosus. *List. Tab. 723. f. 10. an cylindrus Madraspatan: medio nubeculoso, clavicula carnea. Petiv. Gaz. Tab. 10. f. 9?*
24. Callosus & diductus. *List. Tab. 730. f. 18. 19.*
25. Exiguæ; *List. Tab. 733. f. 22. & Tab. 726.*
26. Clavicula nodosa. *List. Tab. 718. fig. alt. parva.*

G E N U S IX.

C U C U M I S.

§. 205. Hoc genus a Dactylis non nisi figura oblonge elliptica differt. Est igitur VOLUTA, oblonga, elliptica, leviter ad extremum turbinata, ore longo falcato sinuose, in apice resecto.

§. 206. SPECIES:

1. Undulatus & maculatus. *List. Tab. 818. f. 31. 32. Pictura exstat in Tab. Nostra V. n. 92.*
2. Crassus:
  - a. Densè striatus, *List. Tab. 813. f. 23.*
  - b. Subrufus, maculis albis *List. Tab. 818. f. 29. Tab. 813. alt. fig.*
3. Ad claviculam variegatus; *List. Tab. 814. fig. super.*
4. Profunde striatus; *List. Tab. 819. f. 36.*
5. Obscure nebulatus; *List. Tab. 818. fig. parva.*
6. Fasciis punctatis. *List. Tab. 812. f. 22.*

G E N U S X.

F I C U S.

§. 207. Cochlis tenuis in figuram Ficus voluta. *De Nite / Peer-hoozn / Spaansche Drg / Belg. Spansche Seige.*

§. 208.

§. 208. SPECIES:

1. Grisea, rugosa; *Rumph. Tab. XXVII. lit. K.*
2. Magna, turbine neritico. *Cochlea rugosa, & umbilicata. Jonston. Tab. XII.*
3. Umbonata. *Bonann. n. 15.*
4. Alabastritica; costosa; *Bonann. n. 338.*
5. Maculata; vel nebulata & fasciata. *List. Tab. 748. f. 42. 43.*
6. Longa & teres ex fusco fasciata; *List. Tab. 741. f. 37.*
7. Parva, vel subpurpurea maculis fuscis; vel subfusca, bifasciata per strias. *List. Tab. 749. f. 44. 45.*
8. Cancellata. *List. Tab. 750. f. 46.* Icon exstat in Tab. Nostra V. n. 93.

GENUS XI.

CONCHYLIIUM RONDELETII.

§. 209. Est VOLUTA magnæ Tulipæ similis, cujus ex basi turbinata mamilla cylindrica eminet; labium sinistrum plicatur; dextrum ad basin usque productum in apice sinuose resectum est.

§. 210. SPECIES *Unica*: Tela argentea; egregii coloris; instar Drap d'Argent. *Bonann. p. 111. n. 10. Aldrov. de Pisc. p. 346.* Figuram vide in Tab. Nostra V. n. 94.

GENUS XII.

RADIX BRIONIÆ.

§. 211. Huic radici assimilamus VOLUTAM conicam in decurrente mucrone radiatam.

§. 212. SPECIES.

1. Variegata; seu Buccinum ampullaceum grande, variegatum; clavicula extrema, plana; leviterque muricata. *List. Tab. 882. f. 4.*

GENUS XIII.

APORRHAIIS.

§. 213. Dicitur obscuro nomine VOLUTA conica; ore longo ad turbinem sinuato.

§. 214.

§. 214. SPECIES:

1. Marmorata; *List. Tab. 149. f. 4.* Icon exstat in Tab. Nostra V. n. 95.
2. Nubeculata; *List. Tab. 849. f. altera; & Tab. 850. f. 5.*
3. Fasciata; *List. Tab. 851. f. 6.*

G E N U S XIV.

C O N C H A N A T A T I L I S.

§. 215. Est voluta Conchiformis, amplo admodum hiatu; infra se turbinem oblique colligens. *Fab. Columna de Purpura Cap. XVIII.*

§. 216. SPECIES:

1. Rotundata; ex pullo candicans. Concha natatilis, seu *Neritoides* minima; perlicæ dictæ recentiorum congenera; *Fab. Columnæ.*
2. Viridescens, aut ex toto flavescens, aut rufa; *List. de Cochl. p. 164.*
3. Fasciata. *List. ib. pag. 165.*
4. Pellucida; in dorso lævigata; coloris intus lactei, extus cinerei cum tyrio misti. *Bonann. n. 332.* Figuram vide in Tab. Nostra V. n. 96.

G E N U S XV.

C R M B I U M.

§. 217. Est VOLUTA valde inflata; labio velut in Concham explanato, turbine baseos manifesto.

§. 218. SPEC. I. Umbilicatum:

1. Concha nautiloides altera magna, *Fab. Col. Buccinum sub-fuscum maximum, angustum, clavicula excavata; cujusque margo admodum acuta. List. Tab. 800. f. 7.*
2. Subrufa; *List. Tab. 102. f. 8.*

SPEC. II. Mammillare: pro turbine mammillam exserens.

1. Philippinum; ab Insulis Philippinis. *Bonanni Class. 3. n. 2.* Buccinum persicum majus, clavicula pulvinata. *List. Tab. 794. f. 1.* Persica minor, *Aldrov.* Concha *meretoides* altera, lutea, minor: *Fab. Col.*
2. Ibe;

2. Ibericum, coloris modo albidum, modo lividum, modo carneum vel figulini, maculis nigris. *Bon. n. 6. De Cepelbalk Belg.* Iconem ostendit Tab. Nostra V. n. 97.

2. Rugosum, foris colore ex fulvo castaneo; intus candicans, zonis distinctum flavis & cinereis. Testa crassa in vertice semilunata. *Fab. Col. de Purp. Cap. XVIII.*

§. 219. SPEC. III. Auritum; labio concavo, instar auris in duas extremitates acutas terminante, altero latere voluto; turbine infra basin.

1. Concha persica major *Jonstoni Tab. XVII. & Fab. Col. c. XVIII.* Semipedem & unciam longa, palmum lata; coloris ex cinereo flavicantis; intus pallida, nitida, circa Columellam externe rugosa, aspera & magis flavicans. Natata, additoque pondere circa interiora, latior pars velificare dicitur.

2. Buccinum persicum ex rufo nebulatum, clavicula profunde fulcata, ejusque margine acuta. *List. Tab. 796. f. 3.*

3. Aliud parvum; clavicula obtusa; labio crassiore. *List. Tab. 795. f. 2.*

SPEC. IV. Coronatum. *Gekroonde Balk of Kroonhoozn / Rumph. Bia Sempe Malab. Aliis Wina. Chin. Ongle, i.e. Koningshoozn. Belg. Kroontepelbalk.* Nomen *Kroonhoozn* rejicitur a *Schynvoetio* ad *Rumph. p. 107.*

1. Magnum; 15. poll. long. & 9. latitudine; coloris fusci, maculis albis; intus albidum. Fiunt ex eo vasa varia. *Rumph. p. 102. Tab. XXXI. lit. A. List. Tab. 801.*

2. Minus; læve, flavo rufum; corona angusta. *Rumph. Tab. XXXI. lit. B.*

3. Tesseris castaneis & violaceis super candido fasciatum; intus quasi porcellaneum; corona angusta, circa mucronem instar Emboli seu Obturaculi prominulum. Alias Velum nauticum, seu concha latina ex mari persico. *Bonn. p. 112. n. 1. List. Tab. 797. f. 4. vid. Tab. 798. An idem, corona detrita? De gebandeerde Kroontepelbalk Belg.*

SPEC. V. Muricatum:

1. Fasciatum; ventre brevior; testa crassa, rugosa; in dorso circa turbinem acute muricata; color albus fasciis lividis divisus; intus lactescens; *Mus. Klein.*

2. Ampullaceum: Turbine vel acuto vel obtuso; labris patentioribus. *List. Tab. 904. f. 24. & Tab. 905.*

L

SPEC. VI.

SPEC. VI. Cochleatum; cujus turbo per modum Cochleæ prominet.

1. Patulum; *Wydmonder of Audolphus-hoozn Belg.* Testa crassa; labio denticulato; dorso cinereo; maculis albis & nigris.

a. Majus, ovo anatis æquale; rarius. *Rumph. Tab. XXVII. lit. E.*

b. Minus, & globosius; ex cinereo calcarium. *Rumph. p. 91. n. V.*

c. Buccinum perlicum; maculis undatum; magnum. *List. Tab. 799. f. 6.*

CLASSIS III.

VOLUTA OVATA.

§. 220. VOLUTÆ OVALES extra ventrem oviformem intortum, gyros alios ad extremum figurant.

GENUS I.

BULLA.

§. 221. BULLA videtur formata ex duabus ellipsis concavis continuis, quarum altera conglobata in alterius concavitatem, velut in concham, recta devolvitur. *Langio* Nuces maris audiunt. *Bonann.* Cochleæ quasi omnino in concham vulgarem explanatæ; *Belgis: Blaasjes.*

§. 222. SPEC. I. Umbilico simplici; profundo:

1. Limbo simplici. *Agate Bahie / Rivits-Cp. Rumph. Tab. XXVII. lit. G. H. List. Tab. 713. f. 69.*

2. Limbo introrsum flexo; tenuis; coloris varii. *Bon. n. 4.*

3. Limbo simplici valde diducto; tenuis; diversicolor; ex mari Syracusano. *Bon. n. 3. Mus. Kircher. n. 406. List. T. 714. f. 71.*

4. Pyriformis; livida; sessilis; ex purpura violaceo-fusca & quasi velo albo tecta, ad latus sinistrum dentata. *Bon. n. 246.*

5. Ex fusco maculata; utroque latere se colligens; *Fab. Col. Labro sinuoso; List. Tab. 714. f. 72. Veneroides Barbado. Minor marmorata Petiv. Gaz. Tab. 50. n. 13. Sloane It. Jam. II. p. 236.*

6. Striis undatis quasi ramosa. *List. Tab. 715. f. 74.*

7. Li-

7. Lineis nigris, innumeris, circumpicta; tenuis; interque illas punctata. *List. Tab. 715. f. 75.* Figuram vide in Tab. Nostra V. n. 98.

SPEC. II. Umbilico duplici:

1. Subrotunda: *Bonann. Mus. Kirch. n. 330.*
2. Utrique acuminata; ore fimbriato. *Ibid. n. 390.*
3. Labro promisso & crassiusculo. *List. Tab. 714. f. 73.*

GENUS II.

OLIVA.

§. 223. OLIVAS denominamus Volutas parvas, quæ his figura sunt similes: os longitudinale integrum, nonnihil canaliculatum.

§. 224. SPECIES:

1. Multifasciata. *List. Tab. 834. f. 61.*
2. Bifasciata. *List. Tab. 834. f. 60.*
3. Tessellata in fasciis. *List. Tab. 992. f. 54.*
4. Variegata; rictu compresso. *List. Tab. 824. f. 43.*
5. Cylindrica; vel Nucleus olivæ. *List. Tab. 714. f. 70.* Figuram ostendit Tab. Nostra V. n. 99. a. & b.

GENUS III.

PILA.

§. 225. Est Voluta in sphæram acta; circa os dentatum leviter complanata.

§. 226. SPECIES:

1. Marmorea, alba; velut ex subucularibus (a) filis compacta. *Bonann. n. 386.* Icon exstat in Tab. Nostra V. n. 100.

(a) Subucula, vestis ex linteo seu lana interior: ein untercamisol/ unterhemde. Sumitur aliquando pro funiculo, quasi ex lino vel lana constricto, apud autores.

GENUS IV.

PORCELLANA.

§. 227. PORCELLANÆ audiunt volutæ, utroque labio in ellipticam figuram inter duos velut cardines intortæ.

§. 228. *Synon* Conchæ veneræ. *Ennii* matriculus. *Græcorum* charina; a similitudine pudendæ muliebris; *Græci* χαίρον, *Latini* porcum vel porculum vocant. *Belg.* *Kiliphoussen* / *Kiliphoozngs*. *Malab.* Bia vel Sipo bilalo. *Likhoontjes* / i. e. concha lævigatoria. *Amboin.* Huri Hulilu.

§. 229. *SPEC. I.* Longa seu cylindroides.

1. Testudinaria; nitens elegantibus maculis. *Rumph. Tab. XXXVIII. lit. C. De Karet of Schildpad-hoozn Belg.* Olim, sed male, *Caap falso, de valsche Caap.* Maxima, longissima, maculis ex fusco rufescentibus. *List. Tab. 688. f. 35. Tab. 689. f. 36. Bonanni n. 258.*
2. Argus:
  - a. Major, in dorso annulis albis geminis nitida. *De dubbelde Argus / Rumph. Tab. XXXVIII. lit. D.*
  - b. Palearis; annulis aureis. *Bonann. n. 263. De Argus.*
  - c. Minor; pullo in dorso ocellis albis, confluentibus. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. H. De kleine Argus.*
  - d. Ocellis albis maculas fuscas intercipientibus. Fusca magna. *List. Tab. 698. f. 45. Sloane It. Jam. p. 234.* Concha veneris Jamaicensis major oculata. *Petiv. mem. cur. An. 1708. p. 157. n. 9.*
  - e. Ocellis majoribus fasciata. *List. Tab. 699. f. 46.*
  - f. Ocellis fuscis super albo ventre, quatuor maculis insigni. *List. Tab. 705. f. 54.* Figuram ostendit *Tab. Nostra VI. n. 101.*
3. Talpa. *Gen Mol;* fusca; lateribus nigricantibus; zona triplici in dorso. *Rumph. Tab. XXXVIII. lit. I.*
4. Carneola. Bia dading; coloris obscure carnei; zonis in dorso. *Rumph. Tab. XXXVIII. lit. K. De Blesch-hoozn of Bleschvertwige Kiliphous Belg.*
5. Variola; dorso punctato; lateribus maculis variolatis.
  - a. Nigris majoribus. *Pokken / Roode Maselen / Schynvoet ad Rumph. Tab. XXXVIII. lit. O.*
  - b. Purpureis minoribus. *Maselen; Rumph. Tab. XXXVIII. lit. P.*
6. Wadaat, *Arabum;* testulæ sunt albæ, nuci Been æquales, & similes species Cauris. *Rumph. p. 117.* Pharmaceutarum Entales, qui filo trajecto fasciculos formatos vendunt.
7. Ovum

7. Ovum Casuarii. *Casuaris* *Ep.* Instar hujusmodi ovi punctis variis distinctum; magna subinde macula in dorso comparente. *Rumph.* p. 118. n. V.
  8. Isabella: *Isabelle of Garnecken Belg.*
    - a. Tota alba. *Rumph.* p. 118. n. 8.
    - b. Dorso pullo, fasciis nigris; circa extrema aurantia. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. G.*
    - c. Tribus fasciis nigricantibus. *List. Tab. 666. f. 10. vel bifasciata. List. Tab. 673. f. 19.*
  9. Anomala; dorso hiulco; intus amethystina; foris livida, aureis notis. *Bonanni n. 262.*
- §. 230. SPEC. II. Brevis five elatior vel gibba.
1. Guttata; pugni magnitudine, maculis in dorso nigris, fuscis, flavisve, ventre candidissimo:
    - a. Mas, testa crassior. *Rumph. Tab. XXXVIII. lit. A. Bon. n. 231. 232. List. Tab. 672. f. 18. Tab. 682. f. 29. De groote gemeene Kiphoorn.*
    - b. Femina, testa tenuior, labro introrsum flexo, maculis cæruleis, inter nigras & flavas; *Mus. Klein.*
    - c. Cinereis notulis, *Bonann. n. 254.*
    - d. Sanguineis super cute cerussata. *Bonann. n. 256.*
    - e. Fusca, lævis, trifasciata; grandibus maculis albis. *List. Tab. 675. f. 22.*
    - f. Bifasciata. *List. Tab. 676. f. 23.*
  2. Montosa. *De bergachtige Kiphoorn / de Caap.* Caput bonæ spei. Super Testa subalbida rubiginosis maculis montosa. *Rumph. Tab. XXXVIII. lit. B.*
  3. Salita. *Zoutkoreltje.* Salt Coury. Salty Corallen; a maculis rotundis albis in dorso cinereo-fusco, nonnunquam eminentibus: intus venter ex flavedine rubet.
    - a. Mas, crassior; *Rumph. Tab. XXXVIII. lit. L. List. T. 697. f. 44.*
    - b. Femina, tenuior; *Rumph. p. 115.*
    - c. Parva purpurascens, exiguis maculis albis dense picta. *List. Tab. 694. f. 41.*
    - d. Rima candida, dorso fusco, maculis albis reticulata. *List. Tab. 701. f. 49. Tab. 704. f. 53.*
  4. Lentiginosa. *Kalkkerlak*; in dorso elato inter maculas rubiginosas

ginosas nigras & flavas nonnihil cærulea; ventrem costa per longum dividit:

a. Mas; crassior.
b. Femina; tenuissima, sine costa, coloris dilutioris. *Rumph. Tab. XXXVIII. lit. N.*

5. Achatina, nubeculosa. *Schoon gewollite Achaate Hilphoozn.* Rarissima species. *Schynvoet ad Rumph. Tab. XXXIX. lit. Q.*

6. Venter Felis; a macularum similitudine; Carthagenensis alias; rarissima. *De Cartageense Hilphoozn / Schynvoet ad Rumph. Tab. XXXIX. lit. S.*

7. Thoracica quarta. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. D. Blaetue Cauris Belg. Schlechte blaue Cauris;* cujus dorsum plumbeum, per latera lutea, velut Turcois, ex auro eminet. *Bonanni n. 240.*

8. Nussatellana.

a. Granulata. *Kipshoorels / Rumph. Tab. XXXIX. lit. I.* per longitudinem dorſi elati sulcata.

b. Plumbea ventre subpurpureo dentato. *List. Tab. 710. f. 62.*

c. Fusca extremis flavescentibus. *List. Tab. 708. f. 58.*

d. Bicornis; capitibus bicornibus subflava. *List. T. 710. f. 60.*

e. Fere albida, dorſo striato & nodoso, capite utroque bicorni. *List. Tab. 710. f. 61.*

9. Globuli. *Knoyses;* sine extremitatibus productis, fibularum instar. *Als Knoyse. Rumph. p. 118. n. II.*

a. Granulati; *korrelige Knoyses;* luteoli & albi. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. K.*

b. Læves, minores, dorſo sulcato; *gladde Knoyses;* luteoli & albi. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. L.*

10. Aselli; *Eseltjes;* triplici zona nigra transversali per dorsum album. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. M.* Est species, quæ habet fascias aurantii coloris, *Schynvoet ad Rumph. p. 119.*

11. Perlæ; *Paereltjes;* unguis humani magnitudine. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. N.*

12. Ursulæ; *Beertjes;* albæ, in dorſo maculam pullam ursæ similem ferentes. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. O.*

13. Pediculus; *de Luis;* dorſo sulcato, per longum transversaliter dense striatus.

a. Nucis avellanæ magnitudine, subalbidus. *Bonann. n. 239.*

b. Pe-

- b. Pediculi magnitudine, candidissimus. *Rumph. T. XXXIX. lit. P.*
- c. Anglicus, sine notabili fulco, ex albido rufescens. *Duns Anglorum. List. de Coch. p. 168. & Hist. Tab. 707. f. 57.* Concha veneris Americana, striata, dorso ferrato. *Petiv. Mus. n. 5. p. 18. American Duns. Sloane It. Jam. p. 235.*
- d. In dorso sulcata fuscis maculis. *List. Tab. 706. f. 56. Grew. Mus. Reg. p. 138.* An Concha veneris Americana, striata, exigua, carnea; *Petiv. mem. cur. An. 1708. p. 157. n. 16. Sloane It. Jam. p. 236?*
- e. Striata, dorso sinuato nodis exasperato, leviter rufescens. *List. Tab. 706. f. 55.*
- 14. Gibbi; *Hochruffen. Hoogruggen / witte Jamboesen Belgis.*
  - a. In dorso angulus transversalis & in utraque extremitate emicans quali granulum, cum adjuncta micula rubra, sensim evanescente. *Rumph. Tab. XXXVIII. lit. H. List. Tab. 712. f. 67.*
  - b. Extremitatibus obtuse rotundis. *Bonann. n. 249.* Concha utroque latere se colligens, *Fab. Col. cujus medio velut annulo circumcingitur. List. Tab. 711. f. 64.* Conchæ veneris affinis, albus, medio annuloso. *Petiv. Gaz. Tab. 15. f. 5. Het bastaard Webers-Spoeltje of Jolkje Belg.*
  - c. Fimbriata in circuitu, coloris ossei. *Bonann. n. 339.*
- 15. Caricoides a figura, utroque extremo elongato, leucophæa, punctis subflavis distincta, *Bonann. n. 243.*
- 16. Interlinearis punctata, notulis rotundis & castaneis. *Bon. n. 248.*
- 17. Bezoardica seu Porcellana Sicula seu Tarentina. *Bon. n. 251.*
- 18. Literata seu Arabica; *Arabishe Letterhoozn / Rumph. Tab. XXXVIII. lit. M.*
- 19. Ficus a figura. *Bonann. n. 259.*
- 20. Cruciata, fasciis quatuor per longum & totidem per transversum exporrectis. *Bonann. n. 266.*
- 21. Fasciata guttata; innumeris fere coloribus aspersa. *Bon. n. 267.*
- 22. Ovalis, lævis in basi sensibili, spira in apice exserto, canaliculo ornato. *Bonanni n. 325.*
- 23. Tumida, seu toto ventre & lateribus leviter gibbosis, albido dorso. *List. Tab. 657. f. 2.*

24. Cinerea, ventre candido, utroque capite croceo, dorso nigris lineolis & puncturis depicto. *List. Tab. 660. f. 4.*
25. Undosa, parva, ventre subluteo, maculoso. *List. Tab. 661. f. 5.*
26. Admodum lævis, undatim nubeculosa, clavicula acuta, prominula. *List. Tab. 662. f. 6.*
27. Eadem aut valde similis, dorso gibboso. *List. T. 663. f. 7.*
28. Fasciata:
- a. Lævis, fasciis obscuris & fere oblitteratis. *List. T. 665. f. 9.*
  - b. Fusca, valde lævis, duabus fasciis albidis. *List. T. 667. f. 11.*
  - c. Crassa, ventre subcroceo, tribus fasciis albidis. *List. Tab. 667. f. 12.*
  - d. Parva, subcinerea, unica fascia fusca. *List. T. 668. f. 13.*
  - e. Subfusca parva, lævis, elato dorso bifasciato. *List. Tab. 670. f. 16.*
- Concha veneris Jamaic. fusca, fasciata, rima rufescente. *Petiv. Gaz. Tab. 8. f. 85. Sloane It. Jam. p. 235.*
- f. Magna, lævis, trifasciata, subcinerea; *List. T. 669. f. 15.*
  - g. Ex fusco rufescens, bifasciata. *List. Tab. 671. f. 17.*
29. Oculata, parum latiuscula, paululum gibbosa. *List. Tab. 696. f. 43.*
- Concha veneris minor maculata & oculata. *Petiv. Gaz. Tab. 9. f. 7.*
- § 231. SPEC. III. In uno latere fimbriata. *Fimbria* h. l. est latus impar vel per angulum, vel per labium duplicatum protuberans.
- 1. Achatina, candide maculosa. *De witgeplehte Achaate kiliphoorn / Schynvoet ad Rumph. Tab. XXXIX. lit. R.*
  - 2. Glauco-Dorsum. *Blaauwbrug* / oblongo labio dextro fimbriato; albo dorso obscure maculato; quatuor oculis circa extremitates nonnunquam conspicuis. *Rumph. T. XXXIX. lit. F.*
  - 3. Fasciata; fasciis
    - a. Binis, albis in dorso ex purpureo flavescens. *Bon. n. 235.*
    - b. Bifasciata, angusta, livida; *List. Tab. 674. f. 20.*; an Concha veneris cærulescens parva; *Petiv. Gaz. T. 30. f. 3?*
    - c. Bifasciata, fuscis maculis picta. *List. Tab. 677. f. 24.*
    - d. Bifasciata, pictura tabescente & quasi detrita. *List. Tab. 679. f. 26.*
    - e. Trifasciata, violaceo-lactea, maculis purpureis. *Bonann. n. 234.*
    - f. Trifasciata, lacteo-purpureis fasciis, marginaliter aureis. *Bonann. n. 236.*

g. Tri-

- g. Trifasciata, ipso ventre & denticulis nigricantibus. *List. Tab. 668. f. 14.*
- h. Trifasciata, angusta, livida, lateribus maculatis. *List. Tab. 674. f. 21. An concha veneris cærulescens, Petiv. Gaz. Tab. 30. f. 9.?*
- i. Pluribus fasciis aureis vittata. *Bonann. n. 238.*
- 4. Mitra polonica; labro albo excrecente. *Bonann. n. 237.*
- 5. Undosa seu flammea; varii coloris. *Bonann. n. 242.*
- 6. Belliculus (quasi bellissimus) minimus, lacteus, *Bonann. n. 244. 245.*
- 7. Testudo, dorso longitudinaliter sulcato. *Bonann. n. 250.*
- 8. Labiis niveis. *Bonann. n. 253.*
- 9. Chalcographica; super livido albescens. *Bonann. n. 260.*
- 10. Oculata; parva; aureo fulgore tecta. *Bonann. n. 359.*
- 11. Sublivida, quasi bifasciata, magnis maculis in lateribus. *List. Tab. 680. f. 27.*
- 12. Plumbea aut leviter purpurascens. *List. Tab. 656. f. 1.*
- 13. Salita, crassa, subfusca, maculis albis, ad latus striata. *List. Tab. 693. f. 40.*
- 14. Lata, gibba, maculis fuscis distincta; *List. Tab. 685. f. 32.*
- §. 232. SPEC. IV. In utroque latere fimbriatæ:
  - 1. Caput Serpentum majus, ventre plano, nigricante, ex castaneo maculoso. *De groote Slangekop / Rumph. T. XXXVIII. lit. E. Bon. n. 261. List. Tab. 703. f. 52.*
  - 2. Caput Serpentum minus. *De kleine Slangekop Belg.*
    - a. In dorso subcæruleo venose luteum. *De blaetwe Slangekop / Rumph. Tab. XXXVIII. lit. G.*
    - b. Crassum, ventre lato, rima albida, lateribus nigricantibus; dorso summo albis maculis picto, vel etiam fascia flavida distincto. *List. Tab. 702. f. 50. Rumph. Tab. XXXVIII. lit. F.*
  - 3. Thoracica, oculata. *Wiroogje / Brandblakje*; pollicem longa, fimbria laterum plicata, rima ventris dentata; intus rubra; dorso subcinereo; lateribus maculatis. Longior: *Rumph. T. XXXIX. lit. A. Brevior, vel latior; List. T. 690. f. 37.*
  - 4. Stellata, thoracica; *Sterretje*; stellulis rubiginosis in dorso albido distincta, lateribus ex fusco castaneis. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. B. Bonann. n. 247. In insulis Philippinis usum pecuniæ præstat.*

5. Thoracica vulgaris, five Caurica; gemeene geele Cauris; vulgo: Schlangen-köpfe Pharmaceutarum, Siamenlium nummi, thesauro digni habiti regibus. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. C. Bon. n. 233. List. Tab. 709. f. 59.*
6. Circinata, in fimbria helva (a) five lignea; ventre albo; in summo dorso amethystina. *Bonann. n. 255.*
7. In clathro stellata; ventre albo; in lateribus livida; in rufo dorfi gibbosi clathro albis stellulis insignis. *Bonann. n. 247.*
8. Dracæna, *Draakenhoofstje* / cujus in dorso pallide cinereo, macula insulæ, vel, si mavis, Draconi similis, apparet. *Rumph. Tab. XXXIX. lit. E.*
9. Tygris, a maculis venustissime variis. *De Mozambieksche Sliphoorn / Bonann. n. 264. f. 265.*
10. Literata; a Freto Sunda. *List. Tab. 658. f. 3. Tab. 659. f. 51.*
11. Clathrata, in dorso subflava. *List. Tab. 664. f. 8.*
12. Ex viridi fuscescens, gibbosa. *List. Tab. 687. f. 34.*
13. Salita:
  - a. Cinerea, infinitis albis punctulis. *List. Tab. 691. f. 39.*
  - b. Ventre leviter purpurascens; *List. Tab. 701. f. 48.*
  - c. Ventre & lateribus flavescentibus; *List. Tab. 692. f. 38.*
  - d. Dorso subflavo. *List. Tab. 695. f. 42. an, concha veneris parva fulva circulis albis, Petiv. Gaz. Tab. 8. f. 33.*

(a) Helvus, ledergeß.

§. 233. SPEC. V. Rostrata.

1. Ovum *Rumphii*; *Malaice*: Sipat Saloacco. Testa uniformis, præter limbum ante & retro elongatum, extus alba & quasi vitrea; intus violacea. Mas habet testam crassiolem. *Op of witte Porcelain-hoorn / Rumph. Tab. XXXVIII. lit. Q. Bonann. n. 252. List. Tab. 711. f. 65.*
2. Leviter striata, utroque capite valde rostrato. *List. T. 711. f. 63. Est valde rara & pretiosa. Het Iokje of Webers Spoeltje Belg.*
3. Purpurascens leviter, tenuis, parva; *List. Tab. 711. f. 66.*
4. Dorso parumper annulato, leviter striato, unico, ut mihi videtur, latere fimbriato. *List. Tab. 712. f. 68.*

GENUS V.

CASSIS.

§. 234. CASSIDES sunt Turbines sua basi in ventrem vastum, oblongum, dilatati, utroque labio exserto, fimbriato, tandem in recurvum canaliculum abeunte, apprimè similes veterum Romanorum Cassidibus. *Kasketten / Stoymhoeden / Belg. Sturm-Hauben / Beckel-Hauben.*

§. 235. SPEC. I. Lævis:

1. Cinerea, globosa; mucrone obtuso trochoide, quasi funiculis cincto, labio fimbriato, per fascias latas diviso, versus canaliculum anteriorem recurvum & patulum per duos sinus semilunares dentatus. *Grauwe Kasket of gemeene Bezoar-hoozn Belg. Malab. Bia bawang, ab odore allii, quem spirat caro comesta; Bia Cabelette Kitzjl. Rumph. Tab. XXV. lit. A.*
2. Areola (a). *Beddekien.* Mucro trochoides, acutus, passim fimbriatus.
  - a. Alba, per series castaneo colore tessellata; *de kleine geblakte Bezoar. Rumph. Tab. XXV. lit. B. Buccinum recurvirostrum ventricosum, List. Tab. 996. f. 60.*
  - b. Alia, tesseriis majoribus. *De groote geblakte Bezoar-hoozn / Schynvoet ad Rumph. Tab. XXV. n. 1.*
  - c. Tesseriis aureis super albo, trocho rugoso. *Bonann. n. 154. Figuram vide in Tab. Nostra VI. n. 102.*
  - d. Buccinum recurvirostrum leviter cancellatum, magnis maculis quadratis rufis. *List. Tab. 997. f. 62.*
3. Virgata; virgis a mucrone fimbriato ad verticem excurrentibus. *De gestreepte Bezoar-hoozn / Rumph. Tab. XXV. n. 2. List. Tab. 1014. f. 78.*
4. Dorso fimbriato, mucrone cochleato, fimbriis maculosis. *Rumph. Tab. XXV. n. 9. Buccinum recurvirostrum, ventricosum, variegatum, striis rarioribus exasperatum, List. Tab. 996. f. 61.*
5. Arcularia minor; testa exigua; mucrone elongato; coloris cinerei nitentis. *Bia totombo. Dicitur Arcularia, quia stramineis*

(a) Areola, ein klein garten Bett.

(33) mineis cistulis intexitur. *Kleine Kofferhooznje / of Dooshens-Slek / Rumph. Tab. XXVII. lit. N.*

6. Articularia major, mucrone acute elongato, coloris cinerei nitentis. *Groote Kofferhooznje of Dooshens-Slek. Rumph. Tab. XXVII. lit. M.*

7. Anglicana; Cochlea rufescens, fasciis maculatis, maxime ad imos orbes distincta; mucrone acuto. *List. de Cochl. p. 163.*

8. Venosa velut Achates. *Bon. n. 152. List. Tab. 1015. f. 73.*

9. Buccinum recurvirostrum, columella callosa; rufum; læve. *List. Tab. 973. f. 28.*

§. 236. SPEC. II. Sulcata seu per longum striata.

1. Flammea:

a. Flammis puniceis, fimbria albo-nigra parum tuberculosa. *De geblamde Hasket / Rumph. Tab. XXIII. n. 2. List. Tab. 1007. f. 71.*

b. Sulcis profundioribus, flammis obscurioribus, mucrone nodoso. *De geribde Hasket / Rumph. Tab. XXIII. n. 3.*

c. Flammis luteis; *Mus. Klein.*

2. Crumena Gallorum; mucrone acuto, & circa calicem plicato. *Bonann. n. 161. List. Tab. 1002. f. 67.*

3. Fasciatim flammea; mucrone ex ventre ovali velut neritico. *Bonann. n. 162. List. Tab. 1001. f. 66.*

4. Plicata; rugosa; mucrone echinato. *Bonann. n. 163.*

5. Brevirostra, columella callosa, *List. Tab. 971. f. 26.*

6. Ponderosa; Buccinum recurvirostrum, summo labro & imo quoque orbe leviter muricatis. *List. Tab. 1016. f. 74.*

§. 237. SPEC. III. Striata.

1. Costosa; costis rotundis, spiralibus, crassis, labio nodose fimbriato. *Rumph. Tab. XXV. n. 7. Bonann. n. 22.*

2. Annularis: nam in concursu dorli & trochi est annulus: mucro elongatus. *De dwars gestreepte Bezoar. Schynvoet ad Rumph. Tab. XXV. n. 4.*

3. Costosa & sulcata; fimbria maculosa; turbine obtuso; maculis puniceis super costis. *De geribde of geborende Bezoar. Rumph. Tab. XXV. n. 5. Bon. n. 20. List. T. 999. f. 64.*

4. Labio triplicato, mucrone trochiformi. *Bonann. n. 21.*

5. Clathrata, fimbria altera in rostrum falcatum producta. *Bon. n. 157. List. Tab. 1000. f. 65. magnis maculis quadratis, rubis.*

6. Ro-

6. Rotundior; costosa; coloris nunc calthæ (a), burrhis (b), maculis discriminati, nunc maculis sanguineis cruentati. *Bonann. n. 158.*
7. Fasciata, labio fimbriato, magno, coloris ravi (c). *Bon. n. 159.*
8. Recurvirostra, fulcata, strigis profundis tripliciter dispositis. *Bonann. n. 160.*
9. Multicolor. *Bonann. n. 323.*
10. Columella callosa; buccinum cancellatum minus. *List. Tab. 970. f. 25.*
11. Labrosa, aspera, crassa, ore croceo. *List. Tab. 988. f. 48.*

(a) Calthæ palustri concolor.

(b) Burrhus rötlich / roodagtig.

(c) Ravus, flavo griseus, gelbgrau.

§. 238. SPEC. IV. Verrucosa:

1. Setosa; **Haarige Oor**; **Oorlieze**; **Oorhoorn**; **Paersken**; coloris subflavi, costis verrucosis; fetis ficcis, tandem deciduis; ore labioso, verrucoso, auriformi, *Rumph. T. XXIV. lit. F.*
2. Pilosa; ventre planiore priori; cætera similis, sed pilis mollioribus & densioribus. *Rumph. p. 82. §. 6.*

§. 239. SPEC. V. Muricata.

1. Callis cornuta seu tuberosa. **Osselkop**; **gehoornde Stormhoed**; **Bia Cabefette**; **Krang boekoe**. Hubulata; an *Aporrhais Aristotelis*? *Rumphius* negat, quia non ad scopulos, sed sub arena hæret.
  - a. Minor; dorso striato; per vices tuberculosa; tuberculis, maxime in trochi & dorso concursu, eminentibus, super albo exterius rufo micans, intus per labia denticulata flavescens. *Rumph. Tab. XXIII. lit. A.*
  - b. Major & antiquior, quantitate humani capitis, quinque saltem muricibus in trochi & dorso concursu, reliquis in testa sepultis, labio crasso, lato, fasciato; testa exterior alba, minus elegans. *Rumph. p. 80. n. 1. List. T. 1008.*
2. Callis rubra; **roode Stormhoed**. Red Kasket-Shell; rarior; in dorso fascias transversales nigro fuscas inter fulcos & super fasciis verrucas ordinans; ventre rufo, loturæ carnis similis. *Rumph. Tab. XXIII. lit. B.*

3. Cassis granulata; *de gebeyde Stormhoed of Hoorn*. Tota striis granulatis inter costas rotundas crassiusculas carminata, muricibus in trochi & dorfi concursu condensatis. *Rumph. Tab. XXIII. n. 1. Bonann. n. 155. List. Tab. 1006. f. 70. Tab. 1009.*
4. Bezoar ferum; *de wilde Bezoar*; mucrone nigro, granulato, duabus seriebus verrucatum per dorsum transversalibus; testa tenuis, leucophæa. *Rumph. Tab. XXV. n. 3.*
5. Rugosa per transversales & obscuras corporis globosi costas, trochoide mucrone granulato, in concursu dorfi lentiginoso: testa transparens leucophæa, nitens, velut fasciis oblitteratis vittata. *List. Tab. 998. f. 63.*
6. Drap d'Argent; sulcata per longitudinem, maculis croceis ad quincuncem dispositis. *Bon. n. 156. Het gerib Westindisch Stormhoedje.*
7. Gibbosa; a gibbis, quæ in singulorum orbium latere intumescunt, oris apertura valde angusta. *Bon. n. 279. 280. List. Tab. 833. f. 57.*
8. Labrosa, seu crasso labro circumsepta. *Bon. n. 329.*
9. Columella, velut callo quodam diffusa. *List. T. 970. f. 24.*
10. Dorso bullato. *List. Tab. 972. f. 27.*
11. Aurita & tuberculosa; testa inferne crocea, *Aldrov. Hiulca*, mucrone clathrato, eleganter marmorato. *List. Tab. 1004. f. 69. Bursa Jamaicensis*, maxima, nodosa. *Pet. mem. curr. an. 1708. p. 190. n. 18. Sloane It. Jam. p. 242.*
12. Purpura, minus muricata, *Aldrov. p. 284.* Est Cassis longiuscula per longum segmentata, circa mucronem trochiformem muricibus parvis coronata; oris labium sinistrum est callosum, dextrum fimbriatum & muricatum; canalis anterior per lacinias muricatus; intus colore ferrugineo flavescente & eleganter cæruleo varia.

G E N U S VI.

S E M I C A S S I S.

§. 240. SEMI-CASSIDES sunt Volutæ Cassidibus a dextero latere apprime similes, sed ab altero sinistro per scapum, simpliciter sine labio intortum, diversæ.

§. 241.

§. 241. SPEC. I. Lævis.

1. Venter; *Bulke*. Testa tenuis mucrone trochoides; ore patulo.
  - a. Sulcis per longum, densis maculis quadratis, obscuris. *Mus. Klein.*
  - b. Major & globosior, sulcatus, coloris flavescentis. *Rumph. Tab. XXV. lit. C.* Icon exstat in Tab. Nostra VI. n. 103.
2. Serpentina; testa tenuis; fimbria fasciata; ante dentata; lineis serpentinis super dorso lævi.
  - a. Alba, serpentulis flavis. *Het gladde Zoomtje / Rumph. Tab. XXV. lit. E.*
  - b. Clathrata, lineis fere insensibilibus per ventrem & clathrum; *Mus. Klein.* serpentibus obscure flavis.
3. Ignave viridis, minor, luteo micans, gyris verrucosis. *Rumph. p. 84. n. IV.*
4. Cochleata, in turbine; ventre magis longo quam rotundo; fimbria maculosa; anteriori in parte dentata; testa leviter rugosa, tota lactea. *Rumph. Tab. XXV. n. 8.*
5. Nubecula, globosa, alba; nubibus castaneis; mucrone cochleato, *Rumph. Tab. XLIX. lit. D. List. Tab. 1016. f. 75.*
6. Citrea, mucrone per longum sinuose striato. *Bonann. n. 8.*
7. Eburnea, seu Turbo auritus *Aldrov. Bonann. n. 151.*
8. Corrugata; labio crasso; tyriis notulis tessellato; turbine cochleato; super dorso venose picta. *Mus. Klein.*
9. Trochoides; *List. Tab. 1012. f. 76.*
10. Muscalis; in rostro lentiginosa. *Bonann. n. 298.*
11. Labro brevi, simplici; *List. Tab. 1007. f. 71.*
12. Ex fusco undata. *List. Tab. 818. f. 31.*

§. 242. SPEC. II. Striata.

1. Verrucosa ad Trochum; fimbria labii fasciata, coloris nunc albi, nunc pulli. *Het gestreepte Zoomtje / Rumph. Tab. XXV. lit. D.*
2. Costosa:
  - a. Labio simplici, plicato; figuræ globosæ; maculis albis super luteo. *De geknobbelde Welhoorn of diklippige Olphoorn / Rumph. Tab. XXVII. lit. B.*

b. Ca.

b. Canaliculo tubuloso. *List. Tab. 792. f. 45.*

c. Umbilicata in fine spirarum. *Bonann. n. 25.*

d. Mucronata. *List. Tab. 898. f. 18.*

§. 243. SPEC. III. Muricata,

1. Et in concursu mucronis dorlique verrucosa; fulcata; fimbria maculosa, coloris lactei. *Rumph. Tab. XXV. n. 7.*

2. Fasciis dorfi inter seriem muricum versus mucronem duplicem, versus canaliculum fimbriatum simplicem. *Rumph. Tab. XXIV. n. 2. Bon. n. 186. De dubbelde getakte of gedooznde Bedderteik of Schildpadstaart / Belg.*

3. Crispata, instar pomi palli, spissis rugis aspera, intus alba, foris onychina. *Bonann. n. 273.*

4. Aculeata; aculeis longis; ore labra reflectente. *Bon. n. 285.*

5. Cassis aspera, *Rumph. Tab. XXIII. lit. D. fusca, striata in concursu trochi & ventris conici muricata, labio simplici denticulato, & ferrato, ore intus albo; Mus. Klein.*

GENUS VII.

CASSIS BICORNIS.

§. 244. Est TURBO oris utroque labio diducto, antrorsum duos canaliculos recurvos formans, quibus a CASSIDIBUS distinguitur.

§. 245. SPECIES:

1. *Fabii Columnæ de purp. cap. I. §. 27.; obsolete purpurea, vel cærulea vel flavicans, oblique percurrentibus purpuro-nigris maculis ex oris margine in interna parte ventricosa. Id. ib. §. 33. List. Tab. 952. f. 1. Purpura mediterranea rigosa, fasciis castaneis & albis translucidis; Petiverii.*

2. *Purpura Tarentina. Bonann. n. 272.*

3. *Echinophora, sive Echinata; a validis aculeis in primo circuitu eminentibus; ut plurimum alba in parte exteriori, quæ partim malleo videtur contusa, partim in pulvillis tumens; labium oris est plicatum, mucro nodosus, elongatus. List. Tab. 1010. Bonann. n. 274. Icon exstat in Tab. Nostra VI. n. 104.*

4. *Compressa, longis ac teretibus aculeis. List. Tab. 949. f. 44.*

SECTION II. CLASSIS III. 17

GENUS VIII.

CITHARA.

§. 246. CITHARA est Voluta valde diducta & inflata, coloris (a) longitudinalinariis, labio simplici, dentato, fimbriato; circa mucronem muricibus rectis coronata.

(a) Coluri sunt circuli per longitudinem testæ, ut solent in sphaera geographica, ducti.

§. 247. *Synon.* Bia Sarassa. *Amureties.* Bia Basaghi. Ob Buisighi. *Chisant / Harp / Belg.* Buccinum brevirostrum, labrosum; costis latis plicabilibus & acutis distinctum. Concha *meretridis* altera minor variegata, *Fab. Col.* Tairwing, *Angl.*

§. 248. SPECIES:

1. Major; de graauwe *Chisant*; coloris incarnatis; spatiis magnis, rubris albisque fenestris, ventre interiore nigricante. *Rumph. Tab. XXXII. lit. K.*
2. Media; nobilis; de edele *Harp of boue Chisant*; priori melius picta, quasi flosculis, super maculis rubris; coluri sunt nigri fuscis vittati, labium oris dentatum. *Rumph. ib. lit. L. Bonann. n. 185.*
3. Minor, oblonga, de kleine *Chisant*; coloris exilibus; spatiis cinereis, leviter fenestris. *Rumph. Tab. XXXII. lit. M.* Figuram vide in Tab. Nostra V. n. 105.
4. Alba; de witte *Chisant / Schynvoet ad Rumph. p. 107.*
5. Rosea; de roozenroode *Chisant / Schynvoet ibid.*
6. Valde crassa; costis paucioribus longitudinalinariis. *List. T. 993. f. 56.*
7. Angusta, costis tenuioribus; *List. Tab. 994. f. 57.*
8. Costis latis, plicabilibus, & acutis. *List. Tab. 992. f. 55.*

CLASSIS IV.

ALATA.

§. 249. ALATAS dicimus, cum *Rumphio*, Cochliodes compositas, quæ labium insigniter expandunt, & ad anteriorem canaliculum sinum excissum habent. Si labium in murices abit, dicuntur speciali nomine; CORNUTA. *Gebleugelde Hoozns / Laphoozns / Krabben / Belg.*

G E N U S I.

M O N O - D A C T Y L U S.

§. 250. Est TROCHO-CONUS alatus seu labiosus, in processum styliformem terminans.

§. 251. SPECIES:

1. Bilinguis, major, ex rufo radiatus, muricatus, unico digito in imo labro. *List. Tab. 873. f. 29.*
2. Alius subfuscus; rictu subcroceo. *List. Tab. 871. f. 25.* Murex bilinguis Jamaicensis, vulgaris. *Petiv. mem. 1708. p. 189. n. 3.*
3. Marmoreus, striatus & virgatus. *List. Tab. 874. f. 30.*
4. Undequaque candidus; notulis sanguineis. *Bon. n. 309 310.*
5. Pugiles: *Schermerg; Wyzers* / ab indice posteriore; *gekno- belde Laphoontjes.*
  - a. Striatus ex livido & flavo, super albo varius, intus ruber, & ad stylum vinosus. *Rumph. Tab. XXXVII. lit. R. Bonanni n. 301. List. Tab. 872.*
  - b. Fuscus in dorso micans ex albo; labio crasso, rotundo; intus ruber; *Rumph. p. 111. n. XI.*
  - c. Dentatus ad apicem. *Bonann. n. 302.* Iconem ostendit *Tab. Nostra VI. n. 106.*
  - d. Ex rufo variegatus. *List. Tab. 871. f. 26.*
  - e. Aureus, circa oris aperturam, digito curto. *Bon. n. 306.*

G E N U S II.

H A R P A G O.

§. 252. Ab uncis dicitur TROCHO-CONUS, labiosus, torosus, tympanosus, in sex murices acutos & aduncos fissus. Ultimus ad mucronem longissimus; duo sequentes & sibi oppositi sunt recurvi, instar cornu bovini; reliqui tres breviores, valde adunci. Testa ab extra alba; maculis fuscis picta. Pentadactylus, *Plinii. Dpf-vinger-krab / Boorshaak / Duibelsklaaut / Belg.*

§. 253. SPECIES:

1. Mas; muricibus canaliculatis, gracilioribus clausis; testa crassa, maculis magis rufis quam nigris. *Het Manneken. Rumph.*

SECTION II. CLASSIS IV. 99

Rumph. Tab. XXXV. lit. A. Bonann. n. 312. List. Tab. 870. f. 24. Pentadactylus Bellon. Aldrov.

2. Femina; testa tenuis; micis nigris, muricibus brevissimis.
Het Wpfken / Rumph. Tab. XXXV. lit. B.

GENUS III.

HEPTADACTYLUS.

§. 254. Est TROCHO-CONUS, labio in septem murices diviso. *Bia Cattam. Tatallan-Sipe. Murex caracoides, Jonstoni.*

§. 255. SPECIES:

1. Maculosus; muricibus longioribus; dorso costato passim tuberculoso; maculae nigricantes; *Rumph. Tab. XXXV. lit. E. De geplekte of gebulte Krab.*
2. Flavus, muricibus anterioribus recurvis. *Rumph. T. XX V. lit. F. De geele gebuchelde Krab.*
3. Aporrhais; mas. *Aldrov. List. Tab. 866. f. 21.*
4. Femina; nigro maculosa. *Het Wpfje van de geele Krab. Rumph. Tab. XXXVI. lit. G. Testa tenuior, pro muricibus plicas habens, eodem ordine dispositas.*
5. Cornuta, decumana; testa crassa, gravis; in limbo murices breves; dorsum gibbum, falsilagine incrustatum. *Rumph. Tab. XXXV. lit. H.*
6. Nodosa, sive Podagra; mas; Scorpius; *Scorpioen of Podagga-Kreeft. Knot-binger; septem muricibus longis & nodosis per limbum dispositis; rostro longo & recurvo; ore striato, ex rubro & nigro vario; costis albis. Rumph. Tab. XXXVI. lit. K. Bonann. n. 314. List. Tab. 867. f. 22.*
7. Femina; pro corniculis protendit plicas longiores quinque præ cæteris. *Het Wpfje van de Podagga-Kreeft / Schynvoet ad Rumph. Tab. XXXVI. n. 1. List. Tab. 875. f. 31.*

GENUS IV.

MILLEPES.

§. 256. Est TROCHO-CONUS labiosus & cornutus; ex labio 10. vel 11. murices curvos protendens; super dorso nodoso lineis rufis & nigris pictus. *Duizentbeen of Zonnestraal-Krab / Belg.*

§. 257. SPECIES:

1. Subalba, dense micans; striis rufis. *Rumph. Tab. XXXVI. lit. 1. List. Tab. 868. f. 23. Tab. 869. f. 24.*
2. Sanguinea, intus alba. *Bonann. n. 311.*

G E N U S V.

L E N T I G O.

§. 258. LENTIGO, seu Alata lentiginosa dicitur Testa Alata, tota velut lentibus obsita. *Sproetjes of Likhbozen. Bia Taylala.*

§. 259. SPECIES:

1. Multicolor; super albo colore flavo, cinereo, distinctus. *Rumph. Tab. XXXVII. lit. Q. Bonann. n. 300.*
2. Tenuis; ex rufo nebulata. *List. Tab. 860. f. 17. Icon exstat in Tab. Nostra VI. n. 107.*
3. Gravis, labro crasso, seu pulvinato. *List. Tab. 861. f. 18.*

G E N U S VI.

A L A T A L A T A.

§. 260. Est TROCHO-CONUS, quasi plicatus; obscure flavus; maculis rufis; intus lævis & carneus; labio rotundo effuso insignis.

§. 261. SPECIES:

1. Costosa; Tallan. *De groote Laphoozn of Calanhoozn / de Breedlip / Belg. Rumph. Tab. XXXVI. lit. L. List. T. 862.*
2. Clavicula dense striata. *List. Tab. 856.*
3. Labro & Columella subcrocea, muricibus acutis horrida. *Bonann. n. 304. List. Tab. 864. f. 19.*
4. Garagoi, cornuta. *Bonann. n. 404. List. Tab. 863.*
5. Variegata. *List. Tab. 859. f. 15. ore interno subpurpureo.*
6. Leviter rostrata. *Bonann. n. 299. De getahite of gekroonde Laphoozn.*
7. Carcer; labio insigniter expanso; ore valde angusto. *Bon. n. 307. Het Kempphaantje / Belg. Figuram ostendit Tab. Nostra VI. n. 108.*

SECTIO II. CLASSIS V.

101
001

CLASSIS V.

MUREX.

§. 262. MURICES antiquo nomine, sed vago, dicuntur hoc loco Cochliodes angulares, quasi ex duplici pyramide compositæ & exochis pluribus asperæ. *Getakite en doornachtige Kasketten / Belg.*

GENUS I.

MUREX FRONDOSUS.

§. 263. Cujus Exochæ sunt crispæ; foliis Brassicæ nonnihil similes.

§. 264. SPECIES:

1. Triangularis. Bia Unam; Laynoa; Paleynoa; Saffalon; *getakite Kasket / Krulhoorn / Genam-hoorn*. Testa dura, verrucosa, muricibus canaliculatis, reclinatis, per tres series dispositis; pone cretata, ante nitida; intus alba; labiis carneis. *Rumph. Tab. XXVI. lit. A.*
2. Brandaris. Bia Papua. *Munkfyers. Brandhoornjes*.
  - a. Niger & quasi adustus super albo, laciniis crispis. *Rumph. Tab. XXVI. lit. C. Bonann. n. 276. Purpura seu murex, pelagius, marmoreus; Fab. Col. List. Tab. 946. f. 41.*
  - b. Fulcus; muricibus longioribus. *Rumph. p. 86.*
  - c. Flavescens; mucrone obtuso; muricibus brevioribus. *Rumph. p. 86. Bonann. n. 275.*
  - d. Brandaris duplex, nigris laciniis super albo corpore per plures series asperata. *De dubbelde Brandaris of Brandhoorn / Rumph. Tab. XXVI. n. 2. Figuram vide in Tab. Nostra VI. n. 109.*
  - e. Duplex; fasciis & laciniis nigris. *Schynvoet ad Rumph. pag. 86. List. Tab. 945. f. 40.*
3. Scorpius parvus; mucrone brevi; ventre longo; faucibus similibus Scorpionum forficulis; coloris cinerei. *Het Scorpioentje / Rumph. Tab. XXVI. lit. D.*
4. Minor, cinereus; muricum breviorum seriebus. *Rumph. p. 86. n. III.*

M U R E X C O S T O S U S.

§. 265. Definitio patet ex titulo.

§. 266. SPECIES:

1. Triangularis; labio duplicato. *De Verhengbek. List. Tab. 941. f. 37. Bonann. n. 290. Aldrov. p. 285. Buccinum Jamaic. triangulare. Petiv. mem. 1708. p. 190. n. 15. Triangular Wilk. Mus. Soc. Reg. p. 130. Tab. 10. f. 12. Sloane It. Jam. p. 250.*
2. Quinquangularis; *Rumph. p. 85. List. Tab. 944.*
3. Saxatilis, *Rumph. Tab. XXVI. lit. B. De Voerhoozn/ etiam de gedroogde of roode gebzande Peer/ Belg.*
4. Pyrum sicum; *de gedroogde Peer; a similitudine: quo nomine appellatur a Rumphio pag. 86. Tab. XXVI. lit. E. Icon exstat in Tab. Nostra VI. n. 110.*

P A R T I S P R I M Æ.

A P P E N D I X.

C O C H L I D U M O P E R C U L A.

G E N U S I.

U M B I L I C U S.

§. 267. UMBILICI dicuntur lentes testaceæ convexo-planæ, umbilico similes, quibus cochleæ nonnullæ, velut operculo, clauduntur.

§. 268. *Synon. Matta Bulan. Maans-Oogen. Venus-Nabelen.*

§. 269. SPECIES:

1. Umbilicus maximus, cochlearum lunarium majorum, seu ex Aure Gigantum; palmam latus; leviter cochleatus; subtus fuscus; cute facile deterenda. *Het deijzel van de Reuzen-Oor/ Rumph. Tab. XX. lit. A.*
2. Niger, cochleæ petholatæ majoris, pulcherrimus, nitidus, viridi & ferrugineo mixtus. *De zwarte Venus-Nabel/ Rumph. Tab. XX. lit. B.*

3. Pla-

3. Planior, & umbilici figura insignis, ex aurantio flavescens. *De Middellandsche Pabel / Rumph. Tab. XX. lit. C.*
4. Granulatus, ex cochlea fulcata, nigra, & cochlea aspera minore, ignobilis:
  - a. Sub planitie nigricans. *De gekorrelde of gepaerelde Venus-Pabel. Rumph. Tab. XX. lit. D.*
  - b. Nonnihil cavus; extra albescens, sine nitore. *De omgekeerde de Middellandsche Pabel of van anderen / Rumph. Tab. XX. lit. E.* Figuram vide in Tab. Nostra VI. n. 111.
5. Convexior, *Schynvoet ad Rumph. Tab. XX. lit. F.*
6. Subviridis planior. *Idem ad Rumph. Tab. XX. lit. G.*
7. Carneolus. *Bonanni n. 14.*
8. Lentiformis, leviter convexus; in lithologicis aliquando sub titulo: Numismatum lapides, Transylvaniæ, aliorumque locorum. obvii similes. Umbilicus, parvulus, marinus, lapidem numismaticum referens, in Liburni littore repertus; *Jani Planci App. ad Phytobas. Fab. Col.*

GENUS II.

OPERCULUM CALLORUM.

§. 270. CALLUS est Limacis species, in dorso gerens testulam unguiformem, quæ operculum dicitur.

§. 271. SPECIES:

1. Oblongum. *Rumph. Tab. XL. lit. L.*
2. Rotundum, instar patellæ. *Rumph. Tab. XL. lit. M.*
3. Incurvum. *Rumph. Tab. XL. lit. N.*

GENUS III.

UNGUIS ODORATUS.

§. 272. UNGUES ODORATI dicuntur cochlearum opercula squamata & quasi cornea; unguibus & colore & figura quodammodo similia; in pharmaceuticis ad Thymiamata expetita.

§. 273. *Synon.* Onyx; Conchula indica; *Arab.* Adfaro Tibi. Ostraceon *Plinii.* *Hebr.* Schelet (*Exod.* xxx: 34.). Quod *Bochartus* minus convenienter BDELLION interpretatur. *Mal.* Uvām Carbou;

bou; Ambelau; Laccanuga; Lagnia Matta. *Sinens.* Lepi & Hiele. vid. *Rumph.* p. 89.

§. 274. SPECIES:

1. Major, seu Taurina; Muricis majoris operculum, acute ellipticum, sinuose curvum; thalero æquale; extra cinereum, sulcatum; intus altero latere crassiusculum & læve; altero tenuius & vorticosum; coloris fusci; odoris gravis. *Rumph.* p. 87. num. I.
2. Blatta Byzantina, a Byza, urbe Africæ, non Byzantio, priori similis. *Rumph. ib.*
3. Onyx secunda, sive Moscha; Unam Casturi. Operculum Purpuræ; semidigitum longum & unicum latum, crassiusculum, nigricans, sinuose curvum; griseum; intus fuscum; margine fimbriato rotundo, lævi, altero plano & rugoso. *Rumph. ib. n. II.*
4. Onyx minima & moschata; Unam Casturi. Ungui humano æqualis, curvus, sinuosus; operculum Muricis ramosi, optimi odoris. *Rumph. p. 88. n. III. Tab. XX. n. 6.*
5. Onyx quarta; Blattæ species. Operculum Buccini Tritonis; folio simile, quinque pollices longum; $2\frac{1}{2}$ latum; calamus stramineum crassum, gibbum, planum, extra griseo-tartareum, odore quam prior ignobiliore. *Rumph. ibid. n. IV. Tab. XX. n. 4.*
6. Onyx quinta; Blatta quinque uncias longa, duas lata, utrinque acuminata; fusca; lævis; in medio sinuosa. Operculum Buccini Arvani. *Rumph. ibid. n. V. Tab. XX. n. 3.*
7. Onyx sexta, plana, tenuis, ungui pollicis æqualis; extra costosa, lamellis constans; operculum Haustelli & Tribuli. *Rumph. ibid. n. VI. Tab. XX. n. 5.*
8. Onyx septima, tertiæ æqualis, sed tenuior, planior; operculum Cochleæ patulæ; boni odoris. *Rumph. ibid. p. 88. n. VII.*
9. Onyx octava, minor, rotundior; crassior; operculum Muricis minoris. *Rumph. p. 88. n. VIII.*
10. Onyx nona, *Dioscoridis*, operculum Sisse, seu Cochleæ palustris, planum, tenue, unciale; extra tophaceum, intus argenteum, nitens, odoris ignobilis. *Rumph. ibid. n. IX.*

Nota: Quia his Cochlidum operculis inter curiosa locus conceditur, nec semper constat, quibus præcise testis olim adhæserint; eadem appendicis loco recensenda adinvenimus; plura, si quando obvia, addantur.

I N D I C U L U S.

Tabularum LISTERI (Hist. Conchyl.) in Paragraphis primæ
hujus Operis Partis, quæ ad COCHLIDES perti-
net, reperiundarum; prætermisiss figuris dubiis,
severiori examini relinquendis.

Sinistra columna Numeros Tabularum Listeri ; Dextra Paragraphos
nostræ Methodi indicat.

C O C H L I D E S.

Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.
8. f. 2. 3. - -	90.	73. f. 71. - -	18.	139. - - - -	17.
9. f. 10. - - -	89.	74. f. 72. - -	20.	140. - - - -	17.
11. - - - -	90.	74. f. 73. - -	20.	141. - - - -	55.
12. - - - -	86.	75. - - - -	34.	142. - - - -	59.
13. - - - -	147.	76. - - - -	21.	Vid. Indiculum II. CON- CHARUM.	
15. - - - -	70.	77. - - - -	30.		
17. - - - -	90.	78. f. 78. & 79.	17.		
18. & 19. - -	89.	79. 80. & 81.	17.	550. f. 1. - -	6.
20. f. 15. - -	89.	83. - - - -	31.	550. f. 2. - -	10.
20. f. 16. } - -	74.	84. - - - -	40.	551. f. 3. - -	6.
21. f. 17. } - -		85. & 86. - -	17.	551. & 552. - -	6.
22. f. 19. } - -		87. & 88. - -	31.	554-557. - -	7.
25. 26. & 27.	161.	91. 92. & 93.	31.	559. f. 1. - -	39.
28. - - - -	119.	94. 95. & 96.	31.	559. f. 2. - -	40.
30. - - - -	121.	97. 98. & 99.	31.	560. f. 3. & 4.	39.
31. - - - -	147.	108. - - - -	147.	560. f. 5. - -	59.
32. - - - -	96.	109. - - - -	90.	561. - - - -	39.
34. & 35. - -	147.	110. - - - -	89.	563. - - - -	39.
37. - - - -	89.	113. - - - -	90.	564. - - - -	40.
38. - - - -	90.	114. - - - -	157.	565. f. 12. - -	39.
40. - - - -	74.	115. & 116. -	90.	565. f. 13. - -	40.
42. & 43. - -	40.	117. & 118. -	89.	566. f. 14. - -	40.
50. - - - -	34.	119. - - - -	90.	566. f. 15. - -	59.
55. - - - -	39.	120. - - - -	76.	566. f. 16. - -	55.
56. - - - -	18.	121. f. 16. & 17.	76.	567. f. 17. - -	39.
59. - - - -	65.	122. - - - -	76.	567. f. 18. - -	40.
60. - - - -	17.	123. - - - -	157. & 158.	568. & 569. -	40.
61. f. 58. - -	65.	124. - - - -	157.	571. - - - -	55.
63. - - - -	20.	126. - - - -	121.	572. f. 23. - -	29.
64. & 65. - -	17.	128. - - - -	167.	574. f. 26. & 27.	6.
66. - - - -	21.	129. - - - -	39.	576. f. 29. - -	} 121.
67. f. 65. - -	17.	131. - - - -	167.	576. f. 30. - -	
69. f. 66. - -	20.	136. - - - -	12.	577. f. 31. - -	
69. - - - -	20.	137. - - - -	21.	577. f. 32. - -	31. & 43.
70. 71. & 72.	17.	138. - - - -	12.		31.

I N D I C U L U S.

Tabularum *Listeri* ad COCHLIDES.

Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.	Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.	Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.
578. - - - -	90.	630. & 631. -	66.	696. & 697. -	230.
579. - - - -	137.	632. - - - -	66.	698. & 699. -	229.
583. f. 36. - -	147.	634. & 635. -	17.	701. f. 48. - -	232.
37. & 38. - -	121.	636. - - - -	17.	49. - - - -	230.
584. f. 39. - -	111.	637. & 638. -	119.	702. & 703. -	232.
40. & 41. - -	121.	640. f. 30. - -	115.	704. - - - -	230.
42. - - - -	119.	641. - - - -	119.	705. - - - -	229.
585. - - - -	121.	642. & 643. -	119.	706. - - - -	230.
586. & 587. - -	121.	644. - - - -	68.	707. & 708. -	230.
588. f. 47-50. -	87.	645. - - - -	119.	709. - - - -	232.
51. - - - -	150.	646. - - - -	66.	710. - - - -	230.
52. - - - -	86.	647. - - - -	108.	711. - - - -	233.
589. - - - -	74.	648. f. 42. - -	35.	712. f. 67. - -	230.
590. - - - -	74.	43. - - - -	31.	68. - - - -	233.
591. - - - -	74.	649. & 650. -	17.	713. - - - -	222.
592. & 593. - -	74.	651. & 652. -	17.	714. f. 70. - -	224.
595. f. 1. - - -	42.	653. f. 51. - -	36.	71-73. - - -	222.
2. & 3. - - -	43.	52. - - - -	35.	715. - - - -	222.
596. f. 4. & 5. -	42.	53. - - - -	34.	717. & 718. - -	204.
6. & 7. - - -	43.	654. - - - -	119.	719. & 720. -	204.
597. - - - -	43.	656. - - - -	231.	721. f. 6. - -	204.
598. f. 11. - -	43.	657. - - - -	230.	7. - - - -	207.
12. & 13. - -	42.	658. - - - -	232.	722. - - - -	101.
14. - - - -	43.	659. - - - -	232.	723. - - - -	204.
599. - - - -	43.	660. & 661. -	230.	724. & 725. -	204.
600. f. 17. - -	43.	662. & 663. -	230.	727. & 728. -	204.
601. 602. & 603.	42.	664. - - - -	232.	729. - - - -	101.
604. - - - -	55.	665. - - - -	230.	730. & 731. -	204.
605. - - - -	55.	666. - - - -	229.	732. & 733. -	204.
606. - - - -	55.	667. - - - -	230.	734. & 735. -	204.
607. f. 39. & 40.	34.	668. f. 13. - -	230.	736. & 737. -	101.
41. & 42. - -	57.	14. - - - -	231.	738. - - - -	187.
43. & 44. - -	55.	669. & 670. -	230.	739. & 740. -	204.
608. f. 45. - -	37.	671. & 672. -	230.	741. - - - -	208.
46. - - - -	27.	674. - - - -	231.	744. & 745. -	187.
46. - - - -	36.	675. & 676. -	230.	747. - - - -	202.
610. - - - -	51.	677. - - - -	231.	748. & 749. -	208.
611. & 612. - -	52.	678. - - - -	229.	750. - - - -	208.
613. & 614. - -	52.	679. & 680. -	231.	751. - - - -	177.
616. & 617. - -	65.	681. - - - -	233.	753. & 754. -	187.
618. - - - -	65.	682. - - - -	230.	755. - - - -	187.
619. - - - -	66.	683. - - - -	231.	757. & 758. -	187.
620. - - - -	65.	687. - - - -	232.	759. - - - -	188.
622. - - - -	23.	688. & 689. -	229.	760. - - - -	187.
623. - - - -	68.	690. & 691. -	232.	761. - - - -	188.
624. - - - -	70.	692. - - - -	232.	763. & 764. -	187.
625. & 626. - -	66.	693. - - - -	231.	765. - - - -	187.
627. - - - -	25.	694. - - - -	230.	766. - - - -	188.
628. & 629. - -	66.	695. - - - -	232.	767. f. 16. - -	187.

INDICULUS.

Tabularum *Listeri* ad COCHLIDES.

Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.	Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.	Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.
767. f. 17. - -	188.	828. - - - -	141.	893. - - - -	177. & 192.
768. & 769. -	187.	829. - - - -	192.	894. & 895. -	167.
770. & 771. -	187.	830. - - - -	167.	896. - - - -	167.
772. & 773. -	187.	831. - - - -	141.	897. - - - -	139.
774. - - - -	188.	832. - - - -	167.	898. - - - -	167.
775. - - - -	187.	833. - - - -	239.	899. & 900. -	167. & 181.
777. - - - -	187.	834. f. 59. -	96.	901. - - - -	181.
779. f. 25. -	188.	60. & 61. 224.	902. - - - -	902. - - - -	183.
26. - - - -	187.	835. - - - -	96.	903. - - - -	181.
780. & 781. -	187.	836. - - - -	76.	904. & 905. -	219.
782. & 783. -	187.	837. - - - -	73.	906. - - - -	192.
785. & 786. -	187.	838. - - - -	92.	907. & 908. -	177.
787. - - - -	188.	839. - - - -	92.	911. - - - -	143.
788. & 789. -	187.	840. - - - -	92.	912. - - - -	154.
790. - - - -	187.	841. & 842. -	73.	913. - - - -	154.
792. - - - -	242.	843. & 844. -	73.	914. f. 6. -	175.
794. - - - -	218.	845. & 846. -	73.	7. - - - -	154.
795. & 796. -	219.	848. - - - -	155.	915. - - - -	175.
797. & 798. -	219.	849. & 850. -	214.	916. - - - -	173.
799. - - - -	219.	851. - - - -	214.	917. - - - -	175.
800. - - - -	218.	853. - - - -	165.	918. - - - -	175.
801. - - - -	219.	854. - - - -	173.	919. - - - -	154.
802. - - - -	218.	855. - - - -	152.	920. - - - -	175.
804. - - - -	45.	856. - - - -	261.	922. - - - -	155.
805. & 806. -	198.	858. - - - -	155.	924. - - - -	175.
807. - - - -	198.	859. f. 15. -	261.	925. - - - -	154.
808. - - - -	200.	16. - - - -	143.	926. f. 19. -	152.
809. - - - -	198.	860. & 861. -	259.	20. - - - -	154.
810. - - - -	192.	862. - - - -	261.	927. - - - -	155.
811. - - - -	167.	863. & 864. -	261.	928. - - - -	192.
812. f. 21. -	198.	865. - - - -	84.	929. f. 24. -	152.
22. - - - -	206.	866. f. 21. -	255.	930. - - - -	155.
813. - - - -	206.	f. altera. -	84.	931. - - - -	143.
814. - - - -	137. & 206.	867. - - - -	255.	932. & 933. -	143.
815. - - - -	177.	868. & 869. -	257.	934. - - - -	134.
816. - - - -	177.	870. - - - -	253.	935. - - - -	143.
818. f. 20. -	206.	871. & 872. -	251.	937. - - - -	143.
819. f. 33. -	92.	873. & 874. -	251.	938. - - - -	141.
34. - - - -	185.	875. - - - -	255.	939. - - - -	130.
35. - - - -	154.	877. & 878. -	177.	940. - - - -	141.
36. - - - -	206.	882. - - - -	212.	941. - - - -	266.
820. - - - -	52.	883. f. 5. -	177.	942. - - - -	167.
821. - - - -	92.	6. - - - -	191.	943. - - - -	137.
122. f. 38. -	92.	885. & 886. -	192.	944. - - - -	266.
39. - - - -	141.	887. - - - -	192.	945. & 946. -	264.
41. - - - -	224.	889. - - - -	191.	948. - - - -	155.
824. - - - -	141.	890. - - - -	192.	949. - - - -	245.
826. - - - -	141.	891. - - - -	191.	952. - - - -	245.
827. - - - -	141. & 137.	892. - - - -	177.	953. - - - -	141.

INDICULUS.

Tabularum *Listeri* ad COCHLIDES.

Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.	Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.	Tabb. <i>Listeri</i> .	Par. Meth.
955. - - -	167.	980. - - -	86.	1003. - - -	138.
956. f. 7. - -	167.	981. f. 40. - -	92.	1004. - - -	239.
8. - -	138.	41. - -	94.	1005. - - -	235.
957. f. 9. - -	167.	982. & 983. -	94.	1006. - - -	239.
10. - -	167.	984. - - -	139.	1007. - - -	236.
958. - - -	132.	985. - - -	167.	1008. - - -	239.
959. & 960. -	126.	986. - - -	167.	1010. - - -	245.
962. - - -	132.	987. - - -	165.	1011. - - -	167.
963. - - -	92.	988. - - -	237.	1012. - - -	241.
967. - - -	92.	989. - - -	59.	1013. - - -	92.
968. - - -	141.	990. - - -	167. & 139.	1014. - - -	235.
969. - - -	155.	991. f. 53. - -	167.	1016. f. 74. - -	236.
970. f. 24. - -	239.	992. f. 54. - -	224.	75. - -	241.
25. - -	237.	55. - -	248.	1017. - - -	78.
971. - - -	236.	993. - - -	248.	1018. f. 80. - -	78.
972. - - -	239.	995. - - -	141.	81. - -	76.
973. - - -	235.	996. - - -	235.	1019. - - -	76.
974. - - -	94.	997. - - -	235.	1020. f. 83. - -	78.
976. f. 31. - -	130.	998. - - -	239.	84. - -	132.
32. - -	50.	999. - - -	237.	1021. - - -	76. & 78.
977. f. 34. - -	92.	1000. - - -	237.	1022. - - -	130.
978. - - -	92.	1001. & 1002. -	236.	1023. - - -	134.
979. - - -	73.				

M E T H O D I
OSTRACOLOGICÆ.

P A R S I I

EXHIBENS

C O N C H A S.

CONCHUS
SYNOPTICA

METHOD
OSTRACOLOGICAL

PART II
EXHIBITS
CONCHUS

CONCHA.

CON-

II. DICON-
CHA.I. Æqua-
lis.

Inter- rupta. §. 369.	Sulcata. §. 370.
	Umbili- cata. §. 372.
	Sinu pro- fundo. §. 380.
	Chama. §. 379.
	Sinu pro- minulo : §. 390.
	Tellina. §. 390.
	Circinata. §. 391.
	Virgata. §. 394.
	Striata. §. 396.
	Granulata. §. 398.
	Lævis. §. 400.
	Muricata. §. 402.
	Solenbivalvis. §. 405.
	Concha longa biforis. §. 408.
	Pholas. §. 410.
	Concha longa uniforis. §. 412.
	Pyloris. §. 403.
	Musculus polyleptogin- glymus. §. 414.
	Pinna. §. 416.
	Concha Eboracensis. §. 419.
	Glicimeris. §. 420.
	Mastra. §. 422.

II. Inæ-
qualis.
§. 424.

Terebratula. §. 426.	Concha Eboracensis. §. 419.
Concha trilobas. §. 428.	Glicimeris. §. 420.
adunca. §. 430.	Mastra. §. 422.
Burfula. §. 432.	
Globus. §. 434.	
Stola. §. 436.	
Concha anafata. §. 438.	

III. POLYCONCHA ; Anatifera. §. 440.

IV. NIDULI TE-
STACEI.
§. 445.

Balanus. §. 446.	Monolopos. §. 448.
Astrolepas. §. 452.	Polylopos. §. 450.
Capitulum. §. 454.	

V. Echinus marinus. §. 456.

VI. Tubulus marinus. §. 457.

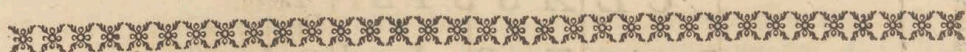

METHODUS OSTRACOLOGICA

SISTENS

COCHLIDES ET CONCHAS.

PARS SECUNDA

CONCHA.

§. 275.

CONCHAS præcisè vocamus testas vasculorum instar explanatas & concavas; quas animalia, prout appellantur, exsanguia varii generis ita inhabitant, ut eorundem, pariter ac in COCHLIDIBUS obtinet, partes constitutivæ sint, quibus orbatis peritura.

§. 276.

Differentiam Concharum principalem & primam petimus a numero; quibusdam enim ejusmodi vasculum unicum est; aliæ duabus Conchis gaudent. Quo respectu Conchas commode in MONOCONCHAS & DICONCHAS dispescimus.

§. 277.

Polyconchas, vulgo sic dictas, Nidulosque testaceos, Methodi Parti III. reservamus.

P

SECTIO

C O N C H Æ

S E C T I O I.

M O N O C O N C H A.

§. 278. MONOCONCHÆ sunt Thalami testacei, ex una saltem concha fabrefactæ. *Censchaalige Schulpjen / Kliphleeberg / Belg.*

§. 279. Vulgo dicuntur UNIVALVES, pariter ac Cochlides Univalvia appellantur, *μονόδυνα*; nam conchæ in Diconchis nunc patulis, nunc clausis, assimilantur valvis: quo casu loquendi ratio convenit, ut conchæ concha valva sit: sed quid portæ, quid valvæ vices sustinet in Cochlidibus & Monoconchis? Qui quodvis testaceorum, etiam turbinatorum, genus indivisim ad univalvia pertrahunt, ex canalibus & tubulis valvas faciunt, non sine rerum verborumque confusione.

C L A S S I S I.

P A T E L L A.

§. 280. PATELLÆ sunt Monoconchæ convexo concavæ ad scutorum veterum similitudinem plus minus, plerumque leviter acuminatæ.

§. 281. *Synon.* Lepas. Lopas *Plauti*. Lambroas seu Lampas *Lusit.* *παμδαλιον*; *πελαγλῆς Græc.* *Jonst.* Charlet. Lapidio, *Massil.* Oeil du Bouc *Gall.* Pantalena *Venet.* Rondel. *Lampje / Schotelje / Belg.* Bia Sabla *Malab.* Schüssel-Napff / Schaaf-Muschel / Schüsselgen / *Gesner.* Valent. Langio. White and Red Lampet *Angl.*

G E N U S I.

P A T E L L A I N T E G R A.

§. 282. PATELLAM dicimus INTEGRAM, cujus margo subrotundus & æqualis.

§. 283. SPEC. I. Striata:

1. Indica, major; striis planis, strigibus rugosis; intus superlivido cruenta, extus opalina. *Bonann. cl. 1. n. 4.*
2. Cypria, striis crassis, strigibus profundis; basi elliptica, extus lutea, intus alba. *Bonann. n. 3.*
3. Striis rugosis inæqualiter undata; *Jonston. Tab. XVI.*

4. Dense

4. Dense striata, circa os verticale fimbria lata, *Bellon. Jonst. ib.*
5. Fasciata, *Jonstoni.*
6. Leviter striata; intus viridis, extra e fusco rufescens. *List. Tab. 528. f. 4.*
7. Viridis, striis clarioribus, maculis albis, foramine utrinque nigricante. *List. Tab. 528. f. 5.*
8. Nodosa in striis; *List. ib. f. 6. Sloane Itin. Jam. p. 232. Patella Barbadosensis rugosa, Petiv. Gaz. Nat. Tab. 80. f. 12.*
9. Variegatae *Fab. Col.*, ambitu minus anguloso, flavente, velut fasciata, maculis fuscis binis per interstitia exornata, interius alabastrica, in umbilico splendide flava; exterius parum striata, pallida, maculis nigro flaventibus, radiatim super margine positis, in superna parte rufe flava; apex candicans.
10. Ex livido cinerea; *List. de Coch. p. 195.* Testa crassa, varie maculosa ex livido & cinereo. Patella striata mediae magnitudinis, e rubro cinerea, vertice aperto. *Sloane p. 233.*
11. Plicata diversimode, foramine circinato notabilis. *List. Tab. 528. f. 7.*
12. Maculata striis capillaribus, per plicas carminata. *List. Tab. 535. f. 14.*
13. Papillaris, seu patella subfusca, exiguis tuberculis secundum strias rugosas aspera. *List. Tab. 536. f. 15.*
14. Nigra magna, tenuiter admodum & rugose striata, vertice acuto integro. *List. Tab. 537. f. 16.*
15. Nigricans minor, capillaceis striis pectinata, ex Africa. *List. ib. f. 17. Icon exstat in Tab. Nostra VIII. n. 1.*
16. Albida, intus citrina, extus raris puncturis sanguineis eleganter picta. *Barbad. List. Tab. 537. f. 18. Sloane p. 231.*
17. Nivea, plicis undose striatis, vertice acuto. *Barbad. List. Tab. 537. f. 19. Figuram ostendit Tab. Nostra VIII. n. 2.*
18. Oblonga, miniata, irregulariter & rugose striata. *List. Tab. 538. f. 21.*
19. Nigra, striis latioribus albis alternatim radians ex vertice albicante. *List. Tab. 539. f. 23. Patella minor rotunda, nigra elata, radiis albis distincta, Sloane p. 231. Patella galeata, parva, costis albis, inæqualibus, Petiv. mem. 1708. p. 157. n. 4. Gaznat. Tab. 80. n. 10. Cat. 583.*

20. Patella, striis nigris donata; ipso vertice albo, nigra linea cincto. *List. Tab. 539. f. 22.*
 21. Magna, fulva, lateribus paululum compressis, dense & leviter striata, vertice adunco. *List. Tab. 541. f. 25.*
 22. Decem radiis. *List. Tab. 529.* Patella minor elata, radiis vel fasciis rubris, vertice aperto. *Sloane p. 231.*

§. 284. SPEC. II. Reticulata seu clathrata:

1. Lutea, vel cinerea. *Bonann. n. 6. Jonston. T. XVI.*
 2. Clathri densioris, eadem cum præcedenti. *List. Tab. 527. f. 2. (a)* Figuram vide in Tab. Nostri VIII. n. 3.
 3. Tessellata. *Lepas nova.* Myrti morbus, *Fab. Col.* Effigie terrestris testudinis, tabellis angulosis constructa; colore cinereo, ad purpuram inclinante; inferna parte, qua hæret caudici, cava; *de Purp. Cap. VII.*
 4. Clathri muricati. *List. Tab. 527. f. 1.*
 5. Depressa, ad marginem sinuosa. *List. Tab. 528. f. 3.* Patella minor compressa, oblonga, cinerea, vertice perforato. *Sloane p. 232.*
 6. Ovalis, seu patella albida, cancellata, lateribus paululum compressis. *List. Tab. 537. f. 20. Sloane p. 232.*
 7. Exigua, alba; fissura notabilis in margine. *List. Tab. 543. f. 28.*

(a) Patella cinerea cancellata, vertice elato, aperto; *Sloane p. 233. Petiv. Gaz. Tab. 8. n. II. Cat. n. 58. Barb. Thimble Limpet Mus. Kirch. p. 463. n. 6.*

§. 285. SPEC. III. Virgata vel circinata.

1. Major, *Rumphii Tab. XL. lit. A.*
 2. Circinata, alba; variis coloribus punctata; *Bonann. n. 7.*
 3. Patella oblonga, circinata, articulata; articulis striatis, intus e viridi cæruleis. *Oscabrion Carolinensis perelegans,* squamis bifariam variegatus. *Pet. Gaz. Tab. 1. f. 3. Limax marina Rumphii pag. 38. Tab. X. n. 4. Sloane p. 233.*
 4. Patella oblonga, articulata; articulis extus albidis, intus e viridi fuscis. *Sloane ib.*

§. 286. SPEC. IV. Lævis:

1. Cypria major; *Aldrov. Jonst. Tab. XVII. n. 2.*
 2. Cypria minor. *Rumph. Tab. XL. lit. D.*

SECTIO I. CLASSIS I.

117

3. Reticulatim picta, parva; vertice lævi. *List. Tab. 538. f. 8.*
4. Ingens, nigris latisque maculis picta. *List. Tab. 531. f. 9.*
5. Patella rotunda, lævis ad alterum latus maculis quibusdam spiralibus donata; ipso vertice muricato. *List. T. 546. f. 39.*

GENUS II.

PATELLA LACERA.

§. 287. LACERA nobis PATELLA audit, cujus margo variis angulis discerpitur.

§. 288. SPECIES:

1. Irregulariter striata, candida. *Bonann. n. 5.*
2. Mucronata, septem angulis, velut totidem costis in marginem irregularem exporrectis. *Rumph. Tab. XL. lit. B.*
3. Laciniata, irregularibus canaliculis radiofa. *Rumph. Tab. XL. lit. C.*
4. Depressa, nigra; septenis striis, stellæ instar, radiata. *List. Tab. 532. f. 10.* Figuram exhibet *Tab. Nostra VIII. n. 4.*
5. Alba, paucis & valde eminentibus striis seu plicis stellata. *List. Tab. 532. f. 11.* *Sloane It. Jam. p. 237.* Icon videatur in *Tab. Nostra VIII. n. 5.*
6. Irregulariter octangula; striis maculatis & punctatis. *List. Tab. 538. f. alt.*
7. Lepas maxima striata. *Fab. Col. List. Tab. 533. f. 12.*
8. Patella ingens variegata; quinque strigibus radiata; cætera lævis. *List. Tab. 534. f. 13.*
9. Patella major, tenuis; compressa, striata, cinerea; maculis crebris e rufo fuscis variegata, vertice albo; *Sloane p. 232. Tab. 240. f. 16. 17.*
10. Polylobos seu patella ingens; intus alba, extus maculosa, quinque fulcis ad magna intervalla donata, cætera lævis. *List. Tab. 540. f. 24.*

CLASSIS II.

ANSATA.

§. 289. ANSATAS dicimus Monoconchas, processu quodam instructas, quo veluti per ansam prehendi queunt.

P 3

G E.

G E N U S I.

C A L Y P T R A.

§. 290. CALYPTRÆ nomen imponimus Monoconchis rotundis, notabili processu conico obliquo ad figuram pileorum, quos nautæ & mulieres plebejæ in Belgio gerunt, accedentes.

§. 291. *Synon.* Dirschhuiben / Orlamjes / Matroozen-Mutzen. Fischer-Weber-Hauben.

§. 292. SPECIES:

1. *Rumphiana* alba, intra officula rotunda tubuli instar instructa p. 123. *Tab. XL. lit. P. Q. De Zotskap Belg.*
2. *Canaria* seu patella optime lævigata; uberis papillam exhibens, tota lactea, perspicuo fuce tecta. *Bonann. n. 12.*
3. *Patella fluviatilis*, fusca, vertice mucronato inflexoque. *List. de Coch. p. 151. & Hist. Tab. 141. f. 39.*
4. *Patella lævis*, fusca, marina. *List. Tab. 542. f. 26.* Icon exstat in *Tab. Nostra VIII. n. 6. & 7.*
5. *Patella alba*, compressa, lævis. *List. Tab. 545. f. 37.* Figuram vide in *Tab. Nostra VIII. n. 8.*
6. *Patella minima* aliquot cæruleis lineis picta. *List. T. 543. f. 27.*
7. *Patella alba*, striata, sinu quodam ad lunulæ figuram donata. *List. Tab. 546. f. 38.*

G E N U S II.

C O C H L E A R I A.

§. 293. Sunt Monoconchæ ovales in umbonem, velut ansam COCHLEARIS, terminantes.

§. 294. SPECIES:

1. *Pennata*, seu pennarum Gallinacearum more picta. *De Poodop / Rumph. Tab. XL. lit. O.*
2. *Maculosa* ex nigro & albo. *Schynvoet ad Rumph. p. 79. Tab. XXII. n. 8.*
3. *Subrufa* tenuiter striata, sive cancellata, vertice inflexo. *List. Tab. 544. f. 30.* Figuram exhibet *Tab. Nostra VIII. n. 9.*
4. *Pa-*

SECTIO I. CLASSIS II. 119

4. Patella lævis, dense maculata, admodum compressa. *List. Tab. 545. f. 34.*
5. Patella lævis ex purpura nigricans, eleganter reticulata, rostro paululum inflexo. *List. Tab. 545. f. 36.*

GENUS III.

MITRA HUNGARICA

§. 295. Est Conulus valde diductus, apice parum intorto.

§. 296. SPECIES:

1. Patella alba, hirsuta, striata, vertice intorto. *List. Tab. 544. f. 32.* Figuram vide in Tab. Nostra VIII. n. 10.
2. Patella striata, crassa, maculis exiguis rufis distincta. *List. Tab. 545. f. 33.*
3. Patella striata, vertice acuto, admodum oblique procisa. *List. Tab. 544. f. 29.*

GENUS IV.

COCHLO-LEPAS.

§. 297. Est Monoconcha in conum inclinantem irregulariter quasi turbinata.

§. 298. SPECIES:

1. Patella rugosa, alba, admodum crassa. *List. Tab. 544. f. 31.* Icon exstat in Tab. Nostra VIII. n. 11. & 12.

NB. Inter fossilia Gedanensia duas Patellarum species singulares offendi, nunquam antea visas; miratus, neminem hactenus thesauros nostros intra lapides arenoso-lutosos durissimos latitantes, in primis *Cochlitas* & *Conchitas*, aut observasse aut hactenus publicasse, teste NOMENCLATORE LITHOLOGICO PROMOTO sive AUCTARIO *Sciagraphia Lithologica curiosa* (MS.) cum figuris.

S E C T I O II.

D I C O N C H Æ Æ Q U A L E S.

§. 299. DICONCHÆ sunt Testæ ex duobus vasculis cavis compositæ.
Doubletschulpen Belg.

§. 300. Requiritur duo vascula, non testæ qualiacunque segmenta vel accessoria, aut additamenta; ideoque excludimus Cochleas lunares reliquasque operculo quodam testaceo munitas, Conchasque anatiferas, quæ Polytonchæ communiter audiunt.

§. 301. ÆQUALES dicimus DICONCHAS, quarum utrumque vasculum peripheriæ æqualis est.

C A P U T I.

C O N N I V E N T E S.

§. 302. Diconchas æquales COINNVERE dicimus, quæ ubique sibi congruunt; sine testæ inter duas valvas interstitio.

C L A S S I S I.

D I C O N C H Æ F I G U R A T Æ.

§. 303. FIGURATAS DICONCHAS nominamus, quarum figura rei alicui animatæ, aut artificiali compositæ, assimilatur.

G E N U S I.

A V I C U L A.

§. 304. Diconcha hæc clausa AVICULÆ alis erectis similis; ex corpore enim oblongo & rostrato processus pterygoides (a) erigitur, & alter instar caudæ latæ & rotundæ rectus extenditur; ex vertice byssus erumpit, quo mediante lignis adhærent; limbus in aquis sursum spectat.

(a) Pterygoides, ausstehende Schulter-Blätter.

§. 305. *Synon.* Musculus niger clausus aviculæ similis. *Het Geblerkte Dorgeltje / Belg. Datteci Genuens.*

§. 306.

§. 306. SPECIES:

1. Rubra; & Nigra; *Mus. Klein.*
2. Longicauda. *Rumph. p. 152. n. VI. Tab. XLVI. lit. G.*
Icon exstat in Tab. Nostra VIII. n. 13.
3. Pecten tenuis, aure altera productiore. *List. Tab. 220. f. 55.*
4. Sartaniello. *Bonann. Cl. 2. n. 58.*

GENUS II.
TUDES POLONICA.

§. 307. Est DICONCHA figurata plana; figuram literæ T sed flexuose exprimens; substantiæ nigræ, nitentis, instar glutinis seu collæ ex pedibus hircorum paratæ.

§. 308. *Synon.* Bia Kris, *Malab. Meshamer / Poofsche Hamer / Indiaan- sche Kris / Kruis-doublet / Belg.* Ostreum divisum. Quum primum innotesceret hæc Concha, 1000 nummis argenteis, quos Ducatons vocant, emta fuisse perhibetur.

§. 309. SPECIES:

1. Scissilis glottoides. (a) *Rumph. Tab. XLVII. lit. H.* Figuram vide in Tab. Nostra VIII. n. 10.
2. Angusta; Pecten angustus & margine & auribus productissimis. *List. Tab. 219. f. 54.*

(a) Quid Glottis, notum est.

GENUS III.
ISOGNOMON.

§. 310. Est DICONCHA plana glottoides, cum processu rectanguli Γ Græcorum vel Isognomonon, einen Winkelhaaken / representans. *Venus-Schagt-doublet / Winkelhaak / Belg.*

§. 311. SPEC. I. Nigricans ex fusco. *Rumph. p. 158. n. XI. Tab. XLVII. lit. I.* Icon exstat in Tab. Nostra VIII. n. 15.

G E N U S IV.

P A R A L L E P I P E D U M.

§. 312. Est DICONCHA longa, ex duabus quasi pyramidibus in PARALLEPIPEDUM ruditer constructa. *De gedraaide Oester; Kromme Poachs-Ark; Haspel; Belg.*

§. 313. SPEC. I. Cinereum, striatum, rarissimum. *Rumph. Tab. XLVII. lit. K. Figuram ostendit Tab. Nostra VIII. n. 16.*

C L A S S I S II.

O S T R E U M.

§. 314. Negligimus subtilem inter OSTREAM & OSTREUM differentiam; *Bonanni p. 108. n. 7.*; dicimusque Synonymice utroque nomine Diconchas conniventes, figuræ simplicis irregularis, in quibus vertex non semper una & constante ratione conformatur.

G E N U S I.

O S T R E U M L O N G U M.

§. 315. LONGAM dicimus hic quamcunque figuram circulo non definiendam.

§. 316. SPECIES:

1. Ostreum radicum seu lignorum. *Scolt-Oesters.* Tiram Be-foar. Tiram Accar. Est palmum longum, margine inæquali, repando, nunc plicato, nunc inciso; extra nigricat, intus perlæ color nitet. Adhæret radicibus, quibus formam accommodat. Græci moderni dicunt Gaideropoda: fors est *Plinii* Tridacna. Continet subinde lapillum, *Rumph. p. 155. n. 1. Tab. XLVI. lit. O. Figuram vide in Tab. Nostra VIII. n. 17.*
2. Ostrea virginiana; *List. Tab. 200. f. 35.* Est figuræ longæ irregularis, sine descriptione auctoris, ex schemate difficulter explicanda.
3. Ostrea crassa & prælonga cardine longissimo. *Petiv. Coll. 130. List. Tab. 201. f. 34.*

SECTIO II. CLASSIS II.

123

GENUS II.

MATER PERLARUM.

§. 317. Est DICONCHA placentiformis, circa cardines neglectos ab una parte velut aurita; extus scabra; fissilis in bracteas, intus margaritica.

§. 318. *Synon.* *Persen-Mutter.* *Paarlemoer-Schulp Belg.* Mater unionum. Concha margaritifera. (a)

(a) *Vid. Lucubrat. de format. structura & cimento Testarum huic Methodo subjunctas.*

§. 319. SPECIES:

1. Fœcunda sive margaritifera; testa valida & ponderosa, ultra spithamam lata, extus scabra, intus egregie margaritica. *Bonanni num. 1.* Berberis veterum Indorum; *List. Tab. 221. f. 56. & Tab. 222.* ad justam magnitudinem depicta, cum ligamentorum testas constringentium vestigio altero.
2. Sterilis. *Cafelboordje / Silbere Piering;* Telinga andya. Affo teleanus; *Hondsoog;* fere orbicularis, extus in bracteas flexiles scissilis, quæ in sole rigescunt: sub bracteis sive squamis Testa lævis, instar serpentum maculata; internus limbus niger est, reliqua concavitas argentea. *Rumph. Tab. XLVII. lit. F. List. Tab. 223. f. 57.* Testa prona; supina *Tab. 224. f. 58.*
3. *Πολυγύγλυμος* (a); vertice lato; testa circinata; pecten margaritifer; *List. Tab. 227. f. 62.* Icon exstat in *Tab. Nostra VIII. n. 18.*

(a) *Ginglymus*, eine Thür-Angel.

GENUS III.

OSTREUM LÆVE.

§. 320. LÆVE hoc loco OSTREUM dicimus, in remissiore gradu, quatenus testa plicis, striis, muricibus destituitur notabilibus.

§. 321. SPECIES:

1. Placentiforme seu Ehippium. *Engelscher oder Pollnscher Sattel.*

Zadel-Schulp. Tiram lebbor. Testa tenuis plana, ad formam Ehippii accedens, substantiæ scissilis, extra nigro cinerea, intus margaritico-opalina, præcipue in sinu spondylorum (a), ubi & sæpe granula perlarum habitu protuberant. *Rumph. p. 155. n. IV. Tab. XLVII. lit. B. De Engelsche of Poolsche Zadel / Belg.*

2. Ehippium intus cuprea rubedine splens, extus cinereum, scissile. *Rumph. l. cit.* Has testas Heroës Tamboccenses ad domos suspendunt, ut earundem crepitu admoneantur prætereuntes: dat aldaar een stout Man woont / die zich niet veel onder den neus laat peuten; zoo dat deze Schulpen als Bazuinen van de fama zyn / ut scribit *Rumphius*.
3. Celebstanum, tenue, minus planum; *Rumph. l. c.*
4. Electrinum. Bonstein-Augster; Bernsteen-Oestertje; parvum; Concha altera cava, instar maculæ; intus lutea, extus perlata, semidiaphana, instar succini, in sole splens, unde ad ornamentum capitis adhibetur. Pars altera valde tenuis, faxis adhæret in fundo, unde rarissime in conspectum prodit. *Rumph. Tab. XLVII. lit. L. an pecten leviter cavus. List. Tab. 228? infra num. 10.*
5. Ostreum parvum, veluti striatum, testa intus virescente, cardine utrinque canaliculato. *List. de Cochl. p. 181. Rotunda, subviridis leviter striata & umbonata (b). List. Tab. 202. f. 36. testa prona. Tab. 203. f. 37. testa supina.*
6. Rostratum, Jamaicense, parvum; figuræ ovalis in canaliculum rectum verticalem terminantis. *List. Tab. 199. f. 33.*
7. Vertice altero mastoide, altero sinuose patente. *List. Tab. 204. f. 38.*
8. Ostrea lævis purpurea vel subaurea, instar margaritæ, intus & extus resplens; *List. Tab. 205. f. 39. Ostrea sylvestris Rondel.*
9. Ostreum binis apophysis longis conjunctis pellucidum; seu pecten planus pellucidus. *List. Tab. 225. 226. f. 60. 61.*
10. Pecten leviter cavus; lævis, ex rufo striatus, ternis quaternisve articulationibus donatus, vertice acuto, sive rostrato. *List. Tab. 228. f. 63. vid. supra num. 4. Figuram vide in Tab. Nostra VIII. n. 19. & 20.*

(a) Spondyli, Beinklein aus den Gelencken.

(b) Umbo proprie centrum scuti eminens.

SECTIO II. CLASSIS II.

GENUS IV.

OSTREUM IMBRICATUM.

§. 322. Ita audiunt, quæ Exochis seu Eminentis divisis tegularum in tectis dispositionem seu ordinem imitantur.

§. 323. SPEC. I. Ostreum in cœnis notum *Bonann. p. 108. n. 70.* Ostreum vulgare *List. de Cochl. p. 176.* Ostrea major sulcata inæqualiter, utrinque ad marginem denticulata. *List. Tab. 193. & 194.* Icon exstat in Tab. Nostra VIII. n. 21. Differunt inter se magnitudine, production & bonitate; præferuntur Anglicanæ cæteris.

GENUS V.

OSTREUM PLICATUM.

§. 324. Vel SINUOSE CANALICULATUM: dicuntur, quæ limbum angulose conferunt, & sinuose in plures quasi canaliculos inflectunt.

§. 325. SPECIES:

1. Ostreum Cratium. *Serp Oester*; quia hujus plantæ furculis adhærent coacervata. *Laurier-Blad Belg.* Extus grisei, pulli, nunc argentei coloris; figuræ irregularis. *Rumph. Tab. XLVII. lit. A.* Iconem ostendit Tab. Nostra VIII. n. 22.
2. Saxatile parvum, multis gibbis & sinubus ludens; nunc rotundum, nunc planum, vix nuci sæpe æquale. *Rumph. p. 155. n. III.*
3. Plicatum majus; *de dikschaafige of groote geplooid Oester / de getakte Haanekam*; testa crassa, plicis laciniatis, seu clavatum muricatis; muscosa & fassilaginosa, intus alba, limbo nigro. *Rumph. Tab. XLVII. lit. C.*
4. Plicatum sine clavis, cribrosa; extus petrosum; intus Alabastrinum. *Rumph. p. 156. n. V.*
5. Ostreum plicatum minus. *De kleine Haanekam of geplooid Oester*; magnis plicis acutangulis, cribrosum, griseum & argenteum; rarissimum. *Rumph. Tab. XLVII. lit. D.*
6. Mater perlarum spuria, coloris pulli; testa tenuis; circa limbum per plicas muricata. *Rumph. Tab. XLVII. lit. G.*

7. Ostreum pelagium ; testa plicata, crassa ; basi lata ; insidens faxis. *Rumph. p. 159. n. XVI.*
 8. Ostrea arborea, dorso adunco ; Jamaic. Ostrea annexa baculo *Aldrov. List. Tab. 197. f. 32. & Tab. 198. Sloane It. Jamaic. p. 261.*

G E N U S VI.

OSTREUM MURICATUM.

§. 326. OSTREUM exochis altioribus asperum dicimus MURICATUM.

§. 327. SPECIES:

1. Echinatum. Bia Tsjoeppe ; Lazarus-Hlap : quia per ginglymum fortiter cohærent testæ, ut crepitaculorum more compulsa sonent. Communiter gaudent basi complanata ; seu processu quodam coralloide, quo mediante faxis adhærent.
  - a. Convexo-planum, concha altera cava, instar vasculi, ex quo caldam bibimus, cui planior altera congruit ; brevibus muricibus uncis. Hoc si rubet, instar Corallii, magni est pretii. *Rumph. Tab. XLVII. n. 1. De bloedroode Lazarus-Hlap / Belg.*
  - b. Convexo convexum, fuscum, muricibus longis irregularibus & inæqualibus. *Mus. Klein.*
  - c. Laticlavium ; muricibus latis ; operculo parvo ; quasi cæmentata. *Rumph. Tab. XLVII. lit. E. Figuram exhibet Tab. Nostra VIII. n. 23.*
  - d. Cinereum, clavis longis, rubris. *De graauwe Lazarus-Hlap met roode blammen. Rumph. Tab. XLVII. n. 2.*
  - e. Ramosum. *De Rots-Doulet. Schynvoet ad Rumph. Tab. XLVIII. n. 3.*
  - f. Aurantium ; *Mus. Klein. De Orange Lazarus-Hlap.*
  - g. Citreum. *Mus. Klein.*
2. Monstrosus ; Echinatum maximum ; palmam longum per diametrum, muricibus inæqualibus, nunc ad digiti latitudinem exsertis & teretibus, nunc subsidentibus planis. Sonans instar Porcellanæ ; coloris albidus. *Rumph. p. 157. Schynvoet in not. p. 160.*
3. Gaideropoda, seu pes asini, a similitudine ; Tarentinorum Scataponzolo ; faxea ; a faxis finditur. Testa valde irregularis,

- laris, sinuosa, scabra, squamata; superior magis concava; spissis bronchis (a) canaliculatis armatur. *Bon. n. 20. p. 100.*
4. Gaideropoda rostrata, squamata, muricata; vertice velut cornuto propter processum aduncum, coloris est candidi, punctis varie rubris. *Bonann. n. 22.*
  5. Gaideropoda valvas unitas & apertas ostendens; intus sunt ut lapis parius candidæ, foris pars inferior concolor est saxi; bronchi sunt rufi coloris. *Bonann. n. 21.*
  6. Ostrea arborea, Proteiformis, albida; admodum cava. *Sloane It. Jam. p. 262.*

(a) *Bronchus*, mit aufgeworffenem Maul.

CLASSIS III.

MUSCULUS.

§. 328. MUSCULOS dicimus Diconchas conniventes oblongas, simplici ligamento lateris cohærentes.

GENUS I.

MUSCULUS ACUTUS.

§. 329. MUSCULOS in longum ex acuto vertice irregulariter expansos dicimus ACUTOS; *Spitz-Muscheln.*

§. 330. SPECIES:

1. Vulgaris, *Mal. Affuseng*; circa Cardines gibbus, tandem glottoides.
  - a. Major, *Rumphii Tab. XLVI. lit. B.*
  - b. Minor, *Rumphii Tab. XLVI. lit. C.*
  - c. *Norvagicus*; *Holsaticus*; magnitudine & colore ex fusco
  - d. *S. cæruleo* variant.
2. Saxatilis, auriformis, parvus, extus granulatus, margine piloso, ex virore splendens; ex saxi pendulus: anatibus expetitur. *Rumph. Tab. XLVI. lit. D. De Cende-Mossel Belg.*
3. Anglicanus ex cæruleo niger. *List. de Cochl. p. 182.* Testa tenuis, præcipue in margine; lævis; foris ex cæruleo nigra, intus ex cæruleo alba lumini adversa; a cardine ad oram venæ cæuleæ radiant. Setam exferit e sinu magis reducto, adversus

mus quem angulus acutus eminet. Ipse cardo ima ora acuminator. Bifidus subtilis & quasi sericeus. Frequens in mari & fluminibus. Hunc iisdem *Listeri* verbis describit *Bonann.* p. 102. n. 30. qui & habuit hujus generis testas cinabarinas, sandychinas (a), argenteas, thalassicas (b) e Littore Drepanitano & Lusitanico.

4. Musculus purpureus, crasse striatus, pinnæ similis. *List. Tab.* 356. f. 193. Figuram exhibet *Tab. Nostra IX.* n. 24.

5. Musculus tenuis, lævis, subpurpureus. *List. Tab.* 356. f. 195. & *Tab.* 159. f. 198. Bahamensis fere radiatus. *Petiv. Gaz. Tab.* 71. n. XI. Sloanio audit musculus vulgaris major *Rumph. Tab. XLVI. lit. B.* (supra) *It. Fam.* p. 263. Icon exstat in *Tab. Nostra IX.* n. 25.

6. Musculus major, subniger, Jamaic. *List. Tab.* 360. f. 199.

7. Musculus *Rondeletii*; seu musculus subcæruleus fere virgatus. *List. Tab.* 362. f. 200.

8. Musculus parvus, albidus, tenuis, angustior, rostro recurvo. *List. Tab.* 362. f. 200.

9. Musculus parvus, subcæruleus, latus, rostro tenui adunco. *List. ib.* f. 201.

10. Musculus major, latissimus, ex castaneo purpurascens. *List. Tab.* 364. f. 203.

11. Musculus curvus, ex nigro viridescens, angustior. *List. Tab.* 363. f. 204.

(a) *Sandyx*: Mennig (Farbe.)

(b) *Thalassicus*, Meergum / Zeegroen.

GENUS II.

MUSCULUS LATUS.

§. 331. Sive in latum oblique expansus, respectu cardinis.

§. 332. SPECIES:

1. Musculus latus; testa admodum tenui; ex fusco viridescens, interdum rufescens. *List. de Cochl.* p. 146. & *Hist. Tab.* 156. f. 11. Chamæ glycimeridi similis, sed majoris mytuli species, *Aldrov.* p. 472. An Chama glycimeris margaritifera *Velschii Eph. Germ. An. III. observ.* 36.?

2. Muscu-

2. Musculus fluviatilis, tenuis, minor, subfuscus, latiusculus, cardine lævi. *List. Tab. 153. f. 8.* Figuram vide in Tab. Nostra IX. n. 26.
3. Musculus angustior, subfuscus, paulo crassior. *List. Tab. 154. f. 9.*
4. Musculus latior ex flavo subviridis, duplici striatura ad uncum. *List. Tab. 155. f. 10. similis Tab. 157.*
5. Musculus lacustris & fluviatilis Suecicus, fluminis Elster, & Gedanensis, margaritiferi; ex flavo subviridis; an idem cum præcedenti?

G E N U S III.

MUSCULUS MAMMARIUS.

- §. 333. Oblique latus; cardinibus mastoidibus, mammillarum instar, prominentibus.
- §. 334. SPEC. I. Musculus mammarius, *List. Tab. 361.* Figuram ostendit Tab. Nostra IX. n. 27.

CLASSIS IV.

C Y C L A S.

§. 335. CYCLADES dicimus Diconchas conniventes, planas, rotundas, ex vertice umbonato æqualiter expansas.

§. 336. SPECIES:

1. Circinata, crassa, alba; Pectunculus albus, orbicularis, crasse fasciatus utrinque ad rostrum integer. *List. Tab. 296. f. 133.*
2. Circinata & virgata; sive Pectunculus planus, crassus, ex rufo radiatus. *List. Tab. 299. f. 136.*
3. Declinans; plana; Jamaicensis, ex interna parte lutescens, vertice leviter declinante. *List. Tab. 298. f. 135.*
4. Norvagica; tenuis, alba; subtiliter circinata, vertice acuto, leviter declinante. *List. Tab. 297. f. 134.*
5. Undata; Pectunculus parvus, albus, profundior, tenuiter undatus. *List. Tab. 301. f. 142. Sloane p. 261.* Icon exstat in Tab. Nostra IX. n. 28.

C L A S S I S V.

D I C O N C H A A U R I T A.

§. 337. AURES Concharum dicuntur planæ illæ appendices verticum, quæ sua commissura, intercedente ligamento, cardinem constituunt; hinc quæ ejusmodi appendicibus gaudent CONCHÆ AURITÆ appellantur.

G E N U S I.

P E C T E N.

§. 338. Est DICONCHA rotunda; striata; vertice aurito.

§. 339. *Synon.* Bonte Mantels; St. Jacobs Schulp. Qui unicam habent appendicem sive aurem, PECTUNCULI vocari solent.

§. 340. SPEC. I. Convexo-planus.

1. Anglicanus. Pecten maximus; circiter 14. plicis admodum crassis & eminentibus; iisdemque striatis. Scallop, *Listeri de Cochl. p. 184.* Testa intus alba, extus ex albido rufescens; altera modice cava; altera plana, utraque æqualiter aurita in parte strictiore, ex qua paulatim amplificantur & rotundantur. *List. Tab. 163. f. 1.*
2. Cappa Sancta; sive S. Giacomo; magnitudine palmaris, striis densis super auriculis & plicis perpendicularibus, strigibus rugosis; intus alba, foris ex albo rufa; maculis cruentatis, vel heluaceis; varia in parte plana, in gibbosa alba, raro nigra. *Bonann. n. 3. 4.*
3. Imbricatus, super plicis subtiliter striatus & rugosus; coloris albi; circa cardines cerasini. *Bonann. n. 8.*

§. 341. SPEC. II. Convexo-convexus seu utrinque convexus.

1. Pecten vulgaris. De gemeene St. Jacobs Schulp. Bia fissia. Ham-Schulp. Bia Terbang. Wliegende Schulp; quia in aqua mediante rubra manu, prout vocatur, subsilit, quod aliter interpretatur *Jonston* notatus *Rumphio p. 143.* Græcis modernis Ctenia, *ὀκτώδης*. Conchæ ambæ æqualiter complanatae sunt quodammodo, pollicesque 4. habent in diametro; aures vero sunt æquales, striæ canaliculatae crassiores, exterius rugosæ, subalbidæ, nigris maculis. *Rumph. Tab. XLIV. lit. A.*

2. Pal-

2. Pallium variegatum; de bonte Mantel; Pecten utrinque convexior, minor, inæqualiter auritus, striis canaliculatis, claviculis asperis.
  - a. Ad limbum cinereus; ad cardines albidus; micis nigris, intus albus, in limbo purpureus.
  - b. Flammeus super albo, claviculis intense rubris.
  - c. Albus, nigromaculatus. *Rumph. Tab. XLIV. lit. B.*
3. Pecten tenuis; de Westindische of Bastaard bonte Mantel / aurium altera majori diducta; striis subtilibus squamatis. Eorum sunt Castanei; Cinerei minores maculis nigris; Albi; Rubri; Citrei, plicis elatioribus, rarissimi; Aurantii; Cinnabarini; Purpurei; vid. *Rumph. p. 141. n. III. & Tab. XLIV. lit. C.*; item *List. Tab. 168. f. 5.* Pecten Jamaicensis striis lævibus *Petiv. mem. 1708. p. 221. n. 1. Sloane p. 256. Tab. 241. f. 12. 13.*
4. Pallium minus. Bia Sabander. De kleine of gewolkte bonte Mantel. Sabander Scallop; striis paucioribus ad modum plicarum vastis ac turgidis, nigraque, instar piscis Sabander, unda pictis. *Rumph. Tab. XLIV. lit. O.*
5. Pecten Corallinus, ingens; concha altera in plicis latis undosè rugosa, altera in plicis similibus verrucosa. De Koraal-doublet / Belg.
  - a. Purpureus, ex albo cinereus. *Rumph. T. XLVIII. n. 7. 8.*
  - b. Citreus flammis albis. *Id. p. 160.*
6. Pecten tenuis subrufus, maculosus, circiter 20. striis majoribus, ac lævibus donatus. *List. p. 185. de Cochl.* Vix binis digitis per diametrum æqualis; striarum interstitia ipsa striata & rugosa, prout & auriculæ fere æquales. Color rubeus, nubeculis albis per modum marmoris variegatus.
7. Pecten minimus, angustior, inæqualis fere & asper, sinu ad cardinem cylindræo, creberrimis minutissimisque striis donatus, *List. de Cochl. p. 186.* Testa irregularis & sinuosa, non semper æqualiter crassa & scabra; coloris fusci, nunc albi nunc subcrocei.
8. Aquitanicus, auriculas habens æquales; striis minutis, sæpe monotes (a); multicolor. *Bonann. n. 5.*
9. Depressus, auriculis a cæteris differentibus, i. e. per modum val-

(a) i. e. unam auriculam habens.

- valvulæ longius a cardine propendentibus; colore luteus, nunc albus, nunc thalassinus, nigricans & sanguineus. *Bon. n. 6.*
10. Citreum maturum, a colore; dense striatum super plicis, auricula majore clathrata; altera minima, lævi; figuræ longioris. *Bonann. n. 7.*
11. Fimbriatus, quinque tantum plicis elatus; auriculis inæqualibus; colore albus super terreo, circa oram frequentibus rimulis signatus. *Bonann. n. 9.*
12. Fasciatus; æqualiter auritus; versus umbonem plicatus.
13. Inter plicas læves striatus, fasciatus; æqualiter auritus. *Bonann. n. 11.* Per medium duæ fasciæ. Icon exstat in Tab. Nostra IX. n. 29.
14. Maculatus, margine rotundo, auribus inæqualibus, magnis, striatis, dorso inter sex plicas valde planas pariter dense & subtiliter striato; maculæ super flavo candidæ & cruentatæ. *Bonann. n. 12. Wy-tasch Belg.*
15. Πολύζων, minutissime super plicis striatus, coloris onychini, ductis fasciis concentricis, punctatis, varii coloris. *Bonann. n. 13.*
16. Circulariter per plicas maculatus; strigibus rugosis; testa lucida, notulis plicarum flavis & roseis; auribus æqualibus. *Bonann. n. 14.*
17. Longus, densissime striatus, fere monotes, i. e. unica auricula, nunc uni-nunc multi-color. *Bon. n. 15. Konings Mantel Belg.*
18. Roseus, quinque striis albis, irregularibus. *Bonann. n. 16.*
19. Magnus, subrufus, variegatus, 16. plicis planis, striatis, canaliculis lævioribus. *List. Tab. 165. & 166. f. 2. 3.* Pecten mediterraneus major, costis alte striatis; *Petiv. Caffa veneta, Italis; Bonann. p. 98. n. 3. 4.*
20. Pecten omnium longe maximus; minus cavus; octo vel decem striis donatus, canaliculis profundis. *List. Tab. 167. f. 4.* Minori alicui orbi similis & æqualis, strias habens asperas in plicis & fulcis latis; circa limbum est undosè rugosus.
21. Pecten striis demissis creberrimis inter omnes reliquos, a circumferentia vix in mediam testam excurrentibus, quasi gibbosam. *List. Tab. 168. a.* auriculis replicatis; æqualibus.
22. Rotundus, auribus teretibus, seu pecten minor variegatus per strias altas & asperas; *Ind. Orient. List. Tab. 169. f. 6.*
23. Bipecten; sive pecten minor, ternis quaternisve plicis minus

- extantibus hiulcus; circa marginem quasi duplicatus. *List. Tab. 171. f. 8.* An Spondulus variegatus, striatus margine digitata. *Morton. N. H. N. p. 200. n. 44.? Sloane It. Jam. p. 257.*
24. Minor ex croceo variegatus, asper & fere sinuosus ac inæqualis, leviter & admodum crebro striatus. *List. Tab. 172. f. 9.*
25. Duplicatus auribus inæqualibus, plicis latis striatus; *List. Tab. 174. f. 11.*
26. Oblongus, inæqualiter auritus, plicis latis striatis. *List. Tab. 175. f. 12.*
27. Albus, muricatus, inæqualiter auritus. *List. Tab. 178. f. 15.*
28. Subrufus, inæqualiter auritus, striis 24. rugosis. *List. Tab. 180. f. 17.* nonnunquam circa marginem imbricatus; *Idem de Cochleis p. 185. Morton p. 200. n. 2. Tab. 4. f. 1. Sloane p. 256. List. T. 181. f. 18.*
29. Rotundior, auribus inæqualibus, illis & plicis simpliciter striatis. *List. Tab. 182. f. 19.*
30. Pecten minor, æqualiter auritus, per plicas striatas dentatus. *List. Tab. 183. f. 20.*
31. Variegatus, inæqualiter auritus, striis circiter octodecim. *List. Tab. 179. f. 16. vid. Sloane p. 256.*
32. Alius per plicas dentatus, raris & latioribus strigibus variegatus, inæqualiter auritus. *List. Tab. 184. f. 21.*
33. In vertice & medio circinatus, ad latus saltem dentatus; striis reliquis lævibus. *List. Tab. 185. f. 22.*
34. Ex croceo variegatus, parvus, tenuiter admodum striatus, alternis fere striis paulo minoribus. *List. Tab. 189. f. 23. vid. Sloane l. c. Est pectunculus, altera aure carens.*
35. Pecten major, ruber, plicis decem striatis, bullatis & inæqualibus. *List. Tab. 186. f. 24.*
36. Pecten plicis dentatis, sulcis rugosis, auribus inæqualibus; pari modo striatis & exasperatis. *List. Tab. 187. f. 25.*
37. Compressus, decem plicis villosè striatis; auribus inæqualibus; altera imbricata, altera striata. *List. T. 188. f. 26.*
38. Pectines mediocres, lati & rotundi; auribus inæqualibus dentatis, variegati; circiter 20. plicis tenuibus. *List. Tab. 190. 191. & 192.*
39. Pecten in medio striis circiter quinque majoribus, inæqualiter auritus. Undulatus *List. Tab. 175. fig. minima.*

40. Pecten striatus, maculatus & raro undulatus, altera aure perexigua; *List. Tab. 175. fig. major.*
 41. Pecten, auribus striatis; striis æqualiter decurrentibus. *List. Tab. 170. f. 7.*

G E N U S II.

A M U S I U M.

- §. 342. Est DICONCHA utrinque fere plana, exacte rotunda, margine acuto; lævissima; valva inferiore tota lactea, superiore hepatica; ex cardine utrinque æqualiter aurito instar horologii horizontalis, subtilibus costis interne radians. Intus enim habet utraque concha costas rectas canaliculatas, adverso lumine agnoscendas. Testa olim inter pretiosissimas numerata.
 §. 343. *Synon.* Terbang, seu *bliegende Schulp* / quia celerrimo quasi volatu se in aquis subducit piscatoribus. *Rumph. p. 144. De Compag-Schulp of Maan-Doubler Belg.*
 §. 344. SPEC. I. Indica, seu genuina; jam descripta; *Rumph. Tab. XLV. lit. A. B. Bonann. n. 354.* Iconem ostendit Tab. Nostra IX. n. 30.

G E N U S III.

P S E U D - A M U S I U M.

- §. 345. Hoc nomine dicimus DICONCHAS auritas planas, Pectinibus læviores nec carminatas nec sulcatas, sed ad summum subtilissimis lineis radiantes. In lithologicis (& circa Gedanum) occurrunt singularia talia specimina, ab Amusio genuino non differentia, nisi quod costis canaliculatis careant.
 §. 346. SPEC. I. Pecten lævis, variegatus, admodum planus, margine quodammodo irregulari. *List. Tab. 173. f. 10.* Figuram vide in Tab. Nostra IX. n. 31.

G E N U S IV.

C T E N O I D E S.

- §. 347. Hoc nomen damus DICONCHIS, quæ a Pectinibus corpore irregulari differunt, auribus & striis conveniunt cum illis.

§. 348.

§. 348. SPECIES:

1. Pecten albus, angustus; striis crebris, tenuibus & imbricatis exasperatis. *List. Tab. 176. f. 13.* Icon exstat in Tab. Nostra IX. n. 32. & 33. Pecten albus minor squamosus, *Petiv. 1708. p. 221. n. 4. Sloane p. 256.*
2. Rhomboides albus, striatus; ad Chamam pectinatam monotem accedens. *List. Tab. 177. f. 14.*

GENUS V.

RADULA.

§. 349. Est quasi PECTEN dimidiatus, in latere auritus in longiore recto instar Chameleæ sinuatus; striæ sunt squamulis exsertis asperæ; testa glaciei instar pellucida; unde Belgis dicitur *Ms-Doublet*/ atque etiam *Hasp-Doublet*. Figuram vide in Tab. Nostra IX. n. 34.

§. 350. SPECIES:

1. *Rumphiana Tab. XLIV. lit. D.* jam descripta.
2. Canaliculata, *Bonann. n. 4.* candida, in striis squamata circa marginem; vertice quasi triangulari.

GENUS VI.

VOLA.

§. 351. Valva altera valde concava, instar VOLÆ, altera plana, plicis ad cardinem complanatis; vertice producto & leviter utrinque aurito.

§. 352. SPEC. I. Indica; foris castanea, intus candida. *Bonann. n. 87.* Figuram ostendit Tab. Nostra IX. n. 35.

GENUS VII.

TRIQUETRA.

§. 353. Est TELLINA ad cardines utrinque labia, auricularum instar, producens, ut Conchæ fere triangulares videantur.

§. 354. SPEC. I. Pectunculus subviridis, Triquetrus *Listeri* ex museo Oxo-niensi, *Tab. 160. f. 16.* Icon exstat in Tab. Nostra IX. n. 36.

G E N U S VIII.

S P O N D Y L U S.

§. 355. Ex *Listeri* autoritate dicimus SPONDYLOS Diconchas crassas, auribus & figura, sed irregulari, Pectinibus similes; quidni Ostreis similes?

§. 356. SPEC. I. Lævis

Aldrovandi, gravis & lævis, cardinibus per Gomphosin junctis;
List. Tab. 207. f. 41.

SPEC. II. Striatus

1. Cinereus; irregulariter striatus, bullatis disotis pyxidibus dentatus. *List. Tab. 208. f. 42.*

2. Spondylus crassus, minimus, albus, striis vel fasciis extantibus imbricatus. *Sloane p. 255. Tab. 241. f. 10. 11.*

SPEC. III. Muricatus

1. Ruber *Listeri*, muricatus. *Tab. 206. f. 40. Sloane p. 255.* Figuram exhibet *Tab. Nostra IX. n. 37.*

2. Minor, subruber, tenuis, imbricatus, apice distorto, cavitate interiore auriculam referens. *Sloane ib. T. 241. f. 4. 5. 6. 7.*

3. Spondylus major, crassissimus, scaber, angustus; e cinereo subruber, apice distorto, cavitate interna auriculam referens. *Sloane ib. f. 8. 9.*

SPEC. IV. Rostratus.

1. Pectunculus subviridis, crassissimus, rostratus. *List. Tab. 158. f. 13.*

G E N U S IX.

MYTULO-PECTUNCULUS.

§. 357. MUSCULUS AURITUS, hoc nomine primo a Fabio Columna est nominatus, cujus auctoritatem sequimur.

§. 258. SPEC. I. Berberoides rarior *Fab. Col. Jamaic. List. Tab. 224. f. 59.* vid. Dn. *Hans Sloane II. p. 262.* qui erronee *Listeri* testas *Tab. 223. 224. f. 57. & 58.* pro Mytulo-pectunculis agnovit, itemque falso Aviculam *Rumphii* & Concham tenuis testæ *Bonanni* simul allegavit. Iconem vide in *Tab. Nostra IX. n. 38.*

CLASSIS VI.

DICONCHA CORDIFORMIS.

§. 359. Sunt, quæ duplicis valvæ curvatura præcipua, verticibus nutantibus, cordis figuram exprimunt, per concharum lateralem conjunctionem inspectæ.

GENUS I.

HEMICARDIA.

§. 360. Dicitur DICONCHA plana, minimum inæqualiter convexa, cordiformis, futura perpendiculari divisa.

§. 361. SPECIES:

1. Cardissa simplex. *Denus Hertje*; Bia hari. Diconcha tenuis striata, striis in cordis figuram concurrentibus. *Rumph. p. 132. n. VI.*
  - a. Convexo convexa, sed inæqualiter, margine dentato, coloris albidi. *Bonann. n. 374.*
  - b. Fimbriato margine; candidissima; *Mus. nost.*
  - c. Convexo convexa, micis rubris testam commendantibus; raro citrea, margine dentato. *List. Tab. 318. f. 155.*
  - d. Margine simplici, rugosa, costis lævibus; Concha relata a *Listero* cordis figuram aliquantulum depressi referens, coloris gypsei. *Bonann. n. 49. Rumph. Tab. XLII. lit. E.*
  - e. Margine lævi ex Ind. Orient. *List. Tab. 319. f. 156.* Figuram vide in Tab. Nostra X. n. 39. Eadem ex situ inverso aliam faciem præbens. *List. Tab. 370. f. 157.*
2. Cardissa duplex. *Het dubbelde Denus Hertje*; in parte planiore subtilius & rarius, in convexiore crassius & asperius striata. Olim si habebat maculas rubras, 60. Aureis vendita; jam communior, attamen cara. *Rumph. Tab. XLIV. lit. H.*
3. Fragum album; *de witte of geele Wardbei-doublet*; pollicem latum, striis asperis ex squamulis. Color flavidus. *Rumph. Tab. XLIV. lit. G.* Est Cardissæ duplici figura, sed non signatura, similis.

G E N U S II.

I S O C A R D I A.

§. 362. ISOCARDIÆ nobis dicendæ veniunt Diconchæ gibbosæ, seu utrinque convexæ, quæ cardinibus nutantibus utrinque cordis figuram ad sensum æqualem efformant.

§. 363. SPEC. I. Striata:

1. Pectunculus vulgaris. *Mal.* Bia Cucuran, i. e. Lima; *Lusitanis:* Brigigoinis; *Chinens:* Ham. Testa globosa, striis per dorsum lævibus ad limbum dentatis & squamatis, cardine instar pectinum simplici ligamento cohærente; coloris est albi, leviter ex nigro micantis, intus citrei. *Rumph. p. 142. n. V. Tab. XLIV. lit. E.*
2. Concha venerea duplex; *de geribde Venus-Doubler*; raro integra & utraque valva congruens. Testa eburnea transparens super superficie rugosa plicas concavo convexas in murices acutos protendit. Conjunctio fit per ginglymum totius lateris. *Rumph. Tab. XLVIII. n. 6. Tab. Col. de Purp. C. XVII. Concha exotica, margine in mucronem emissâ, List. Tab. 327. f. 164.*
3. Fragma a colore & asperitate. *Goode en witte Hardebey-Doubler.* *Mal.* Cacara mera; striis densis, claviculis asperis per ginglymum articulatam.
  - a. Dense striatum, rubro maculatum & claviculis asperum. *Schynvoetii ad Rumph. Tab. XLVIII. n. 9.*
  - b. Massilianum, per limbum saltem aliquot seriebus longius aculeatum. *Bonann. n. 96.*
  - c. Persicum, striis crassis, squamatis, totum asperum, intus rosaceum. *Bonann. n. 95.* Pectunculus crassus striis imbricatis. *List. Tab. 323. f. 160. De Carthageensche Pa-gel-Doubler.*
  - d. Striis latioribus imbricatum. *Schynvoetii ad Rumph. Tab. XLVIII. n. 11.*
  - e. Adriaticum, subrotundum, striis distantioribus, aculeis, plumularum instar, crispatis, colore osseo, vel puniceo. *Bonann. n. 97.*
  - f. Plicis magnis, aculeis rubris, sed raris, per totam exteriorem superficiem. *Bonann. n. 375.*

g. Mi-

- g. Minus concavum: Pectunculus maximus. *List. de Cochl. p. 187.* pluribus minoribus & parum eminentibus striis donatum, rostro acuto, minusque incurvato. Testa valida, ponderosa. Articulatio fit per Gomphosin. Color albidus. |i |u
- h. Pectunculus echinatus. *List. p. 188. de Cochl.* Concha echinata *Rondel. Gesn. Aldrov.* Utraque testa æqualis & valde concava, modice crassa. Foris circiter 20. striæ, planæ, aculeatæ, eminent. Striges rugosæ sunt; margines invicem sinibus congruunt. Color albidus, intus candidus. *Bonann. n. 90. List. Tab. 324. f. 161.* Icon exstat in Tab. Nostra X. n. 40.
- i. Albidus rotundus; pectunculus vulgaris; circiter 26. striis majusculis, planioribus, ad verticem lævibus, versus marginem rugosis, fere imbricatis. Edulis est, & ex arenosis legitur littoribus.
- k. Corallina concha seu Pictorum *Bonann. n. 18.* quia pars anterior trita purpuram subministrat. Intus lævis & nitida; extus tuberculis inæqualiter super striis elatioribus aspera.
- l. Stella; intus per limbum denticulata, foris circinata; in limbo striata; circa cardines conferti vertexes colore albo stellam magnam ostendunt. *Bonann. n. 62.*
- m. Concha Gaditana, minutis dentibus in circuitu interiore aspera. Colorum varietate & eleganti mixtura valde spectabilis; phrygiæ enim quasi zonæ rugosæ per strias undose ducuntur. *Bonann. n. 63.*
4. Nux; pilosa Tarentinorum. Testa admodum crassa & firma, dentibus trigonis exasperata; ad cardinem duplices dentium series ordinatæ; figuræ cæterum globosæ, tegitur cute holoserico villoso simili. *Mer. Mus. Zee-Poot Belg.*
- a. Ex rufo nigricans, ad cardinem rubens, in concavo ex albo nigrescens, præcipue ad oram, ubi colorem linearem ostendit. *Bonann. n. 80.*
- b. Nux maris Tarentini, striis spissis & rotundatis, colore albo, fulvis & rufis maculis notato. *Bonanni n. 98.*
- c. Nuces maris Africani; intus candidæ, foris flavidæ; strias habent zonis diversimode flavescentibus & castaneis fasciatis. *Bonann. n. 100.*
- d. Pectunculus polyleptoginglymus, rotundus, maculatus, striis rarioribus. *List. Tab. 239. f. 73.*

- e. Subrufus, paululum sinuosus, dense & leviter striatus. *List. Tab. 245. f. 76. Sloane It. Jam. p. 259.*
- f. Vertice acutiore, rugose striatus. *List. Tab. 243. f. 74.*
- g. Pectunculus ruber bifariam striatus. *List. Tab. 314. f. 150.* videntur fasciæ concentricæ detritæ, sub quibus striæ longitudinales latuerunt.
- h. Pectunculus tenuis, striis acutis rarioribus, muricatis; *List. Tab. 325. f. 162.*
- i. Subluteus, priori major, circa limbum alterius solum lateris imbricatus. *List. Tab. 326. f. 163.*
- k. Pectunculus orbicularis, quasi duplicatus, ex altero latere prælongis latisque dentibus conspicuus. *List. Tab. 330. f. 167.*

§. 364. SPEC. II. Lævis:

1. Bucardia

- a. Confuta. *De dubbelde Zots-hap Schulp.* Testa cordiformis, per futuram notabilem juncta, mucronata, verticibus aduncis & velut intortis apicem ex media futura intercipientibus. *Rumph. Tab. XLVIII. n. 10.*
- b. Dalmatica, quia in profundissimis Adriatici maris partibus stabulatur. Testa tenuis, friabilis, intus eburnea, in convexo cute tecta, cujus color subrufus; ad cardines & ad marginem diluitur in rubiginosum. Concha globosa magna; verticibus aduncis. *Bonann. n. 88. List. Tab. 275. f. 111. Offen-hert Belg.*
- c. Musculus exiguus, pisi magnitudine, rotundus, subflavus, ipsis valvarum oris albidis. *List. de Cochl. p. 150.* Testa lævis, tenuis, pellucida, quasi cornea, figuræ subrotundæ; junctura gomphosis.
- d. Concha, quasi perfecte rotundata, in omnibus partibus lævis & nitida, nisi in extrema margine minutissimis dentibus aspera, coloris pulli; ubi testæ junguntur, color fulvus, nigro paulatim dilutus. Alsem mole æquat. *Bonann. n. 33. Pabel-hooztje Belg.*
- e. Conchula rotunda, in convexo eburnea, in concavo margaritica, circa marginem denticulis crispa, frequens in litore Adriatico. *Bonann. n. 34.*
- f. Concha marmorata, fulvis serpentibus, crassa, candida, intus denticulata. *Bonanni n. 60.*

2. Camadia

- a. De Luna Tarentinorum, quia in plenilunio impinguatur: testa crassa, alba, furvis zonis cincta; in margine interiore dentata. *Bonann. n. 99.*
- b. Corculum pellucidum; extra aureo diluto maculatum, intermixtis maculis fulvis ad sanguinem inclinantibus. *Bonanni n. 397.*
- c. Punctata rufis maculis, exigua. *List. Tab. 239. f. 81.* Figuram ostendit Tab. Nostra X. n. 41.

§. 365. SPEC. III. Rugosa:

1. Concha globosa, profundis & densis fulcis circa verticem, paulo declinantem, parallelis. Coloris lutei; ex mari medit. *Bonann. n. 76. Pabel-Schelp Belg.*
2. Circinata; sive pectunculus subviridis, parvus, subglobosus. *List. Tab. 159. f. 14.*
3. Perpusilla rostrata, virginiana; *List. Tab. 159. f. 15.*
4. Crassiuscula, albida, circinata, in rectum expansa, *List. Tab. 253. f. 87.* Icon exstat in Tab. Nostra X. n. 42.
5. Lata, plana, tenuis, albida, acuti verticis. *List. Tab. 253. f. 88.*
6. Admodum profunde circinata; extra albida, intus subaurea. *List. Tab. 260. f. 96. Jamaic.*

GENUS III.

ANOMALOCARDIA.

§. 366. ANOMALOCARDIAS vocamus Diconchas conniventes, quæ per commissuras inspectæ cor irregulare huc illuc productum exhibent.

§. 367. SPEC. I. Effusæ

1. Pecten virgineus, a menstruo, quod, Virginum instar, stillat. *Bia Anadara. Bastaart Ark Belg.* Testa crassa, dentata, latere altero effuso; sine ginglymo; mediante membrana juncta; striis planis & latis, sulcis angustis, coloris pallide albi; fallilagine obducta. *Rumph. Tab. XLIV. lit. I. an, List. Tab. 236. f. 70. vid. infra num. 5. lit. C.*
2. Pecten granosus; testa tenuis, plicis elatis, circulariter sulcatis. *Rumph. Tab. XLIV. lit. K.*

3. *Billetjes* / *diconcha connivens*, convexa, umbone adunco.
  - a. In alterum latus acute effusa, per longum & transversum striata; coloris fusco cinerei; *Mus. Klein.*
  - b. Planior, in altero margine 4. vel 6. squamis aspera. *Rumph. Tab. XLIV. lit. M.*
4. *Pecten bullatus*. Bia fileos. Testa tenuis; ex fusco flava; paucis micis parum striata, membrana cincta; intus rubra, valde concava. *Rumph. Tab. XLIX. lit. N.*
5. *Concha πολυδενδρον* Ⓞ.
  - a. *Fabii Col. de Purp. C. XI.* inter Cardines longo latere confertis denticulis velut consuta; cervice dependente; dense striata; quasi imbricata; in limbo interno dentes congrui. *Bonann. n. 73.*
  - b. Alia, striis externis, raris, acute eminentibus & asperis, interne capillaceis. *List. Tab. 234. f. 68.* Figuram vide in *Tab. Nostra X. n. 43. & 44.*
  - c. Alia fere semicircularis, alba, crassa, profunde fulcata, edulis, margine irregulariter undoso. *List. Tab. 236. f. 70.* *Pectunculus major polyginglymus*, hirsutus; *Sloane p. 257. Tab. 241. f. 14. 15.* An *pecten virgineus Rumphii?* supra n°. I.
  - d. Alia, exigua, alba, admodum tenuiter striata. *List. Tab. 235. f. 69.* *Pectunculus minor polyginglymus*, albus, lævis, vertice ad latus distorto, intus argenteus, splendens; *Sloane p. 258.* An, *Pectunculus exiguus*, albus, tenuiter striatus, gibbosior. *Ejusdem p. 259.?*
  - e. Orientalis; rostro, sive vertice tenuiore, striis admodum dentatis. *List. Tab. 244. f. 75.*
  - f. Muricatus super plicis latis & striatis. *List. Tab. 241. f. 78.* Iconem ostendit *Tab. Nostra X. n. 45. & 46.*
  - g. *Pectunculus striis planis & dentatis.* *List. Tab. 242. f. 79.*
6. *Concha striis ferratis densis*, strigibus lævibus; vertice obtuso, inæqualiter, per gibbum diffuso; margine fere circulari. *Bonann. n. 72.*
7. *Pyrum*, dicitur a figura; in margine enim rotunda, ad verticem incurve producta est. Striæ sunt densæ, subtiles, aliquoties per dorsum sectæ lineis fulvis, undosis. Color albus, circa centrum citreus & subviridis. *Indicum. Bonann. n. 89.*
8. Ar-

8. Archipelagus, seu concha indica prodigiosa visu. Nam sinuosis rugis crispas maris undas exprimit. *Bonann. n. 91.*
9. Pyrum pictum. Concha pyriformis, sed in altero sinu labia nonnihil expandens; fulcis densis, striis diverso colore velut acu pictis. *Bonann. n. 92.*
10. Concha intricata; maris Atlantici; fulcis duplicatis & quasi tricus capillorum contextis; coloris subflavi, in striis rufescentis. Zonis insuper pulcherrimis fulvis, heluacibus & rufescentibus, in limbo evanidis; figura oblique rotunda. *Bonann. n. 93.*
11. Labiata, quia in altero latere, rotundo opposito, ex vertice obtuso labium, instar valvulae producit; concha striata, umbone rostrato, colore venoso, terreis maculis distincto. *Bonann. n. 94.*
12. Concha adunca a vertice, altero latere parum producta, plicis planis & transversim crenatis. *Bonann. n. 395.*
13. Pectunculus polyleptoginglymus, dense striatus, margine fere inaequali & sinuoso. *List. Tab. 229. f. 64. Sloane p. 258. Tab. 241. f. 17.*
14. Pectunculus e fusco rufescens admodum dense striatus. *List. Tab. 231. f. 65. Tab. 232. f. 66. Sloane ib. p. 258.*
15. Pectunculus ovalis, dense, profunde & dentatim striatus, in margine interiore dentes sunt largiores circa cardines polygonglymos. *List. Tab. 237. f. 71. Sloane ibid.*
16. Pectunculus gravis, raro vel minus profunde sulcatus, ex fusco viridescens, articulationibus laminatis. *List. 238. f. 72.*
17. Pectunculus maximus subfuscus, leviter sulcatus, margine interiore dentato. *List. Tab. 240. f. 77.*
18. Rhomboides, striis imbricatis; *List. Tab. 315. f. 151. Sloane p. 259.*
19. Citrinus, priori similis, densius imbricatus, rostro laevi. *List. Tab. 315. f. 152.*
20. Fragum abscissum, seu pectunculus subrufus, striis crassis. *List. Tab. 316. f. 153.*
21. Pectunculus exiguus, angulosus subfuscus. *List. Tab. 317. f. 154. Sloane p. 259.*
22. Pectunculus magnus, mediis striis planis & muricatis; iisdemque ad latera utrinque bullatis. *List. Tab. 321. f. 158.*
23. Tenuis, oblongus, modo ruber, modo citrinus; striis nunc

- ex toto nunc ex parte muricatis. *List. Tab. 322. f. 159.* vid. *Sloane p. 259.* An pectunculus vulgaris *Rumphii*?
24. Pectunculus orbicularis, fuscus, striis mediis (*plicis latis latitudinaliter in medio*) muricatis (*acute dentatis*) *List. Tab. 324. f. 161.* quem cum conchinata *Rondeletii* contulimus supra.
  25. Pectunculus magnus orbicularis, maculatus, intus leviter rufescens. *List. Tab. 328. f. 165.*
  26. Alius major, crassis striis, & veluti fasciatus ex rufo. *List. Tab. 329. f. 166.*
  27. Alius angustior, oblongus, rufescens, striis imbricatis. *List. Tab. 331. f. 168.*
  28. Oblongus, subfuscus, striis leviter tantum incis. *List. Tab. 332. f. 169.*
  29. Capite minore, rotundiore & fere æquali margine, striis rugosis. *List. Tab. 334. f. 171.*
  30. Ex altera parte fuscus & productior, capite seu rostro majusculo, striis rugosis. *List. Tab. 333. f. 170.*
  31. Tenuis, pellucidus, leviter purpurascens, dense striatus, in latum oblique expansus, vertice obtuso. *List. Tab. 342. f. 179.*
  32. Pectunculus fuscus, striis paululum flexuosis eminentibus & asperis; oblongus, vertice acuto. *List. Tab. 343. f. 180.*
  33. Exiguus subrufus, leviter cancellatus. *List. Tab. 344. f. 181.*
  34. Pectunculus oblique in latum expansus, angustior, maculatus *List. Tab. 347. f. 184.* alius *ib. f. 184.* latior magis.
  35. Subfuscus ex latere productus & pedi humano inferiori similis. *List. Tab. 347. f. 185.*
- §. 368. SPEC. II. Sinuosa, circa cardines utrinque ad planitiem insinuata.
1. Brasiliiana, fere rotunda, lineis corrugata, utrinque in sinu complanata, quorum angustior cordis figuram imitatur, diversimode pingitur a violaceo colore; reliquæ partes fulvæ, circa antrum albescunt. *Bonann. n. 345.*
  2. Tiburtina; ejusmodi lapidi similis. *Bonann. n. 380.*
  3. Circinata, seu pectunculus subviridis, crassissimus rostratus; *List. Tab. 158. f. 13.*
  4. Tellina magna, intus purpurea; extra striis transversalibus profundis & lamellatis circinata. *List. Tab. 377. f. 220.*

SECTIONIS II.

CAPUT II.

DICONCHA INTERRUPTA.

§. 369. INTERRUPTAS dicimus DICONCHAS, quæ toto limbo ita non con-
nivent, quin alicubi post plausum aliquam relinquant aperturam.

CLASSIS I.

DICONCHA SULCATA.

§. 370. SULCATAS dicimus DICONCHAS, quæ sua, per Ginglymum five
Enarthrosin (a), conjunctione inter cardines sulcum notabilem,
non sinum, formant.

(a) Die Eingliederung.

§. 371. SPECIES:

1. Margaritica. Musculus fluviatilis angustior, ex flavo viride-
scens; validus, umbonibus acutis, valvarum cardinibus, vel-
ut pinnis, donatus. *List. de Cochl. p. 149.* Valvæ crassæ sub
cortice scabro margariticæ, qualis & interior testæ, nisi sit
ex argenteo cærulea. In senio, velut homo, ex calculis mar-
gariticis laborare dicitur communiter, quod non est hujus
loci; conf. *List. Tab. 147. f. 2.*
2. Fragilis; concha longa lataque in mediis cardinibus, cavi-
tate quadam pyriformi insignita. An chama glycimeris *Ron-*
deletii? Testa valde fragilis, quatuor digitos longa, duos
lata; plana, lævis; intus alba, extra flavescens, subfusca
membrana. *List. de Cochl. p. 170.* Musculus latus, maxi-
mus, & tenuissimus, e cæruleo viridescens; ferus, palustris;
List. Hist. Tab. 156. f. 11.
3. Rhomboides, in medio cardine utrinque circiter tribus exi-
guis denticulis donata. *List. de Cochl. p. 171.* Testa mo-
dice crassa, firma, extra rugosa, alicubi quasi subtilissime
fstriata; umbo exiguus acutusque conjungitur per ginglymum.
Color albus, intus ex parte violaceus.

4. Plana

4. Plana fere & perfecte circinata, amplissima, alba intus, foris castanea, ligamento singulari juncta. *Bonann. n. 19.*
5. Crassissima; musculus niger, omnium crassissimus; conchæ longæ species *Gesn. Aldrov. List. Tab. 149. f. 4.* Icon exstat in Tab. Nostra X. n. 47.
6. Angusta. Musculus angustus, subflavus seu citrinus. *List. Tab. 147. f. 3.*

C L A S S I S II.

D I C O N C H A U M B I L I C A T A.

§. 372. DICONCHÆ UMBILICATÆ sunt, quæ circa Cardines a latere habent foveolam instar umbilici magis minusve profundam (reliquo corpore Chamas æmulantes).

G E N U S I.

C I R C O M P H A L O S.

§. 373. CIRCOMPHALOS a Κίρκη, circus, & ὀμφαλός, umbilicus. Est DICONCHA UMBILICATA CIRCINATA.

§. 374. SPECIES:

1. Nux maris *Jonii*, cortice rugoso, coloris terrei. *Bon. n. 39.* *Scribt. Poffertje Belg.*
2. Lusitanica; albo cortice tecta; quam subminius, citreus, purpureus & palearis color distinguunt. *Bonann. n. 75.* Valvæ circulariter & concentrice rugosæ sunt, vertex acutus & oblique incurvus.
3. Pectunculus maculosus, fasciis rarioribus, exasperatis. *List. Tab. 277. f. 114.* An pectunculus, lunatus, americanus, fasciis alte striatis. *Petiv. Gaz. Tab. 25. f. 52.* Figuram exhibet Tab. Nostra X. n. 48. & 49.
4. Orbicularis plana, rugosa. *List. Tab. 281. f. 119. Sloan. p. 261.*
5. Mauritanica, rotunda, alba. *List. Tab. 261. f. 97.*
6. Alba creberrimis fasciis, acutis, exasperata. *List. Tab. 289. f. 125.*
7. Rostrata, irregulariter expansa; pectunculus variegatus, rostratus, rugosus. *List. Tab. 280. f. 117.*
8. Pectun-

SECTIO II. CLASSIS II.

147

8. Pectunculus crassissimus, fasciis ex latere bullatis. *List. Tab.* 284. *f.* 122. maris medit. *Tab.* 285. *eod. num.* 122.
9. Tellina parva, ex rufo maculata, paululum cava; striis fasciatis valde aspera. *List. Tab.* 396. *f.* 243. Icon exstat in *Tab. Nostra X.* n. 50.
10. Pectunculus variegatus Jamaic. *List. Tab.* 286. *f.* 123.
11. Crebris fasciis, Jamaic. *List. Tab.* 278. *f.* 115. *Sloan. p.* 260.
12. Toroides, sive pectunculus variegatus, gravis fasciis latis ac pulvinatis. *List. Tab.* 279. *f.* 116.
13. Ex rubro undata super circulis densis. *List. Tab.* 291. *f.* 127.
14. Latissima albida, dense circinata, admodum plana. *List. Tab.* 288. *f.* 124.
15. An eadem minor? *List. Tab.* 289. *f.* 125.
16. Rostrata, fasciis capillaceis. *List. Tab.* 290. *f.* 126.
17. Crassa, dense circinata, leviter ex rufo variegata. *List. Tab.* 292. *f.* 128.
18. Subfusca, subtilissime circinata. *List. Tab.* 293. *f.* 129.
19. Acuta, in vertice dense circinata. *List. Tab.* 294. *f.* 130.
20. Lunata, minuta ex Anglia. *List. Tab.* 295. *f.* 132.
21. Lunata ad verticem, major. *List. Tab.* 295. *f.* 131.
22. Virgata, seu Tellina fasciata compactius subaurea. *List. Tab.* 404. *f.* 249.
23. Literata. Tellina fasciata angustior, intus lutescens. *List. Tab.* 404. *f.* 248.
24. Musculus tenuis, subruber, ex interna parte rostro recurvo. *List. Tab.* 157. *f.* 12.
25. Musculus brevior, admodum crassus, ex parte interna subroseus, cardine incisuris minutis exasperato. *List. T.* 150. *f.* 5.
26. Fuscus angustior. *List. Tab.* 151. *f.* 6.
27. Danubialis, ex flavo viridescens, cardine dentato, medio dorso leviter circinatus. *List. Tab.* 146. *f.* 1.

GENUS II.

ACTINOBOLOS.

§. 375. ACTINOBOLOS, seu radios emittens dicitur DICONCHA UMBILICATA STRIATA.

§. 376. SPECIES:

1. Æquilatera, *Rumphio p.* 139. *Tab. XLIII. lit. D.* Chamapecti-

pectinata, plana, crassa, striis planis, incurvis, aliquoties circulariter fulcatis. Intus est luteola, ad marginem rubra, striis detritis fit ex albo leucophæa, lævissima. *De Ham-Doulet Belg.*

2. Scabionata rotunda, plana, alba; striis planis densis transversim circinatis, umbone exserto. *Rumph. Tab. XLIII. lit. E. De geschobde Doulet Belg.*

3. Granosa, fere perfecte rotunda, umbonata, plana, striis granulatis seu asperis quasi imbricata. *Rumph. Tab. XLIII. lit. H. De gekozide Doulet Belg.*

4. Striata, concentricis circulis aliquot strias transeuntibus; parum excavata, & quasi perfecte circino rotundata; tota albidula; ab altero verticis latere per lineam rectam ad aliquod spatium transcurrit. *Bonanni n. 69.*

5. Pectunculus parvus, albidus. *List. Tab. 311. f. 147.*

6. Bengalensis, maculatus; majoribus striis; *List. Tab. 345. f. 182.* Plicæ sunt latæ, rugosæ, planæ; sulci striati; vertex acutus & lunatus.

7. Rostratus; striis asperis & majoribus. *List. Tab. 346. f. 183.* Figuram ostendit Tab. Nostra X. n. 51.

G E N U S III.

OMPHALO-CLATHRUM.

§. 377. Dicitur DICONCHA UMBILICATA, CLATHRATA.

§. 378. SPECIES:

1. Bengalensis, cancellatus, cardine croceo. *List. Tab. 336. a. f. 172.* Icon exstat in Tab. Nostra X. n. 52.

2. Ex fusco variegata & cancellata minor. *List. T. 336. b. f. 173.*

C L A S S I S III.

DICONCHA SINU PROFUNDO.

C H A M Æ.

§. 379. DICONCHAS SINUATAS dicimus, quæ labiis lateris longioris figurant sinum venereum, magis minusve patentem. Græco nomine vocantur CHAMÆ (a).

(a) Cha-

(a) Chamæ sunt Diconchæ sinuosæ; vertice adunco; dorso utrinque alto; limbo acuto, simplici; lateribus labiatis; quorum alterum sinum venereum deorsum, alterum, sive latus posticum, umbilicum retrorsum, nonnunquam utrinque venereas figuras ex vertice describunt.

Pseudo venereæ, quæ utrinque ad latera compressa, schemata describunt venerea; ita tamen, ut labia æqualiter concurrant, cum limbo acuto ad verticem usque, nullumque vestigium nympharum relinquant. Breviter: Sinus venerei umbratiles.

GENUS I.

CHAMÆTRACHÆA.

§. 380. CHAMÆ χαῖα vel χαῖα hic dicitur Diconcha sinuata crassa, in maris fundo hians, vel ut loquitur *Plinius*, ad plausum aperta; unde Batavis *Gapers* audiunt.

§. 381. CHAMÆTRACHÆA autem a τερχίς, asper, cognominata est Chama exochis variis aspera.

§. 382. SPEC. I. Plicata. *Mal.* Bia garu. *Amboin.* Maëka. *Ternat.* Kima. *Aliis* Morabo, Maniwo, Alibo. *Belg.* Pagel-Schulpen / Pagel-Doubletten. *Alip-Houssen* vocantur etiam a quibusdam, sed male, teste *Rumphio*, quem vide p. 126.

1. Decumana seu Pelagia; Testa semilunaris, fassilagine obducta, ad 5. pedes longa, dimidium pedem crassa; ex lamellis conflata, gravans octo bajulos; plicis squamatis; squamis crassis obtulis; margo, cultri instar, acutus, ut navium funes fecet. *Rumph.* p. 127. *Tab. XLII. lit. A.* Fiunt inde clypeoli Lunæ, cum testis nativis non confundendi; *Rumph.* p. 129. & 130.

2. Littoralis, mas; testa semilunaris, longior, super plicis 9. vel 10. squamas breves & densas ordinans; sinu patentiore. *Rumph.* p. 127.

3. Littoralis, femina; communissima, cujus testa inter quinque plicas conicas, fluctuum instar, ex centro productas habet striges concavo conicas, sibi invicem in limbo insinuatæ, excepto latere altero, ubi sinus longiusculus, instar rimæ, hiat; squamæ plicarum sunt unguiformes; color est ignave albus, intus eburneus; *Rumph.* p. 127.

4. Rotunda, tenuior, squamis brevioribus, coloris nunc lutei pallentis nunc rubri flavescens. In hac *Chamites* occurrit, sive lapillus ignave perlatus, quasi alabastrinus, instar Achatæ; *Rumph. p. 128.* Nonnunquam & alius *Chamites* apparet, qui digitalis audit, seu longior, in basi convexa ruber, reliquo corpore albus. *Rumph. p. 129.* Pectunculus admodum tenuiter imbricatus. *List. Tab. 353. f. 190.* Cui congener pectunculus ingens, raris imbricibus exasperatus. *List. Tab. 351. f. 189.* adde *Tabulam 352.* Concha imbricata, *Bonann. n. 83.*
5. Abscissa, est Diconcha, plicis squamosis undata, altero latere plana, coloris subcinerei; generans *Chamitem* lenticularem, flavescens; *Rumph. p. 130. Bonann. n. 84.* Concha marina marmorea imbricata. *Fab. Col. List. Tab. 354. f. 191.* Figuram vide in Tab. Nostra X. n. 53.
6. Obtusa, palmam longa, rotunda, crassa, convexa, plicis squamosis; squamis brevibus; coloris cinerei, sinu patentiore; margine luteo. *Rumph. Tab. XLII. lit. B.*
7. Lingua Tigrina, fera, squamosa fuliginosa. *Rumph. p. 140. n. XII.*
8. Ovalis, alba; inter profundos fulcos plicas squamatas extendens, cortice lævi & fragili; ideoque raro integra; *Bonann. n. 351.*
9. Spondylus variegatus, striatus; margine digitato. *List. Tab. 210. f. 44.* Ostrea minor fulcata, oblonga, gibbosa, ambitu ferrato. *Sloane It. Jam. p. 262. Tab. 241. f. 20, 21.* Spondylus barbadosis, parvus, alte sulcatus; *Petiv. Gaz. Tab. 24. n. 12.* Speckled Barbadoes, Ragoyster *EjUSD. Cat. p. 93. n. 571.*
10. Pectunculus striatus & muricatus parvus. *List. T. 355. f. 192. §. 383.* SPEC. II. Striata:
  1. Pes equinus. Bia Corourong. *Vaarde-Doetje / perspective Doubler Belg.* Testa crasso, plano, clauso sinu; striis ad cordis figuram compositis; si sinui insistit Testa, ungulam equinam plicatam, plicis striatis & apicibus acutis asperam præsentat; in margine pellucet; conjunctio fit per futuram latam. Color super albo puniceus. *Chamites* inclusus nonnunquam est avellanæ æqualis. *Rumph. Tab. XLII. lit. C. Bonann. n. 81, 82. List. Tab. 350. f. 188.*

2. Scherffe.

2. *Scherffie*. Testa parva, rotunda, complanata, crassa, per strias granulata.
  - a. Languide alba, maculis in margine nigricantibus. *Mus. Klein.*
  - b. Alba, similis grumo oryzæ coctæ. *Rumph. Tab. XLII. lit. D.*
  - c. Pectinata; *wilde Scherffie*; exigua, rotunda, crassè striata, languide alba, maculis nigris. *Rumph. p. 132. n. V.*
3. Cristata in singulis fulcis, coloris plumbei. *Bonann. n. 336.*
4. Pectunculus major variegatus profundo sinu. *List. Tab. 349. f. 187.*

GENUS II.

CHAMELÆA

- §. 384. Vox idem, quod CHAMA lævis sonat, labiis lateralibus in plano velut vulvam cum nymphis exprimens. *Batavis Gapers.*
- §. 385. SPEC. I. Circinata, sive concentrice fulcata.
1. Optica, picturis fuscis confusis. vid. *List. Tab. 254. f. 89. Tab. 255. f. 90. Tab. 259. f. 91. Tab. 257. f. 92, 93. Tab. 258. f. 94. Tab. 287. f. 123.*
  2. Chama literata, rotunda, umbone cardinum protenso; æqualiter expansa; plana; tenuis, super circinis nigris undis inscripta. *Rumph. Tab. XLIII. lit. C. De ronde Letter-Schulp of Bastaart Strik-Doublet Belg.* lituris quibusdam rufis eleganter exaratis; minor Pectunculus undatim pictus. *List. Tab. 246. f. 80.*
  3. Favus; *Wafel pfer / Hip-Doublet Belg.*
    - a. Crassa, alba, quadraticis cellulis per circulos exasperata, in latere brevi sinum profundum formans. Figuræ est convexæ, quodammodo parabolicæ. *Rumph. Tab. XLIII. lit. F.*
    - b. Alia, seu pectunculus admodum crassus; an lapideus margine dense crenato. *List. Tab. 341. f. 178.?*
  4. Lingua Tygerina, *Cygere - Tonge* / globosior; sinu altero rotundo, circinis obliquis, asperis; coloris rufi, ad marginem nigricans. *Rumph. p. 140. n. XI. Tab. XLIII. lit. G.*
  5. Remies, *Mal. Remis*; diconcha plana, leviter umbonata, costulis planis circinata.
    - a. Testa crassa, tres pollices fere rotunda. *Rumph. Tab. XLIII. lit. I.*
    - b. Minor

- b. Minor ungui æqualis. *Id.* p. 140.
 c. Minima ex griseo picta, super circinis.
 d. Crassa, striata, lutosa, maculis paucis, nigris.
 6. Bia matta doa; *Schulp met twee oogen*; fere elliptica, plana, micis subviridibus, vel fuliginosis, sive nigricantibus confusis albo mixtis, circa cardines per duas aperturas, velut oculus. Aquam projiciunt in apprehensuros. *Rumph. Tab. XLIII. lit. A.*
 7. Testulæ, circulis granulatis, albæ & hepaticæ. *Rumph. Tab. XLII. lit. O.*
 8. Toeda Baya; testa elliptice acuta, circinatis striis.
 a. Crassa, fuliginosa, radiis albis interlabentibus, palmam lata. *Mus. Klein.*
 b. Minor, obscurior, virgis albis. *Rumph. Tab. XLIII. lit. K.*
 9. Lusitanica, fere rotunda, in ambitu ferrata, coloris lactei *Bonann. n. 45.*
 10. Trigona; foris alba cum quodam rubore, intus tota alba. *Bonann. n. 50.*
 11. Concha rugata *Rondelet.* coloris terrei; rugæ sunt concentricæ, vertex elatus; *Bonann. n. 54.*
 12. Musculus fluviatilis e fluvio Tamesi ad Battersey. *List. Tab. 148. f. 2.*
 13. Chama glycymeris *Bellon.*, ingens, variegata ex rufo. *List. Tab. 247. f. 82.*
 14. Triquetra, ex flavo radiata. *List. Tab. 251. f. 85.*
 15. Pectunculus tenuis, leviter purpurascens, radiatus. *List. Tab. 264. f. 100.*
 16. Fuscus, dense fasciatus, eleganti quadam pictura undulata. *List. Tab. 282. f. 120.* Icon exstat in *Tab. Nostra X. n. 54.*
 17. Albus, admodum crassus. *List. Tab. 305. f. 138.* *Sloane p. 261.* similis *Quadranti Rumphii*, muricibus carens.
 18. Alius similis Rhomboides, rarioribus fasciis asper. *List. Tab. 308. f. 141.*
 19. Cuneiformis, subfusca angustior, intus purpurascens, ambitu ferrato. *List. Tab. 376. f. 217.*
 20. Tellina lata rugosa. *List. Tab. 390. f. 229.*
 21. Albida, ex rubro radiata, anglica. *List. Tab. 385. f. 232.*
 22. Triangularis, albida, tenuis, fasciata. *List. Tab. 401. f. 244.*
 23. Triangularis, admodum crassa. *List. Tab. 401. f. 245.*

- §. 386. SPEC. II. Striata seu pectinata:
1. Optica, castanea, albis picturis paucis. *Rumph. pag. 139. n. IV.*
  2. Clathrata; coloris plumbei ut plurimum, ex fulvo maculata. *Bonann. n. 348.*
  3. Punto Francoise. Maculas habet undatim; sine certa inflexione, coloris aurei super osseo, nitente; circumferentiam fascia lata flava lineolis fulvis inæqualiter distincta ambit; intus candet sub nitore. *Bonann. n. 398.*
  4. Tenuis, seu pectunculus lævis, aut certe admodum tenuiter striatus, margine dentato flavescens, & interdum purpurascens. *List. Tab. 249. f. 83.*
  5. Pectunculus orientalis, ex rufo variegatus, striis crassiusculis, diversi centri. *List. Tab. 312. f. 148.*
  6. Pectunculus ex rufo variegatus, striis tenuibus a vertice ad medium dorsum per circulares fascias concurrentibus. *List. Tab. 310. f. 146.*
  7. Rufescens, striis ad marginem alicubi bullatis. *List. Tab. 340. f. 177.*
  8. Alius, crassior, ex fusco variegatus, striis rugosis. *List. Tab. 348. f. 186.*
  9. Diverlimode striata, in latum expansa. *List. Tab. 313. f. 149. conf. Tab. 346. f. 183.*
- §. 387. SPEC. III. Lævis, siue circinis umbratilibus, tactu lævissimis:
1. Chama lævis, *Rumphii*; Chama nigra seu Concha Molæna *Athenæi*. *De gladde Gayer of Japansche Speel-Doublet Belg.* quasi quarta pars lentis convexo-convexæ, in utraque laterum conjunctione rugosè plana, sed in altera semper nigricante, sinuata; extus varii coloris. Plinio Glycimeris, ut arbitratur *Rumphius*. Bia Letter & Bia Tenember Indis dicta.
    - a. Glycimeris Amboinensis 3. digitorum.
    - b. Chinensis, palmam longa. *Rumph. p. 138. n. I. Tab. XLII. lit. G.*
  2. Chama lutaria, siue coaxans. *De Quakker vel Quaaker Belg.* Bia Cadock, a plausu sonoro ita dicta, subrotunda, palmaris, lævis, lutosi coloris. Latet in illa nonnunquam lapillus rotundus, argenteus, aliquando tuberculofus. *Rumph. Tab. XLII. lit. H.*
  3. Chama virgata. Bia Baguala, testa fere rectangularis.
    - a. Te-

- a. Tenuis, extus chalybea, radiis seu virgis obscure flavis, ad cardinem concurrentibus, intus violacea. *Rumph. Tab. XLII. lit. I.*
- b. Gravis, subfusce radiata. *List. Tab. 268. f. 104.*
4. Chama optica. *Perspectieve*. Concha subrotunda, in rectum expansa, duos pollices lata; testa crassa, laevis.
- a. Nigris macularum ordinibus domunculas, colles, & quid non? figurans. *Bonann. p. 166. n. 376. List. Hist. Tab. 259. f. 95.*
- b. Tentoriis fasciis picta, quibus aplustra (a) insident. *Rumph. Tab. XLII. lit. K.*
- c. Duabus fasciis concentricis & subtilibus cincta, lineis angulose parallelis, furvis & sanguineis. *Bonann. n. 67.*
- d. Inter duas circinatas fascias concentricas, maculis flammeis & velut minutissime squamatis discriminata. *Bonann. n. 327.*
5. Chama Anglicana prima. Concha crassa, ex altera parte compressa, ex altera subrotunda, coloris albi. *List. de Coch. p. 173.*
6. Chama Anglicana secunda. *List. ib. p. 174.*
7. Chamula rubra; concha parva, subrotunda, ex parte interna rubens. Testa tenuis. *List. de Coch. p. 175.*
8. Concha laevis *Rondelet.* magna, compressa, cinerea; circa oram rufa, rugosa; umbone exiguo, acuto; articulata per gomphosin. *Bonann. n. 48.*
9. Flammea; intus dentata, candida, lineis undosis, subflavis belle inscripta. *Bonann. n. 61.*
10. Virgata & fasciata, subtili & tereti testa, in concavo cyanea, in convexo livida, zonis castaneis & subflavis. *Bonann. n. 66.*
11. Fasciata, praestans & rara; testa laevissima, argentea veste induta, fasciolis holosericeis nigris segmentata. *Bonann. n. 85.*
12. Quadrangularis, seu pectunculus ex flavo variegatus, rhomboides, live ima margine quasi in angulum exeunte. *List. Tab. 250. f. 84.*
13. Africana; triquetra; alba; intus ex viola purpurascens. *List. Tab. 252. f. 86.*
14. Tenuis, albida, umbone rubescens. *List. Tab. 263. f. 99.*
15. La-

(a) Aplustra, *Scheeps-cieradien* / *Schiffs-ziestten*.

S E C T I O II. C L A S S I S III. 155

15. Latissima, plana, intra & extra alba, Jamaicensis. *List. Tab. 266. f. 102. Tab. 269. f. 105.*
16. Maculata; Jamaic. maculae sunt instar nubecularum dispersae. *List. Tab. 270. f. 106.*
17. Magna, margine dense crenata, intus ex viola purpurascens. *List. Tab. 271. f. 107.*
18. Pectunculus maximus, subfuscus, valde gravis. *List. Tab. 272. f. 108.*
19. Alba, paulo planior, Jamaic. *List. Tab. 273. f. 109.*
20. Profunda; ad alterum humerum sinus longiusculus; Jamaic. *List. Tab. 274. f. 110.*

G E N U S III.

Q U A D R A N S.

§. 388. Est quasi quarta pars lentis circularis utrinque convexae, in longiore latere sinum formans vulvae similem; unde & Vulvaria dicitur. *Venus-Schulp.*

§. 389. SPECIES:

1. Remies, Gargadja alba; margine sinus dentato. *De getande Venus-Doublet. Rumph. Tab. XLII. lit. N. Icon exstat in Tab. Nostra X. n. 55.*
2. Quadrans, *het Quadrantje* / *Rumphio* quasi quarta pars caesuli rotundi & compressi in latere plano; cordiformis & rufus, in dorso circulariter lamellatus, cinerei coloris. *List. Tab. 307. f. 140. fasciis ad sinum muricatis.*
3. Sulcis circularibus raris, utroque sinu circa mucronem dentato. *Rumph. Tab. XLII. lit. F.*
4. Vulvaria pilosa; circa sinum pinnulis longis aculeata, longitudinaliter striata, vel potius inter lamellas fulcata. *De Venus-Schulp met Hair. Rumph. Tab. XLVIII. n. 4.*
5. Plicata, *de gerimpelde oude Wyfs-Schulp* / *Schynvoet ad Rumph. Tab. XLVIII. n. 5.*
6. Granulata, alba; micis puniceis; circa sinum pinnulis latis muricata. *Mus. Klein.*
7. Angulose per longum fulcata; plicis concentricis, castaneis fasciis velut constrictis; ad sinum pauci adunci aculei. *Bonnanni n. 86.*

CLASSIS IV.

DICONCHA SINU PROMINULO.

TELLINA.

§. 390. TELLINAS a conchis reliquis distinguimus per labia sinus in longiore conjunctionis latere prolapsa (a). Nomen antiquum sed vagum est; ut ut a *τελέω*, perficio; quia velocissime ejusmodi conchæ perficiuntur, etymon petas, tamen ex hoc criterio nemo Tellinas agnoscat. Ex collatione testarum hujus nominis aliam ex sinu differentiam addiscimus, hic per genera subordinata expositam.

(a) Sive: sunt Diconchæ Sinuosæ, quarum labia prominula neglectis sinibus vel longiore vel brevioris conjunctione leviter complicantur.

GENUS I.

TELLINA CIRCINATA.

§. 391. CIRCINATAS dicimus TELLINAS, laxa denominatione, quæ lineas ducunt limbo parallelas.

§. 392. SPEC. I. "Αγροφ, rudis; sine inscriptione:

1. An virginiana seu Musculus brevior, fluviatilis, admodum crassus, ex interna parte subroseus, cardine incisuris minutis exasperato; *List. Tab. 150. f. 5.* Est Tellina majuscula oblique in latum expansa; conf. *List. Tab. 507. 154. 155.*
2. Virginiana II. seu Musculus fluviatilis fuscus, angustior, ex altera parte cuneatim protensus. *List. Tab. 151. f. 6.*
3. Pectunculus planus, albidus, intus leviter flavescens; cardinibus acute umbonatis. *Jamaic. List. Tab. 265. f. 101. Sloane It. Jam. p. 259. 260. List. Tab. 267. f. 103.*
4. Pectunculus ruber, crasse fasciatus & obscure virgatus. *List. Tab. 306. f. 139.*
5. Radiata lata i. e. per circulos subtiliter striata. *List. Tab. 381. f. 224.*
6. Tellina major, intus & extus purpurascens. *List. Tab. 391. f. 230.*

7. Tel-

7. Tellina ad umbonem extra maxime rubescens. *List. T.* 397. f. 236. *Sloane p.* 264.
  8. Pallide admodum rubescens, lata, ex altera parte sinuosa. *List. Tab.* 395. f. 242. Figuram exhibet *Tab. Nostra X.* n. 56.
  9. Tellina ex rufo maculata, fasciisque exasperata. *List. Tab.* 394. f. 241.
  10. Fasciata, ex rubro variegata, anglica, oblonga. *List. Tab.* 403. f. 247.
  11. Pectunculus crassus, ex rufo variegatus. *List. Tab.* 304. f. 145. Icon exstat in *Tab. Nostra XI.* n. 57.
  12. Tellina maxima, latissima, subrubra circinata (non radiata) ad alterum latus sinuosa. *List. Tab.* 387. f. 234.
  13. Subalbida. *List. Tab.* 388. f. 235. an ead. cum preced.
  14. Tellina a Madagascar. *List. Tab.* 386. f. 233.
- §. 393. SPEC. II. "Esyeop" live literata. *Rumphio* dicitur Chama.
1. Oblonga; Strik-Doublet; Japansche Matje; Letter-Schulp; Bia letter; ad 5. digitos longa, tres lata, ex cardinibus umbonatis, oblique in latum expansa; super fundo leucophæo nigris lineis angularibus inscripta. *Rumph. Tab.* XLIII. lit. B. Hujus speciei dantur quinque vel sex varietates. Tellina major, intus lactescens, fasciis exasperata, radiata. *List. Tab.* 399. f. 238.
  2. Tenuis, minor; subcinerea, punctis nigris incompositis. *Rumph. p.* 139. n. VI. *List. Tab.* 380. f. 223. Iconem vide in *Tab. Nostra XI.* n. 58.
  3. Crassa, oblonga, undis fuscis. *Rumph. ib.* *List. T.* 378. f. 221.
  4. Xulanensis, plana; super circulis acute undosa. *Rumph. Tab.* XLIII. lit. L. *List. Tab.* 379. f. 222.; quasi literis Runicis notata. Figuram exhibet *Tab. Nostra XI.* n. 59.
  5. Neapolitana; subtilis, fragilis, subalba; colore punctatim subviridi, aspera & lineolis undosis, ostrinis, dilutis, cinereis & heluaceis notata. *Bonann. n.* 43.
  6. Drepanitana; alba; lineis castaneis, huc illuc sine regula discurrentibus signata, & punctis subflavis aspera. *Bon. n.* 46.
  7. Brasiliensis, lacteo colore albicans, veluti plicis quasi tunica composita, ob lineolas, quibus signatur, quas aliæ lineæ transversales undose secant. *Bonann. n.* 349.

8. Neapolitana, undosa, flavescens, maculis punctatis; coloris subvulnerini (a) & sanguinei. *Bonann. n. 68.*
 9. Tellina major reticulata. *List. Tab. 400. f. 239.*
 10. Tellina magna lutescens. *List. Tab. 402. f. 246.*
 11. Ex viola purpurascens, runice inscripta leviter. *List. Tab. 303. f. 144.*

(a) Subvulnerinus; ex rubore fusco nigrescit, ut Vultur; braunschwarz.

GENUS II.

TELLINA VIRGATA.

S. 394. Bia malum; *Pacht-Schulp*. Loco literarum virgis latis rubris & albis super circinis ex umbone ad speciem radiorum per foramen in conclave obscurum projectorum. *Rumph. p. 139. n. VI.*

S. 395. SPECIES:

1. *Rumphii*.
  - a. *Sonnestralen*. Bia Matta Hary; digitum longa, duos pollices lata, altero latere rotundo, altero labioso; rugis margini parallelis & asperis; *Tab. XLV. lit. H.*
  - b. Alia luteola; virgis rubris in cardine concurrentibus. *Rumph. p. 147. n. VIII.*
2. *Bonanni*:
  - a. Rubra virgis albis & flavis. *Bon. n. 382. List. Tab. 383. f. 226.*
  - b. Coloribus diversimode temperatis & evanidis, in ambitu ferrata, ex mari Lusitanico. *Bonann. n. 36.*
  - c. Fasciata; fasciola perpendiculari candida, quam color castaneus in vinosum abiens hinc inde terminat; e littore German. & Britan. *Bonann. n. 42.*
3. *Listeri*:
  - a. Subrufa lata, ex Ind. Orient. *List. Tab. 392. f. 231.*
  - b. Magna, albida, ex rubro late radiata, Jamaic. *List. Tab. 393. f. 240.* Icon exstat in Tab. Nostra XI. n. 60.
  - c. Variegata, unico radio sive plagula albescente conspicua. *List. Tab. 384. f. 227.*; an eadem cum *Bon. lit. C. n. 42.?*
  - d. Parva, albida, ex purpureis maculis virgatim radiata. *List. Tab. 389. f. 228.*

GENUS III.

TELLINA STRIATA.

§. 396. Titulus patet ex definitis jam nominibus.

§. 397. SPECIES:

1. Arenosa. Bia Passir. Digitum longa, duos pollices lata, crassa, striis subtilibus, incurvis, granulatis pectinata.
a. Coloris cinerei & subalbidi.
b. Rubicundi, maxime circa limbum internum. Lapillus in his conchis margariticus audit. Bia bocassan, *Rumph. p. 146. Tab. XLV. lit. C.*
2. Saxatilis; Bia Batu; crassa, rugosa, parum striata; in antica parte hians; lanugine adhæret saxi. *Rumph. ibid.*
3. Anglicana; intus ex viola purpurascens; in ambitu ferrata, *List. de Coch. p. 190.* Testa pulchra; foris alba, plana, subtilissime striata. conf. *Bonanni p. 104. n. 37.*
4. Concha candida dupliciter striata, & veluti aculeata; *List. de Coch. p. 193.* Testa tenuis, fragilis, candida sesqui digitum longa & lata, valde concava, angusta. Fors Dactyli veterum quædam species.
5. Tellina, umbone omnium acutissimo; testa, quæ coloribus diversis quasi opere tessellato decoratur, admodum tenui. *Bonann. p. 105. n. 38.*
6. Cozze Italarum, concha oblonga, angusta, dense striata ex vertice obtuso:
a. Simul fasciata. *Bonann. n. 78.*
b. Crenata ad finem prolapsam & concentrice circinata. *Bonann. n. 79. List. Tab. 233. f. 67.*
7. Brasil., minutissimis crenulis circa limbum signata. Intus purpurea, foris ex cardine circa peripheriam alba. *Bon. n. 384.*
8. Pectunculus tenuis, subruber, minutissimis striis undatis exaratis. *List. Tab. 339. f. 176.* Pectunculus Jamaic. rube-scens, undis capillaceis tenuissimis. *Petiv. Phil. Trans. n. 299. Mem. 1708. p. 222. n. 24. Sloane p. 260.*
9. Pectunculus parvus, intus ex viola purpurascens, striis densis circa marginem imbricatis. *Sloane p. 260. List. Tab. 338. f. 175.* ((Tellina parva, radiata, intus omnino purpurascens. *Petiv. Gaz. Tab. 18. Trans. Phil. n. 299. Sloane p. 264.*))

10. Cunei

10. Cuneiformis, crassa, dense striata; ambitu serrato; intus violacea. *List. Tab. 375. f. 216. Tab. 376. f. 218.* Huc pertinent, quæ num. 9. (( )) . Figuram vide in Tab. Nostra XI. n. 61.
11. Purpurascens, margine sinuosa; Jamaic. *List. Tab. 376. f. 219. Sloane p. 265.*
12. Musculus latior, subfuscus, cæruleis lineis radiatus. *List. Tab. 152. f. 7.*

G E N U S IV.

TELLINA GRANULATA.

§ 398. Denominatio patet ex vocibus sigillatim definitis (granulata, chaginit).

§ 399. SPECIES:

1. Picta. Kappya; striata granulata, geographica.
  - a. Cinerea, intus alba; *Mus. Klein.*
  - b. Rufa cinere picta; intus rubra; pollicem longa. *Rumph. p. 147. n. 17.*
2. Lingua felis; *Hatte-tonge; Hobbe-tonge; Segreine Doublet.* Testa lata plana, uno latere rotundo, altero labiose exserto, squamulis seu papillis aspera, instar linguæ felinæ.
  - a. Super albo virgæ rubræ, ad cardinem confluentes.
  - b. Alba, striis granularis, minus nobilis. *Rumph. p. 147. n. VII. Tab. XLV. lit. G.* Figuram ostendit Tab. Nostra XI. n. 62.
3. Fasciis, quasi dentatis aspera. *List. Tab. 302. f. 143.*
4. Magna, plana, orbicularis, fere rubescens, capillaribus striis quasi cancellata & aspera; Jamaic. *List. Tab. 337. f. 174. Sloane p. 260.*

G E N U S V.

TELLINA LÆVIS.

§ 400. Ventricosa, oblonga, profusis labiis sinuosis, altero latere cito decrescens; cæterum nomen per se clarum.

§ 401. SPECIES:

1. Tellina Gari; quod est Bellariorum genus; constans carne con-

condita hujus generis concharum, saepe & intestinis piscium.
Bia Bocassan, Blastor & Blastol; digitum longa; pollicem
lata; in labiis exsertis rugosa; coloris caerulei; virgis albis;
ad cardinem parum hians. *Rumph. Tab. XLV. lit. D.*

2. Fusca, quatuor pollices longa, duos lata, rarissima. *Rumph. Tab. XLV. lit. H.*

3. Tellina laevis *Rumphii. Roos Doublet*; altero latere rotunda, altero labiata.

a. Eburnea

b. Flava, ad cardinem rubra; } *Mus. Klein.*

c. Alba, obscure virgata. Alba tenuis, ad alterum latus
sinuosa; *List. Tab. 406. f. 252. Norvagica. List. Tab. 407. f. 253.*

d. Rubra; *Rumph. Tab. XLV. lit. I. List. Tab. 405. f. 250.*
Tellina parva, intus rubra, ad alterum latus sinuata. Tellina
laevis albida, rotunda, *Sloane Vol. II. p. 264. Listeri*
Tellina laevis, intus & extus rubra, ad latus sinuosa. *List. Tab. 405. f. 251.*

4. Petasunculus (a); *Hammetje / Banquet-Hammetje*. Tellina
cultriformis seu oblonga, altera extremitate acuminata, di-
gitum longa, pollicem lata, tenuissima.

a. Rubra, *List. Tab. 382. f. 225.* cuneo angusto, produ-
ctissimoque. Icon exstat in Tab. Nostra XI. n. 63.

b. Carnea latior;

c. Flava velut eburnea; } *Mus. Klein.*

d. Minor rubra, sine cardinis umbone.

e. Striata, longa, alba, vel candide cinerea. An eadem *List. T. 398. f. 237. ? Bon. n. 354. Rumph. T. XLV. lit. L.*

5. Literata Xulanensis, laevis, lineis undosis. *Tour de Bra Belg. Vid. Schynvoet ad Rumph. Tab. XLIV. lit. M.*

6. Subrotunda, tenuis, omnium minime cava; cardinis medio
sinu & amplo & pyriformi; *List. de Coch. p. 174.* Testa
tenuis, fragilis, alba.

7. Longa, sine dentibus; adeo expolita, ut arte nitor videatur
superadditus. Igneo colore fulget, aut rubescit; interdum
rosea, aliquibus zonis circa cardinem candidis decoratur;
Mus. Klein.

8. Concha

(a) Petasunculus, ein kleiner Hammer.

X

8. Concha Pictorum, sub indumento furvo; in concavo margaritica, in qua parvulas uniones invenis. *Bonanni n. 41.*
 Testa acute oblonga.
9. Rosea, fasciis albis, rotunda; in mari Lusitanico. *Bon. n. 44.*
10. Virgata, oblonga. *Bonanni n. 47.*
 a. Dilute flava, furva, vel cyanea & terrea.
 b. Pellucida, velut ex velo duplicato composita.
 c. Citrea.
 d. Nivea purissima.
11. Rugata; rotunda, ab altera parte verticis acutioris procedens per lineam rectam, sed brevem. *Bonann. n. 55.*
12. Camadie Tarentinorum. Concha fasciata. *Bonann. n. 64.*
 Fasciis ex Castaneo rubris, ex vertice ad oram perpendiculariter, & aliis concentricè ductis, quibus interferuntur maculae rubicundiores, velut musicae notae, aut musici operis fragmenta, pellucida, sandaraca nitentia. Intus est laevis, candida, ut Parius lapis.
13. Subcaerulea, Brasil. fascia venosa & carnea cincta, ubique valde pellucida & nitida. *Bonanni n. 352.*
14. Subflava, plana, tenuis, utrinque a rostro sinuosa. *List. Tab. 300. f. 137.*
15. Tellina alba, crassa ad dorsum, extra purpurascens. *List. Tab. 408. f. 254.*

G E N U S VI.

TELLINA MURICATA.

§. 402. SPECIES:

1. Folium. Bia Lida. Leve, tenue, sine umbone, latere altero oblongo, & rotundo, altero labioso, aspero & dentato.
 a. Flavum.
 b. Virgatum. *Rumph. p. 148. n. X. Tab. XLV. lit. K. Figuram ostendit Tab. Nostra XI. n. 64.*

CLASSIS V.

PYLORIS.

- §. 403. Sub hoc titulo comprehendimus Diconchas numquam perfecte circa marginem clausas, sed hiatu aliquo diductas (in utraque extremitate, minimum duobus in locis, hiatulas).
- §. 404. Derivamus vocem a *πύλη*, porta, unde *πύλορ*, janitor; pro quo forte *Plinius* & *Athenaeus* legerunt, *πύλες*; nomen obscurum.

GENUS I.

SOLENNIBIVIS.

- §. 405. SOLEN veteribus notat tubulum; unde testas tubulosas Solenes appellavimus (*Descript. Tubulorum marinorum*). Hic Diconchas longas simplices, & Tubulorum more cavas, non ubivis perfecte clausas, SOLENES BIVALVES dicimus cum *Rumphio*.
- §. 406. *Synon.* Unguis, dactylus, vagina. *Belg.* Orgelpp; Soor-Doublet. *Mal.* Bia butu. *Bia Saron.* Krang Silli. *Bia Kolkoe*, quia testa velut ex squamis composita. *Sulinus* modernorum *Græcorum.* *Languetti, Ital.* Pesce Canella, *Bonon.* Concha longa *Venet.* & Canna lichio. *Plinio:* Solen, Aulos, Donax, Onix, Dactylus. *Couteaux Gall.* Couteliers ou Couteaux feringue *Mem. de l'Acad. des Scienc.* 1712. p. 115. 116. Ressemblent assés aux manches de divers Couteaux anciens; ils sortent de leur trou, lorsqu'on y jette du sel. *Ibid.* p. 119. 120.

§. 407. SPECIES:

1. Solen bivalvis *Rumphii* Tab. XLV. lit. M. quinque pollices longa, unum lata; testa tenuis, ex tereti plana, membrana in altero latere ex parte juncta, utroque extremo patens; quorum alterum rectum, alterum rotundum est. Color fuscus, albis virgis notatus; generantur in arena, in qua perpendiculariter eriguntur. *Bon. n. 57. List. Tab. 409. f. 225.* Solen major subfuscus, rectus. Hic Solenes conchas dicit tenues longissimas, ab utraque parte naturaliter hiantes. Figuram vide in Tab. Nostra XI. n. 65.

X 2

3. Rectus,

2. Rectus, brevior, ex purpura radiatus. *List. Tab. 410. f. 256. & Tab. 414.*
3. Curvus maximus. *List. Tab. 413. Minor; Tab. 411. f. 257.*
4. Mas; virgatus & subcæruleus Athenæi. *List. Tab. 412. Major.*
5. Fæmina; Athenæi; *List. Tab. 412. Minor.*
6. Cylinder, Coutelier d'Aunis & de Poitou; figura ab omnibus differt. *Mem. de l'Acad. 1712. p. 117. Planche 6. proxime tamen accedens ad speciem l. Rumphii, Bonanni & Listeri.*

G E N U S II.

CONCHA LONGA BIFORIS.

§. 408. Ad distinctionem Solum; sunt Diconchæ longæ, in utraque extremitate notabiliter patentēs.

§. 409. SPECIES:

1. Tellina violacea, *Rumphii Tab. XLV. lit. E. Testa tenuissima, quinque pollices longa, unum lata, vaginæ instar; in utroque extremo patula; violacea virgis albis; in arena perpendiculariter hærens. De Sonnestraal van Baguala / de groote Cour de Bja / de purpere Sonnestraal Belg.*
2. Soleniformis; chama subfusca angustissima. *List. Tab. 420. f. 264. Figuram exhibet Tab. Nostra XI. n. 66.*
3. Chama tenuis; violacea radiata; costa unica ex interna parte firmata, *List. Tab. 422. f. 266. Latior & brevior est n. 1.*

G E N U S III.

P H O L A S.

§. 410. PHOLADES sunt Diconchæ longæ, margine inæquali, bifores; in summitatibus nonnullarum apophysi, vel testula accessoria, cardini super injecta (qualem vide sis *List. Tab. 437.*); plerumque in corporibus duris nidulantes. La Coquille est composée de trois pièces, dont deux sont semblables, égales & fort grandes, par rapport à la troisième; celle-ci est posée auprès du sommet des deux autres; elle remplit un petit espace, qui resteroit vuide entre elles. *Mem. de l'Acad. 1712. p. 126. Planche 7. Ideoque hæc testula accessoria considerata venit, quasi operculum, quarundam Cochlidum domiportas claudens. Dail Cuillier, Gallis.*

§. 411.

§. 411. SPEC. I. Saxorum. *Malaice* : Affusengbatu. *Steen - Scheede* / *Steen - Mossel* / *Belg.*

1. Rumphiana; oblonga; digito æqualis, nigra, rugosa, infra obtusa & alba, in altera parte superiori acuta. Reperitur in saxo calcario, *en den Hatz-koppen* / per quæ ductus patent ad animalculum. *Rumph. Lib. 12. Herb. Amboin. & Musei p. 152. n. V. Tab. XLVI. lit. F.*
2. Anglica; Concha inter lapidem cretaceum hærens. *List. de Coch. p. 172.* Admodum fragilis; umbonata; digito brevior, vix dimidio latitudine æqualis, modice cava; extus rugosa, intus lævis, coloris albi.
3. Pholas Aldrovandi, elliptice oblonga & acuta. vid. *Jonston. Tab. XV.*
4. Narbonensis, medium palmum longa, sesqui digitum lata; vertex quasi bifidus; intus alba, foris cinerea, reticulata, corrugata, ea parte, qua saxum penetrat, asperior. *Bonanni n. 25. 26. 27.*
5. Dactylus, a fructu Palmæ, cui assimilatur, longus; tunica subtili circumtegitur rugosa, castanea; intus est lævis. & albidus; frequens in littoribus Italiæ. *Bonann. n. 28.*
6. Pholas albus, angustus, ad dimidium fere dorsum lævis, carinibus perforatis. *List. Tab. 431. f. 274.*
7. Alius, angustus, albus, striis tenuibus asper. *List. Tab. 234. f. 277.*
8. Striatus, sinuatus ex altera parte, Anglicus. *List. T. 433. f. 278.*
9. Virginianus seu maximus; albus; striis raris & imbricatis; asper, cardine integro. *List. Tab. 434. f. 277.*
10. Pholas parvus, asper. *List. Tab. 435. f. 278.*
11. Pholas latus, Anglicus, rugosus ex dimidio, dorso asper. *List. Tab. 436. f. 279.* Ad hunc accedit Pholas sur les Côtes de Poitou & d'Aunis *Mem. de l'Acad. 1712. p. 126.* Ibidem alter parum diversus ab illo; videtur altera Concha longa *Plinii apud Rondeletium. An, Listeri Tab. 433. f. 276. supra n. 8. ?*

SPEC. II. Lignorum:

1. Rumphiana; longa; acute elliptica; fragilis; verticali foramine rotundo; coloris cinerei; in palis putridis vivens. *Rumph. Tab. XLVI. lit. H.*

SPEC. III. Corallorum:

1. Pholas niger, e magnis radicibus Corallii albi Indiæ Occiden-

talis exemptus. *List. Tab. 327. f. 268.* Pholas minor, atro rubens, tenuis, striatus. *Sloane p. 263. Tab. 241. n. 22. 23.*

SPEC. IV. Arenæ:

1. Dactylus arenosus, longiusculus, corallorum similis, sed paulo incurvus; in arena obuius. *Bonanni n. 29. p. 102.*
2. Mytulus anatarsius. Affugeng Bebec. *Herb. Wosfen; Amboin.* Ihul, Lulat; articulum digiti longus, 1½; latus; effodiuntur, ut anatis in escam cedant. *Rumph. Tab. XLVI. lit. C.* Figuram vide in Tab. Nostra XI. n. 67.
3. Musculus arenarius; Affusen Passir; fragilis; griseus, ad pulum inclinans; ex vertice obtuso in figuram vitulini lienis expanditur. *Rumph. Tab. XLVI. lit. E.* In hoc reperitur Myites.

G E N U S IV.

CONCHA LONGA UNIFORMIS.

§ 412. Ita nominare licet Diconchas longas, quæ uno quodam loco marginis hiant.

§ 413. SPECIES:

1. Rostrum Anatis. *Cende-Bek / eeuwigduurende Gaper / Belg.*
  - a. Majus, crassum, latum; margine limbriato; instar musculi extensum, in altero extremo circa cardines clausum, in altero patulum, coloris cinerei; in arena perpendiculariter hærens. *Rumph. Tab. XLV. lit. N.*
  - b. Breve, fere transparent; ventricosum; altero extremo valde patulo, super griseo pilosum. *Rumph. Tab. XLV. lit. C.*
  - c. Longiusculum, digitum minimum longum & crassum, transversim striatum, valde hians, labiis diductis. *Rumph. Tab. XLV. lit. P.*
2. Volfella (a) *Baardknipper.* Diconcha longa, in extremitate umbonata; altero latere per ginglymum cohærens; testa tenuis, plana, hians instar Volfellæ.
  - a. Quatuor pollices longa, rugosa, pulla, alias & rostrum Anatis.
  - b. Parum incurva, minor; coloris terrei; harum copia mediante musco cohæret. *Rumph. Tab. XLVI. lit. A.*
3. Bia

(a) *Romange / Daartzange.*

3. Bia Catsjo seu Hua, Ily vel Huilli. Parvus solen, pollicem longus; instar haustelli tuberosus; albus, vel caeruleo virore mixtus, dorso laevi. *Rumph. p. 150. n. III.*
4. Solen rostratus, seu altera extremitate canaliculatus, ad cardines diductus, testa rugosa. Concha altera *Forstoni Tab. XI.*
5. Concha laevis; altera tantum parte claudenda, apophysi admodum prominente lataque praedita. *List. de Coch. p. 191.* Vix duos digitos longa, sesquidigitum lata; foris rugosa, intus laevis. An *List. Chamæ-Pholas Tab. 428. f. 269.?*
6. Concha longa, *Rondelet.* rectius Peloris *Plinii*; quia frequens ad *Pelorum*, montem Siciliae, valde pulchra visu; colore albo; circa cardinem distincta fasciis roseis, quibus binæ notæ candidæ, radiorum instar, ab eodem cardine extensæ superimponuntur, fulcos subtiles circinatos alii transversales discindunt, ut dupliciter corticosa videatur. *Bonanni n. 77.*
7. Chama nigra *Rondel.* ex mari medit. seu chama angusta, subrubra, oblique striata, duobus radiis medio dorso insignita. *List. Tab. 416. f. 260.*
8. Lutescens, ex rubro radiata. *List. Tab. 417. f. 261.*
9. Angustior, ex altera parte sinuosa. *List. Tab. 421. f. 265.* Icon exstat in Tab. Nostra XI. n. 68. a. b.
10. Chamæ Pholas, fasciata ex altera parte, intus violacea. *List. Tab. 429. f. 270.*
11. Chamæ Pholas, angusta parva, sinu utrinque leviter muricato. *List. Tab. 426. f. 267.* Potius Tellinæ Pholas dicenda, quia est quasi Tellina longa abscissa.

GENUS V.

MUSCULUS POLYLEPTO GINGLYMUS.

§. 414. Est Diconcha hiatula; intra vertex umbonatos planum latus intercapiens, quod medium per futuram dividitur & lineis inscriptis plures Rhombos signat.

§. 415. SPECIES:

1. Arca Noæ. *De Noachis Ark / Schynvoet ad Rumph. Tab. XLIV. lit. P.* Concha Rhomboidalis, naviculam exprimens. *Bonann. n. 32.* Musculus striatus, *Matthioli.* Mitylus seu musculus striatus, fasciis undatis depictus. *List. Tab. 368. f. 208.*

f. 208. Bi-Indian, Large muscle; *Petiv. mem.* 1708. p. 247. n. 62. *Sloane* p. 257. Est Diconcha umbonatis verticibus interceptans planum rhomboidale, pluribus rhombis inscriptum & per medium, crenularum conjunctione, quasi confutum.

2. Balanus *Bellonii* tenuiter striatus. *List. Tab.* 367. f. 207. Figuram vide in Tab. Nostra XI. n. 69, 70.
3. Musculus angustior, crassioribus striis donatus, undatim depictus. *List. Tab.* 369. f. 209. Tota concha est undata.
4. Musculus parvus, subluteus, angustus, leviter striatus. *List. Tab.* 365. f. 205.
5. Musculus parvus, latus, tenuiter striatus, ex fusco purpureus. *List. Tab.* 366. f. 206.

G E N U S VI.

P I N N A.

§. 416. Sunt Diconchæ magnæ, ad Triangulum acutangulum figura sua accedentes; longæ; vertice acuto; basi rotundata, acuta & aspera, tenui, inter utramque testam aperta.

§. 417. *Synon.* Bia Mantsjado. Kima omin, *Belg. Dolfer-Schulp; Ham-Doublet; Steek-Doublet*; quia dimidiæ hærent in fundo; Græcis *πιννα*; de quibus *Plinius* & *Cicero de nat. Deor. Lib. II.* forte a *πιννα*, sordes. *Latini* Pinnam vocant, a similitudine pinnarum murariarum; *Gall. Naire. Ol. Magn. Nacherone. Tarent. Paricella. Aconitani: Astura. Hermol. Concha Ægyptia, Lana Pinna, seu Pinna lana.*

§. 418. SPECIES:

1. Longa; $1\frac{1}{2}$ pedes; in vertice 4. pollices lata; cujus alterum latus curvum & alterum sinuose convexum; bysso ex vertice prominente; basis flexuose arcuata hiat; margines ejusdem cultro acutiores; color nigricat; in fundo testa falsilagine obducta; reliqua munda; leviter squamata; Apex est albus, intus pars latior nigra, inferior argentea. *Rumph. Tab. XLVI. lit. I.*
2. Pellucida alba, junior $\frac{1}{2}$ pedem longa, in longum striata, squamea; sensim rufescens; basis rectilinea; fragilis testa instar

instar vitri. *Rumph. ib. lit. K.* An pinna tenuis, striata, muricata, *List. Tab. 370. f. 210.*? In his pinnis latet Pinno-phylax; *Pinnenwächter*; parvula est voluta, ova ibidem excludens. *Rumph. p. 153. n. I.* Figura exstat in Tab. Nostra XI. n. 71.

3. Lata. *Plinii Perna.* Pinna foemina; testa crassior, pernae Westphalicæ similis; pedem lata; 16. pollices longa, in latere hiantе sinuosa, coloris subnigri; paucis pinnulis longis circa basin. *Rumph. Tab. XLVI. lit. L.*

4. Alba minor, sæpe flavescens, tenuis, femidiaphana, non perfecte triangularis; lateribus sinuosis; leviter striata, palmam longa; pendula ex faxis. *Rumph. Tab. XLVI. lit. N.*

5. Dentata sive aculeata, *Aldrov.* squamarum dentatarum seriebus in parte latiore concentrice dispositis. Basis recta est & lacera. Figura valvarum quasi acutum triangulum sphæricum efformat. Intus sub nitore flavo & pellucido argenteus color; foris testa quasi tophacea. Degit in hac Cancellus, teste *Æliano & Plinio*, sed magis invitus, quam invitatus hospes; *Bon. n. 24. Jonst. Tab. XVI.*

6. Aculeata *Rumphii Tab. XLVI. lit. M.* perpendicularibus seriebus acicularum densis, figuræ est Trianguli acuti, basis inæqualis. Color nigricat, vel terræ similis est. An, Pinna tenuis, striata, muricata. *List. Tab. 370. f. 210.*? The finale muricated Pinna, *Sloane p. 254.*

7. Pinna magna, *Bonann. p. 210. n. 23.* palmos tres longa, foris terrea, lutosa, scabra, intus rubida, nitens, acumen margariticum; ad basin fere plana; in apice quasi pyramis quadrilatera.

8. Cuspis, sive Pinna magna, *Rondelet.* acuta, isosceles; basi rotunda, media spina perpendiculari eminente, testa scabra. *Jonst. Tab. XVI.*

9. Perna minor, *Jonst. ib.* virgata, sive plicata, lævis.

10. Elliptica, parva *Rondel.* figuræ ovalis in rostrum productæ, altero latere gibbosæ; testa ab extra villosa. *Jonst. Tab. XVI.*

11. Lunaris, sub titulo: pinnae aliæ. *Jonst. ib.*; elliptice elongata.

12. Squamata per series raras perpendiculares super dorso planiore, figuram ficus compressæ imitante; *Jonst. Perna major, ibid.*

13. Spatula, quam ejus anterior pars refert. Pinna III. *Jonst. Tab.*

Tab. XVI. super dorso rugoso perpendiculares habet lineas, cum seriebus alternantes.

14. Triangularis, lævis. *Jonst. ibid.* sub titulo: Pinna cum tubere adnato.

15. Striata triangularis. *List. Tab. 371. f. 212.*

16. Triangularis circinata. *List. Tab. 370. f. 211.*

17. Pinna ingens acute elliptica; undis transversalibus tota aspera. *Tab. 374. f. 215.*

18. Pinna magna, tota squamata ex Carolina. *List. T. 372. f. 213.*

19. Pinna magna, imbricata, sive tubulose muricata, figuræ acute ellipticæ, *List. Tab. 373. f. 214.*

GENUS VII.

CONCHA EBORACENSIS.

§. 419. Est Diconcha brevis, utrinque patens, modice crassa; ab altera parte subrotunda; in altera sphaerice angularis; ex cardine dentem longiusculum exserens; striis crispatis; an ex Peloridibus Antiquorum? *List. de Cochleis p. 192.*

GENUS VIII.

GLICIMERIS.

§. 420. Sub hoc nomine, sumpta a specie primaria denominatione, complectimur Diconchas magnas crassas & subrotundas, altera parte perpetuum hiatum formantes.

§. 421. SPECIES:

1. Corticosa, ponderosa; figlini coloris; maculis pullis deturpata foris, $1\frac{1}{2}$ pedes longa, æqualiter a vertice exporrecta. *Bonann. n. 59.* Iconem vide in Tab. Nostra XI. n. 72.
2. Chama Glicimeris, *Aldrov.* ex mari Hispanico. *List. Tab. 414. f. 258.* Chama medit. maxima, percrassa, *Petiverii.*
3. Chama fusca; lata; planior, Anglica. *List. Tab. 415. f. 259.*
4. Chama lata, sinuosa; cardine productione lateacente. *List. Tab. 418. f. 262.*, major Norvagica.
5. Chama fusca, striis tenuioribus donata. *List. T. 423. f. 271.*
6. Alia

6. Alia rotundior, striata, atque ex purpura radiata. *List.*
Tab. 424. f. 272.
 7. Alia, diffusior; intus violacea, striata; ex purpura radiata.
List. Tab. 425. f. 273. Sloane p. 265.

GENUS IX.

MACTRA.

§. 422. MACTRA audit Diconcha patula; crasse striata; vertice valde obtuso; latere altero effuso, ut tota concha fere pedem hominis inferiorem referat; in basi inter margines apertura est. Valde coherent simplici membrana. Pecten saxatilis *Rumphii*. Bia batu. *Dact. Troch.*

§. 423. SPECIES:

1. *Rumphiana*; coloris obscuri, longior; *p. 143. n. X. Tab. XLIV. lit. L.*
2. *Bonanni*, alba; interdum nigrescens. *p. 108. n. 74. Figuram ostendit Tab. Nostra XI. n. 73.*

PARTIS SECUNDÆ.

SECTION III.

DICONCHA INÆQUALIS.

§. 424. DICONCHÆ INÆQUALES nobis audiunt, quarum altera Concha alteram limbo suo exsuperat.

§. 425. *Synon.* Conchæ anomix; ab α privativo & νόμος legalis seu regularis; ut ἀνόμος sit idem, quod irregularis.

GENUS I.

TEREBRATULA.

§. 426. TEREBRATULAS, *Luidiano* titulo, vocamus DICONCHAS anomalas, rostro perterebrato, vid. *Nomencl. Litholog. Promotum* hoc titulo.

§. 427. SPECIES:

1. Simplex; & rugosa *Fab. Columnæ de Purp. Cap. XII. §. 3. pag.*

pag. 32. figuræ oblongæ; margine æquali. Icon exstat in Tab. Nostra XI. n. 74.

2. Plicata:

a. Per duplicem finem longitudinalem depressa, parum oblonga, candida tenuis, oblique additamentis rugosa, sed non ob id aspera. *Fab. Col. ib.*

b. Neptuniana major, *Columnæ Cap. XIII.* tres pollices longa, duos lata, margine undosa.

c. *Imperati* Concha margine undosa, in spiras contorta, M literam representante; dorsum habet elatum, non cavum; altera parte triplici canali distinguitur. *Fab. Col. Cap. XIV.*

G E N U S II.

C O N C H A T P I A O B O Σ.

§. 428. Diconchas anomalas, vertice integro, licet dependente aliquando, ambitu velut in tres lobos seu gibbos continuos elato; ex *Fab. Columnæ* autoritate dicimus CONCHAS TRILOBAS. vid. *Nomencl. Lithol. promot. lit. ANOMIÆ CONCHÆ.*

§. 429. SPECIES:

1. Striata prima, rarior, *Columnæ*; Concha crassa, medio lobo eminente, fenis striis, totidemque strigibus in singulis lobis, quibus margines denticulatae sunt, infecta; præterquam parte interjecta inter lobos, quæ recta linea marginem definit. Altera parte, qua valvæ in caput prominent, medium habet locum depressiorem & oblongiorem reliquis a latere brevioribus & elatis, eodemque modo striatis: qua parte tota concha expansis alis aviculam incurvam representare videtur; *Fab. Col. de Purpura Cap. XV. §. 1. pag. 35.* Figuram vide in Tab. Nostra XI. n. 75.

2. Striata secunda. *Ejusd. ibid.*

3. Striata tertia. *Ejusd. ibid.*

G E N U S III.

C O N C H A A D U N C A.

§. 430. Est DICONCHA, cujus valva altera rugosa instar rostri subteretis & adunci incurvata, altera vero, instar operculi, a capaciore recipitur.

§. 431.

§. 431. SPECIES:

1. Albida. *Listeri Tab. 357.* Icon exstat in Tab. Nostra XII. n. 76, 77.
2. Sublivida. *Musf. Klein.*
3. Musculus parvus subfuscus, capillaceis striis. *List. Tab. 356. f. 194.* Figuram vide in Tab. Nostra XII. n. 78, 79.
4. Musculus exiguus, fuscus, valde cavus, angustior. *List. Tab. 359. f. 197.*

G E N U S IV.

B U R S U L A.

§. 432. Hoc nomen damus Diconchis inæqualibus subrotundis five oblongis; rostro integro, super dorso conchæ alterius eminente: *breviter*: Terebratulæformes rostro non perforato.

§. 433. SPECIES:

1. Corallina, a colore convexitatis; concavitas est alta & lævis; *Bonann. n. 53.* Figuram exhibet Tab. Nostra XII. n. 80.

G E N U S V.

G L O B U S.

§. 434. A sphaerica propemodum figura hæ testæ GLOBULI dicuntur.

§. 435. SPECIES:

1. Pellis Cameli aspera, coloris albi; vertice super concham alteram incurvato; coloris subalbidi, maculis aureis sine ordine signata. *Bonann. n. 375.*
2. Circinatus. *List. Tab. 215. f. 50.* Jamaic.
3. Undatus. *List. Tab. 215. f. 51.* Iconem vide in Tab. Nostra XII. n. 81.
4. Serratus. *List. Tab. 216. f. 52.*
5. Circinatus & undatus. *List. Tab. 217. f. 53.*

G E N U S VI.

S T O L A.

§. 436. Ita dicitur per similitudinem Diconcha, cujus altera valva duplici fimbria verticem alterius obvelat; medio canaliculo intercedente.

§. 437. SPECIES:

1. Spondyli *Listeriani*, figuræ inconstantis. *Tab. 211. f. 45, 46. Tab. 213. f. 48.* Figuræ exstant in *Tab. Nostra XII. n. 82, 83, 84, 85, 86.*

GENUS VII.

CONCHA ANSATA.

- §. 438. Diconcha ex mediis Conchis seu valvis processus stylares incurvos ad instar pedunculorum erigens & alterum ad latera concharum similem intorquens.

Synon. Concha vertice muricatim intorto.

§. 439. SPECIES:

1. Concha exotica *Fab. Col. de Purp. Cap. XIX.*; cujus meliorem Iconismum dat. *List. Tab. 214. f. 49.* Quem vide in *Tab. Nostra XII. n. 87, 88.*

PARS TERTIA.

POLYCONCHÆ.

- §. 440. Quæ pluribus quam duabus valvulis gaudent, non particulis testæ accessoriis qualibuscunque, generali nomine POLYCONCHAS appellamus.

GENUS I.

CONCHA ANATIFERA.

- §. 441. Denominatio ex Fabula de Anatibus, hinc oriundis, orta. vid. *C. Baub. P. p. 513. de Duret. p. 287. Sloane It. Jam. I. 32. II. 346. & Introd. II. VIII.* aliosque autores.

- §. 442. Est Polyconcha in quinque vel sex valvulas resolvenda, & ex lignis putrefactis plerumque pendula.

- §. 443. *Synon.* Tellina pedata, *Bonanni p. 199.* Telline pedate *Imper. Ital. p. 683.* Concha pedata. *Imper. lat. p. 901.*

§. 444. SPECIES:

1. Albæ & cineræ. *Bonann. p. 95. n. 2.*

2. Va-

2. Variegatae, & ovaes; *Mus. Klein.* Figuræ videantur in Tab. Nostra XII. n. 89, 90.
3. Subrotunda *Bartholini.* *List. Tab. 439. f. 280.*
4. Margine muricato, maris medit. *List. Tab. 439. f. 281, 282.* Figuram exhibet Tab. Nostra XII. n. 91, 92.
5. Eadem cum Tellina pedata. *Bonanni n. 2. ? Sloane p. 266.* margine lævi, ex India. *List. Tab. 440. f. 283.* Icon exstat in Tab. Nostra XII. n. 93.
6. Concha *κεντρίσσηκος*; cancellifera, anatifera *Barrelieri Tab. 1296.*
7. Concha *μαλακόςσηκος*; cancellifera, anatifera altera *Lobel. Barrelieri ibid.*

P A R S Q U A R T A.
N I D U L I T E S T A C E I.

§. 445. Hoc titulo comprehendimus testacea animalium domicilia, in forma niduli sessilis utcunque rotunda, vel solitaria, vel plerumque catervatim variis corporibus marinis superstructa.

C L A S S I S I.

B A L A N U S.

- §. 446. BALANI dicuntur aggregatae illae animalculorum domunculae, ex plurimis laciniis testaceis, continuis, in figuram glandis quercinae utcunque structae, quarum basis adnascitur, vertex solus patet.
- §. 447. *Synon.* Gindi Laut; Gindi Batu; *Angl.* Centersheels. *Belg.* *Echelen* *Pokken.* Sin Tship. *Rumph. p. 122.* Meerreicheln; Rühfchellen förmige.

G E N U S I.

M O N O L O P O S.

§. 448. Balanus MONOLOPOS est, qui ex unica lamella testacea glandiformi constare videtur.

§. 449.

§. 449. SPEC. I. Angipyle, ab ἀγίς, angustus, & πύλη; Balanus in quo os verticale angustatur.

1. Nola, seu Balani minores; a figura ita dictæ; Balani Gigantis *Aldrov. p. 520.* (a D. Auton. Gigas Possessore) *Jonston. Tab. XV. n. 15. Bonann. n. 15.*
2. Balanus majusculus, ventricosior, capitis apertura angustiore. *List. Tab. 443. f. 286.*
3. Balanus parvus, striatus. *List. Tab. 444. f. 287. & de Cochl. p. 196. Anatomien vid. apud Leeuwenb. & in Listeri Conchyl. Bivalv. Exercit. III. p. 96. seq. Figuram vide in Tab. Nostra XII. n. 94, 95.*

SPEC. II. Platipyle: Balanus ore verticali diducto.

1. Barbadenlis, striatus; Balanus major, latus, *List. Tab. 442. f. 284.* Icon exstat in Tab. Nostra XII. n. 96.
2. Jamaicensis. Balanus major angustus, purpurascens, capitis apertura valde patente. *List. Tab. 443. f. 283.* Figuram exhibet Tab. Nostra XII. n. 97.
3. Polliceps *Aldrov. p. 274.*; quod similitudinem pollicum in pedibus habent, quod nomen tamen improbat. *Id. p. 522. Bon. n. 14. Jonston. Tab. XV. n. 16. vid. Rondel. p. 28.*
4. Rubens, *Aldrov. p. 523. Jonst. ib. n. 14.*

G E N U S II.

P O L Y L O P O S.

§. 450. Balanus POLYLOPOS audit, qui ex pluribus tunicis testaceis constructus videtur. *Culpen / Dokken / Belg.*

§. 451. SPECIES:

1. Tulipa *Rumphii Tab. XLI. lit. A.* ibi etiam animalculum extra Balanum, & intra Balanum, contractum.
2. Balænaris. Balænxæ oceani septentrionalis adhærens. *List. Tab. 445. f. 288. Epit. Trans. Angl. Vol. V. p. 381. Tab. XVII. n. 2. Bocconi. Rech. & Observ. p. 287. & 293.* Figuram vide in Tab. Nostra XII. n. 98.

C L A S S I S II.

A S T R O L E P A S.

§. 452. Est Nidulus testaceus, convexo-planus, verticaliter sub figura stellæ patens.

§. 453. SPECIES:

1. Pediculus testudinarius. Kukutagruga; Schildpadt - Lutz.
Rumph. p. 122. Tab. XL. lit. K. Icon exstat in Tab. Nostra XII. n. 99.

C L A S S I S III.

C A P I T U L U M.

§. 454. Est Testa, quasi foliosa, instar brassicæ capitatae, scopulis innascens.

§. 455. SPECIES:

1. Mitella; Myterje; Rumph. p. 158. Tab. XLVII. lit. M.
Figuram vide in Tab. Nostra XII. n. 100.

P A R S Q U I N T A.

E C H I N U S M A R I N U S.

§. 456. Vide peculiarem Tractatum, cui titulus: NATURALIS DISPOSITIO ECHINODERMATUM.

P A R S S E X T A.

T U B U L U S M A R I N U S.

§. 457. Vide peculiarem Tractatum: DESCRIPTIONES TUBULORUM MARINORUM.

INDICULUS.

Tabularum LISTERI (Hist. Conchyl.) in Paragraphis secundæ hujus Operis Partis, quæ ad CONCHAS pertinet, reperiundarum; prætermisiss figuris dubiis, severiori examini relinquendis.

Sinistra columna Numeros Tabularum Listeri; Dextra Paragraphos nostræ Methodi indicat.

C O N C H Æ.

Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.
141. f. 39. - -	292.	204. 205. - -	321.	254. 255. - -	385.
146. - - -	374.	206. - - -	356.	156. 257. - -	385.
147. f. 3. - -	371.	207. 208. - -	356.	258. - - -	385.
148. - - -	305.	210. - - -	382.	259. - - -	387.
149. - - -	371.	211. - - -	437.	260. - - -	365.
150. - - -		213. - - -	437.	261. 262. - -	374.
151. - - -		215. - - -	435.	263. - - -	387.
152. - - -	397.	216. 217. - -	435.	264. - - -	385.
153. - - -	332.	219. - - -	309.	265. - - -	392.
154. - - -		220. - - -	306.	266. - - -	387.
155. - - -		221. 222. - -	319.	267. - - -	392.
156. - - -		223. - - -	319.	268. 269. - -	387.
159. - - -	365.	224. f. 59. - -	358.	270. 271. - -	387.
160. - - -	354.	225. 226. - -	321.	272. 273. - -	387.
163. - - -	340.	227. - - -	319.	274. - - -	387.
165. 166. }		228. - - -	321.	275. - - -	364.
167. 168. }		229. - - -	367.	277. - - -	374.
169. 170. }	341.	231. 232. - -	367.	278. 279. - -	374.
171. 172. }		233. 234. - -	367.	280. f. 117. - -	374.
173. - - -	346.	235. 236. - -	367.	282. - - -	385.
174. 175. - -	341.	237. - - -	367.	284. - - -	374.
176. 177. - -	343.	238. - - -	321. & 367.	285. 286. - -	374.
178. 179. }		239. f. 73. - -	363.	287. - - -	374.
180. 181. }	341.	f. 81. - - -	364.	289. - - -	374.
182. - - -		240. 241. - -	367.	290. 291. - -	374.
183. - - -		242. - - -	367.	292. - - -	374.
184. 185. }		243. - - -	363.	295. - - -	374.
186. 187. }		245. - - -	363.	296. 297. - -	336.
188. 189. }	341.	247. - - -	385.	298. 299. - -	336.
190. - - -		248. - - -	385.	300. - - -	401.
193. 194. - -	323.	249. - - -	386.	301. - - -	396.
197. 198. - -	325.	250. - - -	387.	302. - - -	399.
199. - - -	321.	251. - - -	385.	303. - - -	393.
200. 201. - -	316.	252. - - -	387.	304. - - -	392.
202. - - -	321.	253. - - -	365.	305. - - -	385.

I N D I C U L U S.

Tabularum *Listeri* ad CONCHAS.

Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.
306. - - -	392.	367. 368. - -	415.	431. 432. - -	411.
307. - - -	389.	369. - - -	415.	433. 434. - -	411.
308. - - -	385.	370. 371. - -	418.	435. 436. - -	411.
310. - - -	386.	372. 373. - -	418.	439. - - -	444.
311. - - -	376.	374. - - -	418.	440. - - -	440.
312. - - -	386.	375. - - -	397.	442. - - -	449.
313. - - -	386.	376. f. 217. - -	385.	443. - - -	449.
315. - - -	367.	219. - - -	397.	444. - - -	449.
316. 317. - -	367.	377. - - -	368.	445. - - -	551.
318. 319. - -	361.	378. 379. - -	393.	Intercedit apud autorem Appendix ad Librum III. de CONCHITIS, iisve la- pidibus, qui quandam simi- litudinem cum Conchis ma- rinis habeant. <i>Fam sequuntur:</i>	
320. - - -	361.	380. - - -	393.		
321. 322. - -	367.	381. - - -	392.		
323. - - -	363.	382. - - -	401.		
324. - - -		383. - - -	395.		
325. 326. - -	363.	385. - - -	385.		
327. - - -	363.	386. 387. - -	392.		
328. 329. - -	367.	388. - - -	392.		
330. - - -	363.	389. - - -	395.		
331. 332. - -	367.	390. - - -	385.		
333. 334. - -	367.	391. - - -	392.	527. - - -	284.
336. - - -	378.	392. 393. - -	395.	528. f. 3. - -	284.
337. - - -	399.	394. 395. - -	392.	4. 5. } - -	283.
338. - - -	397.	396. - - -	374.	6. 7. } - -	283.
339. - - -	397.	397. - - -	392.	529. - - -	283.
340. - - -	386.	399. 400. - -	393.	530. - - -	286.
341. - - -	385.	401. - - -	385.	531. - - -	286.
342. 343. - -	367.	402. - - -	393.	532. - - -	288.
344. - - -	367.	403. - - -	392.	533. 534. - -	288.
346. - - -	376.	404. - - -	384.	536. - - -	283.
347. - - -	367.	405. - - -	401.	537. f. 16-19. -	283.
348. - - -	386.	406. 407. - -	401.	20. - - -	284.
349. 350. - -	383.	408. - - -	401.	538. f. altera. -	288.
351. 352. - -	382.	409. 410. - -	407.	altera. - - -	283.
353. 354. - -	382.	411. 412. - -	407.	539. - - -	283.
355. - - -	382.	413. - - -	407.	540. - - -	288.
356. f. 193. - -	330.	414. 415. - -	421.	541. - - -	283.
194. - - -	431.	416. - - -	413.	542. - - -	292.
195. - - -	330.	417. - - -	413.	543. f. 27. - -	292.
357. - - -	431.	418. - - -	421.	28. - - -	284.
358. - - -	401.	420. - - -	409.	544. f. 29. - -	296.
359. f. 197. - -	431.	421. - - -	413.	30. - - -	294.
198. - - -	330.	422. - - -	409.	31. - - -	298.
360. - - -	330.	423. 424. - -	421.	32. - - -	296.
361. - - -	334.	425. - - -	421.	545. f. 34. - -	294.
362. - - -	330.	426. - - -	413.	36. - - -	294.
363. 364. - -	330.	427. - - -	411.	37. - - -	292.
365. 366. - -	315.	428. 429. - -	413.	546. f. 38. - -	292.
				39. - - -	286.

NOMENCLATOR:

Quid valeant *Vocabula* non adeo trita & *Termini* in Methodo
Ostracologica passim obvii, per Paragraphos Partis I. & II.
citati, quorum in notis plerique explicantur.

A.

Amaricinus color, quid? §. 137.
Ampullaceus. §. 177.
Anfractus v. *Spira*.
Anomia unde. §. 425.
Anthracinus color, quid? §. 59.
Aplustra §. 387.
Arenatus conus. §. 187.
Areola. §. 235.
Astragaloides, quid? §. 74.
Auricula, auritus. §. 7.

B.

Bronchus. §. 327.
Bulla v. *verrucosus* §. 7.
Burrhus color §. 237.

C.

Callum, quid? §. 90.
Calthæus color. §. 134. 237.
Canalis, canaliculus. §. 44.
Canarium. §. 146.
Cancellatus. §. 92.
Carina nautili, quid? §. 6.
Chametrachea unde? §. 381.
Clithratus. §. 92.
Clavicula v. *Columella*. *Scapus*.
Cochloides, quid? §. 74.
Columella. §. 31.
Coluri. §. 246.
Concharum differentia. §. 276.
Conchyliatus color, quid? §. 137.
Coracinus color. §. 137.
Cornicula radiofa. §. 23.

Corrugatus v. *rugosus*.
Costæ, quid? §. 39.
Cucumis ut differat a *Dactylis*. §. 205.

D.

Dactylus vid. *Cucumis*.
Dentes, quid? §. 73.
Dipsaccus unde? §. 93.
Domiporta v. *Os cochlidum*.
Dorsum. §. 6.

E.

Echinophora seu echinata. §. 245.
Echinofus, quid? §. 74.
Enarthrosis. §. 370.

F.

Fasciæ, quid? §. 9.
Fenestratus. §. 66.
Fibularis. §. 17.
Fimbria. §. 18. 231. v. *Labium*.
Flav-osculum. §. 47.
Flexuosus §. 42. v. *Hiulus*. *Undatus*.
Fulvus color. §. 187.
Furvus color. §. 187.

G.

Ginglymus, quid? §. 319.
Glottoides. §. 309.
Gothica. §. 39.
Guttæ. §. 65.
Gyri v. *Spira*.

NOMENCLATOR.

H.

Helices v. *Spira*.
 Helix acuta, quid? §. 74.
 Heluaceus color, quid? §. 167.
 Helvolus v. *Heluaceus*.
 Helvus color. §. 232.
 Hiulcus. §. 7.

I.

Imbrices. §. 39.
 Isopleuron. §. 191.
 Isopalesu, quid? §. 59.

L.

Labium. §. 13.
 Læve. §. 17.
 Lagenæ quo differat ab urceo. §. 140.
 Lentiginosus. §. 190.
 Leucophæus color. §. 23.
 Limbus. §. 12.
 Loricatus. §. 76.
 Lunaris. §. 192.
 Lussapinjos, unde? §. 73.

M.

Mæandrinus color, quid? §. 187.
 Margo. §. 10.
 Mazza unde? §. 176.
 Metastomus §. 39.
 Monodon §. 31.
 Monotis, quid? §. 341.
 Mons pessulanus quid. §. 65.
 Mucro. §. 42.
 Murices. §. 22.
 Mustelinus color. §. 101.

N.

Nebulatus, §. 126.
 Nodofus. §. 138.
 Nubeculosus v. *Nebulatus*.

O.

Oculatus. §. 127.
 Oleacinus color, quid? §. 138.
 Olearia. §. 112.
 Os cochlidum vel Domiporta, quid? §. 5.
 — integrum. §. 10.
 Ostrinus color. §. 98.

P.

Pastinaca, quid? §. 73.
 Pennatus. §. 39.
 Petasunculus. §. 401.
 Pentazonos. §. 70.
 Phrygium opus. §. 107.
 Plicæ. §. 26.
 Plumosus. v. *Pennatus*.
 Poelorontana. §. 39.
 Pterigoides. §. 304.
 Pullus color. §. 17.
 Pulvinatus. §. 86.
 Puniceus color. §. 21.
 Pustulæ §. 7. v. *verrucosus*.
 Pyriformis. §. 187.

R.

Ravidus color. §. 187.
 Ravus color. §. 237.
 Rugosus. §. 96.

S.

Salpinx unde. §. 129.
 Sandychinus color, quid? §. 330.
 Scapus. §. 103. v. *Columella*.
 Semilunatus v. *Lunaris*.
 Serpentaria. §. 39. *Simpulum* §. 142.
 Sinuosus. v. *Virga*.
 Spira. §. 48.
 Spondylus. §. 321.
 Striges. Strigiles. §. 73.
 Subucula. §. 226.
 Subvulterinus. color. §. 393.
 Sulcatus. Sulcus. §. 7.

Z. 3.

Ter.

M U N O M E N C L A T O R

T.

Terreus color, quid? §. 23.
 Tessellatus. §. 34.
 Thalamus. §. 5.
 Thalassicus color. §. 330.
 Torosus, quid? §. 74.
 Torus. §. 74.
 Tragus. §. 156.
 Transillæ testarum. §. 181.
 Tribulus. §. 46.
 Trochilosus, quid? §. 74.
 Tubulus v. *Canalis*.
 Turbo, quid nobis? §. 135.
 Tympanosus, quid? §. 113.

U. V.

Variolæ. v. *Pustulæ*. *Verrucosus*.
 Verrucosus. §. 7.

Vertex. §. 90.
 Virga. §. 65.
 Vittæ. §. 54. 137.
 Umbilicus testarum. §. 6.
 Umbo. §. 321.
 Undatus. §. 39. 42.
 Undosus. Undulatus v. *Undatus & Hiulus*.
 Volsella testarum. §. 413.
 Urceus. vid. *Lagena*.

X.

Xylhelix, quid? §. 74.

Z.

Zezypha. §. 78.
 Zonæ. §. 8. v. *Fascia*.

INDEX RERUM

præ cæteris memorabilium.

A.

Actionobolus. §. 375. 376.
 Acus sartoria. §. 73.
 Admirales. §. 187. 188.
 — vicarii. *ib.*
 Æthiops. §. 175.
 Æthiopissa. v. *Mamma.*
 Ajax. §. 134.
 Alata. 249.
 — lata. 260. 261.
 Albula. §. 59.
 Amarula. 92.
 Amusium. 342. *spec.* 344. v. *Pseudamusium.*
 Anas. 81. 82.
 Angystoma. 28. *sp.* 29. 30.
 Anomalocardia. 366. *sp.* 367. 368.
 Anserinus pes. 83. 84.
 Aporrhais. 213. 214.
 — an Cassis cornuta? 239.
 — Aldrov. 255.
 Arca Noë. 415.
 Areola. 235.
 Argo-buccinum. 127. 128.
 Argus (porcellana) 229.
 Arundo palustris. 100.
 Aselli. 230.
 Asio. v. *Noctua.*
 Astrolepas. 452. 453.
 Avicula. 304. *spec.* 306.
 Auricula. 156. 157.
 Auris. 49. *spec.* 51. 52.
 — Lunæ. 39.
 — Marina. 49.
 — Midæ. 95. 96.

B.

Balanus. §. 446.
 — Bellonii. 415.

Balanus Bellonii. *spec.* 449.
 — Polyceps. 449.
 — Polylopos. 450. 451.
 Bdellion. §. 273.
 Belliculus. 231.
 Bezoar ferum. 239.
 Blatta byzantina. 274.
 Borongan. 73.
 Brandaris. 264.
 Bruinetta. 187.
 Bucardia. 364.
 — Dalmatica. 364.
 Buccinum. 122.
 Buccini characteres. 123.
 Buccinum barbadense. 70.
 — bilingue canadense. 152.
 — foliosum. 130.
 — lacerum. 131. 132.
 — lapideum. 134.
 — muricatum. 133. 134.
 — persicum. 219.
 — scalare. 149.
 — Tritonis. 124. *spec.* 126.
 — variegatum. 134.
 — undatum. 132.
 Bullæ. 221. 222.
 Bursa mauritana. 167.

C.

Calyptræ. 290. *spec.* 292.
 Camadia de luna. 364.
 Canarium (Canaris) 139. & 146.
 Canrena lima. 39.
 Cappa sancta. 340.
 Capitulum. 454. 455.
 Capucini. 187.
 Caput bonæ spei. §. 230.
 — Serpentum. 232.
 Carcer. 261.
 Cardiffa. 361.

Car-

M I N D E X R E R U M

- Carduus. 130.
 Carneola. 229.
 Cassis. 234. *spec.* 235-239.
 — bicornis. 244. 245.
 — cornuta. 239.
 Casuarii ovum. v. *Ovum*.
 Catinus lactis. 53.
 Cauris. 229.
 Cedo nulli. 187.
 Cercopithecus. 145.
 Cereola. 187.
 Chama. 379.
 — anglicana. 387.
 — clathrata. 386.
 — decumana. 382.
 — lævis. 387.
 — literata. 385.
 — littoralis. 382.
 — lutaria. 387.
 — nigra. 413.
 — optica. 385-387.
 — striata. 386.
 — triquetra. 385.
 — virgata. 387.
 Chamæ-pholas. 413.
 Chamelea. 384. *spec.* 385-387.
 Chametrachea. 380. *spec.* 382. 383.
 Cidaris. 56. *spec.* 57.
 Cippus viarum. 74.
 Cithara. 246. *spec.* 248.
 Clava. 74.
 Cochlea. §. 102.
 — cælata. 106. *spec.* 108.
 — lunaris. 103. *spec.* 105.
 — petholata. 109. *spec.* 111.
 — Pharaonis. vid. *Pharaonis Cochlea*.
 — umbilicata. 6. 9.
 Cochlearia. 293. 294.
 Cochlis; differentia a *Cochlea*. §. 1.
 — composita. 168.
 — elliptica. 48.
 — fornicata. 32.
 — plana. 4.
 Cochlis rostrata. 169.
 — simplex. 3.
 — a turbine differt. 2.
 Cochlo-lepas. 297. 298.
 Columba. 139.
 Concha, quid? 275.
 — adunca. 430. 431.
 — anatifera. 441. 442.
 — anomia. 425.
 — anata. 438. 439.
 — corallina. 363. 431.
 — eboracensis. 419.
 — gaditana. 363.
 — globosa. 365.
 — labiata. 367.
 — lævis *Rondel.* 413.
 — longa *Rondel.*
 —   uniforis. 412. 413.
 —   biforis. 408. 409.
 — natatilis. 215. 216.
 — nautiloides altera *Fab. Col.* 218.
 — persica. 219.
 — polileptoginglyma. 367.
 — rhomboides. 367.
 — trilobos. 428. 429. vid. *Diconcha*.
 — venereæ. 228. & 263.
 Conchylum *Aldrov.* 142.
 — *Rondel.* 209. 210.
 Cono-cochlis. 62.
 Conus. 185. *spec.* 187. 188.
 Cophino-salpinx. 129. 130.
 Corallium. 196.
 Corculum pellucidum. 464.
 Cornu Hammonis. §. 10.
 — — legitimum. 11.
 — — spurium. 12.
 — — *Planci.* 12.
 Coccyx. 74.
 Cricomphalos. 373. 374.
 Cricostoma. 33. *spec.* 34-37.
 Crumena gallorum. 141. & 236.
 Crustula oleaginea. 134.
 Ctenoides. 347. 348.

INDEX RERUM.

Cucumis. 205. 206.

Cyclas. 335. 336.

Cymbium. 217. 218.

D.

Dactylus. 203. 204.

Pholadum. 411.

Diconcha aequalis. 299-301.

aurita. 337.

connivens. 302.

cordiformis. 359.

figurata. 303.

inæqualis. 424.

interrupta. 369.

sinu profundo. 379.

prominulo. 390.

fulcata. 370. 371.

umbilicata. 372.

Digitellus. 196.

Dipsaccus. 93. 94.

Ditrochus. 193. 194.

Doliolum *Listeri*. 137.

Dontostoma. 41. *spec.* 42. 43.

Dracæna. 232.

E.

Echinophora *Aldrov.* 167.

esculenta, *Bonanni*. 138.

Ephippium. 321.

Epidromus. 151. 152.

F.

Fascis. §. 73.

Ficus. 207. 208.

Folium conglomeratum. 100. 101.

Fornax. 116.

argentea. 117.

candens. *ibid.*

Fragum. 361. 363.

abscissum. 367.

Franciscani. 204.

Fusus. 174. 175.

G.

Gaideropoda. 327.

Galea. 166. 167.

Gallinula. 164. 165.

Garagoi. 162. 163. 261.

Gladius. 172. 173.

Glaucodorsum. 231.

Globuli. 230.

Globus. 434. 435.

Glycimeris, *genus*; 420. 421.

385. 387.

Gutta cærulea. 204.

Gutturnium. 144. 145.

H.

Hamus. 67. 68.

Harpago. 252. 253.

Hautsellum. 180. 181.

Hæctor. 134.

Hemicardia. 360. 361.

Heptadactylus. 254. 255.

Heterostrophus. 89.

Honka Indorum. 134.

I.

Infundibulum. 73.

Isabella. 229.

Isocardia. 362. *spec.* 363-365.

Isognomon. 310. 311.

K.

Kamelotje. 204.

Kühschellen. 447.

L.

Labio. 65.

Lagena. 140. 141.

Lentigo. 258. 259.

Leo. 187.

Leonis labrum. 66.

Aa

Lepas

INDEX RERUM.

Lepas. §. 281.
 — maxima. 288.
 Lima. 73.
 Lingua tygerina. 385.
 Lucifer. 192.
 Luhwana. 187.
 Luna. 24.

M.

Mactra. 422. 423.
 Mamma. 58. spec. 59.
 — æthiopissa. 59.
 — albula. ib.
 — cingaris. ib.
 — globosa. ib.
 — maculata. ib.
 — variolata. ib.
 — verrucosa. ib.
 — vetula. ib.
 — virginea. ib.
 Mangiorum strombus. 87.
 Mater perlarum. 317. spec. 319.
 — — spuria. 325.
 Mazza. 167. 177.
 Meta butyri. 187.
 — — boeroensis. ib.
 Micæ. 204.
 Millepes. 256. 257.
 Mitra Episcopi. 92.
 — papalis. 92.
 — polonica. 231.
 — hungarica. 295. 296.
 Monoconcha. 278.
 — — ansata. 289.
 Monodactylus. 250. 251.
 Murex. 262.
 — costosus. 265. 266.
 — frondosus. 263. 264.
 Musculus. 328.
 — acutus. 329. 330.
 — latus. 331. 332.
 — mammarius. 333. 334.
 — polyleptoginglymus. 414. 415.
 Musica gallorum. 198.

Musica rusticorum.
 Musicum thema. 197. 198.
 Mytulo-pectunculus. 357. 358.

N.

Nassa. 97. 98.
 Nauplius, Athenæi. 7.
 Nautes, Suidæ. 7.
 Nautilus. 5. spec. 6. 7.
 Nerita. 16. spec. 17. 18.
 Neritoides. Fab. Col. 137.
 Neritostoma. 158. 159.
 Niduli testacei. 445.
 Noctua. 79. 80.
 Nubecula. 201. 202.
 Nussatellana. 187.
 Nux pilosa Tarentinorum. 363.
 — Jonii. 374.

O.

Olearia. 112. 113.
 Oliva. 223. 224.
 Omphalocladrum. 377. 378.
 Onyx. 273. 274.
 Opercula cochlidum. 267. seqq.
 — callorum. 270. 271.
 Orthoceras. 73.
 Oryzæ granum. 74.
 Ostracion, Plinii. 273.
 Ostreum. 314.
 — arboreum. 327.
 — cebebastianum. 321.
 — craticum. 325.
 — echinatum. 327.
 — electrinum. 321.
 — imbricatum. 322. 323.
 — læve. 320. 321.
 — lignorum. 316.
 — longum. 315. 316.
 — muricatum. 326. 327.
 — plicatum. 324. 325.
 — radicum. 316.
 — virginianum. ibid.

Ovum.

INDEX RERUM

Ovum Casuarii. 229.
 — polypi, *græcorum*. §. 7.
 — *Rumphii*. 233.
 Oxy-strombus. 85. *spec.* 86. 87.

Palladium. 341.
 Pallium variegatum. *ib.*
 Parallelopipedum. 312. 313.
 Pardus. 187.
 Patella. 280.
 — integra. 282. *spec.* 283-286.
 — fera. 50.
 — lacera. 287. 288.
 — major *Bellon.* 50.
 — — *Rumph.* 285.
 — lævis. 294.
 Pecten. 338. *spec.* 340. 341.
 — corallinus. 341.
 — polyzonus. *ib.*
 — tenuis. *ib.*
 — virgineus. 367.
 — vulgaris. 341.
 Pectunculus. 363. 367.
 Pediculus. 230.
 Pentadactylus. 44. *spec.* 45.
 — *Bellon.* 253.
 Perizonius. 175.
 Perlæ. 230.
 Perna. 418.
 Pes equinus. 383.
 Petasunculus. 401.
 Pharaonis cochlea *Bon.* 66.
 Pholas. 410. 411.
 — arenæ. 411.
 — corallorum. *ib.*
 — lignorum. *ib.*
 — saxorum. *ib.*
 Pila. 225. 226.
 Pinna. 416. *spec.* 418.
 Pinnophylax. 418.
 Platistoma. 38. *spec.* 39. 40.
 Podagra. 255.
 Polyconchæ. 440.

Polylobos. *vid.* *Balanus*.
 Polylopus. *vid.* *Balanus*.
 Polypi ovum. *vid.* *Ovum*.
 Pomatia. 167.
 Porcellana. 227. *spec.* 229-233.
 — montosa. 230.
 — nussatellana. 230.
 — salita. 230-232.
 — testudinaria. 229.
 — thoracica. 230. 232.
 Pseudamustum. 345. 346.
 Pseudo-strombus. 91. 92.
 Pseudo-trochus. 69. 70.
 Pugiles. 251.
 Purpura. 175.
 — a dextra ad sinistram torta. 177.
 — aculeata (*sconciglio*) 183.
 — Jonstoni. 181.
 — marmorea. 192.
 — neapolitana. *ib.*
 — tarentina. 245.
 Pyloris. 403. 404.
 Pyrum siccum. 266.
 — pictum. 367.

Quadrans. 388. 389.

R.

Radix Bryoniæ. 211. 212.
 Radula. 349. 350.
 Ranula. 145.
 Rapa. 178. 179.
 Rhombus *Listeri*. 348.

S.

Saccus. 120. 121.
 Salpinx, *Fab. Col.* 74.
 Sarfaniello. 306.
 Scala. 148. *spec.* 150.
 Scapha. 60. 61.
 Scorpius. 264.

Aa 2

Semi-

INDEX RERUM.

Semi-Cassis. 240. *spec.* 241-243.
 Semicornu. 13. 14.
 Seminautilus. 8. 9.
 Sepultura. 204.
 Serpentulus. 19. *spec.* 20. 21.
 Simpulum. 142. 143.
 Siphon. 153. *spec.* 154. 155.
 Siphunculus. 73.
 Sol. 22.
 Solis eclipsis. 23.
 Solen bivalvis. 405. *spec.* 407.
 Spectrorum voluta. 187.
 Spondylus. 355. 356.
 — variegatus. 382.
 Stella. 26.
 Stola. 436. 437.
 Strombus. 71. *spec.* 73. 74.
 Struthio camelus. 92.

T.

Tabula Geographica. §. 202.
 Talpa. 229.
 Telescopium. 73.
 Tellina. 390.
 — circinata. 391. *spec.* 392. 393.
 — granulata. 398. 399.
 — laevis. 400. 401.
 — literata. 393.
 — muricata. 402.
 — Neapolitana. 393.
 — Pedata. 443.
 — striata. 396. 397.
 — violacea. 393.
 — virgata. 394. 395.
 — virginiana. 392.
 — xulanensis. 393. 401.
 Terebellum. 99. *spec.* 101.
 Terebratula. 426. 427.
 Testudo. 231.
 Thema musicum. 197. 198.
 Tigris. 114. 115. 232.
 Toroceras. 73.
 Tribulus. 46. 47.
 — rostratus. 182. 183.

Triquetra. 353. 354.
 Trochulus planus. 17.
 Trocho-Cochlea. 118. 119.
 Trocho-Conus. 189. *spec.* 190-192.
 Trochus. 63. *spec.* 65. 66.
 — rostratus. 170. 171.
 Tuba phonurgica. 88. *spec.* 89. 90.
 Tudes polonica. 307. *spec.* 309.
 Tulipa Rumphii. 451.
 — Gallorum. 202.
 Turbo. 135.
 — lunaris. 160. 161.
 Turricula. 195. 196.
 Turris babylonica. 175.
 Tympanotonos. 75. 76.

U. V.

Variola. 229.
 Venter felis. 230.
 Vertagus. 77. 78.
 Vespertilio. 199. 200.
 Vetula Tulpii. 159.
 Vexillum aurantium. 165.
 Vitellum. 39.
 Vitta. 54. *spec.* 55.
 Umbilicus marinus. 267. *spec.* 269.
 Unguis, solen, 406.
 — odoratus. 272. *spec.* 274.
 Vola. 351. 352.
 Volfella. 413.
 Voluta longa. 184.
 — maculosa. 187.
 — musicalis. *ib.*
 — ovata. 220.
 — pennata. 187.
 — spectrorum. *ib.*
 — tygerina. 188.
 Urceus. 136. *spec.* 137-139.
 Ursulae. 230.
 Vulvaria. 389.

Z.

Zimbo. §. 204.

INDEX RERUM POLYGLOTUS

Secundum Methodi Ostracologicæ Paragraphos concinnatus.

A.			
A. B. C. Boekje.	J. 187	Argus (gebande)	128
Hardbei-doublet (roode en witte)	361	- - - kleine	229
- - - witte of geele	363	Ark (Boachs)	415
Achaate Bakje.	222	- - - - - bastaard	367
- - - Hoozn (gebande)	143	- - - - - kromme	312
- - - Kliphoozn (schoon gewolkte)	230	Affuseng Batu.	411
- - - - - wit geplekte.	231	- - - Bebec.	ibid.
- - - Kroonbakt.	201	- - - Passir.	ibid.
- - - Stamper.	187	B.	
- - - Toot.	ibid.	Baardknipper.	413
- - - gestreepte.	ibid.	Baardmannetje.	37
Adfaro Tibi Arabice.	273	Baartzange.	413
Admiraal.	187	Babylonische Toreen.	175
- - - Opper	188	Bael = Troch.	422
- - - Orange	187	Bagpnedzellen.	64
- - - Vice	ibid.	Bakken.	186
- - - West-indische of van Oma.	ibid.	- - - Achaate	222
Aerd-Mossen.	411	- - - gekroonde	219
Ajuin-schil.	167	Ball = Schnecke.	167
- - - gebande.	ibid.	Banda Burshell.	192
Alibo.	382	Bandhoozn.	87
Alphkrak.	38. 105	Bandpen.	196
- - - gekorrelde.	39	Banguet Hammetje.	401
- - - zwartgeborende.	ibid.	Bastart Vapst = Krohn.	73
Amaralia.	92	Beckel = hauben.	234
Ambelau.	273	Beddeken.	235
American-Admiral.	187	Beddeteik (dubbelde getakte of ge- hooznde)	243
Amurettjes.	247	- - - geknobbelde	138
Arabische Letterhoozn.	230	- - - getakte bastaard	ibid.
Aracang Garen.	187	- - - gladde	ibid.
Argus.	299	Beertjes.	230
- - - dubbelde	ibid.	Belhoozn.	167
		Aa 3.	Bel

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Belhoorn (Fransche)	137	Bia Malum.	394
- geknobbelde	242	- Mantsjado.	417
Belstak.	14	- Matta Doa.	385
Bernsteen-Oestertje.	321	- Hari.	395
Bezaantje.	165	- Morfego.	199
- kleine	ibid.	- Papeda.	6
Bezoar-hoorn.	241	- Papua.	264
- dwars gestreepte	237	- Papuwa.	192
- gemeene	235	- Passir.	397
- geribde of gehorende	237	- Pethola.	110
- gestreepte	235	- Sabander.	341
- groote geblakte	237	- Sabla.	281
- wilde	239	- Sacatsjo.	50
Bia Anadara.	367	- Saraffa.	247
- Baguala.	387	- Kitsjil.	39
- Bantal.	187	- Saron.	406
- Basaghi.	247	- Sempe.	219
- Batu.	397. 422	- Sibor.	181
- Bawang.	235	- Sileos.	367
- Bidji gnemon.	196	- Siffia.	183. 341
- Bilalo.	228	- Taylala.	258
- Bocassan.	397. 401	- Tenember.	387
- Buduri.	199	- Terbang.	341
- Butu.	406	- Totombo.	235
- Cabefette.	239	- Trompetta.	125
- Kitzjil.	235	- Tintsjing.	186. 188
- Cadock.	387	- Tsjoepo.	327
- Catsjo.	413	- Unam.	264
- Cattam.	254	Willetjes.	367
- Corourong.	383	Binkrang.	72
- Coyn.	6	Binn-scegen-artig.	187
- Cucuran.	363	Bisschops Myter.	92
- Cucuffan.	64	Blaasjes.	221
- Culi Bawang.	167	Bladhooztje.	138
- Dading.	229	Blas-posaunen-hoer.	125
- Duri Lemon.	183	Blastol, Blastor.	401
- Garu.	382	Blatta Byzantina.	274
- Hari.	361	Blaauwdruppen.	204
- Kolkoe.	406	Blaauwbrug.	231
- Krang.	72	Doeren Musph. v. Musph.	
- Kris.	308	Bonte mantel.	339
- Letter.	387. 393	- kleine of gewollate	341
- Lida.	402	- Westindische of bastaard	ibid.
- Liling.	187	Boo? (Terebellum)	100

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Boor (gestippelde)	101	Centersheels.	447
- - - geblamde	ibid.	Ceramsche bastaard Marlypiem.	73
- - - witte	ibid.	Chama.	384
Boortshaak.	252	Xaipov.	228
- - - Manneken.	253	Chzifant.	247
- - - Wyfken.	ibid.	- - - bonte	248
Bornstein Augster.	321	- - - graantwe	ibid.
Borongan.	73	- - - kleine	ibid.
Boterweg.	187	- - - roozenroode	ibid.
- - - aschgraanw Boeros.	ibid.	- - - witte	ibid.
Bouteille.	140	Concha Molæna.	387
Bozios.	196	Compas-schulp.	343
Bzandaris.	264	Coquilje.	6
- - - dubbelde	ibid.	Couteaux.	406
Bzandhooznje.	264	Couteliers.	ibid.
- - - dubbelde	ibid.	Cozze.	397
Bzandblakje.	232	Culit Bawang.	167
Breedlip.	261	Cylinders.	203
Brigigoin.	363	Cypersche Katje.	187
Buinettoot.	187		
Buikje.	241		
Bulje.	165		

C.

Caap.	230
- - - valsche	229
Cacura mera.	363
Caffa Veneta.	341
Canieelhoorn (gemarmerde)	187
Camelotje.	39
Canary (breede)	165
- - - gebande	138
- - - gebloemde	ibid.
- - - gebulte	ibid.
- - - Toehoeneesche	187
Canna lichio.	406
Cappa Sancta.	340
Casuaris Ep.	229
Cauris.	ibid.
- - - blaautwe	230
- - - gemeene geele	232
- - - schlechte blaue	230

Dadel (Achaate)	204
- - - Brazilsche	ibid.
- - - gemeene gemarmerde	ibid.
- - - lange dunne zeldzaame	ibid.
- - - Dorphrsteene	ibid.
- - - witte	ibid.
- - - zwarte	ibid.
Dail Cuillier.	410
Datteci.	305
Dattien.	203
Dehzet van 't Kreuzen-oor.	269
Diarong.	72
Diklip.	65
Disselhoornje.	130
Doekehuis.	7
Dolspntje.	37
Dooskens-Slek (groote)	235
- - - kleine	ibid.
Doublet (gekroide)	376
- - - geschobde	ibid.

Don.

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Doublet (Goot)	-	-	406
- - - Ham	-	-	417
- - - Ham	-	-	376
- - - kruis	-	-	308
- - - Lip	-	-	385
- - - Maan	-	-	343
- - - Nagel	-	363.	382
- - - Perspectif	-	-	383
- - - Rasp	-	-	349
- - - Roos	-	-	401
- - - Rots	-	-	327
- - - Schulp	-	-	299
- - - Segzeine.	-	-	399
- - - Speel	-	-	387
- - - Steek	-	-	417
- - - Strik	-	385.	393
- - - Venus	-	363.	389
Doijer (geribde)	-	-	39
- - - gespikkelde	-	-	ibid.
- - - leggende / gedrukte / platte	-	-	ibid.
- - - zwarte geribde	-	-	ibid.
Dzakenhoofsje.	-	-	232
Drap d'Argent.	-	-	210
Duiffe.	-	-	165
- - - kleine	-	-	ibid.
Duibelghlauto.	-	-	252
Duizentbeen.	-	-	256

E.

Eekelen.	-	-	447
Eendebek.	-	-	413
Eendemossel.	-	-	411
Eikenhout - root.	-	-	187
- - - met banden	-	-	ibid.
Eeltjes.	-	-	230
Ep	-	-	233
- - Casuaris	-	-	229
- - Hibiscus	-	167.	222

F.

Fairwing.	-	-	247
Feige (Spanische)	-	-	207
Fischer - weiber - hauben.	-	-	291
Fransche Hoozn.	-	-	192

G.

Gapers.	-	-	380. 384
- - - eentwigtduurende	-	-	413
- - - gladde	-	-	387
Garagoi.	-	-	162. 261
Garneelen.	-	-	229
Gebzeide hoozn	-	-	239
Geelmond (kleine)	-	-	47
Gevlengelde hoozn	-	-	249
Gindi Batu.	-	-	447
- - Laut	-	-	ibid.
Glimmerje (groot)	-	-	204
- - - kleine	-	-	ibid.
Gold - mund.	-	-	117
Gootdoublet.	-	-	406
Goudlakenfe.	-	-	187
Goudmond.	-	-	117
Gzaatwe Muniken.	-	187.	204
Grau Munchen.	-	-	187
Groene Haag.	-	-	ibid.
Guineesche Toot.	-	-	ibid.

H.

Ham	-	-	363
- - doublet.	-	-	417
Hammetje (banquet)	-	-	401
Hamer (Doolfsche)	-	-	308
Hanckam (getakte)	-	-	325
- - - kleine	-	-	ibid.
Harpen.	-	-	247

Harpen

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Harpn (edele)	-	248	Kamelorje.	-	204
Hartshoortje.	-	183	Kammerje (Peeten)	-	183
Hartshoorn.	-	188	Kamshulp.	-	341
- met banden.	-	ibid.	Kanary. v. Canary.	-	399
Haspel.	-	312	Kappa.	-	229
Hauke (Fischer - weiber)	-	291	Karethoorn.	-	234
- Hollandsche	-	7	Kasketten.	-	262
Hiele.	-	273	- doornachtige	-	236
Hoch - ruffen.	-	230	- geribde	-	262. 264
Hoenderbeder.	-	187	- getakte	-	236
Holster Schulp.	-	417	- geblamde	-	235
Holt Schraube.	-	74	- graauwe	-	239
Hondsoog.	-	319	Kasket Schell (red)	-	187
Hoogruggen.	-	230	Katje (Cyperische)	-	ibid.
Hoogstaart.	-	145	- gegranuleerde	-	ibid.
Hoornbalk Stadpers.	-	197	- geplekte	-	411
Hua lly.	-	413	Katskoppen.	-	399
Huilly.	-	ibid.	Katte - tonge	-	187
Hubuffata.	-	239	Kieergje.	-	251
Huri Hulilu.	-	228	Kemphaantje.	-	145

I.

Jacobs Schulpn.	-	339	Kikalapia.	-	6
- gemeene	-	341	Kika Waroutia.	-	7
Jamboesen.	-	230	Kima.	-	382
Japansche Matje.	-	393	- Omin.	-	417
- Speeldoulet	-	387	- Tahuri.	-	125
Ihul.	-	411	Kikbozsch.	-	145. 258
Indian Patridge Shell.	-	167	Kinkhoorn.	-	125
Jokje.	-	233	- geknobbelde	-	134
- bastaard	-	230	- rood geknobbelde	-	ibid.
Jabelle.	-	229	Kivits - Ep.	-	167. 222
Ilo palellu.	-	59	Kliphoorn.	-	228

K.

Kaas (groene)	-	187	Kliphaate schoongewollate	-	230
Kakkerlak.	-	230	- bergachtige	-	ibid.
Kakol.	-	167	- Carriageensche	-	ibid.
Kamdoublet.	-	376	- groote gemeene	-	ibid.
			- Mosambieksche	-	232
			Klipkeeverg.	-	278
			Klipkouffen.	-	228. 382
			- vleeschverwige	-	229
			Knobbelhoorn.	-	105
			- honte	-	ibid.
			- gebande	-	175
			- groene	-	105

Bb

Knob

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Knobbelpen.	-	80	Laholun, Lahorum.	-	92
Knol.	-	178	Lambroas.	-	281
Knolbel.	-	ibid.	Lampet.	-	ibid.
Knolhoorn.	-	ibid.	Lampje.	-	ibid.
Knopies (gladde)	-	230	Languetti.	-	406
- - - korrelige	-	ibid.	Laphoorn.	-	249
Knottvinger.	-	255	- - - geknobbelde	-	251
Knopje.	-	167	- - - getakte of gekroonde	-	261
Knopje (groot)	-	235	- - - grote	-	ibid.
- - - kleine	-	ibid.	- - - Lapsche geplekte	-	165
Knopje.	-	219	- - - Westindische	-	ibid.
Knopsmantel.	-	341	Lapido.	-	281
Knopdoublet.	-	ibid.	Laurierblad.	-	325
Knopje.	-	187	Laynoa.	-	264
Knopje.	-	413	Lazarus-klap.	-	327
Knabben.	-	249	- - - bloedroode	-	ibid.
- - - gebuchelde	-	255	- - - graauwe met roode	-	ibid.
- - - geel (wysje)	-	ibid.	- - - blammen	-	ibid.
- - - geplekte of gebulte	-	ibid.	- - - Orange	-	ibid.
- - - vpf-vinger	-	252	Leemtoot (klimmende)	-	187
- - - Zonnestraal	-	256	Lepas.	-	281
Krang Boekoe.	-	239	Lepi.	-	273
- - Modang.	-	6	Lequeos.	-	125
- - Seroney.	-	125	Letterhoorn.	-	187
- - Siffi.	-	406	- - - Arabische	-	230
Kranglanke.	-	186	Letterhulpe.	-	393
Krangfuffu.	-	59	- - - ronde	-	385
Kris (Indiaansche)	-	308	Likhoornjes.	-	228
Kroonbalk (Achaate)	-	201	Limoendoorn.	-	183
Kroonhoorn.	-	188. 219	Lipdoublet.	-	385
Kroontepelbalk.	-	219	Luikieuw.	-	125
- - - gebandeerde	-	ibid.	Lobbetje.	-	37
Kruisdoublet.	-	308	Loehaeneesche hoorn.	-	187
Kruishoorn.	-	264	Lopas.	-	281
Kruisvellen-foetige.	-	447	Luis.	-	230
Kruipers hoorn (ruige of gegranuleerde)	-	187	- - Schildpadt.	-	453
Kukutagruga.	-	453	Luit.	-	207
			Lulat.	-	411

L.

Laccanuga.	-	273
Lagnia Matta.	-	ibid.

M.

Maandoublet.	-	343
Maanhoorn.	-	38
Maan.	-	

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Maanhoozn met zwarte en witte blek-	Mauphoozn (Boeren.)	187
ken	- wilde	198. 199
- - - oprechte	Myter (Biffchops)	92
- - - zwarte geribde	Myttertje.	455
- - - zwartgeborende of kleine		
met het mammetje.		
Maang-oogen.	N.	
- - - groote		
Maëka.	Naalden.	72
Maloli-oog.	- - - fpne	73
Malofche hoozn.	- - - gegranuleerde	ibid.
Maniwo.	- - - graauwachtige	ibid.
Marbled Achat Stamper.	- - - roffe met witte druppels	
Marlpiem (Ceramfche bafwaard)	of zouthoiz	74
- - - pboore	zwartgeblekte	73
Marmerhoozn.	Maarsken.	238
Matje (Japanfche)	Nacherone.	417
Matroozen Mutzen.	Pacht-fchulp.	394
Matta Bulan.	Nadeln.	72
- - Bulanbefaar.	Mageldoubletten.	382
Mattalembœ.	- - - Cartageenfche	363
Meereicheln.	Magelfchulpen.	382
Meerhatte.	Naire.	417
Meerfopfe.	Paffautwer.	110
Meernuf.	Pabel (middellandsche)	269
Meer-ohr.	Pabelhooznje.	364
Melknapie.	Pabelken.	17
Mennifte Coot.	Pabelfchulp.	365
Merendieck.	Meerenkammetje.	183
Meshamer.	Noachs Ark.	415
Midas-oog.	- - - bafwaard	367
Milch-napf.	- - - kronume	312
Mitter-fhell (rivier)	Nootedoy.	294
Moerbey (groote getakte)	Nyptoides.	218. 247
- - - kleine getakte	- - - Fab. Col.	137
Mol.		
Mooz.	O.	
Morabo.	Ob Bufighi.	247
Morgenftar.	Oeil du Bouc.	281
Mother of Pearl.	Oelar Pethola (eft ferpens ita voc.)	109
Muggfcheetje.	Bb 2	Genam-
Munkyzers.		
Muniken (graauwe)		
Mupphoozn.		

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Penam-hoozn.	264	Pantalena.	281
Pester (Bernsteen)	321	Papedo-hoozn.	6
- - - dikschalige of groote geplooi-		Papeitje.	92
- - - de	325	Papoesche Col.	68
- - - gedraaide	312	Paricella.	417
- - - kleine geplooiide	325	Patridge Schell.	107
- - - Serp	ibid.	Patryze.	ibid.
Pht-Schneef.	112	Paughroon.	92
Olphoozn (diklippige)	242	- - - byzine	ibid.
Olphock (enkelde)	134	- - - rivier	ibid.
- - - dubbelde of gebulte	ibid.	- - - Westindische	78
- - - ongemeene	ibid.	- - - bastaard	73
Olyben-hand-toot (groote)	187	Peer (gedroogde)	266
Omgelwonde hoozn.	175	- - - roode gebzande	ibid.
Ongle.	219	Peerhoozn.	207
Ontweers-hoozn.	43	Πελαγυς.	281
Ooren (hairige)	238	Pennen.	72
Oorhoozn.	ibid.	- - - gekartelde.	73
Oorliezen.	ibid.	- - - omgelwonde	ibid.
Oorschulp (witte)	53	- - - Oranje	92
Oranje Pen.	92	- - - wit geplekte	74
- - - Blag.	165	Perlen-mutter.	6. 318
Ozgelppp.	406	Perl-Schneef.	6
Ozlanjes.	291	Perspectief-doublet.	383
Ossen Hert.	364	- - - hoozn.	17
- - - Roy.	239	- - - Slekt.	ibid.
Ostraceon Plinii.	273	Perspectiefje.	387
Oude wyben.	187	Pesce Canella.	406
- - - met tanden.	43	Petool-hoozn.	110
- - - schulp (gerimpelde)	389	Piering (zilbere)	319
Oven (gloeiende)	117	Pimpeltje (Wandasche)	47
- - - groote zilbere	ibid.	- - - byzine	ibid.
		- - - getakte	192
		- - - wydmondige	137
P.		Πισ.	417
Paardeboertje.	383	Pinnenwachter.	418
Paareltjes.	230	Plethoozn (geborende)	152
Paarlemoezhoozn.	6	Podagza-kreeft.	255
Paarlemoerschulp.	318	- - - Wyfken.	ibid.
- - - kleine ronde	51	Poeloxontje.	39
- - - lange	ibid.	Poffertje (geribt)	374
Paleynoa.	264	Pokken.	229. 447. 450
		Poolsche Pamer.	308
		Πωμυλον.	281
		Po.	

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Posaunen-homer.	-	-	125
Posthoorn.	-	-	12. 14
Posthoornje.	-	-	11
Prince begraaffenis.	-	-	204
- - Stamper.	-	-	ibid.
Punto Francoise.	-	-	386
Puntu Madame.	-	-	202
Purperflek (bastard)	-	-	175
Pyramide.	-	64.	175

Q.

Q uaaker.	-	-	387
Quadrantje.	-	-	389
Quakker.	-	-	387

R.

R agoyster.	-	-	382
Raspeboubler.	-	-	349
Remies.	-	-	385
Reuze-oor.	-	95.	105
Ringhoornje.	-	138.	188
Ringhomer.	-	-	125
Rivierdooznje.	-	-	137
Rivier Witter Schell.	-	-	92
Rivier Pauze-Kroon.	-	-	ibid.
Robbetonge.	-	-	399
Roema Gorita.	-	-	7
Rollen.	-	-	203
Rollerje (Satpne)	-	-	204
Roozdoubler.	-	-	401
Rotsdoubler.	-	-	327
Royar Stair Ease.	-	-	149
Rudolphus.	-	-	219
- - geknobbelde	-	-	59
Ryskozeels.	-	-	230
Ryskenbyphoorn.	-	-	130

S.

S ail Schell (Thick)	-	-	6
Salt Coury.	-	-	230
Salt; Corallen.	-	-	ibid.
Samaar.	-	-	152
Saffalon.	-	-	264
Sattel (Engelscher oder Pollischer)	-	-	321
Scallop Listeri.	-	-	340
Scataponzolo.	-	-	327
Schaal-Muschel.	-	-	281
Scheer-homer.	-	-	11
Schelet.	-	-	273
Scheppertje.	-	-	180
Scherfje.	-	-	383
- - wilde	-	-	ibid.
Schermerg.	-	-	251
Schildpad-hoorn.	-	-	229
- - toot.	-	-	187
- - staart (dubbeldoe getakte of gehoornde)	-	-	243
- - gladde	-	-	138
Schoer-horn.	-	-	11
Schoteltje.	-	-	281
Schraub-Schnecken.	-	72.	74
Schrauben (spitze)	-	-	74
Schulp (compag)	-	-	343
- - doubler	-	-	299
- - eenschaalige	-	-	278
- - gerimpelde oude Wyfs	-	-	389
- - Holster	-	-	417
- - Jacobg	-	339.	341
- - ham	-	-	341
- - Letter	-	385.	393
- - met twee oogen.	-	-	385
- - Nacht	-	-	394
- - Nagel	-	-	382
- - Nabel	-	-	365
- - Naarlemoer.	-	-	318
- - Penis	-	-	388
- - Vliegende	-	341.	343
- - Zadel	-	-	321
Schusselgen.	-	-	281

Bb 3

Schussel

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Four

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Y.

INDEX RERUM POLYGLOTTUS.

Y.			
Y	doublet.		349
Z.			
Z	adel Schulp.		321
	Engelsche of Poolsche	ibid.	
Zeenoort.			363
Zee-oog.			51
Zeeput.			72
Zeeton.			70
Zeilmaald.			93
Zieherhorn.			11
Zilbere Piering.			319
Zilverlakensse.			187
Zilvermond (geplekte of bonte)			11
	groene		ibid.
Zimbo.			204
Zonne-hoorn.			23
Zonne-stralen v. Sonnestralen.			
Zonnestraal-krab.			256
Zoomtje (gestreepte)			242
	gladde		241
Zotfchap.			292
	schulp (dubbelde)		364
Zouthooreltje.			320
Zwartmondse.			39
Zwitsers-voet.			192
	getakte.		ibid.

CL A-

C L A V I S F I G U R A R U M I N T A B U L I S XII. UT CONFERRI POSSINT CUM GENERIBUS OSTRACODERMATUM.

COCHLIDUM.

P. I. Sect. I.

Figura	Genera	Gen.	Cl.
Tab. I. Fig. 1. 2. 3. 5.	Nautilus.	Gen. I.	Cl. I.
4.	Semi-Nautilus.	II.	
6. 7. 8. 9.	Cornu Hammonis.	III.	
10. 11.	Semi-Cornu.	IV.	
12. 13. 14. 15. 16.	Nerita.	Gen. I.	Cl. II.
17. 18.	Serpentulus.	II.	
19.	Sol.	III.	
20.	Luna.	IV.	
21.	Stella.	V.	
22. 23. 24.	Angystoma.	VI.	
25. 26. 27.	Oricoftoma.	Gen. I.	Cl. III.
28.	Platystoma.	II.	
29. a. b.	Dontostoma.	III.	
30.	Pentadactylus.	IV.	
Tab. VII. Fig. 112.	Tribulus.	V.	
113.	Auris.	Gen. I.	Cl. IV.
114.	Catinus Lactis.	II.	
Tab. II. Fig. 31. 32.	Vitta.	III.	
33. 34.	Cidaris.	IV.	
Tab. VII. Fig. 115.	Scapha.	VI.	
Tab. II. Fig. 35. a. b. 36.	Trochus.	Gen. I.	Cl. V.
37.	Hamus.	II.	
Tab. VII. Fig. 116.	Pseudo-Trochus.	III.	
117.	Strombus.	IV.	
Tab. II. Fig. 38. 39. 40.	Tympanotonos.	V.	
Tab. VII. Fig. 118.	Vertagus.	VI.	
119.	Noctua.	VII.	
120.	Anas.	VIII.	
Tab. II. Fig. 41. 42.	Pes Anserinus.	IX.	
43.	Oxy-Strombus.	X.	
44. 45.	Tuba Phonurgica.	XI.	
Tab. VII. Fig. 121.	Pseudo-Strombus.	XII.	
Tab. II. Fig. 46. 47.	Dipsaccus.	XIII.	
Tab. VII. Fig. 122.	Auris Midæ.	XIV.	
123.	Massa.	XV.	

Cc

Tab.

CLAVIS FIGURARUM.

COCHLIDUM.

P. I. Sect. I.

Figura.	Genera.	
Tab. II. Fig. 48. 49.	Terebellum.	XVI.
Tab. VII. Fig. 124.	Cochlea Lunaris.	Gen. I. Cl. VI.
Tab. II. Fig. 50.	Caclata.	II.
51.	Petholata.	III.
Tab. VII. Fig. 125.	Olearia.	IV.
Tab. II. Fig. 52.	Tigris.	V.
Tab. VII. Fig. 126.	Fornax.	VI.
Tab. II. Fig. 53. 54.	Trocho-Cochlea.	VII.
55.	Saccus.	VIII.
Tab. VII. Fig. 127.	Buccinum Tritonis.	Gen. I. Cl. VII.
128.	Argo-Buccinum.	II.
Tab. II. Fig. 56.	Cophino-Salpinx.	III.
57. 58.	Buccinum Lacerum.	IV.
Tab. III. Fig. 59.	Muricatum.	V.
60.	Urceus.	Gen. I. Cl. VIII.
61.	Lagena.	II.
62. 63.	Simpulum.	III.
64.	Gutturium.	IV.
65.	Canistrum.	V.
66.	Scala.	VI.
67.	Epidromus.	VII.
68.	Sipho.	VIII.
69.	Auricula.	IX.
70.	Neritostoma.	X.
71. a. b.	Turbo Lunaris.	XI.
72.	Garagoi.	XII.
Tab. IV. Fig. 73.	Gallinula.	XIII.
74. 75.	Galea.	XIV.
76.	Trochus Rostratus.	Gen. I. Cl. I. P. I. Sect. II.
77.	Gladius.	II.
78.	Fusus.	III.
79. a. b.	Mazza.	IV.
80.	Rapa.	V.
81.	Haustellum.	VI.
82.	Tribulus Rostratus.	VII.
83. 84.	Conus.	Gen. I. Cl. II.
85.	Trocho-Conus.	II.
Tab. V. Fig. 86.	Ditrochus.	III.
87.	Turricula.	IV.
88.	Thema Musicum.	V.
89.	Vespertilio.	VI.
90.	Nubecula.	VII.
91. a. b.	Dactylus.	VIII.
92.	Cucumis.	IX.
93.	Ficus.	X.
94.	Conchylum Rondeletii.	XI.
95.	Aporrhais.	XII.
96.	Concha Natatilis.	XIII.
97.	Cymbium.	XV.

Tab.

CLAVIS FIGURARUM

COCHLIDUM.

P. I. Sect. II.

Figure.	Genera.
Tab. V. Fig. 98.	- Bulla. - Gen. I. Cl. III.
99. a. b.	- Oliva. - II.
100.	- Pila. - III.
Tab. VI. Fig. 101.	- Porcellana. - IV.
102.	- Cassis. - V.
103.	- Semicassis. - VI.
104.	- Cassis Bicornis. - VII.
105.	- Cithara. - VIII.
106.	- Mono-dactylus. - Gen. I. Cl. IV.
107.	- Lentigo. - V.
108.	- Alata Lata. - VI.
109.	- Murex Frondosus. - Gen. I. Cl. V.
110.	- Costofus. - II.
111.	- Umbilicus. - Gen. I. P. I. Appendix.

CONCHARUM.

P. II. Sect. I.

Figure.	Genera.
Tab. VIII. Fig. 1. 2. 3.	- Patella Integra. - Gen. I. Cl. I.
4. 5.	- Lacera. - II.
6. 7. 8.	- Calyptra. - Gen. I. Cl. II.
9.	- Cochlearia. - II.
10.	- Mitra Hungarica. - III.
11. 12.	- Cochlo-Lepas. - IV.
13.	- Avicula. - Gen. I. Cl. I. P. II. Sect. II. Cap. I.
14.	- Tudes Polonica. - II.
15.	- Ifognomon. - III.
16.	- Parallepipedium. - IV.
17.	- Ostreum Longum. - Gen. I. Cl. II.
18.	- Mater Perlarum. - II.
19. 20.	- Ostreum Læve. - III.
21.	- Imbricatum. - IV.
22.	- Plicatum. - V.
23.	- Muricatum. - VI.
Tab. IX. Fig. 24. 25.	- Musculus Acutus. - Gen. I. Cl. III.
26.	- Latus. - II.
27.	- Mammarius. - III.
28.	- Cyclas. - Cl. IV.
29.	- Pecten. - Gen. I. Cl. V.
30.	- Amusium. - II.
31.	- Pseud-Amusium. - III.
32. 33.	- Ctenoides. - IV.
34.	- Radula. - V.
35.	- Vola. - VI.
36.	- Triquetra. - VII.
37.	- Spondylus. - VIII.
38.	- Mytulo Pectunculus. - IX.
Tab. X. Fig. 39.	- Hemicardia. - Gen. I. Cl. VI.
40. 41. 42.	- Ifocardia. - II.

CLAVIS FIGURARUM.

CONCHARUM.

P.II. Sect. II. Cap. II.

Figura.	Genera.	
Tab. X. Fig. 43. 44. 45. 46.	Anomalocardia.	III.
47.	Diconcha Sulcata.	Cl. I. P. II. Sect. II. Cap. II.
48. 49. 50.	Umbilicata.	Gen. I. Cl. II.
51.	Actinobolus.	II.
52.	Omphalo-Clathrum.	III.
53.	Chamaetrachæa.	Gen. I. Cl. III.
54.	Chamelæa.	II.
55.	Quadrans.	III.
56. 57.	Tellina Circinata.	Gen. I. Cl. IV.
Tab. XI. Fig. 57. 58. 59.	Virgata.	II.
60.	Striata.	III.
61. 62.	Granulata.	IV.
63.	Lævis.	V.
64.	Muricata.	VI.
65.	Solen Bivalvis.	Gen. I. Cl. V.
66.	Concha longa Biformis.	II.
67.	Pholas.	III.
68. a. b.	Concha longa Uniforis.	IV.
69. 70.	Musculus Polylepto Glymus.	V.
71.	Pinna.	VI.
72.	Glicimeris.	VIII.
73.	Mastra.	IX.
74.	Terebratula.	Gen. I. P. II. Sect. III.
75.	Concha ΤΡΙΑΒΟΣ.	II.
Tab. XII. Fig. 76. 77. 78. 79.	Adunca.	III.
80.	Bursula.	IV.
81.	Globus.	V.
82. 83. 84. 85. 86.	Stola.	VI.
87. 88.	Concha Anfata.	VII.
89. 90. 91. 92. 93.	Anatifera.	Gen. I. P. III.
94. 95. 96. 97.	Monolopos.	Gen. I. Cl. I. P. IV.
98.	Polylopos.	II.
99.	Astrolepas.	Cl. II.
100.	Capitulum.	Cl. III.

JACOBI

JACOBI THEODORI KLEIN
LUCUBRATIUNCULA

D E

FORMATIONE, CREMENTO

E T

COLORIBUS
TESTARUM,

QUÆ SUNT

COCHLIDUM

E T

CONCHARUM.

JACOBI THEODORI KLEIN
LUCUBRATIUNCULA

TOPIA

Fr. Baco de Verulamio de augm. scient.

*Non fingendum, aut excogitandum, sed inveniendum, quid
natura faciat, aut ferat.*

TESTARUM

COCHLIDUM

CONCHYLUM

P R Æ F A T I O.

nimalia & vegetabilia per intus susceptionem succi vitalis & nutritii incrementa capere & in partes corporis vegetare, lapides vero & metalla à juxta positione augmenta sumere, Physicorum communis fere sententia est. Nova quidem systemata, in quibus moderni Lithologi desudarunt, abundant propositionibus, ut faculam nobis alluceant ad sagacius indagandam genesin & lapidum & metallorum, quod nec omnes lapides, nec omnia metalla absolute per juxta positionem generari & augeri deprehenduntur, cumque vel inter metalla aurum, argentum, cuprum (quibus nonnulli adjungunt plumbum ferrumque) vegetare dicuntur. De genesi quidem & cremento lapidum aliquando longa, VIRUM ultra quinque lustra mihi amicissimum, jam prematura morte mihi abreptum, inter & me, intercedebat epistolaris disceptatio, cui quaestiones irrepsent : utrum testudinum tegmina, cancrorumque marinorum crustæ, nec non testæ conchyliorum per intus susceptionem crescant, an verò per juxta positionem amplientur? Tandem epistolarum cardo vertebatur circa materiam testaceorum, postquam mentem meam explicaveram : Testaceorum dermata silicea esse partes sui corporis adeò constitutivas, ut necessariae magis sint, quam manus pedesve vel

P R Æ F A T I O.

hominum vel bestiarum (a); quippe hæ truncatis pedibus, & illi manibus pedibusve deperditis, vitam agere valent, neuti-
quam verò conchyliis testis suis privata; cum summe necessaria corporis pars sit, quæ à corpore, vel à qua corpus sine in-
teritu sui separari nequeunt. Suadebat Amicus contrariam sententiam ponderosis argumentis, ad quæ solvenda me pro temporis ratione imparem judicans, acquieveram in silentio, sub spe evadendi; donec pro firmanda sua thesi, Illustrissimi Domini REAUMURII libellos memoriales de formatione Testarum (sur la formation des Coquilles 1709. & 1719.) anno 1742. commendaverat, ex quibus tunc demum potissima argumenta sua desumpta deprehendebam. Ubi veritatis signa erecta, promptissimus sum, in ejus castra pedibus ire; sed in hoc certamine & ab Amico & ab Incomparabili REAUMURIO dissentiebam; & licet Magni hujus VIRI merita tam ampla sint, ut gloriæ nihil ipsi decederet, etiamsi super formatione testæ conchyliorum in ejus castra descendere hesitasset, hanc materiam tamen in commodius tempus rejiciendam flagitabam; sed vi Suadæ Amici adductus, suscepi hanc lucubratiunculam conscribere & ut obedirem, & quod in HISTORIA (b) Regiæ Scientiarum Academiæ Parisinæ legerim, ac si Historiæ naturalis cultores cum Testis conchyliorum veluti pueri cum nucibus hætenus luserint, & licet se physicos profiteantur, tamen de earum formatione parum solliciti fuerint, quin potius vel communi vaniloquio, quo domunculæ testaceorum cum loricis astacorum comparantur, deterriti, in eo acquieverint, quod illarum incrementa humanum intellectum omnino superarent. Neminem autem latere possunt indefessa studia Rumphii,

(a) Cicero II. de nat. Deorum: Conchyliis belluas nativis testis adhærentes appellat. & Pallad. L. XIII. clausa maris animalia.

(b) 1709. p. 17. ab initio.

P R Æ F A T I O

phii, Stenonis, ab Heyde, Harderi, A. F. Abbatis Marfilli, Willifii, Leuwenhoekii, Swammerdammi, Listeri, plurimumque & conterraneorum Germaniæ & transmarinorum, quibus cordi fuit, animantia, que vocantur, testacea summopere considerare, inque eorum dermatata, vulgo testas, ab ipso ovo qua formationem, structuram pariter ac vegetationem, vel nudis vel bene armatis oculis inquirere, singulaque perlustrare & investigare: cum e contra vapulabit Phil. Bonannus, quod Aristotelis *Testacea* ἐκ τῆς σπυγέος καὶ ἰλύως, limo fere & materia putri oriunda, recoxerit: vapulabit omnino Gillius cum assellis dicens; Ostrea ex cœno nasci: vapulabit de la Marre (c) infelicissime judicans: „ qu'il n'y a aucun signe, qui demonstre, que l'huitre soit un animal aquatique, pas même un insecte — & qu'il croit aux rochers de la mer, comme un champignon, ou une truffe.” Vapulabit porro Antonius ab Heyde, erronee causam abscisse aliquando musculo linguæ ponens in eo: „ quod facile accidere potest ex eo, quatenus extra proprias testas deambulans alterius mytuli aperti cavitatem ingreditur — qui — lingulam abscindit.” Vapulabit Ælianus (d) Libro X. c. 5. narrans, Cochleas (Ariones) aves, hostes suos, decipere & eludere, egrediendo e testis, ad quas vacuas aves advolent; demum cochleas ad domos suas redire. Sed rectius Listerus (e): „ credibile non esse, quod nonnulli perhibent, eos aliquando e testis suis exire.” Nec ad ab Heyde sententiam me flectent vel Cancellus Aristotelis, in emortuarum cochlidum derelictis testis degens; vel Nautilus velificans minor, qui extra naviculam suam spaciari perhibetur, quam huic facultatem Rum-

(c) Observ. sur le livre du St. Aignan, intitulé: l'ancienne médecine à la mode à Paris 1702. in 12mo.

(d) De Natura Animalium.

(e) De Cochleis p. 104.

P R Æ F A T I O.

Rumphius denegat; nec quod Rondeletius insuper testæ nautikæ minoris peregrinum plane animal, ex genere sepiarum, substituit. Imo vero Nautilus crassus (f), sine interitu sui, testam deferere nullo modo potest; & quam facile falluntur, qui omnis generis crustacea, loricas suas prout astacos, vel qui colubros, amphisbenas, omnesque angues incisuris circularibus, exuvias cum reliquis anguibus quotannis deponere credunt, piscatoribus & aliis ex plebe hominibus nimiam fidem dantes? Quamdiu cum viris sapientibus vel observando, vel modice ratiocinando de rebus physicis, imprimis ad Historiam naturalem promovendam facientibus, mihi intercessit negotium, ab omni iudicii anticipatione liber, ad id intentus pro viribus fui, ut nec falsis rebus, aut non satis cognitis assentirer, nec alios levibus argumentis flecterem ad veritatem, procul à me distitam. O, quantum Natura varia est! componit, coagmentat, distinguit, separat, iterum jungit, addit, demit, ludit quoque, ut fallere videatur; sed nil minus; fallimur nos, fallimusque; manet simplicissima, manet veridica natura, modo mente comprehendamus recte egregia facinora, & intellectu divinitatem, quam præ se fert, sapientissimam; licet prima rerum elementa nos fugiant, & intellectum in adjunctis circumscribant. Ubi de rebus, ubi de causis rerum evolvendis agitur, animus ab hypothesebus vacuus esse debet, ne causas rerum ante & operose nimis determinemus, quam res in sensus ceciderint, rerumque, non sensibus sed ratione assequendam, naturam cognitam habeamus: verecunde itaque philosophandum, ut viam aliis ad præclara cæpta non obstruamus. Et tamen in sole aliquando caligamus, erramusque via, quam semel supposuimus rectam. Has regulas mihi omnino quidem imposui, erroribus me tamen va-

(f) Vid. Lucubr. §. XLIII.

PRÆFATIO.

cum non sentiens. Nec est, quod quisquam exspectet, ut quæ de genesi testarum dici possent, singula minutatim explicem; quia esset opus immensum, cui lucubratiuncula præsens valde impar; hanc ex pluribus, quas pro commercio nostro in hac materia cum laudato Amico vel per duas quadras anni 1743. communicaveram, literis concinnavi; perpauca addidi, plurima illustravi; nec aliter fieri potuit, quin a systemate Celeberrimi REAUMURII de formatione testarum aberrans thesım meam, quam cum aliis viris doctis communem habeo, defenderem: multi hanc scribendi materiam occuparunt, nemo uberrime tractavit, quam nec ego exhausisse præsumam, nec plus in alieno negotio videre velim, quam in meo; multa enim & diligentissimis pereunt. Interim tamen bonas horas in non ultima causa insumere, religionis esse duxi; nec extra oleas videar divagari, quod, post Biblia sacra, nullus mihi carior, libro naturæ; intra angustiores tamen limites me continere decrevi; reliqua, pro rei dignitate, peritioribus committens, cum multa eximia restant, nondum enucleata. Scripsi e Museo, mense Novembr. 1745.

S U M.

S U M M A R I A:

Animalia testacea cum integris testis ex ovo prodire - falsitatis arguitur - sed observationibus comprobatur: - *Leeuwenhoekii* - (Quibus modis testacea ova sua deponant) - ostreorum ova - mytulorum - *Listeri* observatio in ostreis - buccino fluviatili - *Willisi* - *Marfili* de cochleis - *Rumphii* - *Swammerdammi* - Historia Acad. Reg. Scient. aliter sentit - cum Celeb. *Reaumurio* - Dni. *Reaum.* experimentum - (Limaces non sunt cochleæ.) - Quomodo testacea transpirent præ aliis animalibus secundum Dni. *Reaum.* - De fabrica testarum *Steno* - *Leeuwenhoekius* - (Testæ corio testæ) - Illorum sententia comprobatur - cornua ammonis valde exigua - Testa animalis pars constitutiva - Corpus cochleæ in duas partes divisum consideratur - De testarum structura ab *Heyde* - *Steno* - *Listerius* - Margaritarum tunica & testularum lamellæ collatæ - Autorum sententiæ de structura testarum comprobata - Hactenus dictorum summa - Per juxta positionem - testa - in difformem molem excresceret - Obiectio - resoluta - Quid facto animalis testæ accedat - Saliva quid? - Definitiones: Cochlidum, Cochleæ, Stromborum, Buccinorum - (Spiræ ex ovo minores præ spiris testæ adultæ) - Cochlidis compositæ - (Spiræ nec plures in adultis, quam in testis ex ovo) - Collare cochleæ - quid sit? - Gibbus cochleæ - Dni. *Reaum.* ad collare solam transpirationem materiæ collocat - Hujus sententiæ examen - exemplis illustratum - natura cochlidis colorem heterogeneum non admittit - Quid per naturam cochlidis intelligatur - Testa os cochleæ - Testudinis os - Colores in testam introduci possunt - Obiectio de vi motrice - resoluta - qualis materia transpiret - De foliis arborum - substantia testularum cum succo vitali collata - Collare cochleæ porro consideratum - extra - & intra ovum - Qua ratione colores in testam introduci possint - Saliva diversa a muco cochleæ vulneratæ - Succus vitalis - quæ proxima sit causâ & incrementi & colorum testæ? - *Rumphii* observatio circa cochleas sudantes - Testæ velamina cum periosteo comparantur - Collaris puncta vel radii in cochlea urticarum non observata - Difficultas lineas ducendi - Incrementorum testarum modus a *Rumphio* propositus - primus secundus - tertius - (murices testarum), - Sufficerent modi secundus & tertius - monita circa modos - De eminentiis super testis - ab eminentiis collaris oriundis - quæ hypothesis fallit - Incrementa testarum an cum arboris vegetatione conferenda - Quo sensu testacea dici possint architecti testarum suarum - Speciatim quædam pertractanda - Testa pertusa refarcienda prout ossa fracta - primaria officina vegetationis - Dni. *Mery* dubia contra Systema Dni. *Reaum.* - Omnium conchyliorum generis uniformis - Cochlea in ovo tot habet spiras quot adulta - facultas in anteriore - in posteriore corporis parte - (Hic tabella nostra) - Buccinum considerandum - Definitio Cymbii - Mammæ - Pectines - Dni. *Mery* testulas observavit - Responso Dni. *Reaum.* - Periosteum quodcunque urgetur - Testulæ differunt inter se - de his *Leeuwenboek.* - (vegetatio in diconchis clarior) - *Rumphius* de cochlea lunari - de casside lævi cinerea - recte Dni. *Mery* testas vegetare sustinet - Testa mytuli porro considerata - lamellæ non a juxta positione - Tendines valvis connati - Uniones in conchis - quid? - cum oculis cancri collati - an delectantur extuberantes laminæ? - quod juxta positionem destruit - De unguibus animalium & squamis piscium - Ex frictione damnum mytilis - tamen crescunt minores - Pinna considerata - Primaria vegetationis officina - Dubium Dni. *Mery* de musculis mytulorum - quot habeant, eorumque situs - fibras minutissimas in minores subdividi - per musculos alimentum in testas - Experimentum Dni. *Reaum.* considerandum - Spirarum contenta - aër externus fortius agit per vulnus in corpus cochleæ - Cura vulneris examini subjecta - Facinora cassidis tuberosæ circa labium vetus - aliter in Casside lævi cinerea - Quæ facta non tollunt intus susceptionem - exempla a tribulis - muricibus - scorpio - ostreo muricato - claviculis Echinometrarum & pluribus - Dni. *Reaum.* hypothesis - ejus argumentum de musculo ad primam spiram cochleæ - quid sit? - partem posteriorem cochleæ absolvit sacculus lacteus spiralis - Cochlidum quarundam anatomie - musculus vel funiculus a puncto spiræ primæ dependet - Parietes testæ posteriores quomodo comparati - per quos officina virtutes vegetationis absolvit - Sacculus lesionis impatientissimus - punctum spirale cum funiculo umbilicali collatum - De nautilo crasso & cornu ammonis - Thalamus nautili - De operculis quarundam cochlidum - quæ perdurant cum animali - & vegetationem comprobant.

LUCUBRATIUNCULA

DE

TESTARUM

FORMATIONE, CREMENTO

ET

COLORIBUS

COCHLIDUM ET CONCHARUM.

§. I.

De formatione, structura & cremento Testarum acturi Animalia testacea cum integris testis ex ovo prodire. pro fundamento ponimus; animalia testacea cum integris testis ex ovo prodire. in lucem liberumque prodire aërem; ipsamque testarum structuram ita esse comparatam, ut una cum animali, tanquam ejus partes constitutivæ (a) vegetare possint. Hanc propositionem præsentis lucubrationuncula dilucidare animus est: quid facto animale accedat testis, suo loco dicturi.

(a) Unde dura cutis, os lapideum, audit; communiter vocari solet cochleæ domuncula.

§. II.

Hæc supposita satis quidem commoda esse non negamus, sed rogo Falstatis ne arguitur.
Ee

ne cum HISTORIA Regia Scientiarum Academia (a) ea propter dixeris omnino falsa (*nullement vraies*). Verum quidem esse perhibetur, quod animal prodeat ex ovo, sed falsum, quod una cum testa sua in conspectum veniat, utpote quæ peculiare & separatim opus animalis vocatur; cum tamen incomparabilis REAUMURIUS in priori libello memoriali de anno 1709. p. 379. juxta hypothesein, quam olim fovit, disertis verbis profiteatur: „ Les Limacons ne forment point de leurs Oeufs sans être déjà revêtus de cette coquille „ (sed notanter) qui a alors un tour de spire, & un plus.” Consultamus in antecessum sensus circa animantia testacea intra ova sua, physicorumque facile principum observationes. Ex cœtu omnium, qui in HISTORIA culpati sunt,

Sed observatio-
nibus
compro-
batur

(a) Sur la formation des coquilles, 1709.

§. III.

LEEU-
WEN-
HOEKII.

Primus, quem in scenam producimus, LEEUWENHOEKIUS (a) est, qui *ostrea* aperuit, & ex uno incredibilem exiguorum copiam exemit: scire autem interest, quod quædam bivalvia (sive *conchæ*) intra testas suas, nonnullæ *cochlidæ* (sive univalvia), ut *buccina*, intra uterum pullos excludant perfectos (b) aliorumque ova super testis aliorum, non quidem deposita, sed casu adglutinata reperiantur; quædam vero marina, fluviatilia & lacustria, nymphis similibusve plantis imo lignis in stagnis vel fluviis, plerumque cum gelatina, foetura ranarum simili, ova sua committant; rursus *cochleæ* terrestres ova in acervi cumulum juxta teneras plantarum inprimis bulbosarum radices in terram edant; omniumque conchyliorum alia vocitentur animalia androgyna, ut *cochleæ*, musculi marini; vel diversi sint sexus, prout *ostrea*, *pectunculi* & musculi fluviatiles. Sic pro determinandis rerum primordiis in regnis vel animali vel vegetabili sufficit, ad usque ova imprægnata vel ad foetum sive maturum in ovo, sive ipso facto exclusum, dari regressum.

Quibus
modis
testacea
ova
sua
depo-
nant.

(a) *Microsc. observ. P. III.*

(b) *Vid. Listeri Hist. Conchyl. Tab. 881.*

§. IV.

Exiguorum, quæ LEEUWENHOEKIUS venatus est, *ostreorum*

120. æquabant longitudinem pollicis lati; sic 1,728,000. æquarunt globulum, cujus axis pollicem latum æquat; omnia viventia vidit, & agitatione variorum minutissimorumque organorum, barbæ scilicet, vel branchiarum (a), (quas aliquando extra testam proferebant) jam tum in aqua excitant motum, ut aliquo modo celeriter in aqua progredi potuerint. In singulis autem dignoscere potuit *juncturam testarum*, & attendens ad ipsam exiguum ostreorum formationem, dicere necesse habuit, ea *omni ex parte cum adultis forma* convenire, ut *non ovum ovo similis* esse possit. Pariter multa *mytulo-* *tulorum* observavit *ova*, viditque ea usque adeo *aucta* esse, ut in quibusdam *utramque testam* conspiceret. Multi ex mytulis *nondum natis*, quos ex ovis exemerat, *mutarunt colorem testarum* suarum ex albicante in colorem subflavum; *nondum natorum testæ* tam fragiles erant, ut cum liquor ex iis exhalatus esset, ita contraherentur, ut eorum figura accurate dignosci non potuerit. Quod autem perspicacissimus *autor* testas in mytulis jam formatas a partibus corporis animalis *nondum formati* dijudicaverit, vel ex eo patet, quod etiam *ova*, in quibus mytuli *nondum formati*, aperuerit, inque iis certa vasa, vel nervos, nec non in infœcundis ovis membranas vacuas cognoverit. Circa *ova* vero, quæ jam *intra testas matris deposita* invenit, satiari non potuit, contemplando concinnum ordinem, quo *ova* multis in locis testis injecta fuerant (b). Testimonium nostrum ex autopsia his observationibus superaddere, supervacaneum esse judicamus.

(a) *Ostreis labia ab ore pendentia omnium bivalvium longe validiora sunt, utpote & crassissima & rigidiuscula; cum itaque iis pes aliquis ad se movendum omnino desit, ut se tamen vertant, his potissimum labiis, tanquam remis quibusdam pennisque uti, verisimile est, Lister. in Ind. Tabb. p. 6. ad Tab. XV.*

(b) *Conf. List. Exercit. Anat. III. Tab. 4. f. 10. ubi octo ova ordinatim collocata, ibidemque figura 9. musculi nondum exclusi, & sub microscopio visi.*

§. V.

Alter observatorum in ordine sit LISTERUS, qui (a) recenter edita LISTERI
observa-
tio in o-
streis.

(a) *Tract. de Cochl. p. 179.*

edita ova ostreorum intra 24. horas testis contegi scribit; & (b) ova cochlearum fluviatilium quadam genitura limpida, instar ranarum spermatis, implicari; hac enim maturescunt, donec ad formam singulae speciei propriam & perfectam pervenerint; prout etiam de ovis buccini fluviatilis pellucidi (c) agit, cujus sperma mense maio diligenter observavit, quod crassum fuit & instar crystalli pellucidum; in cuius medio (adhuc enim non resolutum fuit) inerant plurimae exiguae cochleae, ad magnitudinem NB. seminis papaveris, ipsa tamen testa figura maxime notabiles & facile cognoscibiles; nulli vero recter in lucem editi prorepserunt, etiam cornubus exsertis, ac si sponte nascerentur. Idem (d) testatur, quod ostreorum ova maturescendo post emissionem ex ovario purpurescant, si microscopio admoveantur; unde sequitur, quod non solum testas, sed quoque colores suos testacea animantia ex ovis ferant; his ipsa ostrea translucere intuearis, ut ea plane in mediis ovis conspiciantur; ova autem foras ejecta singula ad lenticulae magnitudinem increfcere, antequam solvantur.

WILLI-
III.

WILLISIUS (de quo Listerus, quod ipse solus in anatomia ostreorum naturali profuerit) (e) testas ostreis ab ovo connatas esse dicit, & primo molles, prout mole vero accrescunt persensim indurari.

(b) Tract. de Coch. p. 107.

(c) Ibid. p. 140.

(d) Idem Exerc. Anat. III.

(e) De anima brutorum cap. 3.

§. VI.

MARSIL-
III de
cochleis.

Antonius Felix Abbas MARSILLIUS anno 1683. cochleas etiam hortenses observavit (a) & quidem secundum omnes generationis gradus, acie cultelli multa ovorum aperiens. In quibusdam nondum manifestas animalis partes, in aliis cochleolas nondum quidem protrusas, testa tamen sua coopertas vidit; alia fracta erant ovula, & cochleolae ultra

(a) Relazione del ritrovamento dell' uova di chioccioline, in Bologna 1683.; cujus altera editio Latina Aug. Vind. 1684. Confer Malpigh. P. II. p. 95. Edit. Lugd. Bat. item Journal des Savans, Tome XII. p. 102.

ultra dimidiam sui partem jam emergebant. Similia cochlearum, ex earum genere, quæ vites infestare solent, LEEUWENHOEKIUS 1697. nactus ova examini subjecit, & magna cum admiratione *integras cochleolas ex ovis prodire vidit* (b). Addamus RUMPHIUM ^{RUMPHI} *Mus. Amboin. p. 83. de ovis cassidis cinereæ: Deze eijeren zyn hoort* ^{PHIL.} NB. *getakt* / (i. e. muricata, nam testâ cassidis obtusè muricata est) *en bzoos* / *gelyk* Alga coralloides, *omtrent een duim lang* / *dig in mal- hander* / *in de midden gekropt* / *hoben op met een stompe spits* / *week* / *spinnig* / en NB. *licht bruin* (vergit enim color cassidis ex cinereo in fuscum) *omtrent zoo dik* / *als Zeilgaaren*; *ouder geworden zynde* / *vind men de gedaante van kleine Slekken daar in* / *waar uit de vooznoemde Kasketten groeyen* (vegetant). Cui testâ hujus cassidis cognitâ sunt, vel ex descriptione mox intelliget, ova illa esse hujus generis, licet animali nondum in ovo formato. Confer testam chamæ asperæ, sive Bia-Garu Rumphii & descriptionem; ut ova plura taceam.

(b) *Microsc. Observ. Epist. C. Marilli facinorum tamen nul- lam mentioem fecit.*

§ VII.

Sufficiant satis illustria Testimonia simultanæ animalis & testæ suæ in ipso ovo generationis, ut longius ablit, eadem *falsitatis aper- ta* arguere: quin potius cum SWAMMERDAMO (a) faciamus: SWAM-
 „ *Testam perperam vocari cochleæ domum*, si hanc dictionem pro-^{MERDA-}
 „ pria significatione accipimus, siquidem *vera* sit ipsius *cochleæ cutis*,^{MI.}
 „ qua sine æque parum vivere potest cochlea, ac homo, cui deglupta
 „ est cutis, aut astacus sua nudatus testa, vel testudo pelle sua de-
 „ tracta; quapropter crusta hæc pro vero osse cochleæ habenda (b),
 „ in quo ejus musculi defixi sunt, haud aliter, ac musculi animalium
 „ quadrupedum ossibus adfixi, atque uniti sunt; quod ipsum & in
 „ mytulis liquido est videre.” Quodsi vero, ad instar dermatis,
 Testa

(a) Bibl. Nat. p. 99. quem pluribus vid. *de fabrica Testæ; de Sanguine; de differentia Muci a Sanguine; de Sac- culo, quem vocat calcarium; & quæ reliqua.*

(b) Conf. Prælucl. de crustratis §. I. n. 9. & Jacob. Grandium Epist. de verit. Diluvii p. 66. *Testacea plantarum more crescere.*

Testa sit corporis cochleæ pars constitutiva, non consideranda venit tanquam sejunctum a corpore animalis vel *separatum opus*: merveille à part.

§. VIII.

HISTO-
RIA A-
cad. Reg.
Scient.
aliter
sentit,

15

Cum
Celeb.
REAU-
MURIO.

Interim tamen HISTORIA Academia Regia levitatis arguit ce-
lebres rerum physicarum & naturalium cultores, aliosque viros curiose
doctos; absolute negans, testam in ipso generari ovo; verba, sic so-
nant: Jusqu'ici les curieux ont été assez touchés des coquilles, de
leur prodigieuse variété, & de la régularité exacte de leur structure,
de la beauté & de la vivacité singulière de leurs couleurs, de la ju-
stesse de leurs compartements, à peine imitable au Pinceau; mais les
Physiciens ne leur ont pas rendu, pour ainsi dire, assez de justice, &
ont trop négligé, de les considérer en Physiciens, & d'étudier leur
formation. Apparemment ils ont crû, que comme les coquilles,
ainsi que les écailles des Ecrevisses, sont des Os extérieurs pour tous
les animaux qu'elles couvrent, il falloit les regarder comme parties de
leurs corps, & comprendre cette merveille dans celle de la formation
générale des Animaux, incompréhensible à tout l'Esprit humain. Ils
ont donc supposé, que l'Animal & sa coquille naissent du même Oeuf,
& se développoient ensemble, & ils se sont contentés d'admirer, que
la Nature eût fait des demeures si bien travaillées & souvent si pre-
cieuses pour de si vils Animaux. Mais cette supposition n'est que
commode, & quoi qu'assez vraisemblable, elle est *nullement vraie*.
L'Animal naît de son Oeuf, mais non pas la Coquille, qui est une
merveille à part. Celeberrimus REAUMURIUS nusquam taxando
redarguit de rebus physicis viros meritissimos; loquitur de semidoctis
vel indocte curiosis; „ La plupart de ceux, que les beautés de la
„ Nature touchent, ont mis leurs soins à en assembler le plus, *qu'il*
„ *leur à été possible*, chaque nouvelle coquille fournissant de nouveaux
„ attraites à leur curiosité; leurs cabinets ne contiennent qu'une par-
„ tie de celles qui parent l'univers, & en ont toujours de reste pour
„ exciter l'admiration de ceux, qui savent admirer, mais il semble,
„ qu'on se soit borné à contempler ce bel ouvrage. — Verisimile
enim nobis videtur, virum celeberrimum in supra fatos autores non
incidisse, ex verbis quæ sequuntur: „ personne, *au moins que je sca-*
„ *ché*, n'a expliqué, *de quelle manière il est produit*; de sorte que
n'ayant

„n'ayant pas trouvé à m'en instruire chez les Auteurs, j'ai consulté
 „la Nature elle même par diverses expériences.” (a)

(a) *Memoire* 1709. p. 365.

§. I X.

Placuit viro perillustri, inversum naturæ ordinem sequi, & ante augmenta vel incrementa testarum, quam harum formationem docere (a) experimento, quo juxta varia & terrestria & aquatilia conchyilia usus est. Pertudit (nimirum) testas (b), & interposita inter foramen atque corpus pellicula, frustum ablatum infra eam continuo restitui didicit; similiter cum exteriorē testæ partem avelleret, ut reliqua corpori *limacis* tegendo non amplius sufficeret, atque *cuticulam* complicatam *extus* & *intus* testæ agglutinaret, avulsam partem nihilominus restitui annotavit, indubitato testimonio, quod cochlea continuo transpiret materiam lapidescentem, quæ non abeat in liberum aërem, sed vulneratam testam restituat, quod aliter fieri non possit, quam per juxta positionem. Non obliviscemur *infra penitus introspicere in hoc experimentum* (§. XXXVIII. XXXIX.), quod naturalem ordinem sequi malimus, & doctrinam de formatione testæ primo loco nobis familiarem reddere.

(a) *Quoiqu'il parût d'abord naturel d'expliquer de quelle manière les coquilles des Animaux sont formées avant de parler de leur accroissement, je suivrai ici un ordre contraire* Mem. p. 365.

(b) *Ita verba sonant in Actis Erud. Lipsiens. 1712. p. 147.*

Verum versio: des Limacons de jardin (cochlearum terrestrium, vel hortensium) in Limaces, nobis non arripet; quod limaces & cochleæ toto cælo ab invicem differunt: sunt enim limaces, nomine proprio, animantia anteriore quidem corporis parte cochleis similia, sed nuda, nunquam testam induentia, nedum formantia; Germanice: Nackte, Keler, Erde, Mauer, Schnecken.

Limaces
non sunt
cochleæ.

§. X.

Expedita res est, quod & animata & inanimata corpora (ut vegetabilia) imo certo respectu lapides in liberum aërem transpirent; faciles

faciles quoque sumus, dari speciem Atmosphære circumcirca corpora continuo transpirantia, quam tamen Dnus REAUMURIUS adeo non urget, & HISTORIA eum saltem in finem in medium proferre videtur, ut appareat, quæ ratione Testacea præ reliquis animalibus transpirent. Horum materia evanescit in libero aëre, illorum condensari dicitur materia exudans; quod enim vi testacea est donata, petrificari potest in libero aëre, ita, ut formæ corporis accommodata thalamum figuratum vel domunculam efformet sic solidam, ut ab injuriis liberum animal in testa requiescat veluti in cellula portatili, quæ præter materiam exudantem, ex qua conflata est, cum animali nihil amplius commune habet. Differentia igitur inter Conchyliæ & reliqua animata ponitur in eo, quod substantia, quæ transpirat, diversa est; cochlearum scilicet, præ aliis animalibus, lenta, viscida, & lapidescens (a); non avolans in aërem; materia vero reliquorum corporum in liberum aërem abeat. Sic est; nam alias arboris materia transpirans, si non avolaret, lignea esset, vel potius corticis naturæ, quod extrema pars arboris in libero aëre cortex est, & per juxta positionem cresceret arbor, non per intus susceptionem, minimum quæ corticem, quo vestitur; sed unde est, quod fungorum substantia materiæ expulsi, satis quidem densæ viscidæque, evanescat? quod *Limaces* æque ac cochleæ in viis salivam & glutinosam materiam post se relinquentes, ex densa viscidæque substantia domunculas sibi non construunt? sed forte non est lapidificantis naturæ, etiam si sit lenta, viscida & perlacea.

(a) Cette difference vient de la differente substance, qui transpire; celle, qui sort des Limaçons est visqueuse & pierreuse, Hist. p. 18.

§. XI.

Mittimus pro hac vice vegetationem ossium, quæ carne corporis tecta augmenta sua capiunt, ab initio cartilagineæ substantiæ. Quæstio modo est de origine & incremento cochleæ Testæ, sive de partibus, quæ successive testæ in aëre libero accedunt per juxta positionem, & quidem virtute cujusdam atmosphære, quæ originem trahit ab exhalatione corporis, & constanti ratione circumcirca animal subsistit lenta, viscida & lapidificans. Jam STENO (a) in mentem sibi revocaverat, ambiens fluidum aëris exteriori superficiæ testulæ inserviens; quod vero illico removet. Sunt ejus verba hæc: „ De „ maxi-

„ maxime vero externa testula dubitari potest, an ambiens fluidum De fabri-
 „ aëris exteriorem ejus superficiem tetigerit, an vero aliqua mem- ca testa-
 „ branula tecta fuerit? equidem hoc *posterius tantum verum esse* rum STE-
 „ credo, quod omnium aliarum testularum fibras, quo tempore con- NO.
 „ creverint, ab ambiente fluido factas non fuisse constet: quod in
 „ NB. *hirsutis*, chamis dictis, aliquod tanquam *corium* extrinsecus
 „ superinjicitur; sed quæritur de re sensili, & dici potest, fibras pri-
 „ mæ testulæ tantum induratas fuisse, dum adhuc NB. *in ovo latuit.*”
 Et in prodromo scribit: Diu *intra ovum* jam tum induruisse primæ
 testulæ fila. Ut autem nobis constet, quid sibi velint *testulæ & fibræ*
 & *fila*, autor (b) præmiserat „ Testas (ostrei) ex toto posse re-
 „ solvi in *exiguas testas*, illas autem *testulas* in *fibras*. Ista *fibras*
 „ duorum esse generum à se invicem *differentes & colore & substan-*
 „ *tia & loco.* In *exiguis testulis* superficiem infimam & superiorem
 „ nihil aliud esse, nisi *extremas partes fibrarum*; at testularum lim-
 „ bos, sive ambitus superficies constare ex *lateribus fibrarum* earun-
 „ dem *testularum.*” Quam STENONIS observationem LEEUWEN- LEEU-
 HOEKIUS (c) confirmat, fibrasque *Stenonis* vocat *fistulas*, verbis. WEN-
 „ Hæc putamina, prout perspicere potui, constarent ex fistulis ad- HOEKIUS.
 „ modum *per se mixtis*; quod quodlibet horum putaminum ad mag-
 „ nitudinem justam perveniret ex protrusione sive propulsione parvo-
 „ rum subfuscorum *putaminum*, ex *globulis compositorum*, atque ex-
 „ trinsecus magna multitudine in *plana conchæ* jacentium, unde
 „ *accretio & ipsarum* quoque fit *fistularum origo* (d).” Supra
 Steno sententiam suam comprobaverat testis *chamarum* (imo *buccino-*
rum, muricum, musculorum & innumerorum aliorum conchyliorum)
 superinducto corio hirsutis scabrisque. Hæc animantia æque transpi- (Testæ
 rant ac alia generis testacei; cum autem transpirans materia viscida & corio te-
 petrificans dicitur, in liberum aërem non abiens, sed atmosphæræ ad ctæ.)
 instar corpori vicina subsistens, mirum est, quod extrema testæ su-
 perficies coriacea, sub quo corio demum crassissima testa gignitur,
 libero aëri non exposita; sic in cœnis noti mytuli (musculi) exter-
 ne membranas (*het bovenste vliesjen / Rumphii*) habent, quæ in-
 dudvia pro recreatione mentis & oculi, vel cultro, vel lima, vel ace-
 to

(a) *Tract. de solidis in solidis.*

(b) *De fabrica testarum.*

(c) *Observ. Micr. P. I.*

(d) *Plura infra, ubi curatius structuram testarum intuituri.*

to tolluntur. Dixeris itaque materiam ejusmodi testaceorum transpirantem aut coriacea, aut & coriacea & lapidea naturæ; ex altera corium, quasi periosteum membranofum, ex altera testam sub ipso corio generari; sed tunc exulabit juxta positio, & testæ vegetarent uti ossa (e).

(e) Du Hamel, *mem. sur le developp. & la crue des anim.* 1742. p. 350. *genesis ossium cum vegetatione arboris analogice explicavit*: „ Pour établir une analogie admirable entre le vegetal & l'animal — *fundamentum ponens in eo*: „ que les os sont enveloppés par une membrane, qu'on nomme le perioste, le corps ligueux des arbres l'est par l'écorce.

§. XII.

Illorum
sententia
compro-
batur.

Omnium conchyliorum *Genesis* in ovo unam esse eandemque, nemo negabit (a); jam vero supra fidem dedimus laudatis autoribus, qui foetus ostreorum, musculorum & cochlearum non nudos i. e. non imperfectos, sed testa integra, perfecta, tenera quidem, uti par est, intra ovorum putamina observarunt, & ex ovis solverunt; imo neminem proprii frustrabuntur oculi, cochleas hortenses cum dermate testaceo, secundum omnes dimensiones integro & perfecto, ex ovis suis prodire. Videatur *Tabula a Marfillio tradita*; ubi num. 1. ovum merum, 2. apertum, sed sine ullo principio animalis, atque solum albumen emittens. 3. Animal jam perfectum & testa coopertum, partui vicinum. 4. & 5. Cochleolæ ex ovo jam fracto emergentes. 6. Ovum fractum, ex quo omnino jam prorupit animalculum, testa vacua, aliquantum contracta & corrugata. Quin & a nostris experimentis tantisper recedentes, insuper provocamus ad testulas minutissimas emortuorum conchyliorum littoris Ariminensis (b). Uberrimam eorum sege-

(a) Ne suffiroit il pas à un physicien d'avoir expliqué, comment une plante croit, de quelle maniere se fait la nutrition dans un animal, pour en conclure, ou plutôt afin que tout le monde Philosophe conclût avec lui, que c'est ainsi, que toutes les plantes croissent, que la nutrition se fait de la même maniere dans tous les animaux. Dn. Reaum. *Mem.* 1709. p. 367.

(b) *Conf. insuper Janum Plancum de conchis minus notis.*

segetem habemus, ex liberalitate humanissimi *Planci*; collegimus (præter reliquos buccinorum, cochlearum & concharum fœtus vix ac ne vix quidem exclusos) multitudinem cornuum Ammonis; horum unitates 525, singulæ trium vel quatuor gyrorum, pondus æquarunt 5½ gran. Nemo autem, re experta, crederet, vel ejusmodi cornicula ammonis sine testis in conspectum ventura. Cum autem certo certius animal cum testa sua jam sit in ovo, vix ac ne vix quidem materiam transpirantem ex corpore animalis in ovo, & quidem lapidificantem, concipere licet, quod liber aër ad transpirationem requiritur, quem ad cochleam in ovo non admittimus, & vel homuncioni, vel pullo gallinæ in ovis denegamus.

Cornua
Ammonis
valde
exigua.

§. XIII.

Ex præmissis colligimus, quod animalculum cum propria sua & Testa animalis perfecta testa ex ovo excludatur, testaque animalis sit pars constitutiva in ovo formata, ideoque non separatum est opus nec animalis nec liberis aëris; sic cochlea sine testa sua considerata non est cochlea, & limaces testa præditi, desinunt esse limaces; prout animal quodcunque cutaceum vel coriaceum deglupta cute desinit esse animal integrum. Antequam ulterius procedamus, monemus, quod in cochlidibus turbinatis *caput animalis Domiportam* respiciat, quæ in amplissima i. e. extrema spira patet, sicque extrema corporis pars in prima i. e. minima spira terminatur; unde est, quod in turbinatis corpus animalis *natura spiralem* quæcunque formam habet, cujus figuram circumvolutio testæ describit. In cochlidibus volutis, prout & in conchis, corpora sunt vel convexa aut conglomerata, vel quasi complanata & convexa apparent. Vide Tabulas LISTERI, HARDERI & SWAMMERDAMI citatas infra §. XLII.

Testa
animalis
pars
constitutiva.

Corpus
cochleæ
in duas
partes
divisum
consideratur.

Vid. §. XVIII.

§. XIV.

Quod ad internam structuram testarum attinet, incidenter §. XI. observationes STENONIS & LEEUWENHOEKII, quæ huc trahendæ, tradidimus; cum his conferendæ sunt observationes ANTON. AB HEYDE & LISTERI. Ille (AB HEYDE) testas e filis obliquis constare ait, & quod increcant, quatenus inferiori earum superficie lamellæ ex humore ab animali exudante agglutinantur, siquidem testæ ex lamellis compositæ conspiciuntur. Hæc sententia systematici

De testarum structura.

AB HEYDE.

mati Dni Reaumurii patrocinari videtur; verum mox apparet *Antonium ab Heyde* in explicatione lapsum esse, si mentem auctoris interpretari velis de inferiori *ipsius testæ* non *testularum* superficie; quod fieri non potest, ut testæ increseat, ubi ipsius inferiori superfici ei vel parieti lamellæ agglutinentur: quin potius talis agglutinatio ipsi animali foret fatalis, quod tandem cogeretur testam, tanquam carcerem per parietes coadunatos successive nimis angustum, deserere, h. e. mortem subire. Increcente enim corpore & domuncula parietes suos contrahente suffocabitur hospes. Recte tamen observavit *ab Heyde*: testas ex lamellis compositas esse, hasque e fibris obliquis constare; has autem *fibras* STENO ulterius describit, quod qua materiam cum humore animalis convenient & dupliciter *formari* possint, vel *in ipsis poris* (testæ scilicet) vel, ut verba auctoris retineamus, dum superficies animalis aucti major fit superficie jam concretæ testulæ, sic ab eadem recedens partim *in fibras humorem glutinosum* trahit, qui inter *ambas superficies continetur* (ut fieri solet viscosis humoribus), partim incrementum ei dat, novum humorem excernendo, maxime si illud perpendatur, *nullam aliam materiam penetrare posse inter dictas illas superficies*. Distinguit autor inter *fibras & duplicem materiam*, cujus altera durior, altera mollior, ambæ vero viscosæ & fibrosæ sunt; unde est, quod *illarum fibrarum accurata investigatio* plurimum conferat ad *Osteologiam explicandam*, & quaslibet testulas (exceptis solis exterioribus) productas esse inter *exteriolem testam* & ipsum animalis corpus, & per consequens figuras suas non a se ipsis, sed a loco habere: unde etiam evenit, motum animalis & materiæ copiam non raro aliquam in ossibus figuræ varietatem efficere solere. Prout autem ossa non per iuxta-positionem augentur, sed per intus-susceptionem vegetant, quod medullam & canales tubulosos pro intus-susceptione & vegetatione habent; sic testæ habent suas testulas ex fibris fistulosis (§. XI.) compositas, pro intus-susceptione humoris communicativi cum fistulis, unde ad ossem instar vegetare dicuntur, ita ut partes animalis constitutivæ sint; estque externa superficies testæ vel corio vel membrana plus minus crassis & tenuibus tecta, periosseo, sub quo vegetant ossa, analogicis. LISTERUS (a) pariter testulas statuit *fibrasque fistulosas, testulas constituentes*; paulisper circa materiam dis-sentiens, ex qua testulæ fibræque oriantur; ponitque succum vitalem *in fibras* tanquam *in totidem vasa excretoria* expulsum, ibidemque

LISTERUS.

(a) Exercit. Anat. III. p. 121.

ob moram, cum jam extra curriculum istius succi circulati sit, paulatim induratum; probationem exinde desumens, quod *succus vitalis*, facta animalis sectione, *leviter coctus in grumum coaleat & colorem opalinum induat*, materia vero, ex qua testa condensatur & indurescit, *succus vitalis sit lapidifico succo permistus*; quod autem ad *fibras ipsas testulasque* ex iis compaginatas attinet, quod *illæ in ipso animalis cujusque ortu formatæ* sint, & quoad numerum & quoad formam. Huc quadrat, quod STENO de margaritis scribit: Inter margaritarum tunicas sive laminas ipsasque testulas conchyliorum margaritififerorum ea tantum differentia est: Testularum in his fibras quasi in eodem plano sitas esse, margaritarum vero lamellarum fibras in sphaerica superficie disponi; ita fibræ centrum margaritæ cujusque ex una extremitate respiciunt. Pariter Listerus a margaritis ad testas concludit, verbis: Conjicio materiam lapideam &c. Jam vero margaritæ non extra animal, sed in corpore animalis gignuntur & efformantur, ubi nulla transpiratio nec aër liber ullo modo concurrunt, ut lapidifacitæ dici queant uniones.

Margaritarum tunicae & testularum lamellæ collatæ.

§. XV.

Præter tot observationes & testimonia Physicorum, me judice, qui libet vel nudo oculo observare potest, testas conchyliorum ex variis fibris fistulosis testularum constare, una cum innumeris meatibus diversisque cellulis, in quibusdam testis sese mutuo interfecantibus. Li-
ma poliantur ex. gr. buccina, cochlides alatæ, cassides, vel jungantur coti aquariæ, vel dividantur serra, & mox apparebunt cellulosi, fibrosi ac tubulosi canales, sanè innumeri, miraculosis gyrationibus sibi invicem cohærentes; & hæc omnia in interna testæ substantia ultro, in interna & externa testæ superficie non nisi juxta calcinatas ad littora testas dignoscenda, analogum quid cum ossibus animantium exhibent. Consideranda etiam veniat testa balani, vel vulgaris, vel balanarum, cribrosa, pro determinanda interna testarum structura perhabilis ad vegetationem, claraque voce obloquens juxta-positioni partium suarum.

Automorum sententia de structura testarum comprobata.

§. XVI.

Ex hætenus dictis colligimus 1. quod animal cum integra testa sua ex ovo prodeat. 2. Quod testa internam structuram in ovo semel formatam ad dies vitæ integram sibi servet, non nisi qua volumen suum

Hætenus dictorum summa.

mutabilem; 3. quod testæ structura sit fistulosa & prout aliorum animalium ossa ita comparata, ut per intussusceptionem succo vitali, alio testificante permisto & diversimode filtrato frui, ipsaque testa, communiter sub visibili periosteo membranaceo, vegetare queat; 4. quod hæc vegetatio osteogenesi analogæ sit, ita ut 5. testa cochleæ sit animalis pars constitutiva, qua privata, desinat esse animal integrum & vivum; 6. consequenter testa non sit domuncula cochleæ opusque plane separatum ab animali; unde porro 7. sequitur, quod non sit opus extus positione, (a) nulla collectione materiæ transpirantis in libero aëre inque forma atmosphæræ circum circa corporis partem mollem; nulla 8. successiva descriptione plurium (b) spirarum, ne animal nudum ulla in parte corporis sui careret tegmine suo.

(a) *Prorogamus adhuc, quid factio animalis (§. I.) testis accedat.*

(b) *HISTORIA: Cela supposé, prenons le Limacon, qui ne fait, que d'éclore, & qui est dans sa première petitesse. Puisqu'une matière, qu'il transpire, se petrifie autour de lui, il doit se faire d'abord une petite enveloppe proportionnée à la grandeur de son corps, & comme son corps est encore trop petit, pour faire un tour de spirale, ou du moins un tour entier, cette Enveloppe ne sera que le centre, ou tout au plus le premier commencement d'un tres petit tour de spirale. L'animal croît ensuite —*

§. XVII.

Per juxta
positio-
nem

Corpus animalis ex cochlidibus turbinatis natura spiralem formam habet (§. XIII. & pluribus infra): nam cochleæ corpus dici nequit, quod non sit forma spirali. Jam ponamus, animal indefinenter transpirare (quod negari nequit. §. X. quamdiu liberi aëris animal particeps fuerit) & materiam, quod lapidifica sit non abiens in aërem,

Testa

indefinenter laminas testaceas juxta ponere, necessario sequeretur, testam indefinenter per omnes dimensiones & angulos augeri, animali licet ad determinatam à natura magnitudinem jam pervento, cum materia exudans, quoad animal vixerit, non cessat. Verum enim vero, in difformem molem tum excresceret testa, animal autem ex domuncula sua, quæ dicitur, tandem excluderetur. Si sustine-

stinere præsumas, materiam transpirantem opus sibi proprium non aggredi nisi in ea regione testæ, qua augmento opus, ne ulla pars corporis mollis nudata maneat, incredibilem finxeris industriam materiæ transpirantis, quacum animal nihil commune habere dicitur.

In diffor-
mem
molem
exces-
ceret.

§. XVIII.

Sed forte regefferis: Testæ partem spiralem semel formatam non amplius augeri, sed successu temporis saltim novam spiram jungi, & licet spiræ cochleæ juvenis eandem habeant longitudinem cum spiris cochleæ adultæ, eandemque latitudinem, illas tamen ab his amplitudine differre. Verum enim vero extra contestationem manebit, corpus cochleæ adultæ idem esse corpus, in partibus suis, quod est cochleæ ex ovo; idemque corpus in duo capita summa, vel in duas partes dividi (§. XIII.); in anteriorem, qua comprehendamus caput, collum, quod appellare volupe sit, plantamque, quæ pro pede habetur; inque posteriorem partem, quæ interanea viscera complectatur: jam vero, si animal sit magnitudinis spiræ primæ, spiram primam, si secundæ, secundam construere dicitur; opus sane imperfectum: corpus enim natura spirale (§. XVII.) cessaret esse opertum, vel in secunda vel in tertia corporis sui spira, quas interanea incolunt; careret denique thalamo, qui vocatur ab ostracologicis, i. e. spira ultima, vastissima præ reliquis, pro corporis sui parte anteriore; nam spira prima testæ vel secunda non sunt spira tertia vel quarta, quæ sunt thalamus; ergo animal cum spira prima testæ sola nudum foret præ reliquis corporis sui spiris sibi naturalibus. Porro, divides, quæso, *buccinum rostratum crassum, rufescens & undatum*, vel etiam *buccinum album, læve, maximum, septem minimum spirarum* (a) in sex vel plures sectiones, & supponas velim, testam non vegetare, sed per juxta positionem augeri, scire gestiam (habita juxta ratione & proportionem buccini vel trium linearum & buccini pedalis magnitudinis) quo devenerint, juxta primam sectionem, vastus qui appellatur venter amplissimaque Domiporta, postquam testa aucta fuerit ad usque secundam sectionem, & si vel ad sextam dimensionem surrexerit, qua ratione Strombus buccini elongatus, & venter globosus ac vastus, illo non obstante, sic ordinate & adeo dilatatus fuerit?

(a) *List. de cochl. Tab. 3.*

§. XIX.

§. XIX.

Contra quotidianam enim est experientiam, quod cochlea sua testa nondum vestita prodeat in lucem (§. I.) testaque neutiquam sit animalis pars constitutiva, ex ovo cum animali incrementa sua capiens, sed separatum cochleæ editæ opus. Est utique quid, quod *testæ accedat facto animalis* (§. I. XVI): sed hoc in errorem te ducere non patiaris; cochlea quippe, *cornua ammonis, serpentuli, similesque* cochlidæ *amplificant* & producant, non testam integram, sed, quantum satis, *limbum spiræ extimæ*, i. e. thalamum partis corporis anterioris, pro ratione, qua animal cum testa sua integra vegetat, prout nos porticus nostras pro ratione domus vel incolarum amplificare solemus, relicta domo integra; opus omnino singulare, quod facto animalis fit, sed non mediante materia, quæ ex corpore animalis transpirat, verum *mediante saliva ex ore eructata*. Hæc saliva SCHEUCHZERO audit *sanies glutinosa*, Græcis *μύξα κοχλίων*, mucus cochlearum, PLINIO, *spuma* & *succus*, de qua LISTERUS: „quæ, uti in cochlea observari licet, si non continuo eructatur, dum „loco se movet in alium, animal propria saliva testificante implici- „tum loco adfigeretur;” Unde est, quod ab ATHENÆO (a) cochlea similisque cochlis terrestris (nam aliter sese res habet circa testacea aquatica & pelagia) *ὕγρονέλυθον*, humidis viis animal, appelletur (b).

Quid fa-
cto ani-
malis te-
stæ acce-
dat.

Saliva
quid?

(a) Lib. II. c. 22.

(b) Fab. Col. de Purpura C. 2 §. 3. *copiosam extuberantem satis atque veluti cartilagineam spumam vitream fundere scribit, non secus ac aqua diluta sapone multo & concussa, atque paleæ vel alterius rei exigua fistula intincta & inflata paulatim evenit; conf. Aldrov. de Testac. p. 107.*

§. XX.

Defini-
tiones
Cochli-
dum.
Co-
chleæ.
Strom-
borum.
Buccino-
rum.

Per *cochlides* autem intelligimus: quosvis canales testaceos circa principium clausum in gyros gradatim vastiores constanti ratione circumactos, vulgo *uniwalvia*. Sic *cochlea* nobis audit: *cochlis simplex*, conis obtusis & inclinatis quodammodo similis, spiris pluribus, iisdemque excentricis, contorta. *Strombi* sunt cochlides spirales, in conum valde acutum & longum contortæ. *Buccina* autem sunt strombi

17

bi in ventrem ultimæ spiræ globosum & vastum dilatati, ore subrotundo, breviter canaliculato, & sic porrò; omnes ex ipso ovo in luce distinguendæ & cognoscibiles. Infinite itaque (ut ita cum vulgo loquar) minores sunt spiræ, ex. gr. cochleæ ex ovo, præ spiris coch- (Spiræ leæ trium vel quatuor annorum, sive illius diameter scrupulum, sive ^{ex ovo} hujus diameter uncias adæquet; consequenter duæ priores spiræ coch- ^{minores} leæ juvenis minores sunt prioribus spiris duabus cochleæ adultæ, nec ^{præ spi-} tamen ætas testæ provectior absorpsit testam ex ovo, neque metamor- ^{ris testæ} phosi quadam transmutavit, ni crederes animal minorem testam deponere, prout astaci deponant loricas suas, sibi quæ ex materia transpirante quotannis novam construere. In *cochlide composita* systema Dni Cochli- ^{dis com-} *Reaumurii* longe difficiliter admittitur: est autem cochlis composita, ^{positæ.} in qua duplex testæ circumvolutio, ita ut ex duabus cochlidibus videatur composita; ex. gr. *Fusus longus* constat parte posteriore ex strombo, anteriore vero sive ventre vel thalamo ex voluta; in hac cochlide 2. vel 3. linearum, qua partem posteriorem, nec plures, nec (Spiræ pauciores sunt spiræ vel sectiones, quam in simili cochlide longitu- ^{nec plu-} dinis pedalis, nec laborat animal unquam nudo corpore ab ipso ovo; ^{res in ad-} ergo una cum animalis partibus mollibus vegetavit cochlis in ovo, ^{ultis,} ex quo testa perfecta tandem prorupit. Veritas cadet in oculos, in- ^{testis ex} specta Tabula nostra in §. XXXII. explicata, qua opusculo huic sub- ^{ovo.)} juncta delineatas exhibemus, ope microscopii, ab ipsis incunabulis cochlides recenter editas.

§. XXI.

Progredimur ad cochleæ, quod vocatur COLLARE (a); hoc ex COLLA- mente Dni *Reaumurii* primarium instrumentum ad testæ opus con- ^{RE coch-} cinnandum appellatur; unde ex materia transpirante vel nova fit spi- ^{leæ} ra, vel ex attritu *macule*, si forte nigra imbutum est, curva sive spiralis ducitur linea nigra. Est autem COLLARE cochleæ, & qua- quid sit? rundam aliarum cochlidum, imo nonnullarum concharum valvis inæqualibus, *Orbita coriacea* corpus animalis in duas partes dividens, sicque in medio corpore conspicua, testæ circum circa internum parietem adeo arcte juncta, ut continua ipsi videatur, & sine interitu animalis a testa dissolvi nequeat; corpore anteriore animalis intra testam con-

(a) Quod in *ostrocologia* appellatur limbus, labrum sive vel-
brum cochleæ.

contracto, solum visui exposita; orificium intestini recti quodammo-
do referens, ad cuius latus alterutrum est exitus sat patulus excre-
mentorum; coloris plus minus albi, cineritii, fuliginosi, citrini, vel
flavicantis. Quando cochlea, mediante planta (pes vocata, *Deite-Fuß*)
lentissimo quidem reptatu loco se movet in alium, corporis anterioris
partes, scilicet *caput cum cornubus* (vulgo) *collum oppositum plantæ*
continuae, & pone plantam, *non quidem collare*, seu circulus dictus
Gibbus cartilagineus, sed gibbus quidam distinctus & parvus conspicui sunt:
cochleæ. de parvi hujus gibbi partibus internis consule WILLISIUM, STE-
NONEM, AB HEYDE, LISTERUM, aliosque physiologos. Reti-
neamus nomen COLLARE, *Gallis*: Collier; *Germanis*: Hals-Kragen/
eoque lubentius, quod LISTERUS (a) *collare in Domiportis carti-*
laginosum appellat, *ejus* simul indigitans *usus* alios: de copioso scili-
cet rugarum muco, de liquida ejus materia, inprimis operculo testæ
efformando inservientibus; de quibus plura suis locis. Ad idem COL-
LARE fortior & vel sola transpiratio materiæ testæ formandæ inser-
vientis collocatur.

Dr. RE-
AUMU-
RIUS
ad colla-
re solam
transpi-
rationem
materiæ
collocat.

(a) *Exercit. anat. in qua de cochleis.*

§. XXII.

Hujus
senten-
tiæ exa-
men.

Non negamus, quod animalia ex una corporis parte præ reliquis
fortius aliquando transpirent, ex. gr. juxta *collare* cochleæ; sed ma-
teria, quæ exudat, neque solius est collaris, sed integri corporis esse
debet, neque rugarum vel papillarum mucus est ipsa materia, quæ pro
conservanda vita animalis transpirat; sic exhalatio vel transpiratio &
frictio vel attritus unum idemque non sunt; plus est in frictione, quam
in transpiratione. Si partes rugosæ & papillæ collaris comprimun-
tur, uberrimam materiam, salivæ oris cochleæ simillimam, reddunt,
quam non dixerim materiam, quæ exhalat vel transpirat; idem fit,
ubi animal anteriores quidem corporis partes exsertas, sed vel digito
hominis inciviliter tactas, rursus intra testam & quidem tam alte ab-
scudit, ut non nisi circulus ille cartilagineus, qui collare dicitur,
orificio coli simile, in conspectu maneat. Interim tamen magnam pro-
babilitatem præ se ferre videtur, quod in medium profertur *de colore*
nigrisque maculis COLLARIS; si scilicet collare sit flavum vel ci-
treum, aut si materia ex collari exudans ita sit comparata, ut novam
spiram

spiram faciens hanc flavo simul colore imbuere queat, maculasque insuper habeat collare, quæ tandem ex. gr. vel nigram lineam spiralem vel maculas in spiram actas pingant. De hujusmodi phænomenis infra mentem meam explicabo. Hoc loco libenter scirem: unde concurrant diversi mixtique colores in pennata vel squamata pictura *Buccini Tritonis*, *Cassidum* *Valvatarum*, *Trochorum*, innumerarum. Exem-
que aliarum *Cochlidum* & *Concharum*, inprimis *volutarum*, & inter plis illu-
has, quæ vocantur, *Admiralium*? *Volutæ* incomparabilis, quam semel stratum.
vidi sub nomine *Cedo nulli*? Cum tamen omnium *Collaria*, vel partes corporis loco *Collaris* habendæ, valde *simplicia* & *neglecti* sunt *coloris*.
Notissima est concha cænarum sive *musculus vulgaris*; animal vel albicantis vel flavicantis vel aurantii coloris; sed unde est, quod parietes valvarum internæ sordide margariticæ, extus vero, & quidem hyeme nigricantis, æstate cyanei vel subcærulei coloris? Quis penicillus pinxit *pectines chamasque*? Unde porro, quod pretiosi *Amusii* supera valva ab altera parte polita & hepatici, ab altera costosa & lactei coloris, inferior autem valva tota nivea? Si scirem, qui fiat, quod poma in corticulis multifarie picta, cum omnium pulpa vel albissima vel subalbida sit, non hesitarem explicare picturas conchyliorum simulque plumarum, quibus gaudent papilioes erucarum. In eo cum celeberrimo *Reaumurio* convenimus, quod si natura animalis ita comparata, ut testa, (quam partem animalis constitutivam diximus) sit flava vel cærulea, vel aliter, vel multicolor, naturam ejusmodi cochlidis heterogeneum colorem nullatenus admittere, quin cochlis secundum naturam suam specificè colorata ex ipso prodiret ovo.

Natura
cochlidis
colorem
hetero-
geneum
non ad-
mittit.

§. XXIII.

Corpus cochleæ in ovo formandum, tanquam ens compositum, Quid per
sine essentia concipi non potest, quæ consistit in modo, quo ex na- naturam
tura, vel vi activa cochleæ, partes ipsi propriæ, non aliæ, jungun cochlidis
tur; cum autem tempore exclusionis cochlea integra i. e. animal, quæ intelliga-
tur.
cochlea est, cum testa integra prodit, sequitur testam cochleæ pro-
priam, tanquam partem constitutivam animalis, ejus naturæ vel vi
activæ tribuendam esse, qua illa reliquis partibus animalis per essen-
tiam corporis cochleæ juncta; ita ut recte dicatur testa Os (in quo
defixi sunt muscoli) *cochleæ sua natura proprium*, prout recte dici-
tur tegmen *testudinis* osseum, quocum animal ex ovo prodit & in
quo defixi sunt muscoli ejus, Os *Testudini sua natura proprium*; con- Testudi-
sequen- nis os.

sequenter testa tanquam opus separatum, vel tanquam proprie domuncula animalis, concipi non potest, quod contra essentiam & naturam cochleæ est. Si verum est hoc, nulla intercedit difficultas, qua ratione ex *commotis* in artificiosissimis & corpori cochleæ adæquatis vel subtilissimis vasis, *compositis*, *filtratis*, *rursus mixtis* & *attenuatis*, demumque per *fibras*, *tubulos*, *fistulasve*, *transmissis depositisque determinatis succis* COLORES in testam introduci possint, quibus a natura tinguntur & pinguntur corpora colorabilia vel cutacea, vel pilosa, vel plumosa, vel testæ vel proxime ad testas accedentia, scilicet squamosa: imo, ex liquido lacteo tandem generatur sanguis purpureus.

Colores
in testam
introdu-
duci pos-
sunt.

§. XXIV.

Objectio
de vi mo-
trice

Forte dixeris: Exhalationem etiam supponere vim motricem; igitur per vim motricem stabiliri transpirationem materiæ, quæ secundum systema Dni *Reaumurii* testificantis naturæ est, in libero aëre non evanescens, sed præ aliis animalibus circum circa corpus, atmosphæræ ad instar, perdurans, augmenta testæ conciliat, unde recte dicatur testa opus cochleæ separatum; colores vero, quandoque singulares, attritui partis corporis quæ *collare* dicitur tribuendos esse. Verum enim vero, prout in motu nihil reale existit, nisi conatus, sic gratis supponitur ejusmodi qualitatibus donata materia commota & exudans testificantis naturæ, inque libero aëre circum corpus perdurans; omnibus animantibus transpiratio communis est, proficua & necessaria ad vitam; si impeditur, damnum mortemque involvit; itaque materia, quæ expirat, quid superfluum inutile plane & nocivum est, necessario removendum, ut subsistant motus vitales; hinc res aliter sese habere nequit in cochlea. Quidni autem & materia testudinis transpirans vel *Armadhilli*, aut *Diaboli sinensis*, corneæ esset substantiæ, & prout materia cochleæ dicitur, in liberum aërem non avolans? Difficulter enim, quæ transpirat, materiam lentam, tenacem, tractuosam & petrificantem mente concipere possum; facilius quidem leviculam pronamque ad exudationem, in corpore vel supervacaneam, vel, si non transpirat, omnino frivolum & nocivum. In arborum foliis primarius præparatur succus nutritius, filtratur & stipiti ramisque communicatur, in quem finem folia habent utriculos costasque, ad instar venarum arteriarumque, vel potius vasa nervis similia fibrosa & fistulosa; tandem decidunt folia, nullius amplius usus; quamdiu autem perdurant, transpiratio ad vegetationem necessaria foliis denegari

transpi-
ret.

De foliis
arborum.

gari nequit, usque dum succus nutritius nondum fuerit absolutus; jam vero nemo materiam, quæ transpirat, cum materia succi nutritii pro una eademque materia habebit, quin potius illam, tanquam inutilem & nocivam, in aërem abiisse pronuntiaret. Revocemus nobis in memo-^{Substan-}riam, quod superius de structura testarum, & animalium testaceorum^{tia testu-} diversis succis, diximus; testas scilicet in testulas, hasque in fibras si-^{larum} ve vascula fistulosa & tubulosa resolvi, earumque substantias affinita-^{co vitali} tem habere cum succo vitali animalis, quem, punctato animali, ob-^{collata.} servare & à succo testificante salivæ vel sponte eructatæ, vel vitali suc- co permistæ, distinguere licet, tunc potius intus-^{susceptio}, quam jux- ta positio testæ nobis subolebit, ut præparati accedamus ad modum, quem infra Rumphius (§. XXVIII.) proponet; quod jam extra du- bium posuisse confidimus, cochleam cum *integra testa ex ovo* pro- dire. (§. XIX. XXIII.)

§. XXV.

Posito autem, non concessio, COLLARE cochleæ, quod dicitur, ^{Collare} testam pingere, ductusque spirales a punctis vel radiis *collaris* origi-^{cochleæ} nem trahere, sequeretur nihilominus tamen, testam abundare modo^{porro} dictis vasculis, unde sit, quod succus *collaris* puncti vel radii nigri, ^{confide-} adhibita frictione juxta spiram noviter constructam (nam Dn. *Reau-* ^{ratum} *murius* cochleam ex ovo cum integra testa prodire recusat) eandem spiram penetrare possit, ut spiralis linea indelebilis maneat: quod si & intra^{ovum.} vero urgeamus animal cum integra testa in ovo, nobiscum non con- veniemus, qua ratione *intra ovum, exserto animalculi collo, & pu-* ^{micante collari}, vel prima, quam collare non attingere potest, vel secunda spira aut construi aut pingi possit: insuper sylvema incompa-^{Qua ra-} rabilis *Reaumurii* circa testas *circinatas, clathratas, fenestratas, pli-* ^{tione co-} *catas, muricatas*, verisimilitudinem vix ac ne vix quidem admittit, ^{lores in} cum e contra per ejusmodi testas interna omnium structura, ex vasis ^{testam} videlicet tubulosis & susceptibilibus, explicari queat, quibus median-^{introdu-} tibus succus nutritius pro figura, magnitudine, partium situ & loco totius ^{ci pos-} in integram testam introducatur, fibris testularum vel in lineas rectas ex-^{sint.} currentibus, vel transversis, vel sinuosis, vel arcuatis, vel reticulatis: pa- ri ratione & colorari testas apparet: mixtura vero colorum oritur, quo- ties succi plus minus attenuantur & filtrantur, cui temperaturæ & hu- mores glutinosi & testificantes officia sua præstant, cum alius sit mu-^{Saliva di-} cus salivæ, alius cochleæ vulneratæ, testantibus id *Scheuchzero, Li-* ^{versa a}

mucos
cochleæ
vulnera-
tæ.
Succus
vitalis.

stero, *Leeuwenhoeckio*. *Primus* (a) scribit: Mucum, salivæ ad in-
star, ore emittunt, alius quippe est a mucos, qui ex vulnerata pro-
fluit cochlea, cærulescente, non statim in cutem vel gluten abeunte.
Listerus (b) ait: succus vitalis ostrei aquæ affusus læviter cærulescit, per-
inde ac in cochlea; & pag. 37. sanguis mytuli in quibusdam locis ru-
brum & flavum, & quovis auro pulcherrimum colorem repræsentat,
autore *Leeuwenhoeckio*. Quod ad me attinet, haud van[us] aducor opi-
nionem, posteriorem corporis cochleæ partem, in qua interanea, ut-
pote tenerrimam, vel etiam ejus extremam partem, ad spiram pri-
mam, maxime tenellam (quæ in nonnullis cochlidibus plus minus
elongato absolvitur funiculo, de quo pluribus infra) proximam esse
causam incrementi & testæ & colorum.

(a) *Physica sacra* p. 911.

(b) *Exerc. Anat.* III. p. 78.

§. XXVI.

Quodeunque de interna testarum structura in medium produximus,
id sufficienter illustravit *RUMPHIUS* (a) observatione circa sudan-
tes *BUCCINI TRITONIS* testas; verba ejus translata sequentis sunt
RUMPHII tenoris: „Habent mirabilem qualitatem, quæ tamen & aliis testis
observa- „communis est, quod nimirum pluviosa tempestate tam amplum su-
tio circa „dorem edant, ut guttæ in testæ superficie conspiciantur; id obser-
cochleas „vavi & in illis testis, quas ultra 16. annos possideo. Hoc phæno-
sudantes. „menon toties apparet, quoties imminet pluvia, licet testæ cotidie
„exsiccentur; ut vero nitor earundem externus conservetur, post
„biennium per aliquot horas in muria macerentur testæ; quem pro-
Testæ „cessum appellamus: *TESTIS POCULA PORRIGERE*, de *Hoo-*
velamina „rentjes te *dzinkien* geben.” Hunc sudorem egomet ipse super te-
cum pe- „stis expolitis, i. e. vel membrana vel cute sua privatis, multoties ob-
riosteo „servavi, nunquam super illis, quibus adhuc integra est illa membra-
compa- „na externa, vel corium satis crassum nondum detractum, prout ex-
rantur. „gr. musculorum, aut buccinorum, aut purpurarum, quibus natura
sua gaudent. Ejusmodi igitur velamina, uti jam diximus, tanquam
periosteæ consideranda veniunt, tolluntque dubium de possibilitate,
testas, quatenus pro ossibus cochlidum externe collocatis habendæ,
simili

(a) *Mus. Amboin.* p. 94.

simili quadantenus modo vegetare & augmenta capere, prout ossa cæterorum animantium: minimum prout indubitata ossa Testudinum vegetant & augentur sub clypeis corneis pro periosteo omnino habendis.

§. XXVII.

Sed urgetur, quod puncta vel radii COLLARIS non meram hy-
pothesin pro fundamento habeant, verum in ipsos oculos cadant, <sup>COLLA-
RIS pun-
cta vel
radii in
cochlea
urtica-
rum non
observa-
ta.</sup> semperque sub extrema parte lineæ spiralis, quæ describenda fuerat, <sup>COLLA-
RIS pun-
cta vel
radii in
cochlea
urtica-
rum non
observa-
ta.</sup> observentur, ibidemque Officinam suam habeant; pars vero corporis cochlea posterior prope collare, non nisi candidam & splendentem materiam <sup>COLLA-
RIS pun-
cta vel
radii in
cochlea
urtica-
rum non
observa-
ta.</sup> edat, ac parieti internæ renidentem albedinem superinducat, unde <sup>COLLA-
RIS pun-
cta vel
radii in
cochlea
urtica-
rum non
observa-
ta.</sup> fit, quod superficies interna ab externa superficie vel differat colo-
re, vel cum hoc concolor sit. In medio hæc omnia relinquimus:
quodsi vero visus me non fallat, in oculos mihi non cadunt, vel pun-
ctum saltim umbratile, vel macula quædam vel illius radii principium
in cochlea vulgatissima dicoloris urticarum, & nihilominus *spiras*
omnes habet ex lateritio colore fuscas, latiusculas tenuesque, & fla-
vicantes etiam teneriores, quæ alternant, non solum in externa sed
& in interna pariete conspicuas, nulla materia vel candida vel argen-
tea interne superinductas, verum integra testa coloribus transparentibus
variegata & semidiaphana. Nec mente concipere possum, qua <sup>Difficul-
tas lineas
ducendi.</sup> ratione punctum nigrum spirales lineas nigras, ut ne quidem cum ma-
teria testificante flavi coloris confundatur niger, per motum (si mo-
veri possit collare spiraliter) vel attritum ad internum parietem, adeo
scientificè describeret; & qui factum, quod spiralis linea fusca a primæ
spiræ puncto partis posterioris cochleæ brevissima omnes circumvo-
lutiones ad extimam usque, quæ thalamus est, transcurrat. Infra ube-
rior *de coloribus testarum* materia ad manus erit; in antecessum pauca
de incrementis testarum, earumque *eminentiis* ex propositionibus per-
spicacissimi, licet oculorum suorum acie demum orbat, RUMPHII
conferenda sunt, quæ propositiones attentionem merentur, eoque ma-
gis, quo reprehensionem non promeruit Rumphius, acsi cum Tellis
conchyliorum pro vana gloria vel inani temporis tractatione inserit,
& de historia animalium testaceorum & de re herbaria meritissimus.

§. XXVIII.

§. XXVIII.

Incre-
 mento-
 rum te-
 starum
 modus:
 RUM-
 PRO-
 POSITUS.
 PRIMUS.

Triplicem nobis tradit modum, quo diversimode testæ conchylio-
 rum incrementa sua capiant. PRIMUM ponit in eo, quoties facto
 animalis per appositionem novæ materiæ testa augetur (*door een toe-
 zet van nieuwe stoffe*) & quidem *ad fimbriam vel oram ultimæ spiræ*;
 qui modus muricibus, cochleis omnibusque turbinatis communis est.
 Signanter id observare licet in murice, utpote cuius extima spira fem-
 per tenuior & elimatior apparet præ spiris posterioribus. Hujus fa-
 bricæ materia tenax est lentor, quem per os animal eructat, quique
 animalis facto in raram abit testam, per quadram circiter limbi anti-
 qui ad aperturam vel domiportam testæ, qui limbus demum costosus
 & dentatus redditur; & quidem amplificatio hæc limbi successive per-
 ficitur, (confer. §. XIX.) SECUNDUS modus observatur, non fa-
 cto animalis singulari, sed per extensionem testæ in singula latera an-
 gulosve (*door uitrekking over 't geheele lyp naer alle kanten*) non
 mutato orificio vel apertura, sed eadem integra servata, volumine ve-
 ro totius testæ extenso; ita vegetant *Porcellanæ* & Cauri vel caudi,
 qui sunt ex porcellanis minoribus. TERTIUS modus est: per ap-
 positionem & extensionem simul (*door toezet en uitrekking te gelyk*)
 quo modo utuntur omnia bivalvia, muscoli, ostrea & reliquæ con-
 chæ; utpote quarum testæ circa limbum facto animalis augentur,
 ipsæ vero testæ vel potius testarum lamellæ crassiores evadunt, aug-
 mentum petentes ex tenuissimis nervulis (*dunne aderijes*) partim in
 spondylo defixis; sed notandum, quod vetustæ testarum partes, se-
 cundum tres modos, inprimis nonnullarum cochlidum & concharum

Murices
 testarum.

murices antiqui, minorem patiantur influentiam à corpore animalis
 præ recentioribus; quod experientia docet, eminentias, ut *murices*,
 aculeos clavosve, perfectæ si franguntur, *nunquam redintegrari*, pro
 documento, quod *prætersam materiam transpirantem & testifican-
 tem inter & dictas eminentias nullum intercedat negotium*. Me judi-
 ce ex tribus modis, quos proponit *Rumphius*, sufficiunt *secundus* &
tertius, ut testæ amplificentur; quippe murices, Turbinatæ omnes
 cochlidesve, pari ratione ac conchæ incrementa sua capiunt; in spe-
 cie circa modum *primum monemus*, testam obtento à natura sibi de-
 terminato volumine, non amplius augeri, sed animal, in statu quo,
 vitæ periodum absolvere; quoad *secundum*, quoniam *Porcellanæ* ori-
 ficiū non quidem in latum, verum in longum ampliatur, amplificari
 testam

Suffice-
 rent mo-
 di secun-
 dus &
 tertius.

Monita
 circa tres
 modos.

testam non per juxta positionem sed per vegetationem & intus susceptionem; & quod *ad tertium* attinet, in subsequenter de nervulis tendinibusve, vel *venulis* (quas vocat *Rumphius*) in spondylo concharum defixis, pluribus acturi.

§. XXIX.

Diximus modo materiam transpirantem nullum negotium habere De emi- cum eminentiis testarum. Celeberrimus *Reaumurius* admonefaciens nentiis physiologos, quod modi, quibus cochleæ incrementa sumunt, ad super te- omnia animalia testis vestita quadrare debeant, (§. XII. XXXI.) sup. ab emi- ponit in COLLARI *certas eminentias*, quæ prout nigra puncta li- nentiis neas spirales, ita & eminentias in supera parte testæ operentur. Hæc Collaris oriundis; hypothesis verisimilitudine niteretur, dum modo antica corporis pars aspreto similis esset, & conquiesceret, non vero rependo, comedendo, congregiando divaricaretur, & subexplicaretur: sed posito, emin- tias super testa ex eminentiis super collari, vel super ipso collo, aut Quæ hy- super integra corporis parte antica oriri, necessario sequeretur, pothesis fallit. OSTREA MURICATA, SCORPIOS, HAUSTELLA ACULEATA, MURICESQUE CLAVATOS habere anticam corporis partem *muricatam, aculeatam, claviculatam*, quod veritate non nititur, imo impossibile audit. Idem Doctissimus *autor* intermittentia certis Incre- anni temporibus incrementa animalis & exinde resultantia testæ inter- menta ruptæ vestigia per circulos arborum annuos ingeniose explicat. Verum testarum enim vero, supra plus una vice innotuit quidem, quod animal *exti-* an cum *nam* testæ *spiram* (quæ ejus *thalamus* vel, ex. gr. in Nautilo, sca- arboris vegeta- phula, *de boot*, sive *het ruim des boots* dicitur & pariete interge- tione rino absolvitur) circa limbum per appositionem amplificet, quamdiu confe- renda. ætatem proveciorem & magnitudinem, cum omnia animalia tandem vivere desinant, non attigerit; sed augmenta arboris cum hac fabrica comparari nequeunt: novimus enim arborem non per juxta positio- nem, sed mediante intus susceptione vegetare; & circuli ejus concen- trici, fibræ variaque vascula tubulosa, imo folia, in quibus sollicitius præparatur succus nutritius, nos docent, qua ratione arbor sua na- tura vegetet; sic & testa cochleæ sua natura singulari gaudet mecha- Quo sen- nismo, quo mediante crementa capiat: hoc quidem sensu animalia su testa- cea dici testacea dici possunt architecti testarum, non quod opus separatum possint archite- successive aggrediantur; quodque cum domuncula ex ovis erumpunt sti testa- cochleæ, recte dicitur: *que les habitations se forment & s'accroissent* rum sua- H h avec rum.

avec leurs Architectes. Superfedemus exemplis a putaminibus avium ovorum, ab ossiculis cerasorum, olivarum, prunorum, amygdalorum, persicorum, similiumque fructuum desumendis, quibuscum facilius comparari queunt cochleæ una cum testis suis.

§. XXX.

Specia- Haftenus de formatione testæ in ovo (§. XIX. XXIII.) de interna-
tim quæ- testarum structura (§. XI. XIV. XX.) & de crementis picturaque
dam per- (XXIII. XXV. XXVIII.) earundem summam egimus. Modo spe-
tractan- cialia quædam perlustranda nobis sese offerunt, pari lance componde-
da. rantibus argumenta, quibus secundum HISTORIAM Regiæ Scien-
tiarum Academiæ de anno 1719. vel præstantissimus Anatomes An-
tecessor Dnus MERY in dubiis suis contra systema Dni Reaumurii,
vel ipse REAUMURIUS pro firmandis thesibus suis usi sunt. Omnia
simili, qua nos decet, modestia perlustrabimus, an forte singula ad
perpendiculum veritatis exigere integrum nobis foret. Cum jam com-
probasse confidimus, cochleam ex ovo cum testa sua in conspectum
venire, structuramque testarum internam ita esse comparatam, ut com-
prehendere liceat, qua ratione testæ per intus susceptionem augmenta
sua, inspissatosque vel attenuatos colorum succos admittere possint,
eoque certius vegetare queant, quod visibili plerumque gaudent pe-
riosteo qualicunque, & limbo quidem domiportæ turbinatorum ac bi-
valvium quid, pro re nata, additur: verum quod hoc (uti in co-
chlea), neque per intus susceptionem neque simpliciter per juxta po-
sitionem, nedum per compactionem, prout in lapidibus arenariis & fa-
bulosis (a) fiat, sed ipso facto singulari animalis, hujus vel illius

ge-
(a) *Mediante quodam pulvere lutofo & glareoso vel simili li-
thocolla; cum non omnes lapides per juxta positionem sint
formati. Quippe marmora similesque lapides, sæpius corpo-
ribus heterogeneis, venisque indolis peregrinæ prægnantes,
sive montes saxeos, sive rupes, scopulos stratave constituen-
tes, ex magmate quodam, diversis corporibus plerumque
animalium mixto, semel quidem confederunt; quæ senten-
tia non aberrat a systemate celeberrimi Reaumurii de
formatione lapidum. Alii autores lapides vegetare di-
xerunt. Dominus Bourguet novum plane & singulare
introduxit systema in libello memoriali: pour servir à l'hi-
stoire naturelle des petrifications p. 12.*

generis, testacei. Omnia nunc in clariore luce exponere, simulque Testa
comprobare allaborabimus, cochleæ testam ad quosdam angulos per-
tusam utique resarcinari posse, non quidem per juxta positionem, sed
prout ossa fracta coadunantur; itaque cochleam non a juxta positione
augmenta sua capere. Forte etiam primariam in quadam corporis
parte offensuri sumus officinam pro conferendis succis testificantibus,
unde in ipsam testam ex ovo recipiantur, producantur & ad vegeta-
tionem ac picturam testarum absolvantur.

pertusa
resarci-
nanda,
prout os-
sa fracta.
Primaria
officina
vegeta-
tionis.

§. XXXI.

Procul sit a me, ut vel in mentem veniret, tantum mihi in rebus
physicis tribuere, quantum & Dn. Reaumurio & Dn. Mery debetur;
intempestivum tamen esset, non prosequi velle opinionem experimen-
tis confirmatam philosophando, unde rerum naturalium scientia locu-
pletetur; sic non dissentire videbimur; sed evolvendam veritatem in
agitata causa curæ cordique habere cordati viri judicabunt. Doctissi-
mus MERY in dubiis contra systema Dni REAUMURII, magni hu-
jus viri sententiam sequitur: Cochleam adultam spiris numero pluribus
*instructam esse præ cochleis ex ovo, & circumvolutiones spirarum
primas in cochlea juvene non esse minores præ circumvolutionibus in
cochlea adulta; sed simul infert, id aliter sese habere juxta valvas vel
conchas musculorum, qui in cænis noti sunt. Distinguit itaque Dn.
MERY inter cochleam ex cochlidum sive univalvium, & inter mu-
sculos ex concharum sive bivalvium numero. Hanc distinctionem
vero Dnus REAUMURIUS non admittit, quod omnium ostraco-
dermatum genesin unam esse eandemque (a) consequenter formatio-
nem testarum musculi inter & genesin cochleæ testæ perfectæ inter-
cedere analogiam, & quidem recte, statuit: quod si enim natura
aberraret in alterutro horum animantium, principium a juxta positio-
ne, vel proxime a genesi lapidum & metallorum, desumptum in se
corrueret.*

Dni ME-
RY dubia.

Omnium
conchy-
liorum
genesis
unifor-
mis.

(a) vid. Dn. Reaumurium supra §. XII. & HISTORIAM:
Il n'y a point de physicien qui n'étende de lui même,
ce que nous avons dit des coquilles des Limaçons, à celles
de tous les animaux, qui en sont revetus.

§. XXXII.

Cochlea
in ovo
tot habet
spiras,
quot ad-
ulta.
Facultas
in ante-
riore,

Non solum (§. XX.) volumine minor extra ovum, sed & mini-
ma cochlea in ovo, totidem habet spiras, quot habet ad provectam
ætatem cochlea devoluta; omnesque spiræ, una cum domiporta, om-
ni ævo corpori animalis sunt proportionatæ; sic omnes testæ vegeta-
tione augmenta sumunt, salva successiva amplificatione limbi, sive do-
miportæ, vel thalami, termini extimi, i. e. spiræ ultimæ cochleæ,
quam anterior pars corporis frequentat rependo & loco in alium se
movendo, pastum quærendo, congregiundo, rursusque intra thal-

In poste-
riore cor-
poris par-
te.

minos spirarum suarum nunquam excedit, sed in illis defixa, interanea
animalis tenerrima complectitur. Exempla testarum ex ovo præter
Tabulam Marfilli: (§. XII.) & uterum Buccini *Listeri Hist. Tab.*
881. nec non portionem uteri, *ibid. Tab. 879.* videtis in tabella no-
stra adjuncta, non solum varias cochlides infinite parvas, ita ut non
omnes in naturali magnitudine oculis nudis distincte assequi licuerit
Filiæ nobis dilectæ, nedum meis, sed quoque minutum *cornu Hammo-*
nis litoris Ariminensis erectum, vulgare, striatum, siliquam Ra-
phanistri perfectissime referens, JANI PLANCI *de conchis minus notis*,
in lapide *Gedanensi*, rarissimum exemplum, exhibente: quæ omnia sub

TABELLA

microscopio picta; *A*, portiuncula lapidis est, in quo hæret modo
dictum corniculum; *B*, idem sub lente auctum; toris circiter decem;
labrum testulæ in lapide occultatum ad literam *a*; thalamus vero olim
animalculi solutus apparet ad literam *b*, cavitatem perbelle oculis ar-
matis exhibens. Adjunximus similia cornicula inter ejectamenta ma-
ris Ariminenfis offensâ ex Observatione Dni *J. Ph. Breynii*, cui ejus-
modi cornua *orthoceratitarum* nomine veniunt. Qui *Listeri Histor.*
non habet, evolvat *supplem. actorum erudit. Tom. II. p. 248.* ubi
Listeri tabula, de qua supra verba fecimus, mutuata apparet. Jam
vero quibus ad manus sunt horum buccinorum specimina prægrandia,
ipse judicet 1. utrum adultæ testæ vel plures spiras vel plures acrote-
rias, vel denique illustriora pigmenta habeant, præ testis ex utero
vel ex ovo; re sic oculis legitime prehensa, quilibet fateri cogetur,
2. circumvolutiones spirarum conchyliorum minorum omnino minores
esse præ spiris adultorum; consequenter 3. quod utique spiris primis
non solum, sed omnibus quid accedat, certo autem certius per intus
suscceptionem, cum per juxta positionem spiris primis aliquid addi,
ipse Dnus REAUMURIUS constanter neget, tertius vero modus ne-

Bucci-
num
confide-
randum.

mini

mini suboleverit. Sic Cymbium, five voluta conchæformis valde inflata, labio velut in concham explanato, turbine baseos manifesto: (hinc nobis *cochlis composita*) ex ovo *turbinem* habet per diametrum circiter $\frac{1}{4}$ ventremque proportionatum; ætatis provectæ *turbo* est vel 5^{'''}, venterque vel 7. pollicum. Mammæ (quæ Turbines sunt paucarum spirarum ex ventre oblongo turgido in parvum mucronem leviter turbinatum assurgentes) ex ovo parum superant semen papaveris; & in specie virginæ mammæ testaceæ mucro five papilla ita subsidet, ut fere non agnoscatur; quæ si conferantur cum adultis, deprehendemus, ipsarum turbines cum ventre se ita habere ad adultarum turbines ventresque, prout se habent corpus pedesque fœtus humani duorum vel trium mensium erga gigantem, in cujus molem exclusus fœtus tandem excrevit. Jam vero turbines ejusmodi cochlidum, vel etiam *auriculæ* concharum, quas *pectines* salutamus, ita se habent erga animal ejusque testam integram, prout se habent spiræ tres priores cochleæ ad animal ejusque thalamum, vel ad spiram quartam, & vice versa; consequenter, quod illis proprium est, idem erit & huic commune, & vice versa; ergo cochlea adulta non plures numerabit circumvolutiones, quam cochlea ex incunabulis. Buccinula *delineata* vix lineam alta, aut quod excedit, pulcherrima, granulata & ochroleuci parumque sanguinei coloris sunt, sub microscopio contemplanda; horum maxima vel 9" nec pluribus spiris in strombo gaudent, nec pulchriora sunt amictu.

§. XXXIII.

Interim tamen Dnus MERY testulas five laminas, ex quibus musculorum testæ conflatæ, acu tetigit, nec aliter potuit, quin recte inferret, ergo testas cum animalis partibus mollibus crescere & augmenta capere, prout idem fiat juxta artus omnes partesque omnium animalium. Ejus observationes Dnus REAUMURIUS affirmare quidem visus, sed phænomena esse accusat, quod aliquando plures in musculis parvis apparere soleant lamellæ, quæ neque intus susceptioni, nec juxta positioni originem debeant; nimirum tertium quid dari affirmat; si scilicet materia, quæ lamellas distinguit, terminos excedit, & ex attritu vel frictione ad loca sabulosa, vel ab ipsis fluctibus deletur; quando autem in adultis musculis talis materia transgressa (*cet excedant*) est sublata, haud difficulter comprehenditur, qua ratione duæ lamellæ

lae in unam coaluerint; effectus enim ex frictione vel attritu in muscu-
lis adultis palpabilis dicitur, visuique expositus.

§. XXXIV.

Perio-
steum
quod-
cunque
urgetur.

Plus simplici vice diximus, omnia animalia testacea *periosteo* qua-
licunque vestiri; in terrestribus, quorum perpauca, non facile ob te-
nuitatem distinguitur, nisi aceto fricentur testæ: tunc enim tollitur
cuticula & vivaciores apparent testæ, quæ antea videbantur emortui
coloris, vel obscurioris, & veluti nebulae involuti. Idem accidit non-
nullis marinis, uti Porcellanis & his similibus. In reliquis marinis,
lacustribus & fluviatilibus oculos mox feriunt aut crassum, aut tenuius
corium, sive cornu aut pergamento similia vel quasi cutacea involu-
cra in superficie exteriori. In specie musculos membranaceo involu-
cro & tenaci vestitos esse, quis non videt? sub hoc testæ, lamellis sibi
arcte incumbentibus, vegetant; externa superficie, mediante mem-
brana, satis lævi. Cum e contra ostreorum testulæ vulgariū *Fini-*
torem non excurrant, quin squamatae appareant, scabraeque sint in
oris. Illæ testulæ plerumque quotannis in plurimis, in ostreis singu-
lis fere mensibus, in musculis vero vel bis in anno augentur. Alio-
rum testulæ teneriores sunt, ut in musculis, chamis &c. rursus aliorum,
uti in ostreis, pectinibus, pectunculis, crassiores. In omnibus tamen
ætatis habenda ratio est. De ejusmodi laminis testaceis LEUWEN-
HOECKIUS in genere. „Testarum putamina in se magna multi-
tudine cumulata esse, quorum ultimum concretum maximum est”;
& in specie de Ostreis: „Singulis noviluniis ostreum crassitie unius
putaminis accrescere-putamen constare ex fistulis sive fibris fistulo-
sis-materiam esse ipsissimum succum vitalem expressum-cum hic
succus leviter coctus in grumum quendam coalescit-alter est succus
lapidificus vitali permistus, unde materia lapidea sive testacea.”
(Vegeta- Me judice vegetatio testarum in diconchis clarius, quam in cochlidi-
tio in di- bus, observatur, cum plerarumque cochlidum testæ ante frangi de-
conchis beant, quam earundem incrementa consideranda veniant. Interim & in
clarior.) cochlidibus ejusmodi testulas (uti jam ante pluries diximus:) sive la-
mellas vel putamina satis distincte cernimus. Sic RUMPHIUS p. 69.
RUM- *de cochlea lunari: de schaal is gemaakt van twee dikke huden (ita*
PHIUS de *appellat interiorē & exteriorē parietem); de binnenste huid is*
cochlea *schoon Parlemoer — zy laat zich ook in schilferen verdeelen/ als men*
lunari, *se in stukken staat/ welke alle dezelfde NB. kolour behouden/ i. e. fracta*
testa

testa in laminas resolvi potest, quæ NB. eandem servant colorem; ^u *notanter de Cassidibus lavibus*, live cinereis, p. 83. *Daare oude lip blyft staan / en NB. daar onder NB. eene nieuwe dunne schaal voortkruipt* / i. e. eorum labium, quæ & fimbria dicitur, perstat; *sub* De Cassi- illo nova tenuis testa prorepat vel prorumpit; quæ in hac cochlide ni- de lavi- lil aliud est, quam quod a Dno MERY vocatur lamella, cremento cinerea. musculi vel alterius conchæ inserviens. Sed, quæso, quænam est *causa movens* materiæ, ex qua talis tenuis testa sub crasso labio erum- pit, ut necessario labium exinde altius crassiusque evadat, & quidem Recte ad os callidis valde vastum, quod vocatur? sane, quid valeret juxta Dn. ME- positio ab exudante materia derivata? certo certius itaque in vegeta- RY testas tione, omnibus animalibus communi radicat talis accretio; vegetatio vegetare sustinet. nem vero sine intus susceptione, nec mentis ideis concipere licet; co- gor igitur fateri, quod exceptio intermedii modi a celeberrimo *Reau-* murio opposita Dno MERY non officiat.

§. XXXV.

Per coadunationem laminarum testa mytuli & major & crassior Testa evadit; quæ vero *Leeuwenhoeckio* dicitur testula ultima & maxima, mytuli nobis est minima ad capitulum testæ aduncum sub membrana inter porro laminas præexistentes prorumpens; quæ laminæ utique dignosci pos- confide- sunt. Valva mytuli trium vel sex vel novem linearum ardenti cande- rata. læ opposita, sex vel octo vel decem fascias aut laminas distincte exhi- Lamella bet, estque valva perfecta integri animalis minuti; si valvæ adultæ non auctum volumen per lineas dividatur, totidem vel plures fasciæ nudis oculis apprehenduntur auctæ. Si a juxta positione originem haberent A juxta fasciæ, æquabiliter super tota valva deponerentur in superficie exter- positio- na, sed tunc absorberetur valvæ integumentum pergamentum, live ne. membranaceum, quod omnibus anni temporibus adest. Nec ad in- ternum parietem locum habere potest juxtapositio; excluderet enim animal ex valvis, difficulter licet propter tendines valvis connatos; Tendi- nihilominus tamen valva augetur & quidem lamellatim supra subter- nes val- que ipsas testulas i. e. intra binas lamellas juxta prorepente nova te- vis con- stula; tale augmentum vegetationi & intus susceptioni proprius acce- nati. dit. *Uniones* ad internos parietes concharum, imo & mytulorum Uniones margariferorum, Dn. PLANCUS (*in præfat. de conchis minus in con-* notis, p. 4.) concharum vitia judicat; nos *uniones* ita se habere re- chis. [tales spurios] spectu testarum judicamus, quemadmodum se habent oculi cancri, re-

Quid? ^{cum oculis cancri collati;} respectu novæ crustæ astacorum quotannis formandæ; iisdem enim mensibus, *Junio & Julio* reperiuntur & uniones & oculi cancri; hi abeunt successive in crustam novam, illi non inserviunt, nisi ad internæ testæ concharum noviter vernicem perlaceam super inducendam. Jam in oculos cadit, uniones ex ipsa substantia testæ prout verrucas ex cute prodire, pro documento, quod in substantia testæ intus susceptio negotium suum non solum habere possit, sed re ipsa habeat; porro, nisi valvæ ampliores fierent, etiam qua concavitate, prout juxta convexitatem & ad ipsa latera augentur, perlacea illa materia iterum excluderet animal extra valvas. Sed forte dirimeret animal superflua, prout *cassis tuberosa labii partes?* Urget Dnus REAUMURIUS contra Dn. MERY extuberantes laminas, siue maximas, siue minimas, attritum pati. Sed cui usui esset juxta positio materiæ testificantis, tanquam separatum opus? idem esset, ac si una cum exudante superflua materia levissima avolaverit, si deleteretur & aboleretur materia testificans juxta posita vel per minimum attritum, inter tot vehementes fluctus ad fabulosa littora, adque fundum maris non adeo alti; actum esset de opere tali separato, quæ domuncula dicitur, actum esset de opera & industria animalis architecti, ipsaque natura non perficeret opus suum, imo frustranee transpiraret animal etiam, si materia exudans non abiret in liberum aerem, abiret tamen in sabulum, in undas, & atmosphæra circum circa corpus conturbaretur, tolleretur. Nemo dubitat ungues animalium squamasque piscium, ex musculosis corporis partibus vegetare; si detrimentum passi, vel refecati ungues, liberaliter tamen in longum, in latum & in altum vegetant; & quis est, quem lateat, ungues ex lamellis hasque ex corneis fibris constare, ut squamas piscium silentio prætereamus (a). Attritus denique mytulis minoribus majus detrimentum conciliare potest, præ mytulis adultis & majoris voluminis. Illi a fluctibus super fabulo, in distantia duorum pedum, plus satis per axin suam agitantur præ majoribus mytulis, minimum toties, quoties majores; cum tamen illorum testæ teneriores sint reliquorum testis pene filiceis; hoc tamen non obstante minutuli mytuli crescunt in magnitudinem; quodsi vero externi parietes, vel qua partem, detererentur, animal per internum parietem nullo facto redintegrare posset

An deleantur extuberantes laminæ? Quod juxta positionem destruit.

De unguibus animalium & squamis piscium.

Ex frictione damnum mytulis? tamen crescunt minores.

(a) Vid. Histor. R. A. scient. 1716. p. 20. & lib. mem. ipsius celeberr. REAUMURII *ibid.* de la formation des ecailles des poissons p. 234. su.

set parietem externum, quin potius internus, a mucosa & testificante materia, quam animal valvis clausis transpirare dicitur, continuo augeretur, ut tandem animal extra valvas suas pelleretur; apertis autem valvis a fluctibus abstergeretur transpirans illa materia & lapidificans, nullo modo testæ prospectura.

§. XXXVI.

Ingentis *Pinna* e. gr. *Listeri Hist. Tab. 374.* figura quadantenus ^{Pinna confide-} æmulatur in longum & latum crispæ lactucæ folium. In ea lamellæ ^{rata.} pedetentim sibi invicem superinducuntur, attollentes testulas præexistentes, prout ad oculum videre licet, constituuntque fascias majores successive: eadem pinna 4. linearum eandem jam habuit formam & figuram e. gr. folii lactucæ; nec desinit esse eadem pinna vel ad decem pollices aucta; vegetat itaque in ingentem molem; ad vegetationem autem testæ succi nutritii non nisi in animalis corpore quærantur; qui succi, ut producantur, testa indiget canalibus, commune principium habentibus. Hoc principium, me judice, partim in cardine vel ad ^{Primaria} spondylum valvarum, partim ad loca ubi defixi sunt tendines, in ^{vegeta-} conchis, in cochlidibus vero partim ad claviculam, sive hepatis inte- ^{tionis} stinalis partem, alias *meconium*, partim ubi musculi partis posterioris, ^{officina.} e. gr. cochleæ, tutissime quærendum: quodque ad membranas fluvialium marinorumque mytulorum attinet, plus quam verisimile est, illas a cardinis fibris originem trahere; & quod illæ cum cardine continuæ, & quod ejusdem cum cardine, corneæ scilicet, substantiæ sunt. Cæterum vide *Leeuwenhoeckii & Listeri mytulum* nondum natum ex ovo exemptum, cum placenta sua, in indice *Tabularum Listeri Tab. 41. f. 8. & in exerc. anat. III. Tab. 4. f. 9.*

§. XXXVII.

Alteram contra systema juxtapositionis difficultatem Dn. MERY ^{Dubiura} offendit juxta quatuor paria musculorum, quæ mytulorum testis con- ^{Dni Me-} nata (a) sunt. LISTERUS non nisi duo talium ligamentorum ob- ^{RY de} ^{musculis} ^{fer-} ^{mytulo-} ^{rum.}

(a) Conf. SWAMERDAMI Bibl. Nat. II. Tab. VI. f. 11. ibi ^{rum.}
loca quibus musculi in osse lapideo COCHLEAE inseruntur: validissimi, quorum ope animal prorepat & se promovet; introrsum protensi & sub testæ scapo transeuntes; dico validi musculi, qui medium corporis in domunculam

fervavit paria, & insuper adhuc vinculum cardinis sive spondyli (charnier). Duo, inquit, musculi seu ligamentorum paria testam claudunt, aperiuntque; nempe unus ad earum caput mucronatum, alter prope imam sive latam marginem; præter hos vero musculos alii quoque teretes atque teneriores musculi, sive corpora nervosa sunt, qui per medium animalculum transeunt. De cardine vero *Lister* utitur verbis *Dni ab Heyde*: vinculum, quo testæ connectuntur, in cavitate quadam situm est, coloris fusci, substantiæ valde tenacis & duræ est; mollioris tamen ipsis testis est. Fortissimum musculum alii vocitant tendinem testas constringentem, item robustum ligamentorum par transversim positum & adnatum, ut in testam radicare videatur. Dicitur & cylindricus musculus ex fasciculis minutarum fibrarum constans, quæ minutissimæ semper in minores subdividuntur, eodem fere modo, ut tanci lamellæ semper in teneriores secernuntur. Hujus musculi bases adeo arcte testis adhærent, ut in crudo mytulo vix integræ separari possint. *List. Exerc. III. p. 34. & p. 77.* vocat musculorum par crassum & cuneiforme, qui tanta vi oclusas detinent testas, ut valde ægerrime divelli, vel a fortissimo viro, a se invicem possint: In anat: vero musculi fluvialis scribit: *siquidem per illos (musculos) quicquid alimenti in testas transferendum sit, irre- necesse est.* *RUMPHIUS* eorum, tanquam tenuium venularum, quæ spondylo connatæ sunt, meminit: *de schaaften kypgende haar voedsel upt dunne aderijes / die aan den spondylo vast zyn.* In *pectine* ostendit *LISTERUS* crassum musculum centralem, & juxta hunc alium, ambos testis fortiter adhærentes. *Ind. Tabb. Tab. 17. (b)*

Fibras
minutif-
simas in
minores
subdivi-
di.

Per mu-
sculos a-
limen-
tum in
testas.

§. XXXVIII

culam retrahunt, ossi lapideo inserti; & qui reliqui. Nonne ergo dixeris testam cochleæ animalis ejusque corporis partem constitutivam potius, quam domunculam, vel opus a corpore animalis separatum?

(b) Itaque *Dnus Mery* sufficientem rationem habuisse videtur, quod systemati juxtapositionis opposuerit anatomen musculorum, seu mytulorum. In mente ponamus mytulum magnitudinis mediocris; ubi c. sit vinculum cardinis, a. tendo testas constringens, bbb. reliqui musculi sive tendines; tunc (secundum *Dn. MERY*) quando crescit animal, & musculos animalis augmenta sua capere, simulque valvas in partibus suis crescere necesse sit. Impossibile enim est, quod a. testæ connatus tendo se plus simplici vice solvere,

§. XXXVIII.

Modo experimentum Dni *Reaumurii* cum testa pertusa & redinte- Experimentum
grata considerandum venit, cuius mentionem iniecimus §. IX. Hoc Dni
experimento contra Dn. *MERY* militat, & ea propter firmum stare REAU-
infert, quod cochlearum testæ formentur ab exhalationibus, quæ ex MURII
corpore animalis, intus postea latentis, prodeunt, & circa ipsum indu- confide-
rantur. Pertudit testas, & ecce (*Mem. 1709. p. 371.*) on voit alors randum.
cette liqueur s'épaissir & se figer, ou pour parler selon les idées les
plus claires, les parties les plus subtiles s'évaporent, & les plus gros-
sieres restent seules, & forment sur la partie du corp de l'animal, qui
est decouverte, une petite croute très fine — c'est cette croute, qui
forme la premiere couche de la nouvelle couche; on voit au bout de
quelques jours cette croute s'épaissir par le moien de différentes couches,
qui se produisent sous cette premiere; & enfin au bout de quelques
jours, le nouveau morceau de coquille, qui s'est formé, a à peu près
la meme epaisseur de l'ancien morceau de coquille, que l'on a ôté au
limaçon. Applicatæ pelliculæ ad vulnus in interno testæ pariete super-
ficies interna, quæ corpus respexit, testa fuit obducta, in altera parte
vero pelliculæ nihil tale evenit (*Mem. 1709. p. 374.*). Le côté de la
peau, qui touchoit le corps de l'animal s'est couvert de coquille, &
il ne s'est rien formé sur la surface extérieure.

§. XXXIX.

Non inficias imus, quod si testa cochleæ (sed notanter, intra ter- Spirarum
tiam spiram cum dimidia forte, non in prima nec secunda, neque in conten-
secunda cum dimidia pene, sub quibus spiris animalis tenerrima & non ta.
nisi cum discrimine vitæ quamcunque læsionem admittentia interanea
sunt) pertusa sit, aër externus per vulneratam testam fortius agat in
partes corporis, quæ ipsi & frictioni juxta foramen in longum & la- Aër ex-
tum ternus
fortius
agit per
vulnus
in corpus
cochleæ.

vere, & valva aucta in alium locum transportare possit, si forte possibile foret, id obtenturum esset animal in b. Non
intrabo in id, quod Dn. *REAUMURIUS* regessit, exem-
plum desumptum ab *astacis*, *squillis*, *cancrisque*, quos lo-
ricas suas quotannis deponere dixit, non obstantibus liga-
mentis, quæ transponantur; de quo *HISTORIA* dicit,
quod sit un exemple un peu different à la verité.

Cura
vulneris
examine
subiecta.

tum expositæ sunt, in primis cum vel extra thalamum moventur, vel recedunt, & quod ex papillis palpabilibus, quibus solum anterior pars corporis animalis abundat, materia viscosa, tenax & testificantis substantiæ exprimatur; qua de re jam supra egimus passim. Nec admirationem nobis injicit, quando (juxta *primum casum*) testæ foramine libero, vulnus refarciatur. In reliquis animalibus, in quibus nulla juxta-positio (nisi hoc vocabulo nimis liberaliter utaris) locum habet, multa vulnera quæ non maximi momenti, nullis adhibitis remediis, solum *Ulcere* in Escharam abeunte, sub Escharam in ipsam cutem perfecte sanantur. Indigitat Dn. REAUMURIUS, quod primum ad externam superficiem vulneratam nova lamella testacea superinducta, & redintegratio testæ successive facta fuerit, ita ut decem vel duodecim diebus demum vulnus refarcitur. Hoc non temere factum. Si suffecisset uberrima e papillis exudans materia viscosa & perdurans ad reficiendam testam, quare non statim abiit in turundam, ut citius vulnus non plane lethale testæ, nec adeo crassæ, occluserit? quod animal saliva oris eructata longe citius redintegrat limbum ultimæ spiræ læsum, vel eundem circa ambitum amplificat. Non recoquere volumus, quæ de interna testarum structura, toties quoties opus fuit, in medium protulimus; videsis asserta nostra & probata, nec obstupescas, si dixerim, testarum fibras fistulosas, resectas licet, non prohiberi ad processus suos, facto vulneris interruptos, prosequendos, eosdemque intra 10. vel 12. dies reficiendos & absolvendos sub deposita ex muco animalis expresso *eschara* in superficie testæ externa, quam Dn. REAUMURIUS primam vocat lamellam: omnino curam mediante intus susceptione continua persolvere potuit succus vitalis lapidifico succo permixtus ex fibris fistulosis testularum læsis, subter escharam testaceam applicatus, usque ad internum vulneris parietem, quem utique pars corporis vicina muco clausit & poliendo ultimam addidit manum, ut ita loquar. Idem fit in vulneribus cutaneis ipsamque cutem perforantibus; neminique ignotum est, musculis, una cum venis resectis, & coadunatis rursus, vel novos venularum ramulos propullulare. Experimentum itaque Dni REAUMURII quoad casum primum, vulnus quidem testæ comprobatur refarcitur, non vero, ni fallor, id factum esse sola virtute materiæ, quæ ex corpore animalis exhalat, & quidem incipiendo a superficie externa & procedendo ad superficiem internam; cum insuper perquam difficile sit introspicere per primam superam lamellam in strata lamellosa, & observare, quid sub illa spatio multarum dierum successive deponatur introrsum, quem processum vix mentis

mentis oculis cernere licet. Demum sequeretur, quod omnes spiræ, quæ secundum hypothesein Dni *Observatoris* extra ovum demum corpori animalis superinducuntur ex exudante materia, non aliter fiant, quam quod hæc materia ad formandam primam novæ spiræ lamellam ascendat ita, ut inter illam & ultimam lamellam parietis interni spatium maneat tamdiu, quamdiu reliquæ lamellæ primæ non fuerint subappositæ; quod non dixerim, quodque mirabile materiæ exudantis artificium foret.

§. XL.

Quoad casum secundum, mecum non convenio, quare materia exudans & testificans non transcenderit paniculam, vel potius penetraverit (*le peau de cannapin*) sive in superficiem testæ vulneratæ, sive in superficiem paniculæ? (il ne s'est rien formé sur la surface extérieure) cum in eadem panicula poros vel visibiles crediderim. Invertamus itaque formationem testæ ex materia exudante per juxtapositionem: tunc prima lamella cujusvis novæ spiræ generatur corpori animalis proxima, secunda priori, & sic porro reliquæ sibi ipsis superimponuntur, & quidem superficietenus adusque parietem externum absolutum. Cum vero per paniculam penetrare non potuit materia testificans, non penetratura per primam, secundam, vel tertiam seu jam formatas & coadunatas lamellas, ut reliquas superimponat, tumque demum cessaret ire plus ultra; cessaret materia crassa, atmosphæræ ad instar circum circa corpus perdurans. Nolo verba facere superflua de pictura & coloribus, quos sanato vulnere iterum inducere, vel imprimere deceat materiam exudantem virtute juxtapositionis; nam *collare* juxta ejusmodi vulnera officia sua præstare nequit. Neque testas *tribulorum* marinorum, aut muricum similiumve vulnerarem, multominus eorundem murices, ut restituerentur eodem modo, prout cochleæ testa restitui creditur.

§. XLI.

Sic, cum pace *tanti viri*, non video experimentum, quod Dnus REAUMURIUS contra Dnum MERY adeo urget, fatiis firmo stare talo, ac si *testa cochleæ a juxta positione materiæ ex corpore animalis exudantis*, tanquam separatum opus, & *ne quidem facta animalis*,

extrueretur lesaque simili modo iterum redintegraretur, cum nec limbus extimæ spiræ sine facto animalis vel ampliari, vel læsus refici queat.

Facinora Et quid dicendum de **CASSIDE TUBEROSA**, sive *cornuta*, quæ
callidis mirum in modum labium quo indiget novum adeo scientificè sibi con-
tuberosæ ciliat, ut prius id, quod de veteri labio sibi obstat, ore suo abolere &
circa la- suppressere didicerit, sicque de industria sua gloriatur, nec otiosa est
bium ve- juxtapositionis inanimis contemplatrix domunculam sibi construens:
tus; quem callidis processum **RUMPHIUS** sic (p. 80.) exponit: *De wel-*
ke dan ober de vorige lippen overgaande / moet het dier nootzakelyk dooz
een ingeboorne doch wonderlyke Eigenschap / het geen / dat hem in den
weg tegenstaat / wederom konnen weg rupmen en nederleggen. Econ-
Aliter in tra, in **CASSIDE lævi cinerea**, cujus supra mentionem fecimus, la-
callide bium vetus perdurat, quando sub eodem nova & tenuis lamella prorumpit:
lævi ci- dat haar oude lip blyft staan / en daar onder eene schaal booztkruygt / de-
neræa; welke alle hoeken en kanten aan de oerzypde ontmoetende dooz de kragt
van 't levende dier weder week woort en zich nederlegt / weshalven men
dikwyls de oude naaden in den mond hoelen kan. Ejusmodi tamen addi-
Quæ fa- tiones & operationes animalis ad oras domiportæ nullatenus tollunt
cta non intus susceptionem testæ ex ovo, ne dum patrocinantur juxtapositio-
tollunt ni, qua crementa capere testæ dicuntur. Et quid si violaremus testas
intus su- **TRIBULORUM**, **MURICUM** & similibus, prout cochleas hortens-
sceptio- fes, vel horum ipsos murices? Aut *Tribulus* murices suos breves;
nem. **SCORPIUS** & **OSTREUM** muricatum longissimos & acutissimos
Exempla aculeos, sive processus aculeiformes in prima juventute breviores ha-
a tribu- buerunt, aut nullos. Ultimum non dixerim: sed qua ratione murices
lis, mu- brevissimi augmenta sumpserunt, ut longissimi, imo acutissimi tan-
ricibus, dem facti? minime per juxtapositionem, opus lithiasi applicandum,
scorpio, bene tamen per intus susceptionem, quæ vegetationem docet. Simili
ostreo modo vegetant aculei & claviculi *Echinometrarum*; & quid tandem
murica- inanime opus juxtapositionis patraret in *conchis clathratis, fenestra-*
to; *tis, circinatis, literatis* &c. vel in *figuratis*, uti in *avicula, tudide polo-*
Clavicu- *nica, ephippio anglorum* & his similibus.
lis Echi-
nometra-
rum.
Et pluri-
bus.

§. XLII.

Dni *Systema juxtapositionis* celeberrimi **REAUMURII** fundamentum
REAU- habet super *hypothesi*: quod animal quidem ex ovo prodeat, sed
MURII falsum quod sit, animal cum testa sua integra in conspectum venire
hypo-
thesis. (§. II.)

(§ II.) (a). Hanc hypotheseſin dubiam eſſe, ſatis luculenter demonſtralle confidimus. Reſtat nobis, ut adhuc rem, ſatis quidem arduam, veritatis lampade colluminemus. Mentionem facit Dn. *Reaumurius* tenuiſſimi muſculi, mediante quo cochleæ in prima juventute *Ejus ar-*
non alibi, niſi proxime ad centrum ſpirarum (i. e. ad ſpiram pri- *gumen-*
mam;) alligatæ dependent; qui muſculus vero ætate provecta de loco *tum de*
intra ſecundam & tertiam ſpiram teſtæ tranſpoſitus & defixus de- *muſculo*
prehendatur; qua obſervatione tollendam dicit objectionem Dni *M E-*
R X a tendinibus, muſculisque mytuli deſumptam. Muſculum talem in *mam ſpi-*
aliis cochlidibus appellamus funiculum, qui teſtæ connatus deprehen- *ram co-*
ditur, quique in cochlea, æque ac in aliis animalibus teſtaceis, non *chleæ.*
habita ætatis ratione, conſtanter in ſpira teſtæ prima quærendus. He- *Quid ſit?*
par, falſo creditum, antiquis meconium, ſive ſacculus lacteus ſpiralis.
HARDER, omnes ſpiras ab earum centro ad uſque collare, quod
dicitur, ſive partem corporis anteriorem, mobilem, arctiſſime involvit Partem
occupatque, adeo ut illo ſacculo ſpirali curatius & magis acuta duci *posterior-*
nequeat ulla ſpira. *LISTER* hunc ſacculum pro inteſtinorum cæ- *rem co-*
corum compagine habet, quam anteceduunt branchiæ, cor, viſcus *chleæ*
quidam cinereus: (an hepar verum?) inteſtinum rectum, ingluvies, *absolvit*
ſtomachus, omentum, penis, vulva, veſiculæ ſeminales, ovarium, *ſacculus*
uterus. Terque quaterque curioſitatis gratia anatomen cochleæ, om- *lacteus*
ni teſta privata, ſuſcepi: ſed, licet aliquando, præmonſtrante *ſpiralis.*
Swammerdamo, portiunculas teſtæ, quibus muſculi defixi fuerant, non *Cochli-*
ſolverim, tamen facinoris, cum ipſo, aliud non reportavi brabeum, *dum qua-*
quam cadaver animalis intra biduum vel triduum extincti; & ſuffi- *rundam*
cient. *anatome.*

(a) Hanc hypotheseſin jam fovit Sil. Ital. de Bello Punico
 Lib. XII.

*Exiguos format per prima volumina gyros,
 Mox tremulum vibrans motu gliscente liquorem
 Multiplicat crebros ſinuati gurgitis orbes,
 Donec poſtremo laxatis circulis orbes,
 Contingat geminas patulo curvamine ripas.*

*Licet ſententia autoris rite trutinata & ad intus ſu-
 ſceptionem applicari poſſit.*

ciant tibi, LECTOR docte curiose! *Tabula Listeri*, quæ separatim cum indice in forma folii minore æri sunt incisæ, ibidemque Tab. I. fig. 1. offendas sacculum spiralem cochleæ, quæ *Gesnero pomatia* audit; Tab. IV. fig. 1. & 3. cochleæ terrestris striatæ; Tab. VI. f. 1. 2. 4. Cochleæ viviparæ fluviatilis; Tab. VII. fig. 1. 2. *Purpuræ fluviatilis*, & in *Harderi* Tab. fig. 1. cochleæ terrestris. Item *Bibl. Nat. SWAMMERDAMMI* Tab. IV. V. VI. VII. His omnibus quidem perspectis, in HISTORIA Reg. Acad. ex memoriali libello Dni REAUMURII legimus: Ces limacons sont attachés à leur coquille par un muscle, qui, lors qu'ils sont extrêmement jeunes, ne peut être, qu'extrêmement proche (*quod omnino verum:*) du centre de leur spirale. *Cependant il se trouve toujours entre le 2me & le 3me tour de cette spirale, quand ces Animaux ont pris toute leur naissance.* Hoc absolute fallit; musculus enim vel funiculus a puncto

Musculus ille a puncto spiræ primæ dependet.

Parietes testæ posteriores quomodo comparati;

Per quos officina virtutes vegetationis absolvit.

extremo dependet, non aliunde; posterior illa corporis pars autem, uti jam diximus, exquisite spiralis est, ut necessario in punctum primæ spiræ testæ incurrat; hinc impossibile prorsus est, quod illud spiræ mollis punctum, non aliunde dependens, transcendere possit spiram testæ secundam, etsi centum annos vixerit animal. Quodli vero trans locatus aliquando fuerit visus funiculus, involvit casum in anatome violentum funiculi: vide *Rumphium* paragrapho sequenti. Sacculus vel tres spiras implet (scil. in cochlea;) occupatque, tenuissimis hinc inde muscutorum propaginibus testæ defixis; cum parietes spiræ primæ, secundæ & tertiæ plane non sint politi vel argentati; prout est thalamus animalis, in quo portio mollis corporis anterior quiescit, sed porosi sunt; in illis spiris sacculus spiralis quiescit in ævum, quando anterior pars pro lubitu & pro necessitatibus animalis movetur, domunculam ita dictam secum trahens. Re sic comperta, priores tres spiræ pro parte testæ cribrosa habendæ, ubi & succus nutritius lapidifico mixtus & colorum materia præparata & filtrata per vascula suscipientia fistulasque hisque similes fibras in testam immittuntur, & producuntur, ut testæ, tanquam partes constitutivæ animalium, vegetare possint, una cum animali. Sic nobis datum erit intelligere, unde sit ingens testæ volumen ætate proveccta, quod in ovo fuit rapæ semine minus.

§. XLIII.

Ab illo itaque, quod diximus punctum primæ spiræ, ejusque salute, vita animalis, ejusque vegetatio dependet. Si læduntur vastiores spiræ, modo, quo monstravimus, refarciri possunt; verum, si lædatur prima spira, vel hujus punctum, ita ut pertundatur, vel portio testæ ipsi auferatur, prorumpit portio sacculi mollissimi extra vulnus, vulnusque non reficitur, sed inflammatio insequitur, & animal certo certius mortem subit. Quod autem sacculus integer per integram substantiam suam & quoad singula interanea valde delicatulus est, habilis quoque erit, ad succos, quibus animal opus habet, legitime præparandos, concoquendos & transfundendos; cum e contra anterior corporis pars aspera, rugosa, fortiter membranosa & musculosa, injuriarumque liberi aëris patientissima sit. Breviter, puncto spirali cochleæ frivola manu læso, idem est, acsi *Nautilo crasso* aut cornu Ammonis (*posthoortje* Rumphii) funiculum rumpere præsumpseris. De *Nautilo* Rumphius hæc: *van het achterste des lyfs / 't welk tegens het eerste afschutzel legt / gaat ten lange aader door alle gaatzens van de afschutzel / en door alle de kamertjes tot aan het binnenste middelpunct / dewelke het eenigste is / waar mede de visch aan de schaal vast hangt / en die almede licht afbreekt / als men den visch uyttrekt / zynde voorts de kamertjes leeg.* Similis est structura testæ quæ cornu Ammonis. Quod in specie ad *cameras Nautili* attinet earumque parietes intergerinos infundibuliformes, nunquam mihi in mentem veniret, id esse juxta positæ materiæ exudatæ opus; industriæ potius & operæ animalis illud adjudicarem, ita tamen, ut ab intus susceptione jure communi cum reliqua testa participet, quod vel in ovo unam alteramve jam lucratum sit animal concamerationem (a). Aucto corpore animalis longior

Sacculus
lætionis
im-
patientissimus.
Punctum
spirale
cum funiculo
umbilicali collatum.
De *Nautilo* crasso & cornu Ammonis.

(a) A Doctissimo J. Ph. Breynio, quem Gualtierus sequitur; ejusmodi testacea animalia vocantur polythalamia: quam nominis rationem quidem non improbo, quod nec frivole nec morose de aliorum industria sentio; interim tamen ex natura rei supra passim indigitavi, quo sensu proprie thalamus in ostracologia sumatur, ne in ideas de multis thalamis conchyliati animalis minus adæquatas incurramus. Prout enim thalamum in sensu proprio dicimus certum receptaculum, in quo pro lubitu corpus nostrum quie-

Thalamus
Nautili.

gior redditur funiculus, & nova exoritur camera; qualibet limpidum quid continente, sine dubio in subsidium funiculi; quod liquidum, testa commota, vel per lustra auditur, in nonnullis, quæ curiositatis gratia in museis asservari solent. Thalamo, in quo animal integrum quiescit, semel ad determinatam capacitatem ampliato, nulla amplius additur concameratio. Ita quoque sese res habet cum brevissimo musculo tereti reliquorum turbinatorum, vel cum ipso puncto spirali cochleæ; ut itaque Dni REAUMURII asserto in libello memor. 1719. p. 386. calculum addere hæsitaverim: „ la queue de l'animal „ n'étant point adhérente, au sommet de la coquille, comme quelques „ uns l'ont cru, il lui est aisé de se déplacer, sur tout dans le tems, „ que l'endroit, par lequel l'animal est attaché à la coquille, change.” Firmum manebit, sacculum lacteum cochleæ Harderi & funiculum Nautili a puncto primo spirarum dependere, ita ut locum non mutant; multoque minus tendines musculi mytulorum in conchis defixi mutant loca sua.

§. XLIV.

De operculis quarundam cochlidum;

Coronidis loco quædam de operculis quarundam cochlidum memoravit Celeberrimus REAUMURIUS circa finem libelli 1719. cochlearum scil., quæ imminente hyeme januas domiportæ claudant; exi-

te deponere & condere, rursusque omni tempore ad beneplacitum ex eodem erigere possumus ad ambulandum; sic in cochleis thalamum dicimus spiram ultimam vastissimam, in qua corporis antica pars tota cum planta (quæ pedum loco est) conditur, & ex qua exporrigere & promittere corpus valet animal. Prout vero receptaculum omni tempore undique clausum thalamus dici nequit, sic ex. gr. Nautilus magis improprie dicitur habere testam polythalamiam. Cameras quascunque quidem claudere possumus, & si libet, in sempiternum; thalamos vero nobis præcludere nemo præsumat; desinunt esse thalami, ad quos aditus nullus; in tantum modo ab Etymologia testarum polythalamiarum dissentimus, ab usu vocabuli non alieni, ut recte intelligamus autores, nosmetque ipsos.

existimans, succum lapidificum, ex quo oriantur ejusmodi opercula, eandem cum succo testificante non habere consistentiam. Supra jam innuimus, unde fiant ejusmodi opercula in cochleis, quæ, inito vere, iterum rejiciuntur. Sed nominabimus quædam opercula, quæ cum animali perdurant, quæque animalia constanter secum circumferunt singulari spectaculo, capitibus suis connata, nunquam deponibilia; quæ aliquando ponderosa sunt, ut umbilici marini; alia, leviora, ad corneam quandam substantiam accedunt, ut ungues odorati. De operculo cochleæ lunaris Rumphius p. 69. op. zyn hooft draagt hy een groot rond schild / waar mede het zyne deure vast sluit / NB. een hand breed en een vinger dik / steenhard NB. als of het een witte keisteel was (durius est itaque ipsa testa) aan de buitenste zyde wat bultig als een linze / wit en zomtyds met blakke kuiljes; aan de binnenste zyde is het plat / doch een weinig met gieren uitschende / die schielpt in malhanden loopen / en een navel formeeren / met een roos of bymachtig velletje bedekt / dat daar aan NB. vast zit (prout membranæ super testis, quas periostei vices subire diximus) en deeze zyde NB. aan 't vleesch van 't Dier. Cum autem multæ sint varietates umbilicorum marinorum, & plerumque officinales, multitudo quoque erit animalium testaceorum galeatorum. Illius farinæ quoque sunt umbilici apud Mercatum metallotheca p. 138. & apud Scillam vana speculatione defingannata del senso Tab. XVII. Hic erronee suspicatur esse ipsarummet cochlearum rudimentum, quod exinde tanquam ex ovo in perfectas cochleas abeat; ejus sententia singularis est, quod dicta opercula testarum cochlearum figuram, in spiras convoluta, referant; vid. pluribus Assaltum in notis ad Mercatum: conf. Hans Sloane It. Jamaic. p. 254. Tab. 241. f. 1, 2, 3. Interim nemo sibi facile in mentem revocabit, ejusmodi scutum, vel galeam potius, esse opus separatum, cum a capite separari nequit, quocum etiam crescit, & quidem ad amissim, ut omni tempore domiportæ æquabile sit operculum; ergo etiam augmenta ex capite animalis capit, consequenter connectitur cum vasis capitis, nihilominus figuram umbilici satis accurate describens, ita ut omnis juxtapositio exulare appareat. Murices diversis utuntur januis, quæ ungues odorati vocantur, quod ad figuram unguium humanorum aliquantisper accedunt, in nonnullis tamen spiralis linea descripta: illorum præstantissimus & officinalis petitur a murice ramoso; corneæ autem sunt substantiæ, unde materia exudans, quæ dicitur, testificans, cum his unguibus nihil commune habere potest. Quod vero ejusmodi scuta, vel galeæ partes animalium

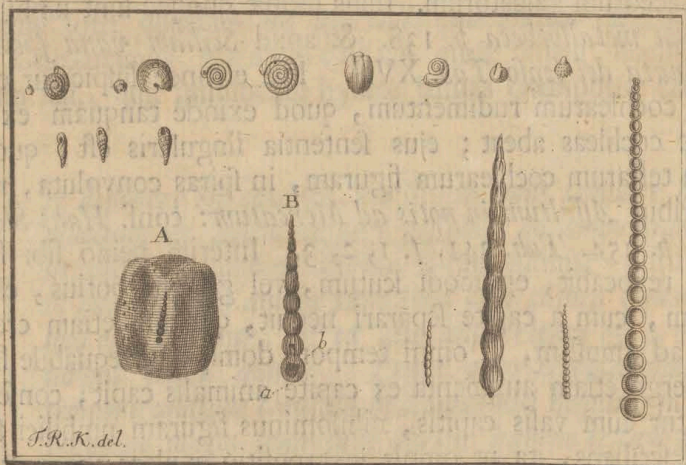
sint, non fallimur, illas ex ipso ovo originem habere, quippe omni ævo accommodata esse debet domiportæ janua & vice versa.

Liber Baro Wolff. Ethic. III. §. 458.

Cum Creaturæ sint verbum Dei, historia naturalis vera est verbum Dei in scripturam relatum, hypotheses vero philosophorum sunt opiniones commentatorum cum illo non confundendæ.

T A B E L L A.

Cujus icones exponuntur Lucubratione hujus. pag. 28.

COM-

COMMENTARIOLUM

IN LOCUM

P L I N I I

Hist. Natur. Libr. IX. Cap. XXXIII.

D E

CONCHARUM DIFFERENTIIS.

*oncharum genera, in quibus mira ludentis
naturæ varietas, tot celorum differentia,
tot figurae, planis, concavis, longis, lu-
natis, in orbem circumactis, dimidio or-
be cæsis, in dorsum elatis, lævibus, ru-
gatis, denticulatis, striatis, vertice muricatum intorto,
margine in mucronem emisso, foris effuso, intus repli-
cato; jam distinctione virgulatâ, crinitâ, crispâ, cu-
niculatim, pectinatim, imbricatim undatâ, cancella-
tim reticulatâ, in obliquum in rectum expansâ, præ-
densatâ, porrectâ, sinuatâ: brevi modô ligatis, toto
latere connexis, ad plausum apertis, ad buccinum in-
curvis. Navigant ex his veneriæ præbentesque conca-
vam sui partem & auræ opposcentes per summa aequo-
rum velificant. Saliunt pectines & extra volitant, se-
que & ipsi carinant.*

NOTÆ ET CONJECTURÆ AD HUNC LOCUM:

CONCHARUM GENERA. Latius hic sumptum Conchæ. vocabulum testam quamvis significat, five turbinatam five planam. Ita Veteres, præcipue Latini, Rhetoricæ studiosi, auribus magis quam intellectui indulgentes, ideas per æquivoca confundere, quam voces in eadem significatione aliquoties repetere, maluerunt.

GENERA. Quia Plinius ex autoribus, quos sedulo volvit, confuse species Testaceorum recenset, videntur ejus temporis eruditi de generibus constituendis non fuisse solliciti. Colligebant Conchylia, primario efus, secundario admirationis & *ornatus* causa: sufficebat rudis notitia & vulgaris nomenclatura. Testarum conferre genera earundemque subordinare species Recentioribus demum in mentem incidit, postquam de Historiæ naturalis Incrementis & augmentis coeperunt laborare.

LUDENTIS NATURÆ. Natura, hoc loco, sensu Aristotelico est Vis plastica Animæ sensitivæ in Testaceis habitantis, quæ ludere dicitur, quia varietatem formarum ob varios usus, nobis non enumerandos, appetit & producit, non sine oblectatione & applausu spectatorum, ejus operationes velut in theatro intuentium. Sed, quia vis animæ plastica, hodierno seculo melius informato, spectrum naturæ est, operatio ejus jure pro figmento, ejusque lusus seu Comœdia pro mero habetur somnio. Cautius diceret moderna phrasi *Plinius*: in quibus magna & sapiens differentia. Neque enim varietas specierum casu accidit, sed, ob certos fines, a Deo, autore hujus mundi, deliberato consilio, eodemque optimo, introducta adhuc conservatur, quanquam omnes illi fines humano intellectui sint imperscrutabiles.

VARIETAS. Recte, *magna varietas!* Nemo enim hactenus omnes Conchyliorum differentias plene exposuit. Miratur Plinius has ipsas ex solo maris mediterranei gremio cognitās. Quantam hanc varietatem prædicasset, si, quas novus orbis, & undique jam conquesta curiositas hodie offert, inspexisset. *Nos quotidie in admirationem adducimur*, inquit Fabius Columna Lib. de Purp. Cap. XIX. varias intra manus nostras ex variis locis habentes, ut, qui omnium icones & descriptiones tradere vellet, maximum admodum volumen impleret, extra alias ab aliis descriptas. Pater *Bonanni*, in *Recreat. mentis & oculi*, supra quin-

quingentas testaceorum differentias exposuit: in Museo Kircheriano plures addidit: neququam omnes exhaustit. *Rumphius* in Insulis Indiæ Orientalis intra 28. annos, 360. species summo studio collegit, plures descripsit, plures aliis describendas reliquit; multas *Schynvoetius* in Notis ad dictum Authorem, easdemque raras & summe pretiosas, addidit; sed omnem numerum nec hic inire audet. Sunt a *Fabio Columna*, Libris de Purpura & Aquatilibus, quædam rariores testæ, data opera descriptæ. Angliæ proventum *Listerus* peculiari Libro exposuit: idem & omnes, quotquot in Museis Patriæ vidit, testas manu filia depingi & æri incidi curavit, congesto volumine satis spisso. Plura offerunt Musea tam privata quam publica, de quibus *Grewius*, *Jacobæus*, *Wormius*, *Valentinus* videndi sunt. In maris fundo terræque gremio plura latitant, reperiuntur lapides testis referti, quas integras nondum videre contigit. Miratur Plinius varietatem concharum incredibilem: mirantur cum ipso posteri, sed plerique sine philosophia laudant, ludunt, appetunt, veluti nuces pueri, aut ut cimelia divites. Paucissimi de Incrementis Historiæ naturalis cogitant. Qui cæteris accuratiores sunt, nomen lepidum, more Belgarum, testulis annotant: a descriptione abstinere difficultate repulsi. Etenim tot figuras, tot colorum differentias, tot appendices Testarum distincte verbis congruis exponere, superat vires vulgaris Philosophi; difficilius adhuc ex multiplici testarum compage eruuntur earum differentia specificæ, quæ nisi constituentur justæ, manet vaga, obscura & nunquam capienda Testaceorum Historia: multiplicantur, præter necessitatem, entia, & crambæ toties totiesque cocta apponitur. Adhærent rebus falsa nomina, nec erit Iudex de nomine rerumque convenientia statuturus. Laudo proinde *Listeri*, *Rumphii*, *Majoris*, *Charletonii*, & novissimum *Langii* institutum, quo de generibus Testaceorum constituendis laborare inceperunt. Sed, ut verum fatear, *Listerus* pingit, non evolvit, nec definit species. Differentiæ ejus ex titulis & Tabulis præmissis cognoscendæ, passim sunt negativæ, passim speciales, generibus sinistre attributæ: in Buccinis, Neritis, Pectinibus magna confusio. Veteres author non legit, nec Recentiores sollicitè contulit; multa insufficienter, multa obscure, ex verborum inopia inscripsit. *Rumphius* nimis laxus est, suæ collectioni & instituto, quo animalia similia in Testis habitantia quomodocunque compulit, sufficiens. *Major* deficit in rebus, abundat in terminis ex Ramistico Dichotomiæ studio præter necessitatem, in confusionem Thesauri testacei, conceptis. *Charleton* nomenclaturas magis, quam Testarum differentias scrutatus: cum *Aldrovando*

&

& *Rondeletio* ignorat pleraque. Classes ex lectione Veterum expositæ passim confluunt, passim species inferendas excludunt. *Langius Tournefortii* methodum Botanicam imitatus, cæteris videri poterat accuratior; sed in definiendo, examinando & disponendo, valde est proletarius: differentiis obscuris, negativis, longe petitis utitur: conchas anatiferas male cochleis annumerat, ex umbilicis marinis *Bonanni* p. 114. incaute Cornu Ammonis facit. Ex animalculo *Bonanni* testam format, *Rumphii* textu non inspecto. Simili incuria, & in *Kircheri* Museo versatus est. Reliquos autores parce legit. Taceo miram specierum confusionem, quæ inutilem *Langii* laborem demonstrabit secundum ejus consilia Thesaurum testaceum disposituro. An felicius in hoc argumento versatus sim, æquus lector judicet.

TOT COLORUM DIFFERENTIÆ. Quas oculus deprehendit, mens miratur, nulla lingua vel manus valet exprimere. Ecce Indicem colorum, a scriptoribus hujus argumenti passim nominatorum, quem sedulo congeffit *Langius*:

Achatinus color - Acu pictum opus - Æneus color - Æris rubigo - Alabastricus - Albescens ex cæruleo - Amaracinus - Amethystinus - Anthracinus - Aqueus - Arbusculas repræsentans - Argenteus - Argenteus splendor - Argento similis - Argento Obryzo similis - Ater - Attalica vestis auro argento & multicolori holoserico texta, drap d'argent - Argentum textile latine dicta - Aurantius - Aureus.

Badius - Balaustinus - Badiolus - Burrus.

Cæruleus ex argento - Cæsius - Calteus - Caltulus - Candidus - Candidissimus - Candor margaritarum argenteus - Carneolus - Carneus - Castaneus - Cerasinus - Cereus - Cerussatus - Chrysolithicus - Cyaneus - Cinnabarinus - Cinereus - Subcinereus - Cinereus ex livido - Colores aqua diluti - Conchyliatus - Coracinus - Corallinus - Corneus - Croceus - Sub-Croceus - Cruentatus.

Eburneus - Eliotropium Gemma.

Ferruginens - Figlinus - Flammeus - Flavedo vitrea - Flavescens ex albo - Flavescens pallide - Flavicans - Flavidus - Flavus - Sub-Flavus - Foliosum opus - Fulvus - Sub-Fulvus - Furfus - Fuscus - Sub-Fuscus - Fuscus ad nigredinem accedens - Fuscus ex viridi.

Gipseus - Glasteus - Glasticus - Gummi Sinenfi obvelatus.

Helvaceus - Helveus - Helvus.

Janthineus - Igneus - Immaculatus - Infuscatus ex summa viriditate.

PLINIUS ILLUSTRATUS.

Lacteus - Laneus - Lentiginosus - Leonatus - Leucophæus - Lienaris - Ligneus - Lividus - Luridus - Luteus.
 Maculatus - Maculosus - Malacus - Margaritarum albedo purpuriffa velata - Margaritæ sublucidæ color - Margaritis similis - Marmoreus - Marmor candidum Drepitanum - Tiburtinum - Melinus - Miniatus - Submineus - Molochiticus - Murinus - Musicum opus - Mustelinus.
 Niger ex cæruleo. Nigricans - Nigricans e cæruleo - Subniger - Nigerimus - Nitens - Niveus.
 Oleacinus - Ut oliva viridis condita - Olofericum nigrum - Olofericum villosum - Onychinus - Opacus - Opalinus - Offeus - Ostrinus.
 Palearis - Pallidus - Papyrus Turcica - Parius lapis - Pellucidus - Perlatatus - Phrygium opus - Piceus - Pictus undatim - Pinguis - Plumbeus - Porcellanus - Porraceus - Pramnius - Pullus - Puniceus - Purpurascens - Purpurascens ex albo - Purpurascens ex Viola - Purpureus.
 Ravus - Reticulatum opus - Roseus - Rubedo cuprea - Rubeus - Ruber - Sub. ruber - Rubescens - Rubescens ex argento, sub Sandaracca pellucida latitans - Rubidus ignaviter - Rubiginosus - Rufescens - Rufescens ex albedo - Rufescens ex fusco - Rufescens ex rubigine - Rufescens leviter - Rufescens pallide - Rufus - Russeus - Rutilus.
 Sandichinus - Sandaracca velatus - Sanguineus - Segmentatum opus, Subuculis & monilibus ornatum opus - Sulphureus.
 Terreus - Tessellatus - Thalassinus - Tophaceus - Tophinus - Tyrius.
 Variegatus - Venetus - Veprium acumina repræsentans - Vermiculatus - Vinatus - Vinosus - Violaceus ad nigrum vergens - Virescens cum argenteo splendore - Virescens e cæruleo - Virescens leviter - Viridis - Subviridis - Viridescens ex flavo. - Subviridis ex albo - Viridus - Unctuosus - Volturinus - Sub-volturinus.
 Xerampelinus.
 Ziziphinus.

Nomina lego satis multa, sed vix singula perfecte intelligo. Ita de coloribus Autores fingunt, scribunt, non definiunt. Optandum, ut nomina recepta revocentur ad sensum, & ex rebus non exoticis, vel raro videndis, sed ex tritissimis & cuivis obviis colorum gradus stantur.

TOT FIGURÆ. Quas hætenus nemo ausus est enumerare, nedum ad regulis constantes & usus revocare. Obstupui, cum aliquando ex con-
 ni varia inflexione & sectione cochleas viderem inimitabili artificio con-

structas. O! dixi, quam *γροτένη* & artifex! Quantum est, quod nescis, homo Geometra! Huc adsis quæso, inspicere, concede oculos, inspicere spirarum ordines inflexos, eductos, diductos, conjunctos; ecce Conos, Ellipses, Parabolas, incredibili proportionem & elegantia constructas! Spondeo, scalare Buccinum, aut testam quamvis pretiosissimam, si genesin horum corporum ex Cono, vel Parabola ad manum Autoris exposueris, nescies genesin: quid ergo de figurarum fine, & partium usu statueris? An animal Testæ, An Testa animali se accomodat? Quamcunque partem elegeris, urgebit quæstio: cur exemplar talem præcisè figuram exposcat?

PLANIS. Intelligit, procul dubio, Testas cæteris planiores, non exacte planas, quales in genere testaceorum non reperimus. Respicit forte ad Aures maris, Ostrea nonnulla, Pectines & quæ in Concharum genere omnium maxime plana sunt, Amusia descripta *Rumph. p. 144. Tab. 45. lit. A. & B. item Bonanni p. 447. n. 108.*

CONCAVIS. Concavæ quidem omnes Testæ sunt, proprie tamen concavitas de Conchis dicitur, quanquam & concavæ præ cæteris appareant Echinorum Testæ seu globosæ, seu ellipticæ, seu alius figuræ. Nec non Balani & Ostrea echinata, &, quam Volam dicimus, Di-conchæ auritæ species depicta *Bonanni p. 110.*

LONGIS. Longæ possunt dici plures Testæ. Tales sunt 1. Tubuli. 2. Coni. 3. Cylindri. 4. Strombi. 5. Buccina; & ex genere Concharum, Solenes Ostreumque longum *Rumphii.*

LUNATIS. Difficile indicatu, quid per lunatas Conchas *Plinius* sibi velit. In cochlearum genere aliquæ lunares dicuntur, sumto denominationis fundamento, ab operculo, instar Lunæ, rotundo. *Listerus* Cochleas quasdam patulas, ore semicirculari lunatas appellat abusive, cum tales demum semilunares audiant. Inter alatas *Rumphii*, quas *Langius* auritas appellare mavult, aliquæ in limbum semicircularem profusæ, rustica comparatione possent semilunares dici. Inter conchas quædam pariter semicirculares sunt: e. g. Chama squammata *Rumphii p. 128.* seu Concha imbricata *Bonanni p. 109. n. 83.* Sed, an has autor lunatas dixerit, manet in dubio. *Rumphius* semicirculares subaudit *p. 162.* *Harduinus* in notis exponit: in *Lunæ cornuum similitudinem curvatis.* Ita *Seneca Oed. vs. 465.* caudam lunatam Delphino-
rum dicit: & *Stat. V. Thebaid. vs. 145.* lunati agminis meminit. Sed testas in corniculatæ Lunæ modum figuratas non vidi. *Fabius Colum-
na* Cochleas Persicas lunatas vocat, quia in margine rotundum sinum quasi exscissum habent, pro linguæ usu. *Lib. de Purp. Cap. XLIX.*

qui

qui character ex *Rumphii* sententia cochleis alatis est perpetuus, licet non omni in specie æque notabilis. Sed dubito, an ab hac levi & vaga nota, aliena a seculi sui subtilitate, speciem denominare *Plinius* voluerit. Existimo, hic potius *lunatum* dici antiqua phrasi, *quicquid ad speciem Lunæ rotundum* est.

IN ORBEM CIRCUMACTIS. *Rumphius* de Conchis circularibus, planioribus, qualis *Chama* literata rotunda est, intelligit; sed hæ orbes sunt, non in orbem circumactæ. Malim *Cornua Ammonis*, quibus orbicularis figura eademque spiralis competit, subintelligere. Quamquam & cochlea solaris & laciniata *Rumphii* hunc characterem recipiant. Videtur Author, contulisse *Cornua*, *Nautilus* & *Cochleas* brevioris scaphi per diametrum late expansas, puta *Rumphii* *Valvatas*; pergit enim

DIMIDIO ORBE CÆSIS. Quod de *Nautilus* valet præ cæteris. Pecten virgineus *Rumphii* & *Chama striata* ejusdem, corpora quadam parte resecta, imitantur, neutiquam segmenta orbium exprimunt.

IN DORSUM ELATIS. De ante dictis *Rumphii* *Valvatis* hoc tuto accipitur, quamquam & *Porcellanæ*, *Cassides* & *Murices Langii* huc spectent. His enim convexitas est eminentior & turgidior, cujus superficies verticalis in ostracologicis audit dorsum: vide *Majoris* *Lexicon* sub hac voce. Anguste igitur nimis *Harduinus* exponit: „utraq; testis „superiore & inferiore plurimum cava, ut concha tota ad rotundam „proxime formam accedat.” Hoc sensu verba de solis bivalvibus dicta e. g. de patellis, chamis lævibus, fragis, nucibus pilosis, possent accipi.

LÆVIBUS. Varii dantur Lævoris gradus in testaceis. Quædam ad nitorem a natura sunt lævissima, quasi hoc signo a cibo exclusa, uti *Porcellanæ*, *Stromborum* & *Cylindrorum* aliqui. Quædam in comparatione cum striatis & verrucosis saltem talia. Vid. *Lang. p. 81.* Quædam sub crusta scabra superficiem opalinam lævissimam abscondunt, qua detracta demum colore & lævore fulgent, ut *Nautilus crassus*, *Trochi*, *Cochleæ lunares*. Vide de ejusmodi Testis præparandis *Rumphii* museum.

RUGATIS. Rugæ dicuntur *Lamellarum* superstructarum extremitates in testis conspicuæ, eademque irregulares, ruptæ sibi que dissimiles; vid. *Langii Method. p. 21.* Ideo rugosæ dicuntur, pleræque conchæ anomix, præcipue vero *Concha* ad figuram triquetram accedens *Lisleri de Cochl. p. 229.* Item, *Musculi*. Nonnunquam & Rugæ audiunt omnes laxioris superficiæ corrugationes & inæqualitates, lævorem ex-

actum interruptentes, qualis rugositas inter costas pectinum; præcipue in duplici Corde Veneris *Rumph. Tab. 48. n. 6.* observatur. Hic Plinius rugas extantiores infert. *Rumphius* Chamam asperam in exemplum ponit. Fors Fusorum & buccinorum quædam species magis quadrant. vid. *Rumph. Tab. 29. Lit. F. G. & Tab. 49. F. G.*

DENTICULATIS: Denticuli sunt crenæ acutius prominentes in aperturis Testarum quarundam, definiente *Majore* in Lexico: consentit *Harduinus* inquiens: in ambitu ferratis, testæ margine in dentium formam secto, seu ita laciniato, ut varios mucrones referat, Gallis *dentelé*. Fors ad nummos ferratos & ita quasi dentatos respexit. Gaudet ejusmodi dentibus, ideo denticulatæ dicendæ, ex turbinatorum genere, porcellanæ, & in sinistro apertura latere quædam cassides. Inter conchas quarundam articulatio fit per gomphosin, ubi sub cardinibus comparent dentes, cum oppositis loculis, iisdem adaptatis. In margine notabiles dentes habent Nuces pilosæ, Tarentinorum dictæ *Bonanni*, & præ cæteris Chamarum asperarum testæ.

STRIATIS. Striæ sunt eminentiæ strictæ & longæ, per convexum testæ. Sed *Wormius* strigiles habet pro strigibus, quas canaliculos conchæ aculeatæ exponit; *Mus. p. 253.* Plerumque striæ & striges ut eminentiæ & harum interstitia, seu sulci, ab eminentibus striis intercepti differunt. Unde *Harduinus* in sua lingua vocem *canelé* substituit, addens: striæ est virgata in convexa Conchæ parte eminentia illa, quæ est inter canaliculos sulcosque, qualis in eo columnarum genere quod inde striatum dicitur. Magna striarum in Testaceis est diversitas. Sunt magnæ, parvæ, eminentes, exochæ dictæ, compressæ. Sunt solidæ, fistulosæ, latiores, strictiores; læves & asperæ; transversales, longitudinales, densiores, rariores, canaliculatæ, intra concavæ extra convexæ. *Lang. p. 31.* Non est fere genus inter testacea, cujus non aliqua species striata sit. Omnino ergo & ex striis licet repetere differentias, sed non genericas, verum specificas. Quanquam & hoc notandum, quod costæ differant a striis, tanquam partes latiores & crassiores a subtilibus & linearibus earundem inscriptionibus. Unde testa simul & costis & striis instructa esse potest. Exemplo sit Cor Veneris duplicatum *Schynvoetii* ad *Rumph. Tab. 48. n. 6.*

VERTICE MURICATIM INTORTO. Vertex *Plinio* dictus, recentioribus audit Mucro: estque nil aliud, quam processus testæ conice spiralis, ex ventre ampliore. *Langius* varias notavit mucronis hujus differentias, viditque alium elongatum p. 39. alium admodum elongatum p. 38. gradatim acuminatum; arcuatim in linea recta, seu plana,

acu-

acuminatum l. c. quæ singula valent de vertice Plinii. Quando vero mucro præcisè apicem spiralis conï denotat, hoc vertici jam dicto non convenit; nec convenit huic loco alia verticis acceptio, quando in conchis partem acutiorem circa cardines denotat, quam *Langius*, speciali nomine, umbonatam dicit, si eminent in testa, ut solet umbo, seu centrum elatum in scuto.

MUREX. Nomen valde æquivocum. Audit ita, 1. Testæ aculeus exsertus. 2. Testa aculeata seu obsita modo dictis aculeis; 3. Aculei majores minoresve exteriores & inclinati. *Lang.* p. 22. 4. Purpura cochlea. 5. Cochleæ alatæ *Rumphii*, seu auritæ *Bonanni*. *Lang.* p. 27. Primum significatum *Plinius* in mente habuit, quando meminit verticis muricatum intorti. Id enim non potest non de mucrone Turbinis, aculeis obsito, sive ut loquitur *Harduinus*, de turbinatim convoluto conchæ vertice, nec sine aculeis accipi: qualem in Murice marmorato *Rondelet.* L. 2. de testaceis c. 7. c. 76. Volutis coronatis, Vespertilionibus *Rumphii*prehendimus. Exoticas conchas vix vidit *Plinius*. Non audeo ergo, cum *Fab. Columna* Lib. de Purp. cap. XIX. rarissimum genus diconchæ hic allegare, cujus effigies interna est auriformis, externa vero ob processum ex dorso styloidem incurvum, & petioli instar exprorectum, Peponi minimo similis. Non dicit *Plinius*: vertice muricatum incurvo, sed intorto. Ubi Turbo? Verba: *vel ad Buccinum incurvis* plane huc non quadrant: nam non amplius de vertice in his loquitur, sed de tota testæ figura? Ubi hic species Buccini? Ubi Buccini formis curvatura?

MARGINE IN MUCRONEM EMISSO. Margo dicitur in ostracologis, extremitas testæ patentis: conf. *Columna* de Purp. c. 1. §. 28. Mucro, nisi hic vertici, ut conjicio, opponeretur, de turbine posset accipi, & margo in mucronem emissus, ita exponi, quod turbo acutior conicus per productiones planas marginalesque testæ sit formatus, velut in quibusdam Strombis *Langii* id cernimus. Quin & in oppositione verticis & mucronis data interpretatio procedit. Nam potest dici *Plinius*, inter acuminatam spiram quamcunque & inter conicam & strictiorem, distinxisse, illamque verticem, hanc mucronem, notanter vocitasse. Sed, quia mox sequitur alia marginis differentia, nempe foris effusi, & intus replicati, & præterea mucro veteribus etiam acutum testæ processum quemcunque denotat; in hoc eosdem imitante *Columna* de Purp. c. 17. §. 3. malo verba Plinii, *marginem in mucronem emissum*, de processu marginis, quam totius testæ interpretari. Ex margine autem longiores processus varii eminent. Unus in Turbinibus

nonnullis, quos *Rumphius* Fusis comparat, imo in nonnullis cochleis & Buccinis sub nomine rostri notus est: unde & nova turbinibus jam dictis differentia applicatur. Unus processus longior etiam ex margine alicujus Alatae apud *Rumphium* protenditur. Plures vero huic similes in Harpagine & Cornuta millepede *Rumphii* extant; quos metonymice *Plinius* in singulari commode significare potuit.

FORIS EFFUSO. Id praecipue nonnullis Buccinis alatis, seu Muricibus Langianis competit. In oppositione ad sequentem phrasin, *intus replicato*, possunt & in hunc censum venire Cassides, quarum exserti margines per testae duplicaturam crassescunt. Malim tamen effusionem marginis, de simplici per horisontem expansione, quam de fimbria interpretari. Obscurus vero, ni fallor, h. l. *Harduinus* est, inquiring: „Cum, deducta & hiante concha, explicat sese foris uterque marginis, neque introrsum revolvitur. „ Videtur de conchis, seu de bivalvibus, loqui, cum tamen filum sermonis ducat potius ad cochlidas.

INTUS REPLICATO. Recte *Harduinus* utroque latere conchae sese introrsum colligente. Tali margine *Langii* Nuces, & semicassides nostrae gaudent. Limbus enim testae introrsum, velut ad duplicaturam vel fimbriam flectitur.

JAM DISTINCTIONE VIRGULATA. Ante de striis dixerat. Ergo virgae non sunt striae. *Rumphius* chamae virgatae meminit, in qua rubras linearum subtilium acute concurrentium inscriptiones, virgis caelestibus quodammodo similes video. An haec distinctio virgulata? sane hic sensus expressior, quam dum ductus in conchis literatis & Arabicis hic subaudit *Rumphius* p. 162. vel dum *Harduinus* metaphoram a vestibus similibusque rebus repetit „ in quibus virgae sunt viae transversae, tim & decussatim ductae. Unde vestis virgata eadem, quae scutulata „ est. „ In Ostracologicis haec interpretatio nondum recepta. Ubi potius ad virgas Coeli cognitae, quam ad vestes incertas obsoletasque oculos & mentem dirigimus.

CRINITA. Quid Crines? Villos monstrat Columna de Purpura C. I. §. 30. ostendens lanuginem muscosam super testis. Sed haec Testis accidit, non inest. Idem & fibras muscosas & purpurascens, seu lanuginem Ostrearum crines vocat. Tali sensu & *byssus pinnarum*, seu collectio fibrarum, ex strictis pinnarum commissuris in terram germinans, crinis audiret; mihi vero haec testas nulla interna nota significant. Conjicio, *Plinium* dixisse crines densissimas subtilissimarum linearum inscriptiones, sive ut *Harduinus* loquitur, segmenta vel lineolas crinium instar porrectas, quales in Conchis anomis trilobis inter alias advertimus. Sunt mihi

mihī vīsa hujus petrefacti specimina felenitica pellucida, in quibus lineæ illæ non læves & æquabiles, sed velut dehiscentes & fibrosæ apparuerunt. Vel magis ad sensum crinitas dixit testas illas pilosas & quasi setis hispidas, quales in Buccinorum & Muricum genere depingit *Rumphius*, qui harum velut oblitus, distinctionem crinitam Plinii ad conchas literatas & Arabicas subtilissime striatas, male applicat. Posset *Columna Penicillum*, Lib. de Aquatilibus depictum, rectius allegare.

CRISPA. Villi Testarum externi crispī sunt; sed, quid hæc ad Testas distinguendas? superficies crispa *Plinio* vīsa est. Crusta Testarum aspera scabra legitur, item rugosa; sed ideo non est crispa. Concha scabionata *Rumphii* p. 140. exochis incurvatis crispatur. Si fallor in hac, prætendo superficiem Conchæ, quam *Rumphius* Felis linguam nominat p. 147. quod perpetuis eminentiis veluti papillis sit obsita, qualia corpora vulgo & crispa dici solent, magis proprie *Rumphius* toties jam nominatas Conchas Arabicas, crispas, propter strias circinatas dicit.

UNDATA. Undosa, undulata alias dicuntur, quæ colores fluctuum more pro luminis alia atque alia incidentia alternant. Undata autem, quæ fluctuum exemplo hiulca, modo in colles elata, modo in valles sunt demissa. Exemplo sint Murices, Brandaris & quædam species Sympuli, a nobis ita vocati.

CANALICULATIM. Aliis caniculatim. Canaliculi aliquando sunt processus Testarum longi & pervii. Hic intelliguntur vel profundiores sulci sive striges per corpus Testæ dispositæ, vel ductus, per corpus testæ pervii supra elati, infra vel plani, vel concavi, quæ alias striæ canaliculatæ dicuntur. *Aldrovandus* cum *Hermolao* legit: CUNICULATIM; sequitur *Harduinus*. Lectio minime absona, & plurimum Codicum autoritate confirmata: nam ductus intra Conchas cuniculis assimulantur. Respexit *Plinius* ad locum *Aristotelis*, Lib. V. *Hist. Anim.* quem *Theodorus* hoc sensu vertit. *Aldrov. Lib. III. de Test. p. 287.*

PECTINATIM. Præstantissimi Codices, teste *Harduino* ad *Plinium* p. 541. addunt *divisa*. Ita facilior sensus est. Pectines dicuntur Testæ, parallelis exochis longitudinaliis divisæ: a similitudine instrumenti, quo textores fila trajecta condensant; Græci πτερες nominant, a manuum pedumve digitorum similitudine, teste *Charletono Onom. Zoic.* Pectinatim divisa vel undata proinde dicenda sunt testacea, quorum striæ parallelæ per corpus decurrunt.

IMBRICATIM UNDATA. Imbrices dicuntur tegulæ tectorum planæ; per similitudinem audiunt ita testarum striæ vel rugæ, in decursu fractæ,

ctæ, & tegularum dictarum instar dispositæ, *Major* in Lexico. Imbricatim undulata exponit *Langius*, *Harduinum* secutus, de testis ad undarum sese attollentium speciem distinctis: quæ similitudo non sufficit. Expressior altera *Harduini* cum squammis piscium comparatio. Malo imbricatim undata interpretari de testis striatis, quæ aliquoties fractæ, & per multiplices quasi laminas decurrentes, tecta tegulis strata imitantur: quales in ostreis & nonnullis pectinibus conspiciamus.

CANCELLATIM RETICULATA. Cancelli sunt interstitia striarum in longum & transversum extensarum, ut tota earum textura rete, vel craten repræsentet: quod opus naturæ reticulatum seu cancellatum, alio nomine, Clathrum dicitur, *Columna de Purp. C. X. §. 4.* Huc respiciens *Plinius* dicit: *cancellatim reticulata*: id est, ut interpretatur *Harduinus*, „secta lineolis testa, in transversum compactis ad retis similitudinem vel cancellorum, cancellis ipsis modo oblique ductis a „conchæ capite ad marginis latus: modo rectis a summo vertice ad „marginem imum: iisdem modo densioribus sive pressioribus & quadratis: modo porrectioribus & oblongis, modo in arcum toto conchæ corpore sinuatis.” Talis structuræ sunt *Rumphii* Favus p. 140. & quædam Chamarum species eidem ibidem depictæ.

IN OBLIQUUM IN RECTUM EXPANSA. His innuit præcipuam Concharum differentiam, quam *Langius* terminis *æquilateræ* & *inequilateræ* significare maluit. Videlicet si conchæ per dorsum inspiciuntur, vertex earum vel utrinque æqualiter vel inæqualiter dilatatur. Priorem extensionem dixit *Plinius* *in rectum*, posteriorem *in obliquum expansam*. Exempli loco cape pectines & conchas pictorum. Illos videbis a cardine æqualiter & regulariter expandi, has ab uno saltem latere diffundi. Recte hic *Rumphius* Pectinem Virgineum & Tellinas allegat, tanquam obliquas, sed Ostreæ, ut pergit, mea opinione, non sunt in rectum expansæ omnes; melius Pectines huc referuntur.

PRÆDENSATA. Hoc iterum de Conchis intelligendum. Neque enim densum hic crassum sonat, ut aliqui subaudiunt; sed, mea opinione, *raro* oppositum recepta Physicis significatione notat contiguitatem arcuiorem, ut adeo Testa prædensata h. l. sit accurate clausa, vel circa cardines magis connivens. Enarrare jam videtur *Plinius* differentias circa valvarum conjunctionem observatas, postquam de earundem expansione verba fecit, hinc jungit prædensata, porrecta, sinuata, quæ mihi ad margines, marginumque juncturas spectare videntur. *Rumphius* densata legit, & testulas compactas intelligit.

PORRECTA. Dupliciter Conchæ possunt dici porrectæ, vel ratione car-

cardinis, vel ratione laterum. Latera exporrecta jam per expansionem seu rectam seu obliquam significavit *Plinius*. Reliquum ergo est, ut cardinem exporrectum subaudiamus. Contingit videlicet in Concharum valvis, alteram recipere, ita, ut major minorem marginaliter & eminenter claudat, tunc cardo plerumque in rostrum productus, super testæ inclusæ verticem recta incurvatur, & commode porrecta superior testa dici potest. Hodie tales Conchæ anomix vel anomalæ, vertice rostrato appellantur, & petrefactæ tanto sunt frequentiores, quanto rariora earundem nativa exempla. Describit eas *Columna de Purpura* Cap. XII. *Rumphius* porrectas testas nominat cochleas teretes in longumeductas, quas nos Cylindrorum mucronatorum, item, Turricularum, Terebellarum nomine insignimus.

SINUATA. Sinus in testis appellatur arcuata vel lunata Testæ Concavitas. Nolim huc ventres Turbinatorum cavos trahere. Explico *Plinii* vocem de *Conchis*, in specie iis, quarum Testæ in latere longiore ad quendam velut angulum fractæ sua conjunctione notabilem sinum quasi muliebrem formant; unde & Hysteroconchæ, & Venereæ solent appellari, quanquam non his solis ejusmodi sinus adsit, verum & Bucardia & Cordatæ quædam testæ eum communem habeant. Id magis convenit, quam si sinus in mallei Polonici hiulcæ planitie, aut inæqualibus lateribus judicem cum *Rumphio* p. 162.

BREVI MODO LIGATA. Non dicit articulata, vel conjuncta, sed ligata. Aliud omnino est ligamentum, aliud articulatio. Non omnes Conchæ sibi inarticulantur, quædam ligamentis coherant, sive nerveis sive membranosis. Notanter autem dicit: Brevi modo ligata. Quoniam mox distinguit toto latere connexa. Innuit ergo, quasdam Conchas circa Cardines saltem levi & brevi ligamento nerveo coherere: quod de pectinibus generatim, & de pectunculis quibusdam certum est. Nescio, quid *Rumphio* in mentem venerit, ut brevi modo ligatas cochleas lunares (*die hoxt en rond 3pn*) habuerit. Sed jam video, ipsum pro: modo, legisse: nodo; ut adeo cochleas nodosas meminerit. Eandem lectionem secutus *Fab. Columna*, Conchas anomias trilobos, ob cervicis angustiam, brevi nodo ligatas, autumat, *Lib. de Purp. C. XVI*. Sed ejusmodi junctura concharum non ligata, sed insinuata est. Nodi nulla similitudo. Legit *Harduinus* nodo, & brevi nodo latiori margini opponit, quod non capio.

TOTO LATERE CONNEXA. Dicit: *connexa*, non: *ligata*: quoniam, quæ toto latere coherant, non ligamento sed membrana conjunguntur, veluti Musculi, Solenes, Pinnæ. Dicit autem: *connexa*, non

inarticulata. Ergo vix habuit respectum ad concham πολυέπλογλυ-
μὸν *Columnæ* Cap. XXIX. quæ habet exiguorum cardinum longam fe-
riem inter vertices, quibus utrumque latus rectum quasi consuitur. Fors
tamen & hæc concha pariter mediante membrana cohæreat: quod no-
bis testam solummodo hætenus observantibus est incompertum.

AD PLAUSUM APERTIS. Quid hoc? Fallor, aut audio Chamas signi-
ficari, aliasque conchas, quæ testis clausis in latere per rimam magis mi-
nusve diductam hiant. Unde & Chamæ vel Hiatulæ appellantur. Plau-
sus certe Testarum similis manibus plaudentibus est: Nam, quemad-
modum manus manui plaudenti per volam jungitur, ita & concavum
testæ concavitati alterius in conjunctione imminet. Sed en! *Plinius* di-
cit: *ad plausum apertas*, quibus sic aperta hiantiaque labra chamarum
respicit, & ad plausum edendum natæ factæque, si inter se illidantur,
videri possint, ut recte conjicit *Harduinus*. Conjunctio quoque valva-
rum in chamis mediante gynglymo & forti ligamento, ad plausum imi-
tandum & excitandum longe est convenientissima. Chamas apertas in
maris fundo jacere, & valvas majores ad nutum minoris animalculi
inhabitantis cum impetu claudi, *Rumphius* ipse autor est, qui tamen
hunc plausum conchis naturalem & convenientissimum mutat in *pulsum*
præternaturalem conchis, quasi *Plinius* innuere voluisset, quod conchæ
percussæ aliæ aliis facilius dehiscunt. Mihi ita *Plinius* post *pulsum*,
non ad *plausum* apertis dixisset.

AD BUCCINUM INCURVIS. Buccinum dicitur Testa turbinata lon-
ga, spiralem conum ex acuto apice in amplum ventrem majoris diame-
tri producens. In hoc nil nisi spiræ incurvæ sunt: ad buccinum ergo
incurvæ, *sensu Pliniano*, non ipsum Buccinum, ut putat *Rumphius*,
sed Conchæ erunt, bivalves anomalæ, curvæ, qualis v. g. est Con-
cha anomia rugosa & adunca, depicta, *Bonanni Recreat. p. 103. n.*

31. NAVIGANT. Paucissima animalia testacea in mari navigant. Pleraque
vel in scopulis, vel in arena, vel in littore habitant. Inter saxa *Mu-
rices*, *Patellæ*, in arena *Tellinæ*, *Pinnae*, *Solenes*, *Cassides* hærent. In
fundo maris Ostreæ & Chamæ asperæ: Et hæc quidem immotæ jacent;
Amusia piscatores intercipiunt. De testis inanibus & derelictis aqua
levioribus non loquimur. His enim fluctus pro vehiculo sunt.

NAVIGANT: VELIFICANT. Dicit prius *navigant*, post *velificant*.
Aliud ergo navigare, aliud velificare in testis. Prius de iis intelligo,
quæ obversa convexitate, naviculæ instar, innatant, nec adeo vento ob-
sequuntur, quam submersioni resistunt. Posterius de testis, quæ præ-
ter

ter id, quod navigant, superficiem vel latus aliquod vento obtendunt, quo irruente propelluntur.

VENERIÆ. Non dicit: navigant ex his solæ veneriæ: ut minus caute accipit *Harduinus*. Nam mox sequitur de pectinibus, *seque ipsi carinant, sed ex his*, videlicet ante recensitis generibus, *navigant veneriæ*. *Rondeletius* sub veneriis his muricem *Mutiani*, de quo *Plinius* L. XXXII. intelligit. Est hujus quædam cum porcellanis, veneriarum nomine hodie ordinarie venientibus, convenientia; sed has non navigare, verum sub arena latere, nec navium carinis, *Mutiani* muricis more, verum faxis, tempore plenilunii adhærere, ideoque *Uliphoussen* / Porcellanas vero charinas sive venereas, non a Veneris cultu, sed sinus similitudine, qui *Græcis* *χιγὸς*, Latinis porcus vel porculus, *Ennio* matriculus vocatur, nomen traxisse, scribit *Rumphius*, testis fide dignus. De alio igitur genere *Plinius* procul dubio loquitur: *Porcellanis* certe, quæ sequuntur, verba non conveniunt, *præbentesque concavam sui partem & auræ oppositas, per summa æquorum velificant*. Latus enim concavum, quod auræ opponere possint, non habent: vide Schemata *Rumphii*, donec tabulæ *Gottwaldianæ* in lucem Cl. *Breinii* cura venerint, quæ hoc testaceorum genere abundant. Neque ii rem acu tangunt, quibus auris maris, *ὠτὸς* sive *ὄττ' Ἀποθῆνις* i. e. auris veneris, de qua *Hesychius* p. 714., subintelliguntur. Ejusmodi enim testæ non navigant, sed patellarum more scopulis adhærent, ut refert *Rumphius*. Oppido vero abludit *Harduinus*, buccinorum seu muricis aliquod genus hic innuens. Utraque enim appellatio & buccini & muricis magis vaga quam veneriarum est, nec in omni significato structura ad navigandum habilis. Qui *Neritas* huc arcessunt *Aristotelis* Lib. IV. *Hist. Animal.* C. IV. p. 452. mea opinione non procul a vero absunt. *Nereus* enim, Deus maris, in tali cochlea navigare pingitur. Testam ei levem & latam esse, *Oppianus* docet Lib. I. *Halieut.* v. 331. De bifore testa nihil *Plinius*, nec hoc quidquam ad natandum facit. Non obstat turbinatum genus. Nam & *Nautilus* turbinatus est, quem carinare tamen autores consentiunt. *Neritæ* conveniunt verba: „ præbentesque concavam &c.” Ex *Plinii* relatione *Nautilus* alio modo velificat. „ Inter præcipua autem, inquit, miracula est, qui vocatur „ *Nautilus*, ab aliis *Pompilos*. Supinus in summa æquorum pervenit, „ ita se paulatim subrigens, ut, emissa omni per fistulam aqua, velut „ exoneratus sentina, facile naviget; postea prima duo brachia retorquens, membranam inter illa miræ tenuitatis extendit. Qua velificante in aura ceteris subremigens brachiis, media cauda, ut guber- „ naculo

„naculo se regit. Ita vadit alto, liburnicarum ludens imagine, &, si
 „quid pavoris interveniat, hausta se mergens aqua.” Priori modo
 carinant & velificant quoque *Cymbia*, *Persica*, *Bulla*, *Ficus*. Sed in
 his nil veneri.

SALIUNT PECTINES. Consentit *Aristot.* L. IV. H. A. Cap. IV. p.

439. Dubitat *Jonston*, quia pectines non posse diducere valvas ex-
 pertus est. Fidem prioris liberat *Rumphius*. p. 143. & 144. testatus,
 hunc saltum facere planas pectines, non mediante valvarum plausu, sed
 per maniculam (*handelen*) quandam callosam, quam aquæ impin-
 gunt, ut, ea renitente, valvas parte barbata prævia promoveant.

SEQUE IPSI CARINANT. Notanter *carinant*, non *velificant*. Hæc
 gratis fingit *Harduinus*; neque enim ita valvas diducunt pectines, ut
 altera pars planior veli vices expleat, sed supinæ navigant convexo la-
 tere. Idem mos *Amussi*, de quo *Rumphius*.

SCIAGRAPHIA METHODICA

AD

GENUS SERPENTII

ORDINATE DIGERENDUM.

SERPENTIUM. (a)	ORDO I. Anguis. (b)	{	Capite discreto, cauda atten- nuata.	{	VIPERA.	{	Dentibus anticis caninis. Κυνό- δογ.	{	Vulgaris vario- rum locorum: 'Εχis. Caudifona. Conspicillaris.
SERPENTIUM. (a)	ORDO I. Anguis. (b)	{	Capite discreto, cauda atten- nuata.	{	COLUBER.*	{	Dentibus pectinatis (Lucii piscis vel Crocodili similibus) Ιχθυό- δογ.	{	Dentibus acicularibus, pluri- mum umbrosis, & velut acupictis. Α- ναοδον.
SERPENTIUM. (a)	ORDO I. Anguis. (b)	{	Capite discreto, cauda atten- nuata.	{	ANODON.	{	'Ανόδον; Edentulus.	{	Cauda præ capite anomala. Scy- TALE.
SERPENTIUM. (a)	ORDO I. Anguis. (b)	{	Capite discreto, cauda atten- nuata.	{	Capite & cauda anomalis. AM- PHISBAENA.	{	Capite & cauda anomalis. AM- PHISBAENA.	{	Capite & cauda anomalis. AM- PHISBAENA.

* *Prisci* Colubrum anguem domesticum, aquaticos proprie Serpentes dixerunt. Permulti ex iis tanquam mites & innocui celebrantur, vel quorum morsus non nisi inflammationem partis læsæ inducit, facile extinguendam.

SERPENTIUM. (a)	ORDO II. Vermis. (c)	{	Lumbricus; teres	{	terrestris: vulgaris. aquaticus: Vena Medeni seu Gordius. animalium.
SERPENTIUM. (a)	ORDO II. Vermis. (c)	{	Tænia; planus.	{	Hirudo: ventre festili.

(a) *Serpentia* sunt animantia apoda & apinnia; corpore vel tereti vel complanato; aut cortice tecto aut nudo.

(b) *Anguis* est animal serpens, capite organis sensoriis prædito; pulmone respirans — cute squammata; vertebra costisque per longitudinem corporis instructum — Plurimi deponunt exuvias.

(c) *Vermes* apodes sunt omnesque nudi. Qui pedati, sunt Insecta, nobisque non veniunt in censum Vermium.

*De Drucker van dit Werk G. J. WISHOFF COENRAAT Zoon, maakt
aan de Liefhebbers bekend, dat by hem nog te bekoomen syn, eenige
exemplaaren van de volgende Werken van denselven Autheur, &c.*

J. Th. Klein Sciagraphia Lithologica curiosa, seu Lapidum Figuratorum Nomen-
clator &c. cum præmissa epistola M. A. Cappeller de Studio Lithographico &c.
cum figuris, Gedan. 1740. 4°.

— — — An Tithymaloides frutescens, foliis Nerii, cum fig. ibid. 1730. 4°.

— — — Descriptiones Tubulorum marinarum, ac dissertatio Epistolaris de
Pilis Marinis, cum fig. ibid. 1731. 4°.

— — — Naturalis Dispositio Echinodermatum: accedit Lucubratiuncula de
Aculeis Echinorum Marinarum, & Spicilegium de Belemnitis, cum fig. ibid.
1734. 4°.

— — — Mantissa Ichthyologica de Sono & Auditu Piscium, Lipsiæ 1746. 4°.

— — — Historiæ Piscium naturalis Missus primus de Lapillis eorumque nu-
mero in Craniis Piscium, cum Præfatione de Piscium Auditu: Accesserunt Ana-
tome Turfionum & observata in capite Rajæ, cum fig. Gedan. 1740. 4°.

— — — — — Missus secundus de Piscibus per Pulmones
Spirantibus: accesserunt singularia de Dentibus Balænarum & Elephantinis, ac
de Lapide Manati & Tiburonis, cum fig. ibid. 1741. 4°.

— — — — — Missus tertius de Piscibus per Branchias oc-
cultas spirantibus, cum observationibus circa partes Rajæ Maris & Ovarium Ga-
lei, cum fig. ibid. 1742. 4°.

— — — — — Missus quartus de Piscibus per Branchias
apertas spirantibus, cum additamento ad Missum tertium, cum fig. ibid. 1744. 4°.

— — — — — Missus quintus & ultimus de Serie Secunda
Piscium per Branchias apertas Spirantibus, cum additionibus ad Miss. 2. 3. 4.
& epistola de Cornu Piscis carinæ navis impacto, cum fig. ibid. 1749. 4°.

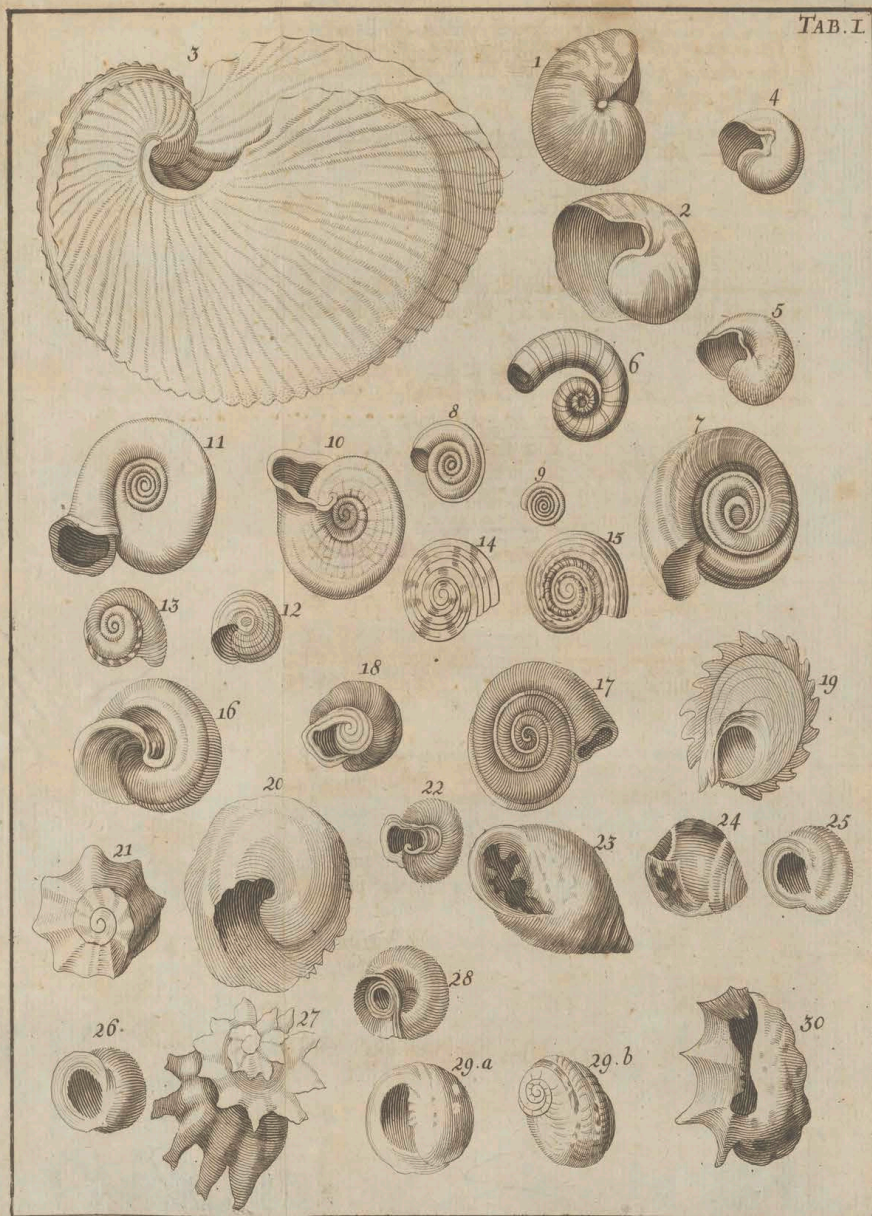
— — — Historiæ Avium Prodromus, cum Præfatione de Ordine Animalium
in Genere: accessit Historia Muris Alpini & Vetus Vocabularium Animalium,
cum fig. Lubec. 1750. 4°.

* Versuche und Abhandlungen der Natur Forschenden Gesellschaft / in Dantzig 1747. mit
kupferen / in 4°.

* — — — Quadrupedum Dispositio brevisque historia natu-
ralis. cum fig. Lips. 1751

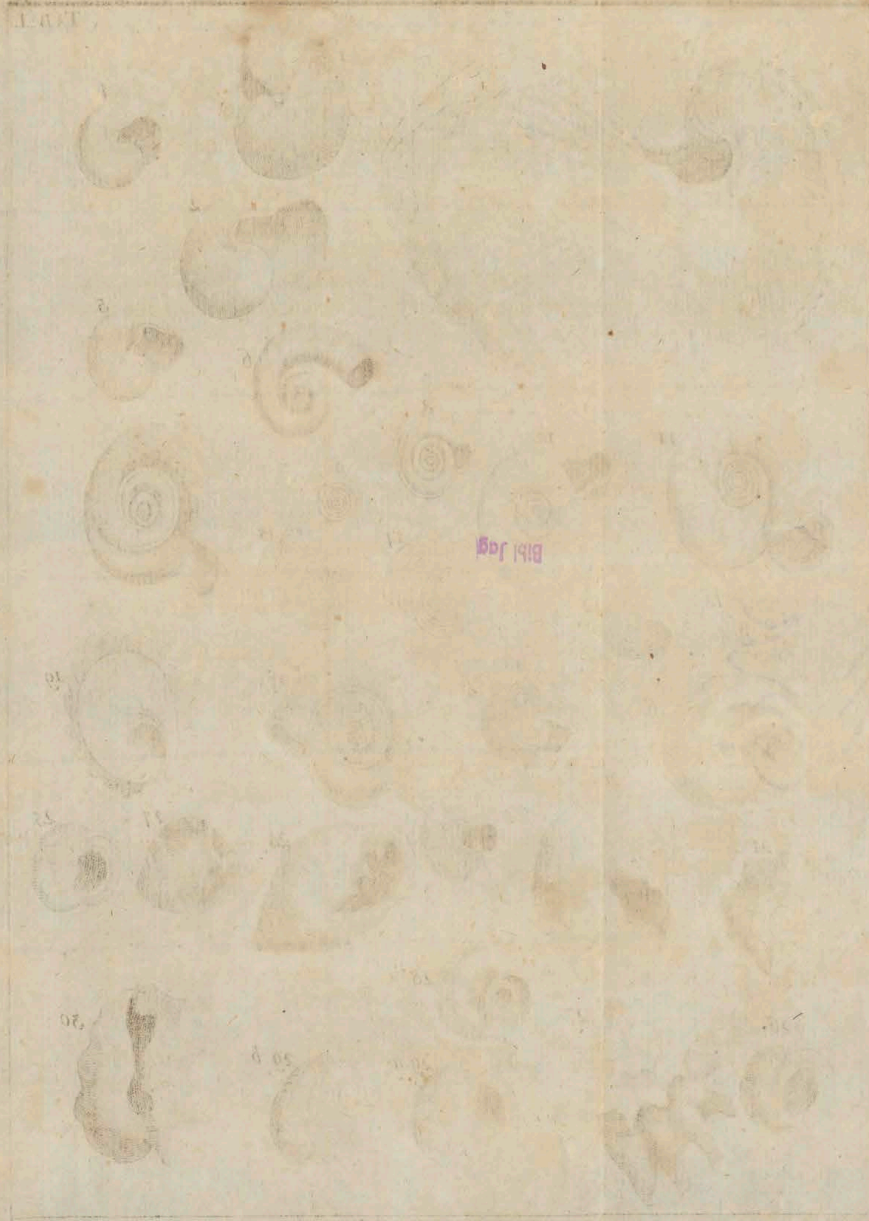

Bibl. Jap.

1. 100

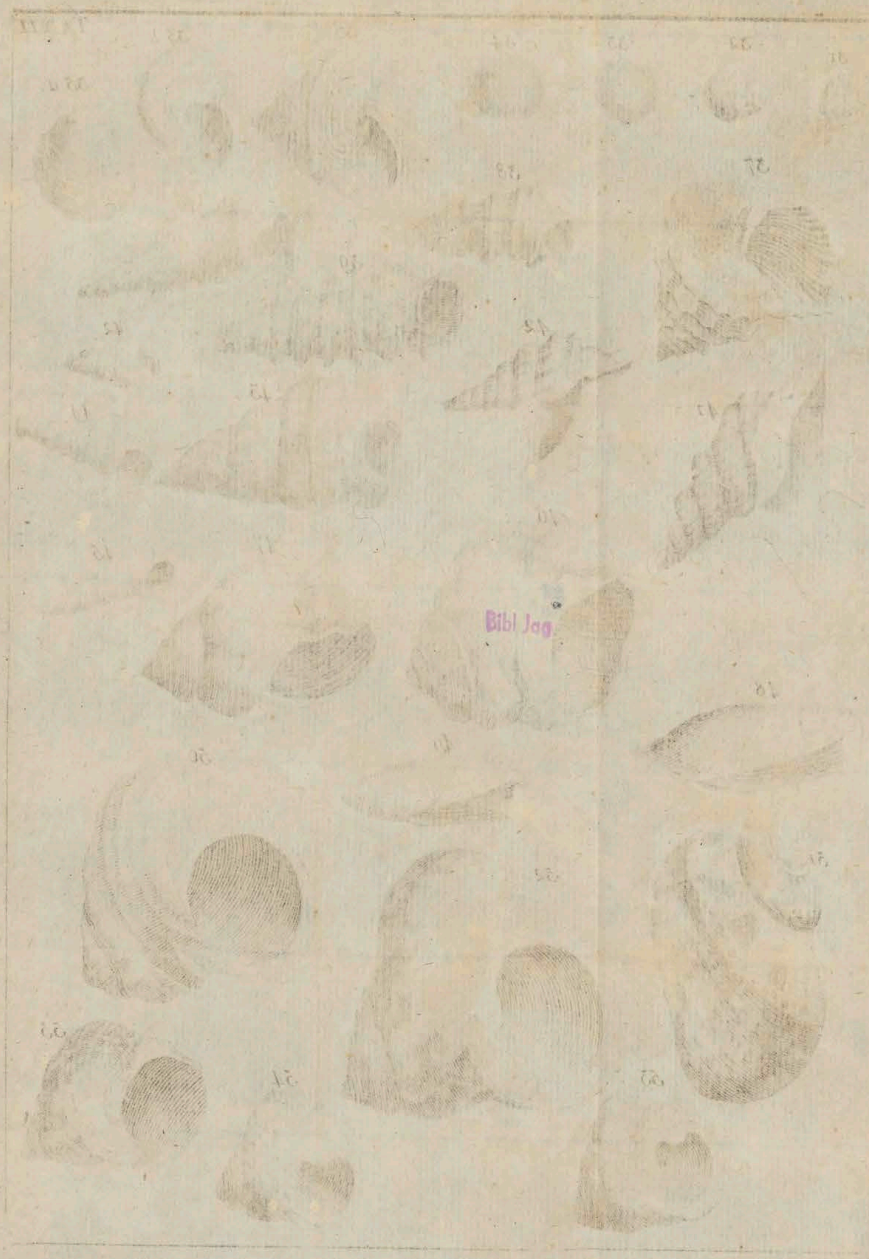
Bibl. Jög.

Bibl. Jög.

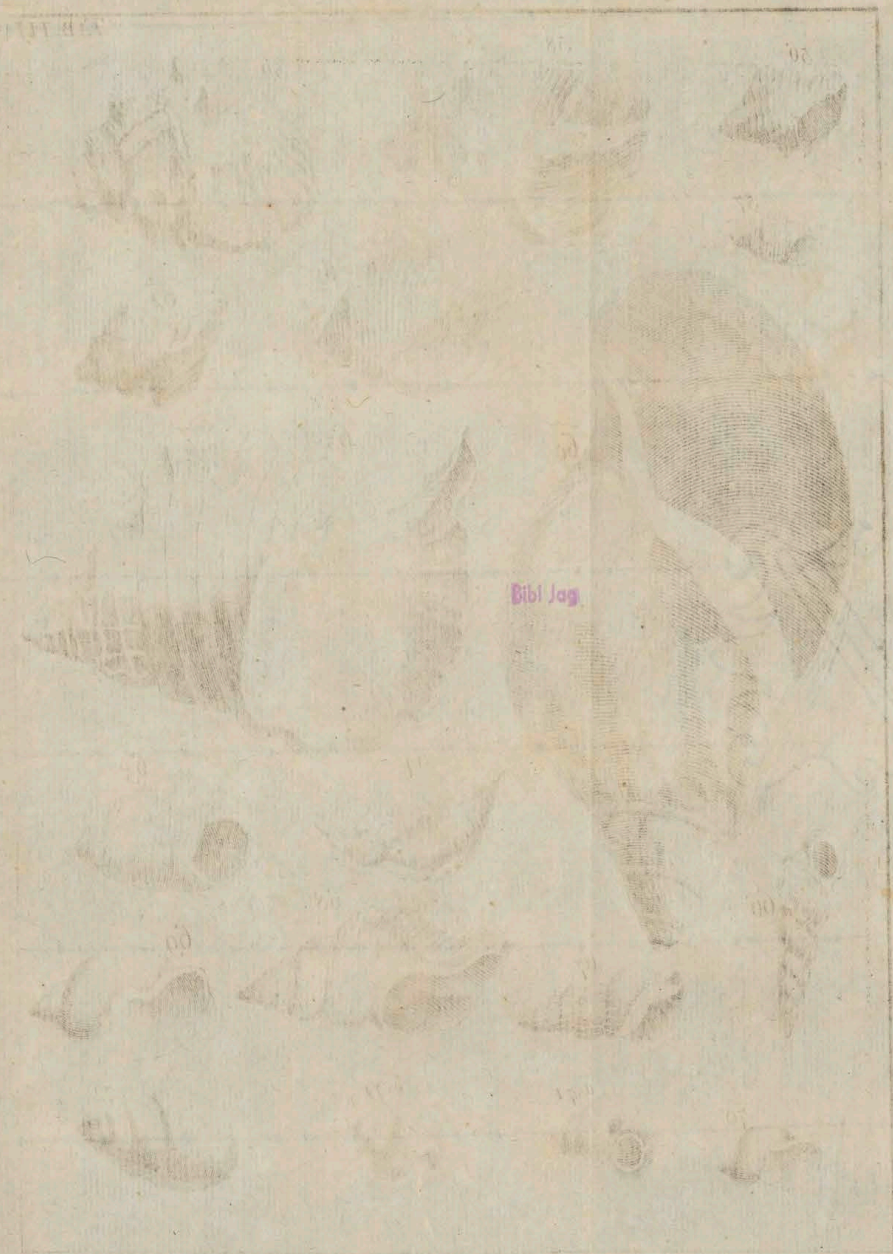
Bibl. Jag.

Bibl. Jag.

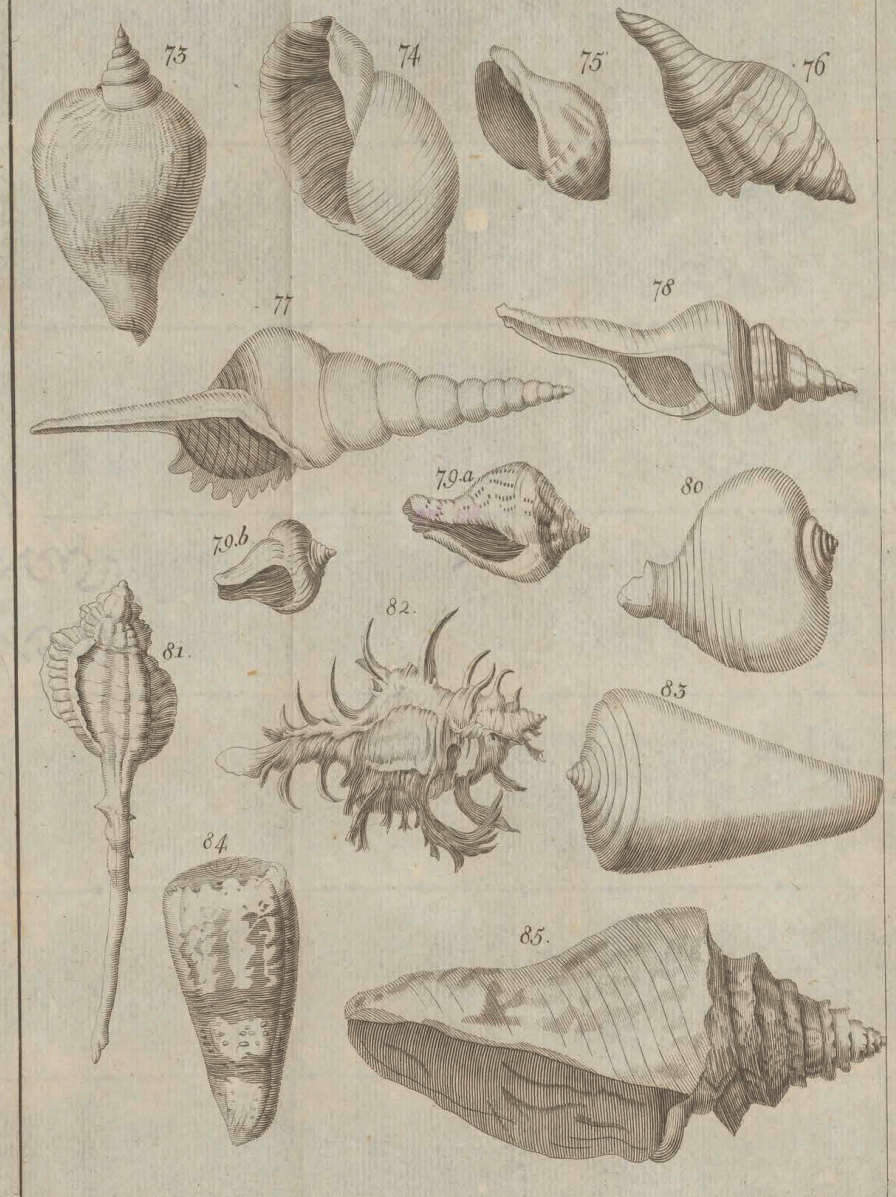

Bibl. Jag.

Bibl. Jag.

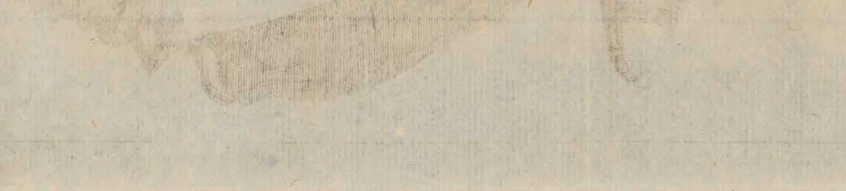
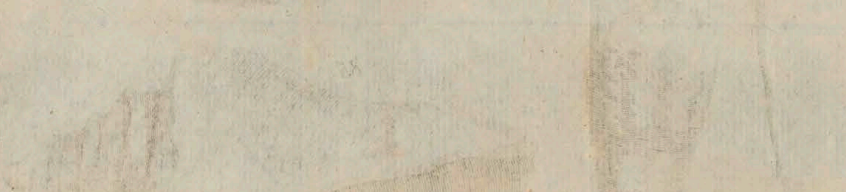
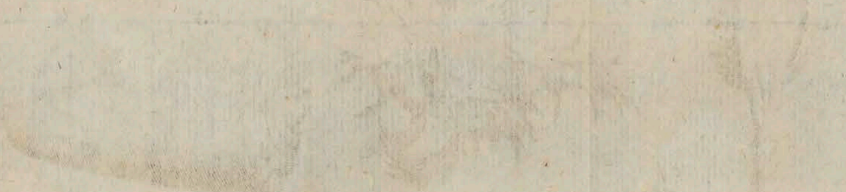
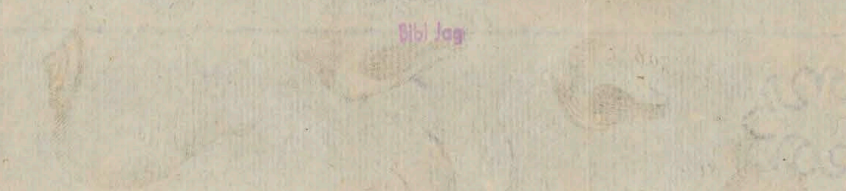
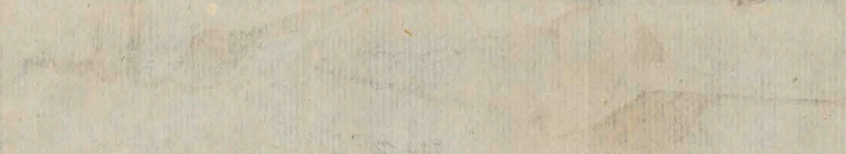

TAB. IV.

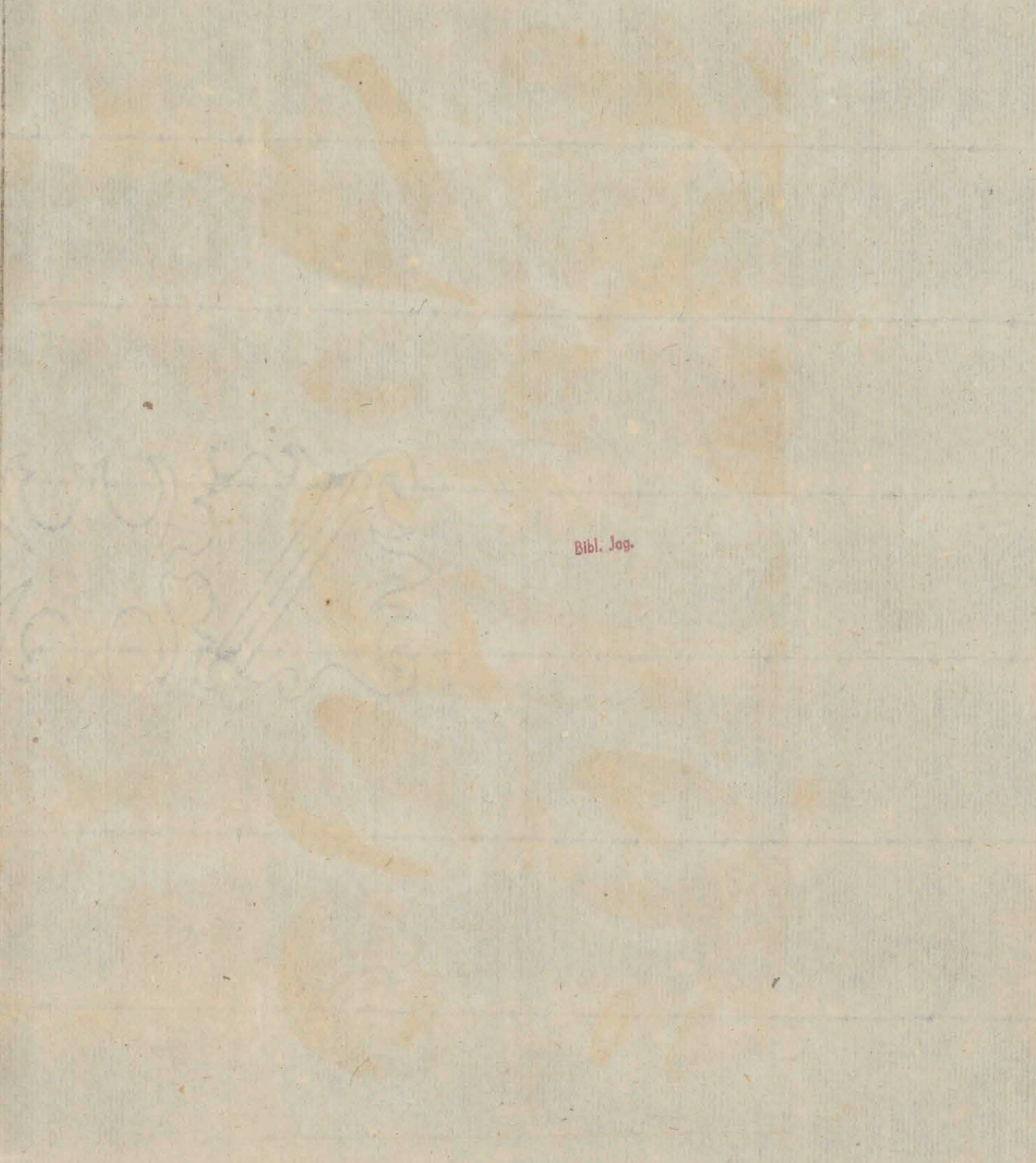

11. 11. 11

Bibl. Jag.

11. 11. 11

Bibl. Jag.

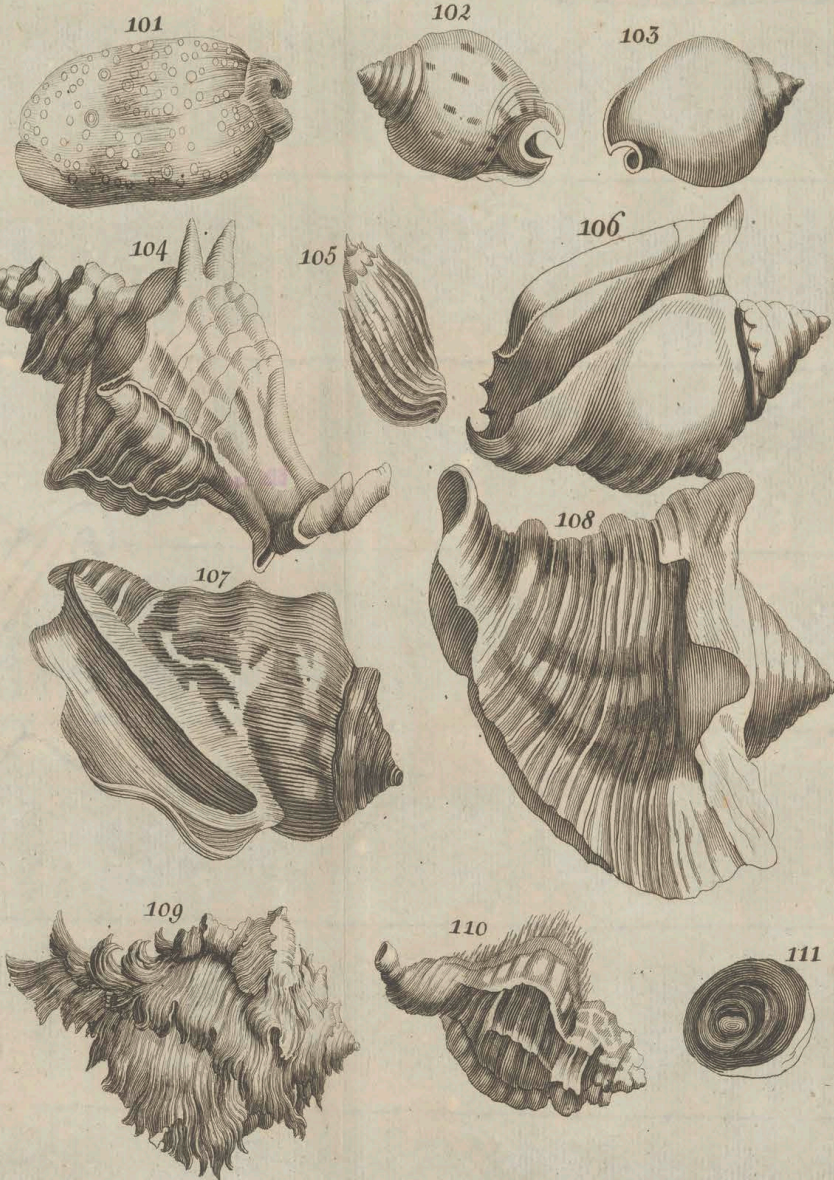

Bibl. Jag.

TAB. VI

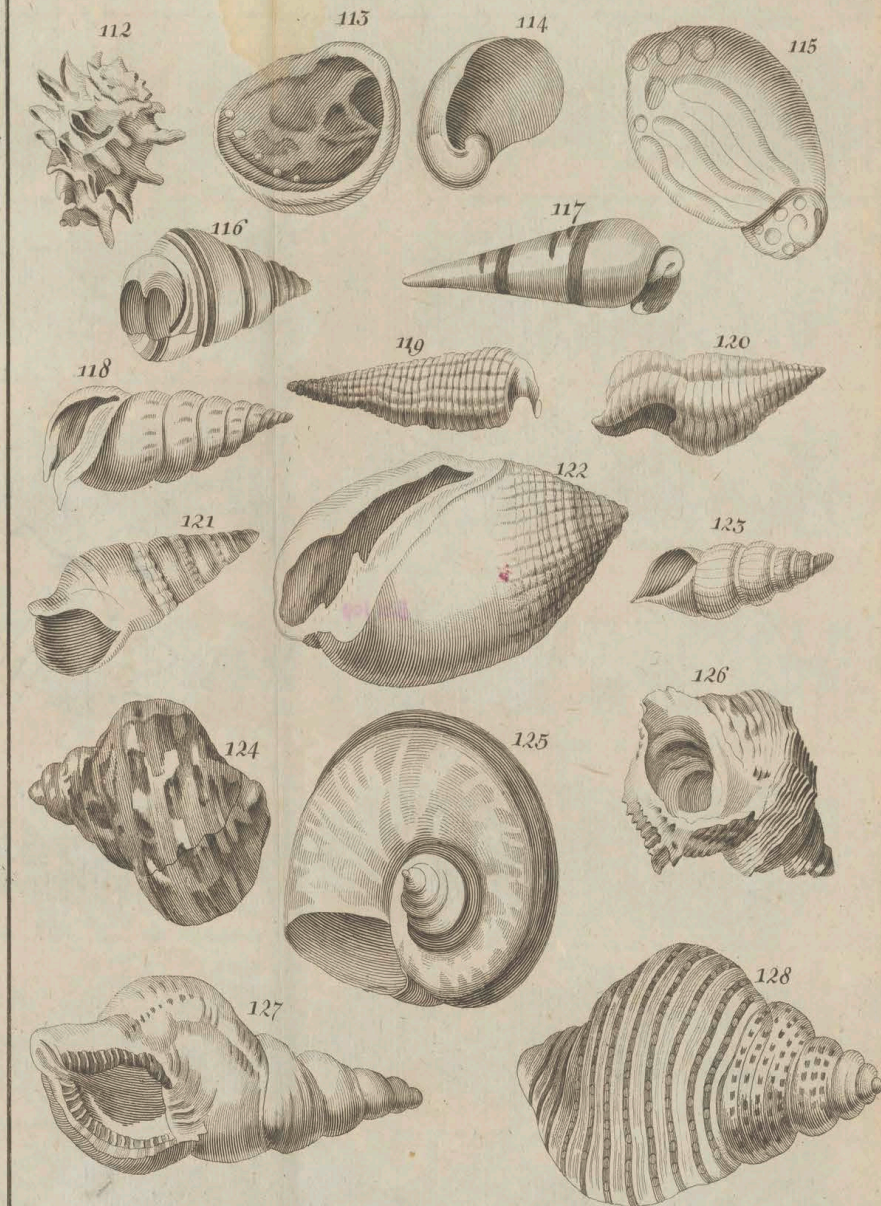

Bibi Jag.

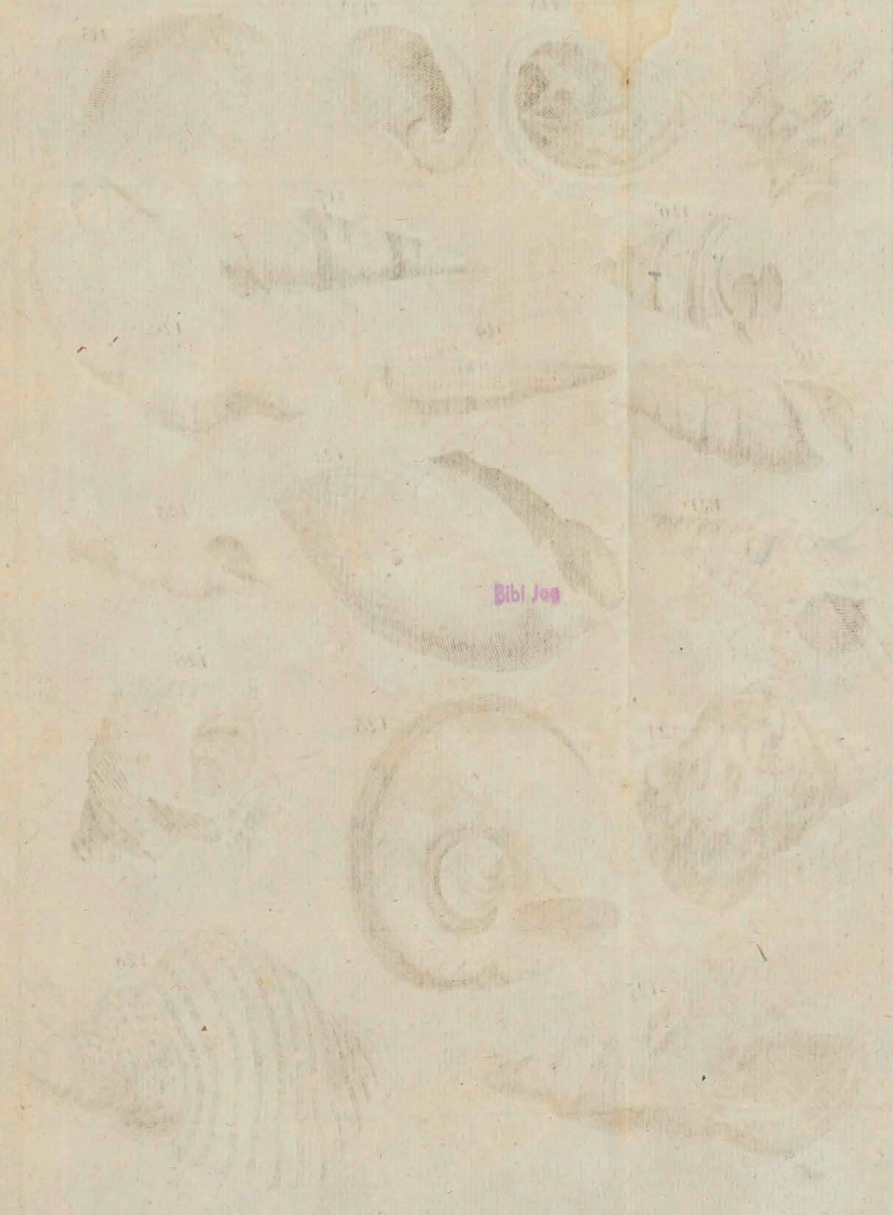

TAB. VII.

MY 81 V

Bibl. Jog.

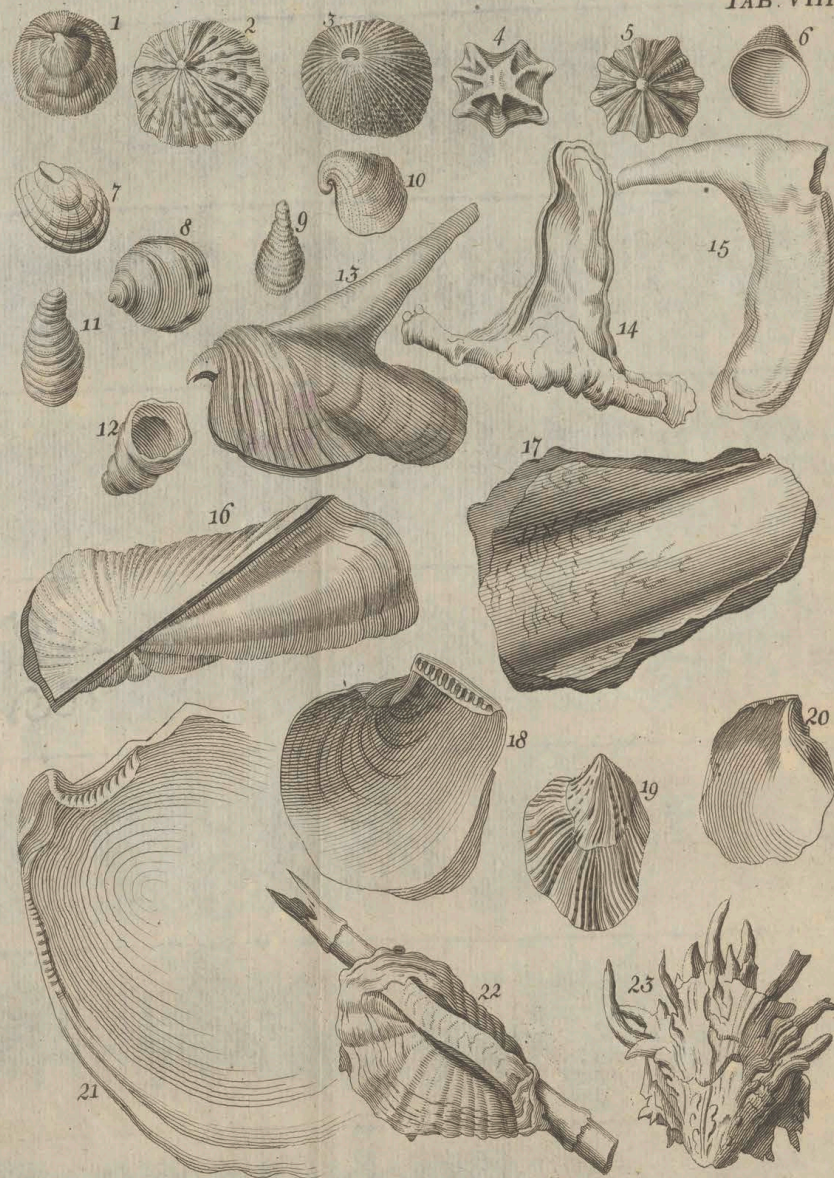
MY 81 V

Bibl. Jog.

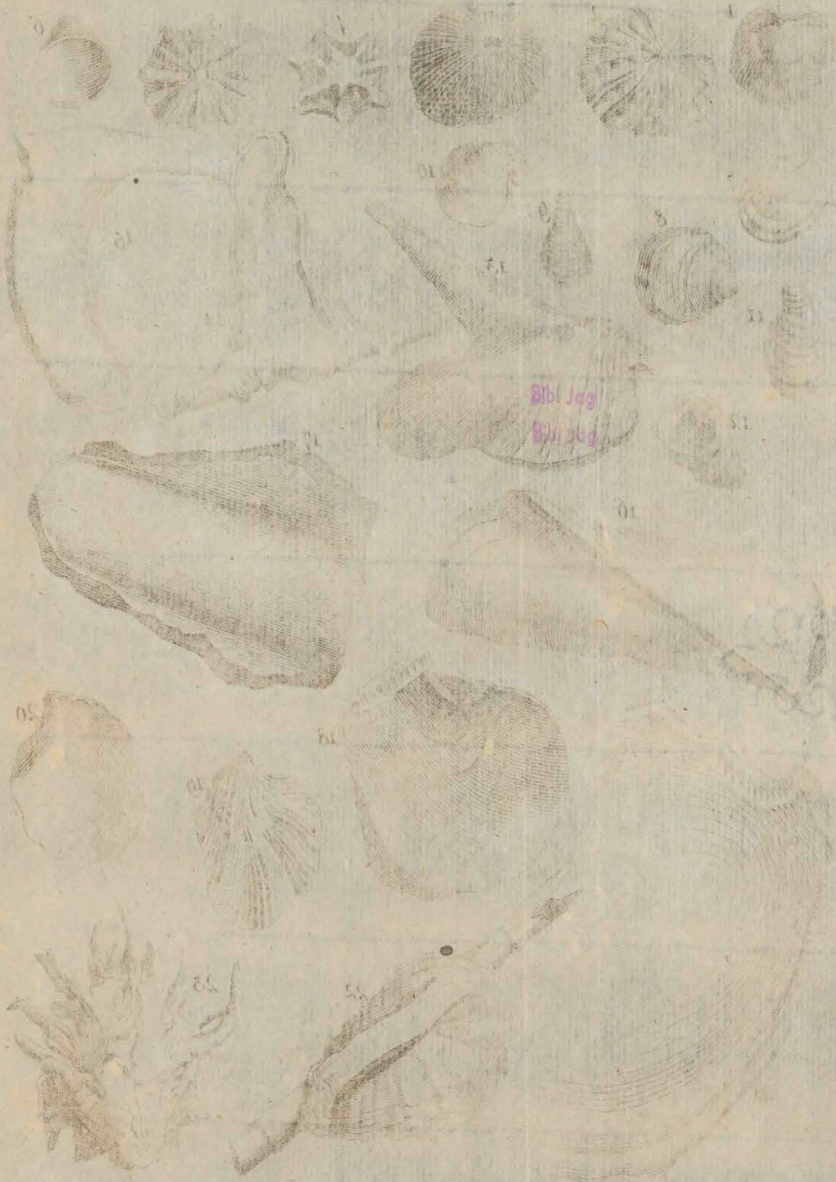

TAB. VIII.

Tab. VII.

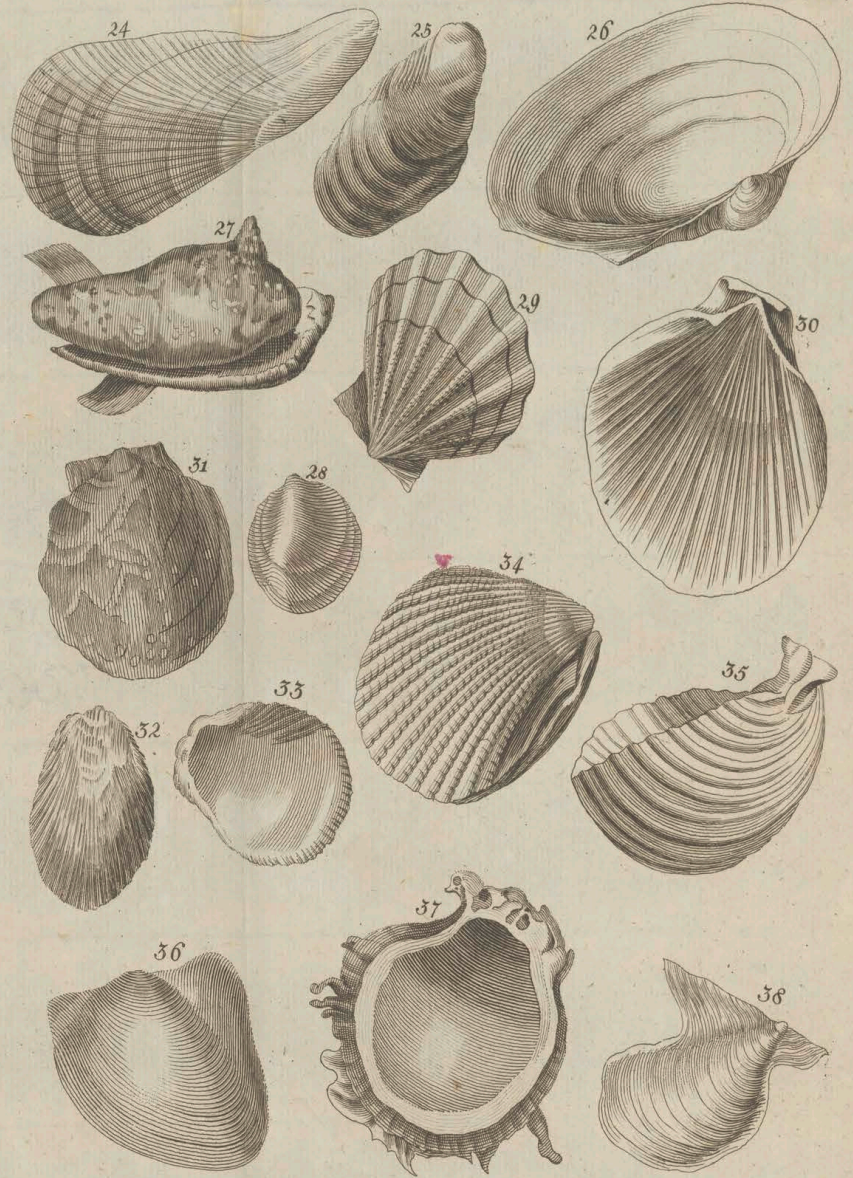

Bibl. Jap.
Bibl. Jap.

Bibl. Jap.

TAB. IX.

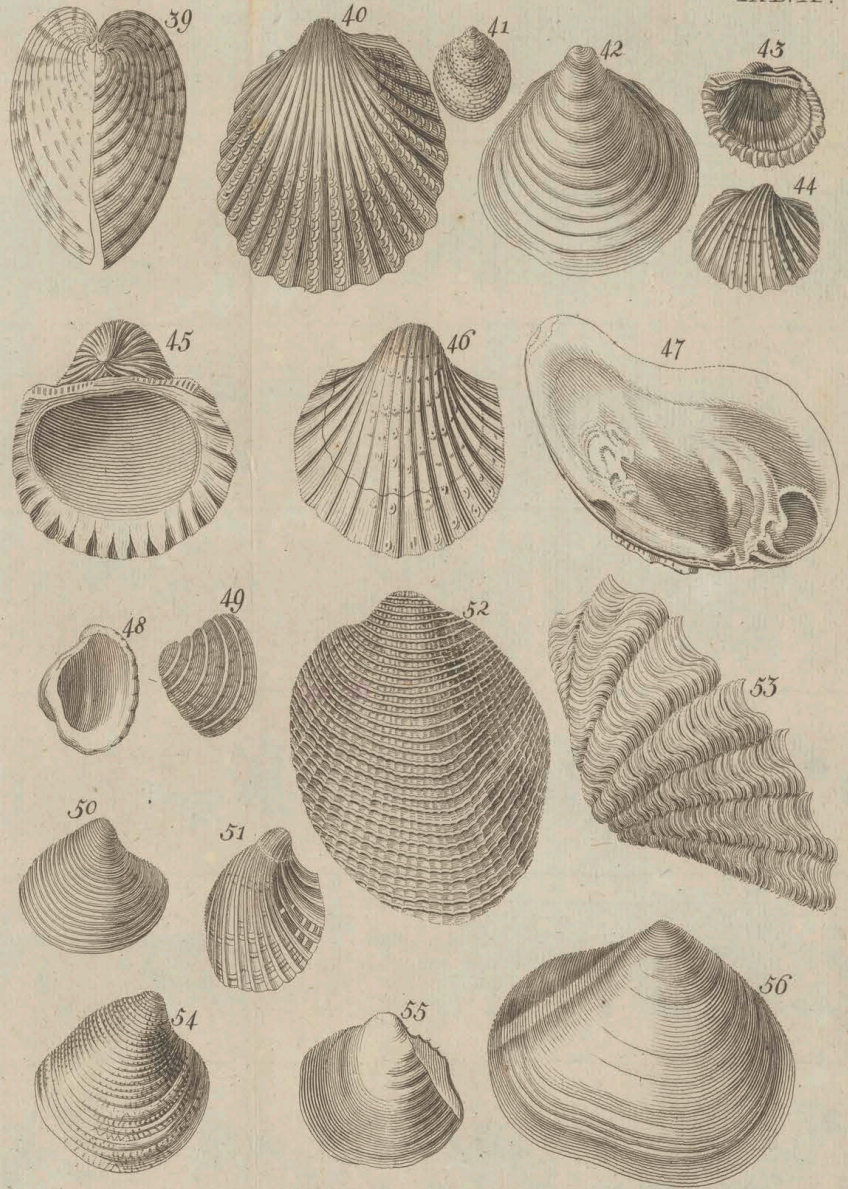

Bibl. Jag.

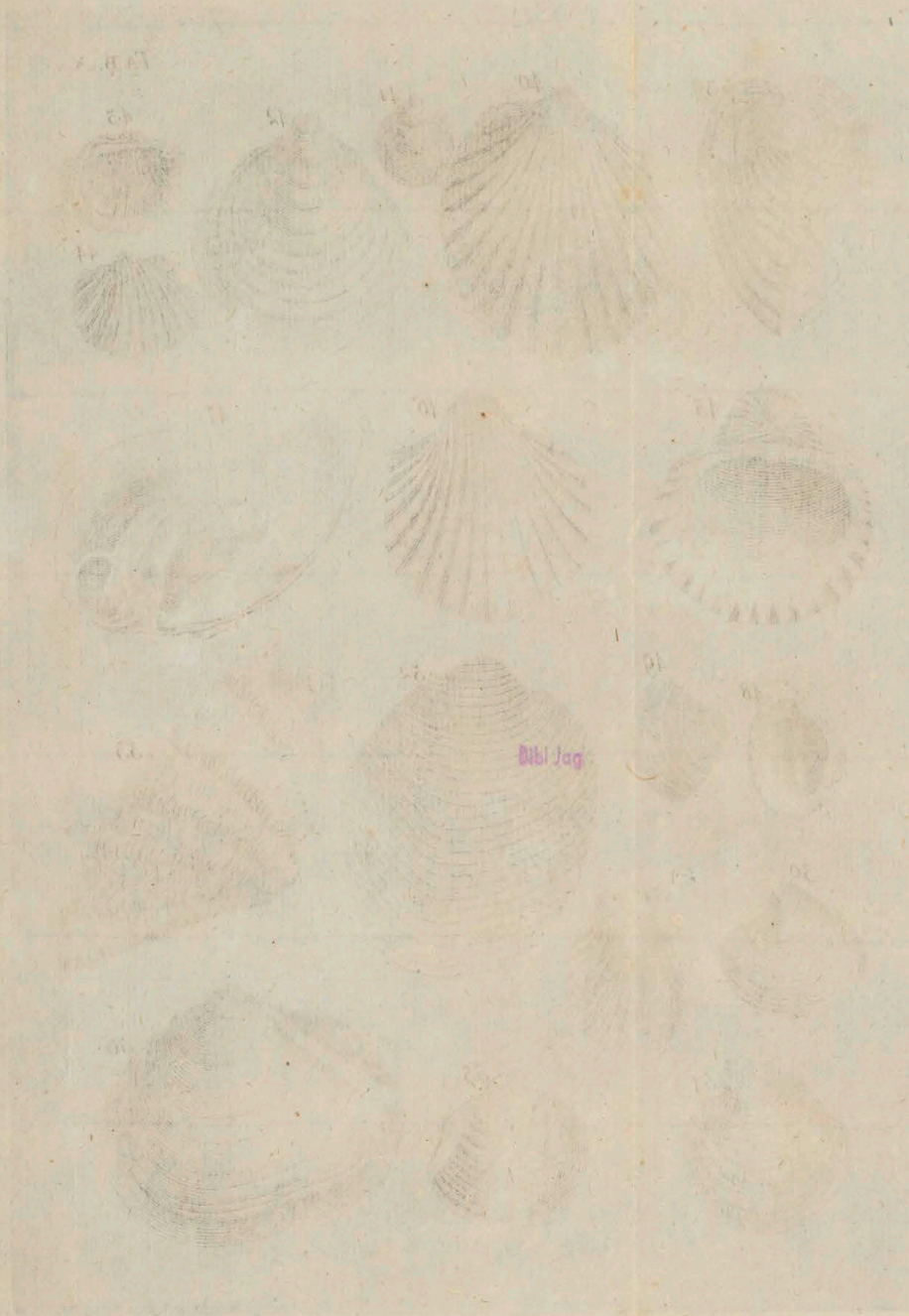
Bibl. Jag.

TAB. X.

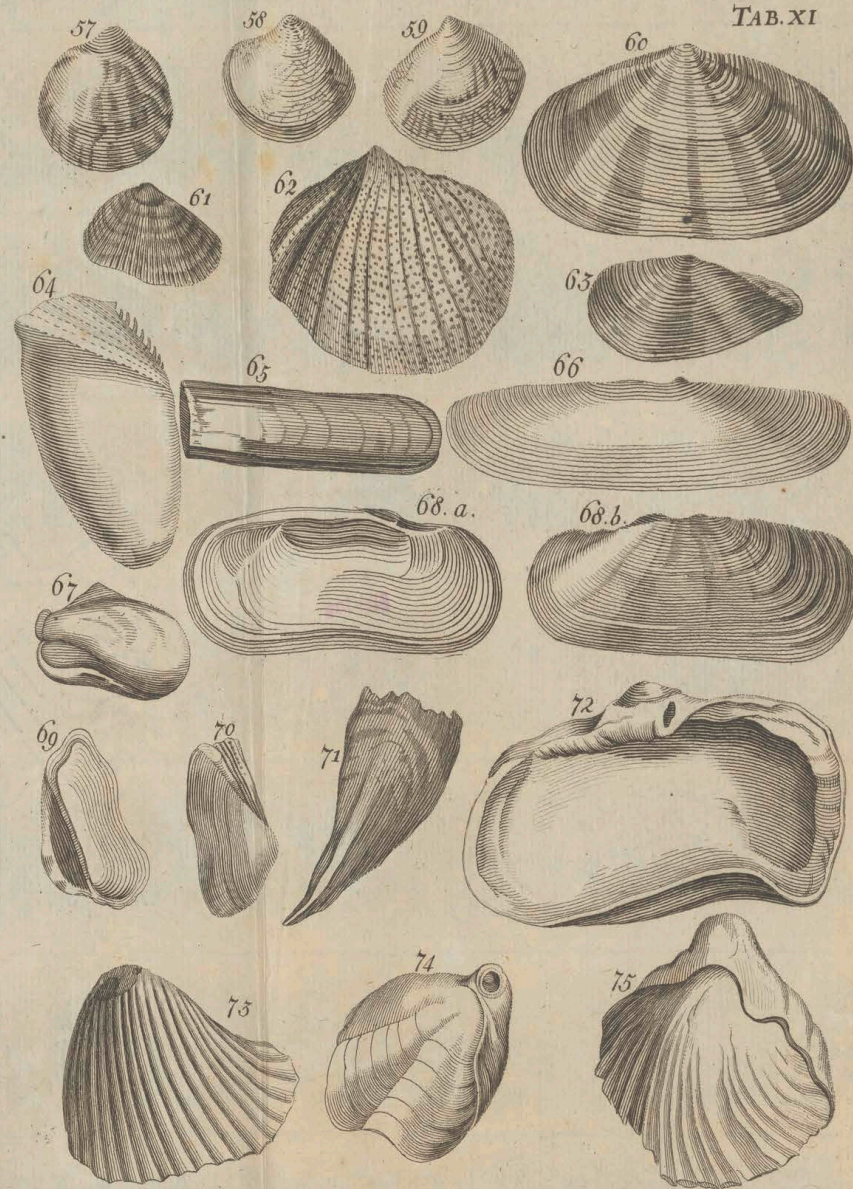

Bibl. Jag.

Bibl. Jag.

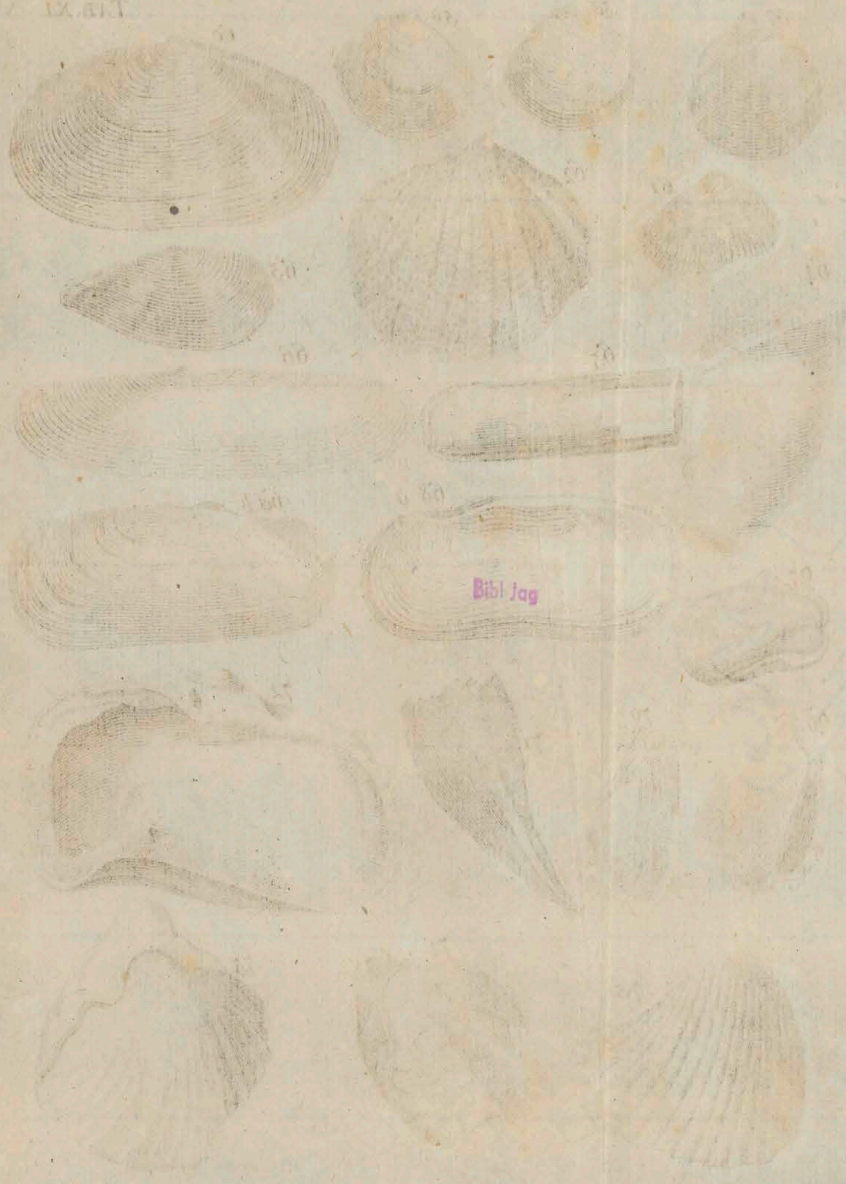

TAB. XI

Tab. XI

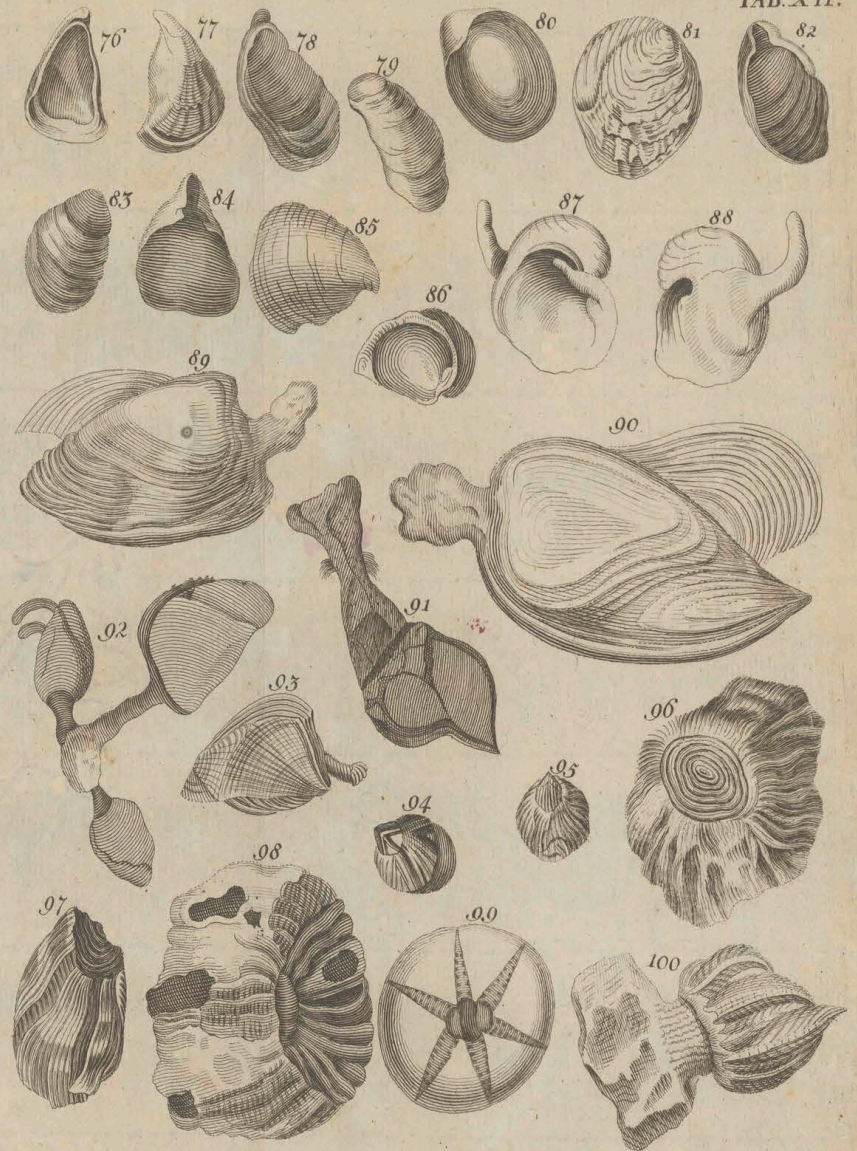

Bibl. Jag.

Bibl. Jag.

TAB. XII.

Bibl. Jög.

ERRATA

In Praefat.
 p. 1. not(a) lin. penult: lege DIOTOMA
 p. 2. not(a) lin. 15 a fine de disacritatem. linea 31 ab initio: ita ut dele
In Ciceronem tab lege: III Fornicata §. 32.

In Methado:
 p. 5. lege: Neper. Direct.
 p. 23. lin. 15 a fine lege: umbilici guttatus.
 p. 24. lin. ult. lege: cum paucis
 p. 39. lin. 2 lege: COCHLEA
 p. 43. lin. 6 — tessulata.
 p. 51. §. 145 — Quilpoyga.
 p. 139. lin. 2 — minutionibus.

In Lucubratis:
 p. 4. lin. 9. lege: multi vero
 §. VIII. lin. 12 — les regarder
 §. XX lin. 5. — Strombi sunt
 p. 19 lin. 6 adde: comma post: Casfidum,
 p. 22 lin. 7 lege: vana adducor
 §. XXII lin. 5 — ampliatione
 — 8 — thala-
 — 20 adde ad marginem: TABELLA
 — 25 lege: Arminensis
 §. XXXI — legi: eundem
 p. 31. — 1 — in superficie
 §. XXXV — 10 — pergameneum
 — 11 — pergameneum
 p. 31 — penult. postuniones adde: tales spurios

Bibl. Jag.

30,000,

P/7/86 791

